דבר

יום שני, כ"ה באב תשמ"ת, 8 באוגוסט 1988 ● גליון 19490

היום 12 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

● ממשלה פלשתינאית גולה / יצחק בן־נר
● "לא עובד בשביל אף אחד" / חגי אשד
● החקלאים זקוקים לסיוע / דויד מושיוב
● האם יתן בית־המשפט לתינוקת למות?/ דניאל בן־סימון ויורם לוי
● בין חופש לשוויון / יהודה גוטהלף
● בורסה וכלכלה (עמ' 5־4), עכשיו (10), ספורט (11), בידור (12)

מזג האויר

(ע).– מעונן חלקית עד בהיר וטמפרטורות רגילות בעונה. הטמפרטורות החזויות: ירושלים: 31־20, רמת־הגולן: 34־20, צפת: 32־19, חיפה: 32־24, טבריה: 38־24, עפולה: 34־22, שומרון: 33־21, תל־אביב: 31־23, לוד: 32־21, יריחו: 39־23, עזה: 30־23, באר־שבע: 34־21, אילת: 41־26.

חוסיין: אין דרך חזרה – אנו במציאות חדשה; התושבים יצטרכו תעודות־מסע במעבר לירדן

מודיע שיכיר מיד בממשלה פלשתינית גולה וציין שהאפשרות של משלחת ירדנית־פלשתינית ירדה מהפרק

1,700,000 תעודות זהות

ראש הממשלה יצחק שמיר סירב אתמול לקבל משלחת של צעירי המערך, שביקשה לתת לו מיליון ו־700,000 'תעודות זהות', כדי להמחיש מה יקרה כאשר תושבי השטחים יקבלו תעודות אלו בעקבות הסיפוח שהליכוד מציע. (צילום: אליהו הראתי)

המנסח

פרופ' ג'רום סיגל מאוניברסיטת מרילנד מראשי מנסחיו של 'מסמך חוסייני'. (צילום: א.פ.)

מאת סופר "דבר" דני רובינשטיין וסוכנויות הידיעות

רבת עמון (סוכנויות הידיעות). – חוסיין מלך ירדן רמז אתמול, כי הוא תומך ברעיון של ממשלה פלשתינית גולה, ואמר, כי האפשרות של משלחת ירדנית־פלשתינית משותפת לשיחות שלום ירדה להלוטין מהפרק. הוא גם אמר, כי תושבי הגדה המערבית לא יהיו זכאים עוד לדרכונים ירדניים, אלא רק לתעודות־מסע מטעם ממשלת ירדן, אך הגשרים יישארו פתוחים.

חוסיין גם אמר, כי לא צפויים צעדים חדשים באשר לניתוק מהגדה המערבית, אולם את הצעדים שנעשו "אי אפשר להחזיר לאחור". "האופציה לביטול הצעדים אינה קיימת", אמר חוסיין, "אנו נמצאים במציאות חדשה".

המלך אמר, כי תושבי הגדה המערבית אינם זכאים עוד לאזרחות ירדנית, אך הם ימשיכו לקבל תעודות־מסע ירדניות גם בלי שיהיו נתינים ירדנים. עם זאת, ירדן איננה מתכוונת לקחת מתושבים אלה את דרכוניהם. "הדרכונים יישארו בידיהם עד שתוקם מדינה פלשתינית", אמר חוסיין.

"כן, אני אכיר בה מיד", ענה המלך כשנשאל על־ידי כתבים ברבת עמון לגבי אפשרות של הקמת ממשלה פלשתינית גולה.

(המשך בעמוד 2)

מסמך חוסייני הודלף ע"י מקור בטחוני הקשור לראש הממשלה

בישיבת הממשלה שדנה בהתפתחויות תקף רבין את המדליפים

מאת דני רובינשטיין, עליזה ולך, יקיר צור, אריאלה ראובני ומערכת המדיני של "דבר"

'מסמך אל־חוסייני' בדבר ההכנות להכרזה על מדינה פלשתינית עצמאית הודלף על־ידי מקור בטחוני הקשור למשרד ראש הממשלה וכפי שנודע – באישורו של ראש הממשלה. זו היתה הסיבה לכך ששר הבטחון יצא בישיבת הממשלה בחריפות נגד ההדלפה.

מקורות בירושלים טענו אמש, כי עיתוי ההדלפה נקבע למוצאי־שבת, בין־השאר כדי להחריף את החשדות נגד פייסל אל־חוסייני, מכיוון שתנועת 'שלום עכשיו' ארגנה הפגנת מחאה ומסע ציבורי נגד מעצרו ומכיוון שגורמים אמריקאים רמי־דרג מחו על מעצרו ודברים ברוח זו הביא עמו מוואשינגטון תת שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי (ראה ידיעה נפרדת).

שרים במערך האשימו אתמול, לאחר ישיבת הממשלה, את לשכת ראש הממשלה בהדלפה מכוונת של מסמך פייסל אל־חוסייני. לדעת השרים נועדה הדלפת המסמך לשרת את המטרות המדיניות של הליכוד, המבקש להוכיח במערכת הבחירות את קיצוניות הפלשתינים.

שרים במערך פירשו את הביקורת שמתח רבין על הדלפת המסמך לתקשורת כביקורת על לשכת ראש הממשלה. מלשכתו של שמיר הכחישו בתוקף האשמות אלה ואמרו, כי אינן ראויות אפילו לתגובה.

הממשלה שמעה אתמול דיווח על ההתפתחויות האחרונות בצעדי ההתנתקות של חוסיין מלך ירדן מהגדה המערבית ועל הערכות אישים בגדה ובאש"ף למלא את החלל שנוצר. לא התקבלו החלטות וסוכם, למורת־רוחם של שרים, להעביר את הדיון בנושא לקבינט.

שרי המערך טענו עוד, כי בכוונת אש"ף למלא את החלל שנוצר על רקע צעדי ההתנתקות של המלך חוסיין מהשטחים שבאו לאחר שהליכוד ושריד טרפדו את תוכנית שולץ.

שרי הליכוד זלזלו בכוונת הפלשתינים, כפי שבאה לידי ביטוי במסמך פייסל אל־חוסייני, להכריז על הקמת מדינה עצמאית. כמה משרי הליכוד ובהם משה קצב ואריאל שרון קראו להרבות בהתנחלויות ולהחיל את החוק הישראלי על חלק מהשטחים. שר העבודה והרווחה אמר לאחר הישיבה: "המסקנה מדברי חוסיין והמסמך אל־חוסייני היא שעל ישראל להדק את הזיקה עם יהודה, שומרון ועזה. לא נוכל להרשות לעצמנו יצירת מצב של התרופפות מהזיקה והתחזקות אש"ף".

השר בלי־תיק יוסף שפירא דרש מהממשלה לקיים דיון בכל הנושאים העומדים על הפרק.

יצחק שמיר: "הדיון יהיה בקבינט. הממשלה אינה המקום הראוי לדיון כזה."

יוסף שפירא: "מה אנחנו בממשלה? גן ילדים?"

אריאל שרון: "יש להחיל ריבונות ישראל על אזורי ההתיישבות לפי תוכנית אלון".

שמעון פרס: "תוכנית אלון לא התחתנה".

אריאל שרון: "ואני חשבתי אחרת. תמיד הערכתי את יגאל אלון".

משה שחל: "כדאי שתתחיל להעריך את החיים ולא את המתים".

יוסף שפירא: "על ממשלת ישראל לעשות מעשה ציוני באמצעות הודעה ברורה על הקמת התנחלויות חדשות והחלת הריבונות, אם תהיה הצעה של ממש על מסגרת עצמאית פלשתינית".

פרס: הידברות

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס התייחס אתמול בביקורו בחיפה לתוכנית חוסיין ואמר, כי לפתרון אפשר להגיע בדרך של הכתבה, שפירושה שימוש בכוח, או בדרך של הידברות, שפירושה מו"מ ואין לכך דרך ביניים.

בתשובה לשאלות עתונאים אמר פרס, כי התוכנית של אש"ף מחייבת למעשה אותו בלבד. משתי האלטרנטיבות – של הכתבה או מו"מ – עדיף כמובן מו"מ.

פרס סבור, כי עד לבחירות הקרובות לא ניתן לעשות הרבה והסכסוך עלול להימשך ואף להחריף ולגרום לאובדן הזדמנויות, שאולי נצטרך ליצור אותן מחדש בעתיד. פעולות קונסטרוקטיביות ומעשיות יוכלו לדעתו לקרות רק אחרי הבחירות, ולכן בבחירות הקרובות מדובר לא רק בבחירת ממשלה, אלא בבחירת דרך.

(המשך בעמוד 2)

מרפי הציג לשמיר ופרס חששות ארה"ב:

המזרח־התיכון גולש למלחמה שבה יופעלו טילים ונשק כימי

מאת סופר המדיני של "דבר"

ארה"ב חוששת, כי המזרח התיכון גולש למלחמה: את החשש הביע עוזר תת שר החוץ של ארה"ב ריצ'ארד מרפי בשיחות שניהל אתמול בירושלים עם ראש הממשלה יצחק שמיר ועם ממלא־מקומו שמעון פרס.

מרפי, שבא לאיזור כדי לעמוד על ההתפתחויות האחרונות בעקבות צעדי ההינתקות של המלך חוסיין מן השטחים, שרטט בשיחותיו חזות קודרת של העתיד למזרח התיכון. להערכתו, היציבות באיזור הולכת ומתערערת בהשפעת הגורמים הקיצוניים.

מרפי הזהיר מפני סכנת מלחמה בעתיד, שבה ייעשה שימוש בטילים ובנשק כימי.

הוא ציין, כי עמדת ארה"ב היא שיש להגיע להסדר מדיני על בסיס נסיגת ישראל מהשטחים תמורת הסכם שלום, בטחון לכל הצדדים והכרה

(המשך בעמוד 2)

חזות קודרת

השליח האמריקאי ריצ'ארד מרפי עם שר החוץ שמעון פרס. נלווה אל מרפי שגריר ארה"ב תומאס פיקרינג. (צילום: חנניה הרמן)

מאמץ לנוסחה להחיל הסכם השכר על חברות ממשלתיות

קיסר ונסים עשויים להיקרא לפתור את המשבר

מאת סופר "דבר" לענייני עבודה

במגעים שהתקיימו אתמול בין צוותי המו"מ מטעם ההסתדרות והאוצר לא הצליחו הצדדים להגיע לנוסחת פשרה בדבר החלת הסכם השכר בשירות הציבורי על עובדי החברות הממשלתיות.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ביטל, לפיכך, את פגישת הצוותים המורחבים שהיתה אמורה להתקיים לפנות ערב. המגעים יימשכו גם היום, במגמה להגיע לסיכום ולהשלים את ההסכם בימים הקרובים.

בוועד הפועל העריכו אמש, כי תיתכן פגישת פסגה בין המזכ"ל ישראל קיסר לבין שר האוצר משה נסים, העשויה לחלץ את הדיונים מהמבוי הסתום, אם לא תהיה התקדמות היום או בימים הקרובים. יתכן אף, שיסוכם שרק חלק מראשי האיגודים המקצועיים יחתמו על

(המשך בעמוד 2)

ג'קסון אצל ארד

(אמנון דנקנר). – שגריר ישראל בוואשינגטון נפגש אמש עם הסנאטור ג'סי ג'קסון, על־פי בקשת האחרון, והשניים דנו ביחסי היהודים והשחורים בארה"ב ובבעיות המזרח התיכון (צילום: א.פ.)

לאחר שאיראן נתנה הסכמתה לשיחות ישירות עם עיראק

ההודעה על הסכם הפסקת האש במפרץ – צפויה תוך שעות באו"ם

מרכז או"ם (סוכנויות הידיעות). – שר החוץ האיראני מסר אתמול למזכ"ל או"ם את הסכמתה הרשמית של ארצו לפתוח בשיחות ישירות לשלום עם עיראק לאחר שתוכרז הפסקת אש במלחמת המפרץ. בעקבות הודעה זו נראה, כי מזכ"ל או"ם יודיע היום או מחר, שהושג הסכם להפסקת אש, שתיכנס לתוקף תוך שבועיים.

"אנו מסכימים להצעת המזכ"ל בדבר מו"מ ישיר לאחר הפסקת האש", אמר שר החוץ עלי אכבר ולאייתי לאחר פגישה בת שעה עם המזכ"ל פרז דה קויאר במרכז האו"ם בניו יורק. "רמת השיחות תיקבע על ידי המזכ"ל", הוסיף שר החוץ האיראני.

נציג עיראק באו"ם עיסמת קיטאני נועד עם דה קויאר מעט אחרי שיחתו עם ולאייתי. בצאתו מהפגישה אמר קיטאני, כי "זהו יום גדול, אנו בדרך לשלום". מייד לאחר פגישות אלה התכנסה אמש מועצת הבטחון להתייעצות פרטית לשמוע את סקירתו של המזכ"ל. ייתכן שבהתייעצות זאת יוחלט על ההודעה לגבי הפסקת האש.

פריצת הדרך במו"מ הושגה בשבת, לאחר שעיראק הסירה את תביעתה למו"מ ישיר כתנאי מוקדם להפסקת אש. שר החוץ האיראני

(המשך בעמוד 2)

נשק כימי באזרביג'אן

אם ובנה שנפגעו מנשק כימי בתקיפות חיל־האוויר העיראקי על תושבי חבל אזורביג'אן האיראני. כ־1,000 אזרחים אחרים נפגעו בהתקפה זו, ביום ד' שעבר. (צילום: א.פ.)

עיקרן תחילה

● הרופאים המרדימים מאיימים לחדש את עיצומיהם – עמ' 2.
● פרופ' מזא"ה מאוניברסיטת תל־אביב הוא אחד משני האסטרונומים האחראים לתגלית חשובה – הוכחה לקיומם של כוכבי לכת מחוץ למערכת השמש שלנו – עמ' 3.
● המשטרה פיזרה בכוח את הפגנת פועלי כיתן בית־שאן בהדר־יוסף – עמ' 3.
● תלמידי סמינרים למורים קיבלו 'כמעט טוב' במבחן טבע של כיתה ה' – עמ' 6.

יוסי בן־אהרון לשליח "דבר":

ישראל תחתור להסדר סטאטוס־קוו על טאבה

מאת דן אבידן, שליח "דבר" בקאהיר

קאהיר (מיוחד ל"דבר").– משלחות מצרים וישראל יחלו הבוקר בשיחות בלתי פורמאליות בניסיון להגיע לפשרה על מחלוקת טאבה. השיחות הפורמאליות בהשתתפות משלחת אמריקאית בראשות השופט אברהם סופר יתחילו בשעות הערב, לאחר הגעת המשלחת האמריקאית לקאהיר.

ראש המשלחת הישראלית לשיחות, מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי בן־אהרון, אמר אמש ל"דבר", כי הוא איננו אופטימי ביחס לסיכויים להשגת פשרה על טאבה, כל עוד המצרים לא ישנו את גישתם, הגורסת שקודם כל מגיעה להם ריבונות מלאה על איזור המחלוקת.

לדבריו, המשלחת הישראלית תחתור בשיחות להשיג הסדר, "שישמר את הסטאטוס־קוו הנוכחי באיזור טאבה עד כמה שאפשר". הצלחת השיחות טמונה, לדעתו, בנכונות מצרים להגיע לפשרה על טאבה גם בתחום הסדרי הריבונות, כפי שנהגו בשעתו בהסדרים בסיני.

יוסי בן אהרן קיווה כבר אמש לפתוח במגעים עם ראש המשלחת המצרית לשיחות אחמד מאהר, המכהן כראש המחלקה המשפטית במשרד החוץ המצרי.

שמיר הגיש האמנתו

בינתיים הגיש אתמול שגרירה החדש של ישראל במצרים פרופסור שמעון שמיר עותק מכתב האמנתו לשר החוץ המצרי עיסמת עבד אל־מגיד. הפגישה שנערכה בלשכת השר נמשכה כחצי שעה, והשתתף בה גם הציר המדיני דוד אפק.

מערכת הבטחון בוחנת תגובתה להתפתחויות

מאת סופרו הצבאי של "דבר"

במערכת הבטחון טרם הוחלט באופן רשמי כיצד להגיב על נאום המלך חוסיין ולהתפתחויות האחרונות בשטחים, הנובעות מהנאום ומהדלפת מסמך פייסל אל־חוסייני.

לפי שעה, לא ברור לקברניטי המדיניות בשטחים מה תהא ההשפעה לטווח הקצר והבינוני של אירועים אלה על הנעשה בשטחים, ולהערכתם, יש להמתין שבועיים עד שלושה כדי לקבל תמונה ברורה יותר. במערכת הבטחון ניכרת מבוכה מסויימת, וישנו קושי בשלב זה להתחקות אחר כל המשמעויות של צעדי המלך חוסיין ולגבש תגובה ישראלית ודרכי פעולה בקשר למדיניות בשטחים.

גורמים בטחוניים אומרים, כי אין להוציא מכלל אפשרות שהמבוכה והחשש אצל תושבי השטחים ישפיעו בטווח הקצר על האירועים האלימים במסגרת האינתיפאדה, אולם להערכתם, על אף הכרזת חוסיין על התנתקות מהשטחים, לא מסתמנת כל אפשרות שאת החלל הפוליטי שנוצר תמלא מנהיגות פלשתינית מקומית.

"כל עוד שולט אש"ף בשטח בדרך הטרור, אין כל סיכוי שתצמח ותפעל מנהיגות מקומית". הגורמים הבטחוניים טוענים, כי יש לייחס חשיבות רבה לצעדי המלך חוסיין. לדבריהם, מדובר בצעדים מהותיים, שבעקבותיהם משתנה בירדן מעמד השטחים והופך להיות כמו במצרים (מחלקה במשרד החוץ).

להערכת גורמים אלה, אין כל קשר בין נאומו האחרון של המלך חוסיין לבין כתיבת המסמך, המדבר על ממשלה פלשתינית בשטחים שכן המסמך נכתב עוד בטרם נשא המלך את נאומו.

מועצת מנהלים זמנית לקונצרן 'סולל־בונה'

בראשה משה עמית מבנק־הפועלים

מאת אבי שוברט

מועצת מנהלים זמנית ובה שישה חברים תובא היום לאישורה של הוועדה המנהלת של חברת העובדים. בהנהלה הזמנית שלושה נציגי 'שיכון עובדים', שני נציגי בנק הפועלים ונציג חברת העובדים. היום יימשכו המגעים בנסיון למצוא מועמד זמני מתוך חברת 'סולל־בונה', שיחליף את המנכ"ל אהוד שילו שהתפטר.

במשך כל שעות היום ועד לשעות הערב עסק יו"ר מועצת המנהלים של 'שיכון עובדים' ח"כ רפי אדרי בדיונים על מינוי מנהלים ל'סולל־בונה' ול'שיכון עובדים'. במהלך היום נפגש ח"כ אדרי עם המועמדים לחברות במועצת המנהלים של חברת 'סולל־בונה', שמועמדותם תובא היום לאישורה של הוועדה המנהלת של חברת העובדים.

המועמדים למועצת המנהלים, שתכהן באורח זמני כחודש ימים, נציגי 'שיכון עובדים', אהוד אהליהב, עכרם אדמוני ונחום הדסי, נציגי בנק הפועלים, משה עמית ואריה אבנר, ויאיר לפידות כנציג חברת העובדים. מקורות יודעי דבר מוסרים, כי בראש מועצת המנהלים הזמנית יעמוד אחד מנציגי בנק פועלים משה עמית, שמשמש כמשנה למנכ"ל בנק הפועלים.

עוד נמסר, כי מועמדותו של מנכ"ל אפריקה־ישראל שלמה גרופמן, למלא את מקומו של מנכ"ל 'סולל־בונה' אהוד שילו, הוסרה.

החום והעומס יגברו

מאת אריה ארד, סופר "דבר"

עומס־החום הכבד יימשך ברוב ימות השבוע תוך התחממות קלה – כך אמרה אמש החזאית נורית פלדהיים. העומס נובע משילוב של מידות־חום גבוהות במעט מהממוצע ומלחות גבוהה במישור החוף ולחות נמוכה מהרגיל בפנים הארץ.

מידות־החום עולות ב־1־2 מעלות על הממוצע לאוגוסט. במצב זה קיימת סכנת דליקות. במישור החוף אמנם ירדה אתמול הלחות במעט, אך היום תשוב ותגיע ל־80 אחוז בצהרי היום וקרוב ל־100 אחוז בלילה. כתוצאה מכך, בלילות יתכנו ערפילים, המכבידים על הראות – לתשומת־לבם של הנהגים.

אמש לא נראו סימנים להקלה בתנאים אלה בהמשך השבוע.

هكذا من الأصل

עוד פלוגה לעזה

ברצועת עזה הוקמה אתמול פלוגה שלישית של משמר־הגבול. בכוונת מערכת הבטחון להקים ברצועת עזה פלוגות נוספות של משמר־הגבול. בתמונה: אלוף פיקוד דרום יצחק מרדכי עם חיילי הפלוגה החדשה. (צילום: דו"צ)

חילופי מהלומות בין מתנחלים לקציני צה"ל בכפר בני נעים
תקרית מלפני 10 ימים – לא הוגשה תלונה

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

חילופי מהלומות וגידופים בין קציני צה"ל לבין קבוצת מתנחלים אירעו לפני עשרה ימים בכפר בני־נעים שממזרח לחברון. בסיומה של התקרית היתה התפייסות בין הניצים ולכן לא הוגשו תלונות נגד המתנחלים.

מקור בטחוני, שאישר אמש את הדברים מסר את הפרטים הבאים: ביום שישי לפני עשרה ימים הותקף מתנחל מהיישוב מעלה־חבר, שעה שעבר ברכבו בכפר בני־נעים.

זמן מה לאחר מכן הגיעה קבוצת מתנחלים חמושה לכפר, ושני קציני צה"ל, המופקדים על יהודה השומרת באיזור, ביקשו מהם לעזוב את המקום. המתנחלים סירבו ובמקום התפתחה תקרית של דחיפות, קללות ואף מהלומות. בסופו של דבר נענו המתנחלים לדרישות הקצינים ועזבו את הכפר.

עדי ראייה לתקרית סיפר, כי אחד הקצינים נפגע מידי המתנחלים בראשו ונזקק לטיפול רפואי, אולם המקור הבטחוני אמר שלא ידוע לו על כך.

לדברי המקור הבטחוני היתה התפייסות בין המתנחלים לקצינים, ולפיכך, המקרה לא קיבל טיפול נוסף.

היום שביתה כללית בבורמה; חמישה הרוגים ופצועים רבים

באנגקוק (א.פ.) - סטודנטים בבירת בורמה קראו אתמול לשביתה כללית היום, בעוד אמצעי התקשורת במדינה דיווחו כי חמישה בני אדם נהרגו ואחרים נפצעו במהלך הפגנות אנטי־ממשלתיות בשלוש ערים בבורמה.

המהומות הקשות ביותר היו בעיר פגו, כ־80 ק"מ מצפון לבירה ראנגון, שם ירו חיילים לתוך מפגינים שניסו להתקיף מכונית משטרה. שלושה מהמפגינים, שהיו ברובם סטודנטים, נהרגו מהיריות ועוד 18 נפצעו. המהומות עברו גם לעיר טאנאטפי הסמוכה ולעיר יונאניאנג שבצפון. במקומות אלה נמסר על אלפי מפגינים ועל נפגעים נוספים בהתנגשויות עם הצבא.

שלטונות בורמה הגיבו על המהומות באיסור מהלכם על אסיפות ציבוריות, על נשיאת נאומים, על הפגנות ועל תעמולה. כבר בשבוע שעבר הוטל מצב חירום צבאי על הבירה ראנגון לאחר הפגנות סוערות נגד הנשיא החדש סיין להדין.

מקורות מערביים מסרו כי ההפגנות מתפשטות במהירות בגלל המצב הכלכלי הקשה בבורמה ובגלל החשש שלהדין ינקוט יד קשה נגד הנסיונות לשנות את המשטר בעקבות התפטרותו של הנשיא הקודם נה־וין.

חוסיין: אין דרך חזרה

(המשך מעמוד 1)

הוא שלל לחלוטין כל אפשרות של משלחת ירדנית־פלשתינית משותפת לשיחות שלום. „הרעיון הזה מאחורינו", אמר חוסיין, „האופציה הזאת איננה קיימת". בהתייחסו למשלחת רמת הדרג של אש"ף, האמורה להגיע בימים הקרובים לרבת־עמון לפי דוברי אש"ף, אמר חוסיין, כי „אין לו מה להגיד לה", אבל הוא ישמע ברצון את דבריה.

הגשרים לא ייסגרו

חוסיין ציין, כי לארצו אין שום כוונה לסגור את הגשרים על הירדן המהווים „עורק חיים" לתושבי הגדה המערבית. הוא גם טען, שהחלטתו *על ההתנתקות מהגדה המערבית לא* תפגע בתושבים שם באופן קשה, שכן יש שם רק 3,200 עובדי מדינה. באשר לפלשתינים תושבי ירדן אמר חוסיין, כי ההכרה בזכויותיהם המלאות תתחזק לאחר הבחירות הקרובות לבית התחתון שפוזר. המלך גם טרח להפריך נתונים, שפורסמו לדבריו בישראל, ולפיהם מהווים הפלשתינים 60 אחוז מתושבי ירדן. לדבריו שיעורם אינו עולה על 40 אחוז.

מקור רשמי ברבת עמון אמר אתמול, כי 2000 מתוך 3730 העובדים במוסדות הדת בגדה המערבית לא ייפגעו מהניתוק. השר לשעבר לענייני השטחים הכבושים בממשלת ירדן, מרוואן דודין, מסר כי ארצו תמשיך לדאוג לחלק מהבעיות החברתיות הכלכליות והמשפטיות בגדה המערבית, וזאת במסגרת הלשכה החדשה לענייני השטחים הכבושים במשרד החוץ הירדני.

המגעים והמסמכים

בינתיים מתגלים והולכים פרטים נוספים על המגעים והמסמכים שהכינו פלשתינים בשטחים ובחו"ל בהקשר זה. נראה כי אחד הגורמים הראשונים שהעלו את הרעיון היה פרופ' ג'רום סיגל מוואשינגטון, חבר בארגון פרופסורים למען שלום ישראלי־פלשתיני שביקר בארץ לפני כשלושה חודשים. במהלך ביקורו הוא כתב הצעה להכרזת עצמאות פלשתינית ופרסמה בעתון „אל־קודס" היוצא לאור במזרח ירושלים ובשבועון „אל־פג'ר" בשפה האנגלית.

על בסיס רעיון זה קיימו כמה מפעילי הציבור בשטחים פגישות ובהן הוכנו מסמכים דומים, ביניהם המסמך שנתפס בידי גורמי בטחון במוסד למחקרים של פייסל אל־חוסייני במזרח־ירושלים.

יש לציין, כי מוסד זה, שנסגר על־פי צו מנהלי, היה פתוח בדרך־כלל בפני ישראלים, ויתכן אפילו, כי המסמך כלל לא הוסתר בו, אלא היה בארכיון יחד עם עוד מאות מסמכים שליקט המכון על הנעשה בשטחים. נראה, כי המסמך הוכן על־ידי פעילי 'פתח' בגדה המערבית, *בעצה אחת עם פעילים* מזרמים אחרים, כולל חזיתות הסירוב, תומכי ירדן והגוש המוסלמי.

מקור ערבי שהיה מקורב למחברי המסמך אמר, כי במסגרת הכנתו צורפה אליו גם רשימה של כ־150 איש שאמורים להיות נציגים של כל הזרמים בציבור בשטחים, והוכנה גם 'הצהרת עצמאות' בעלת ניסוח חגיגי, כדוגמת מגילת העצמאות של ישראל. עוד מסר המקור, שפעילי המפלגה הקומוניסטית הפלשתינית הביעו הסתייגות מהמסמכים הללו.

כך או כך העתונות הערבית של מזרח ירושלים לא התייחסה אתמול כלל לפרשה זו ועתונאי ערבי בכיר אמר שזוהי סערה בכוס מים שמארגנים גורמי בטחון ישראלים.

מאמץ

(המשך מעמוד 1)

הסכם השכר.

ראשי האיגודים המקצועיים שעובדיהם כלולים בסולם הדירוג האחיד מוכנים לחתום על ההסכם, שרוב סעיפיו כבר גובשו, ואילו ראשי האיגודים האקדמאים־טכנולוגים: מהנדסים, טכנאים והנדסאים וכן אקדמאים במדעי החברה והרוח עומדים על כך, שההסכם יחול על כל עובדי החברות הממשלתיות, גם על אלה השרויות במצוקה. יצויין, כי גם בשאלת קיצור שעות העבודה השבועיות שוררת עדיין מחלוקת בין הצדדים.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות אישרה אתמול בישיבתה השבועית את מסגרת ההסכם שנחתמה ביום ו' האחרון במגזר התעשייתי הפרטי. קיסר אמר בישיבה, כי ההסכם שהושג הוא בהתאם למדיניות המקצועית, שלפיה, השכר במגזר התעשייתי הפרטי יהיה בשנה הקרובה במסגרת ענפית מפעלית בלבד ולא ברמה הארצית.

מזכיר חטיבת עובדי המוסדות להשכלה גבוהה מרדכי גרזברג פנה אתמול אל חיים הברפלד ואל מזכ"ל הסתדרות הפקידים משה בית־דגן בתביעה שלא לחתום על הסכם השכר, אם זה לא יחול על 12,000 העובדים המינהליים והטכניים במוסדות אלה.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה:–
הגליל המזרחי שברחוב יוחנן בן זכאי, טבריה
מופקד שינוי תוכנית מתאר הנקראת תכנית מס' 6069 שינוי לתכנית מתאר מס' 727 – יעוד שטחים למגורים, למסחר ולשטחים צבוריים, מגרש, ביחוד עם תשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתוכנית:–
גושים: 15518, 15517, 15513, 15510.
עיקרי מטרות שנוי התכנית: יעוד שטחים לשנות בתי מגורים, מסחר, הסדרת שטחים צבוריים והסדרת מערכת הדרכים של מרכז היישוב.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית במרחב התכנון שלה כלול בתחום התוכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.
את ההתנגדות יש להגיש בכתב במפורט הנמקות בלווי תצהיר חתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – צפון
תאריך: י"ט באב התשמ"ח
2.8.1988

דבר DAVAR دافار
המאוחד עם „למרחב"
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי
המו"ל - „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ב'
טלפון 242203, ת.ד. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 2-642111, ת.ד. 33106

קבלת מודעות 24 שעות ב דחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחוף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל' 246363 239952

המזרח התיכון

(המשך מעמוד 1)

בזכויות הפוליטיות של ישראל והפלשתינים. בן הביע דאגה למצב זכויות האדם בשטחים והסתייג מן המעצר המנהלי של אלפי פלשתינים.

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר למרפי, כי ישראל פועלת בנושא המעצרים רק לאחר שהיא מבססת ומשיגה הוכחות ברורות וידיעות מפורשות כי העצורים הם פעילים מרכזיים בארגון המהומות. שמיר אמר, כי אנשי אש"ף מעודדים את המשך האלימות ביהודה, שומרון ועזה. „הם עושים זאת מתוך כוונה שהדבר יביא את ארה"ב לנטוש את הסתייגותה בהשאר־מגע עם הארגון. לפיכך כל רמז של התקרבות אמריקאית לאש"ף מעודד את האלימות ביש"ע ומונע הפסקתה". ראש הממשלה גם הבהיר, כי ישראל לעולם לא תישא ותתן עם אש"ף, אך „אנו מעוניינים ורוצים לדון עם פלשתינים מתונים. אנו מחוייבים למו"מ לשלום במסגרת הסכמי קמפ דייויד, גם עם ירדן וגם עם ערבים פלשתינים שאינם אנשי אש"ף".

מכינים סקר דמוגראפי על העם היהודי בעולם

(ע).– ההסתדרות הציונית תערוך, תוך תיאום עם ממשלת ישראל, סקר מקיף בנושא הדמוגראפיה של העם היהודי ברחבי העולם, כדי להבהיר במידה מדוייקת ככל האפשר את התמורות שחלו בקהילות היהודיות, בין היתר בעקבות ריבוי נישואי התערובת ובעיות רישום הזהות היהודית בתפוצות – נודע אתמול בירושלים בעקבות דיון שנערך בנושא זה בין שר האוצר משה ניסים, שר העבודה והרווחה משה קצב ויו"ר ההנהלה הציונית שמחה דיניץ.

בדיון הוחלט על הקמת ועדה משותפת לממשלת ישראל והסוכנות היהודית, אשר תבדוק את הנהלים הארגוניים הנדרשים, כדי להתחיל בפעילות בתחום הדמוגראפיה של העם היהודי ולהגשת המלצות בעניינים הקשורים בכך.

מסמך חוסייני

(המשך מעמוד 1)

המערך: מפקירים הזירה ליוזמת אחרים

בעוד מפלגת העבודה כורכת את „מסמך אל־חוסייני" לקיפאון המדיני מבית־מדרשו של הליכוד, ומבקרת את שניהם, מנסה הליכוד ליצור רושם של סימטריה בין הוועידה הבין־לאומית שהציעה מפלגת העבודה ובין היוזמה של הפלשתינים להכריז באורח חד־צדדי על מדינה בגבולות החלוקה.

„הסכסוך הערבי־ישראלי לא ייפתר בדרך צבאית ולא במהלכים חד־צדדיים", נאמר בתגובת שרי המערך, שהתכנסו אתמול אחרי ישיבת הממשלה לדיון בהשלכות של „מסמך אל־חוסייני" ופרסומו על־רקע מהלכי הניתוק של חוסיין מהשטחים. „רק משא־ומתן חופשי, ללא כפייה וללא תכתיבים, עשוי ליצור תנאי שלום ואפשרות ליישוב הסכסוך. לא ירדן ולא הפלשתינים יוכלו להכתיב לישראל פתרון חד־צדדי".

שרי המערך מרגישים, ש„ישראל תדחה על הסף כל ניסיון של הקמת מדינה אש"פיסטית, כל ניסיון של יצירת עובדות בשטח, אם בדרך של אלימות וטרור ואם בדרך של תוכנית אש"פית מדומה. אין להיתפס לבהלה כתוצאה מהכרזה זו או אחרת. דרושה יוזמה מדינית שתיצור ותכוון תהליך מדיני של שלום".

התקפת שרי המערך על הליכוד מתמקדת בהאשמתו ב„מניעת משא־ומתן על סמך 'מסמך לונדון' ואי־הצעת תוכנית אחרת או פרטנר אחר. ישראל של קיפאון ושל מדיניות 'שב ואל תעשה' מפקירה את הזירה ליוזמה של אחרים. אסור שאחרים יחליטו במקומנו", קובעים שרי המערך. „עלינו ליזום ולהחליט על תהליך של משא־ומתן אמיתי לשלום במקום הטרור של זולתנו ומחדל מצידנו".

תגובת הליכוד לא איחרה לבוא. בהודעת מטה הבחירות של הליכוד נאמר, ש„הדרך היחידה שתוביל את ישראל לשלום ולבטחון היא משא־ומתן על־פי הסכמי קמפ־דייוויד. ישראל צריכה לדבוק במדיניות של מו"מ ישיר עם שכנותיה".

בביקורת על מפלגת העבודה נאמר עוד בתגובת מטה הבחירות של הליכוד, כי „אילו הלכה ישראל לוועידה בין־לאומית ולפשרה עם ירדן, כפי שמציע המערך, היתה קמה בלבה של ישראל מדינה אש"פיסטית, החותרת לדחיקת ישראל לגבולות החלוקה של 1947 ואחר־כך לחורבנה המלא של ישראל".

„רצ": צעדים בכיוון הרצוי

סיעת „רצ" פרסמה אתמול הודעה, הגורסת, כי „גם היוזמות הפלשתיניות האחרונות וגם מהלכי ההתנתקות של חוסיין הם צעדים בכיוון הרצוי, כי הם עוקרים בהדרגה את אשליות המערך והליכוד והם מכריחים את הממסד הפוליטי להסתכל לעתיד בעיניים. אין אופציה מבלעדי הפלשתינים, ונציגם הוא אש"ף, ואיתו יש לדבר שלום על בסיס הכרה הדדית והפסקת האיבה".

מפ"ם שוללת פתרון חד־צדדי

„מפ"ם, המתנגדת מו"מ גם עם אש"ף, עלבל, גנסתה, דיברשטוט, שוללת כל ניסיון לפתרון חד־צדדי של הסכסוך. במסיבת עתונאים אמר אתמול מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, כי כשם ששללה את האוטונומיה החד־צדדית מצד ישראל, שוללת מפ"ם „הכרזה חד־צדדית על הקמתה של מדינה פלשתינית בגבולות 1947".

ח"כ גרנות הדגיש גם, כי מעבר לשלילת הפתרון החד־צדדי על־ידי הפלשתינים, „כל הכרזה פלשתינית על תביעה לריבונות בגבולות 1947 משמעה מכה אנושה לכל סיכוי של פתרון הסכסוך בדרכי שלום והיא עלולה להתפתח לאסון לאומי כדוגמת זה, שהנחיתו על עצמם ב־1948".

„צומת" קוראת להתיישבות מאסיבית

יו"ר „צומת", ח"כ רפאל איתן, אמר אתמול, כי „הוא אינו מופתע מתוכנית הממשלה הגולה של אש"ף. זו רק תחילת הדרך לשאיפות גדולות הרבה יותר מצידם". לדעת ח"כ איתן, „תגובת ישראל צריכה להיות התיישבות יותר מאסיבית ביש"ע, למניעת חלוקת המדינה".

המפד"ל: לספח שטחים

הצעת החלטה, הקוראת לממשלת ישראל להודיע חד־משמעית, על סיפוח של שטחים ביהודה ושומרון אם אכן תוכרז מדינה פלשתינית בשטחים, תועלה בקרוב לדיון בלשכת המפד"ל על־ידי מזכיר המפד"ל, הרב יצחק לוי.

בהודעה שפרסמה אתמול המפד"ל נאמר כי רעיון המדינה הפלשתינית והכרזות חוסיין על ניתוק הקשר בין ירדן ויו"ש מוכיחים, כי בארץ ישראל נותרו שתי אופציות בלבד: האופציה הישראלית והאופציה הפלשתינית־אש"פיסטית. „ישראל חייבת להוכיח לעולם כולו, בפעולות נחרצות ודחופות, כי רק האופציה הישראלית עומדת עתה בפניה. המפד"ל סבורה", נאמר בהכרזה, „שאין להשאיר חלל ריק בשטח, ולכן על ממשלת ישראל להפסיק מיד את השיתוק שאחז בה בבניין ההתיישבות ביהודה שומרון ועזה ולהקים מיד עשרות ישובים חדשים בשטחים המשוחררים וכן תוכיח ישראל את זכותה הבלתי־ניתנת לערעור על כל שטחי ארץ־ישראל".

גאולה כהן: לגרש את אל־חוסייני

(עש"ת). - ח"כ גאולה כהן דרשה אתמול במכתב לשר הבטחון לגרש לאלתר את פייסל אל־חוסייני, שבמכון שלו ללימודים ערביים נמצאו התוכניות של הנהגת אש"ף להכרזה על מדינה פלשתינית בגבולות 1947, ולסגירת המכון שלו לצמיתות.

מתי פלד: להכיר במדינה פלשתינית

(עש"ת). – ח"כ מתי פלד מ'הרשימה המתקדמת לשלום' מאשים גורמים בממשלה ובשב"כ בניפוח מלאכותי וסנסציוני של מה שקרוי „מסמך אל־חוסייני" שלא נכתב בידי פייסל אל־חוסייני, שאינו על דעת אש"ף ושכבר פורסם כמה פעמים בעתונות מבלי שיזכה לשום תשומת־לב. מטרתו ועיתויו של הפרסום נועדו למטרה אחת בלבד: להצדיק, כביכול, את מעצרו הבלתי־מוצדק לחלוטין של פייסל אל־חוסייני, החף מכל פשע.

„לגופו של עניין", אומר ח"כ פלד, „אם תוכרז מדינה פלשתינית עצמאית בגדה המערבית וברצועת עזה, צריכה מדינת ישראל להיות הראשונה שתכיר בה ולפתוח במו"מ עם ממשלתה הזמנית".

חוסיין יחדש נסיונו לפייס סוריה ועיראק

רבת עמון (ע"מ). – מקורות דיפלומאטיים מצפים, כי המלך חוסיין יחל בקרוב שלב חדש במאמצים לתיווך בין בגדאד ודמשק כדי להביא לפיוס בין שתי המדינות – מוסר העתון הירדני „אלופאק אל ערבי והדאלי".

המקורות הוסיפו, כי סיום מלחמת עיראק־איראן פותח אופקים חדשים בפני מאמצי התיווך הירדניים בין שתי המדינות. צופים כי במאמצים הירדנים החדשים ישתתפו מדינות ערביות מהמפרץ.

אבו־עבאס יהיה מחליפו של אבו־ג'יהאד

וואשינגטון (ע"צ) – אבו עבאס מי שתיכנן את התקפת השוד על ספינת השיוט האיטלקית „אכילה לאורו" מונה למתאם פעולות אש"ף בישראל ובשטחים המוחזקים במקום אבו ג'יהאד שנרצח בחודש אפריל – מסר השבועון האמריקאי „יו אס ניוז אנד וורלד ריפורט".

השבועון האמריקאי המצטט מקורות אמריקאים בוואשינגטון דיווח עוד, כי אבו עבאס כבר ממלא באש"ף תפקידים נוספים במקומו של אבו ג'יהאד.

אבו עבאס נדון שלא בפניו למאסר עולם על מעורבותו בהתקפת השוד על „אכילה לאורו".

נעצרו ילדים דרוזים בגולן שיידו אבנים

מאת שמעון וייס, סופר „דבר" בצפון

משטרת מרחב הגליל לכדה אתמול שני ילדים דרוזים, החשודים בהשלכת אבנים על מחסום של צה"ל ליד הכפר מג'דל־שמס בצפון רמת הגולן.

השניים נעצרו לאחר מרדף קצר בעקבותיהם, שניהלו החיילים ואנשי משטרת מסעדה שהוזעקו למקום. שני הילדים חשודים כי יידו אבנים בחיילי צה"ל שאיישו מוצב בצפון הגולן. החיילים שהבחינו במיידי האבנים, מיהרו לרדוף אחריהם. למקום הגיעו גם שוטרי תחנת המשטרה הסמוכה ובתוך כמה דקות ספורות נלכדו השניים – שהם קטינים בגילם.

השניים הודו בחקירתם הראשונית ביידוי האבנים ואמרו כי נשלחו לבצע משימה זו בידי גורמים קיצוניים בכפרם.

ארמני שגורש לאתיופיה יתבע ברה"מ

פאריס (ע"צ) . - גולה ארמני, שגורש על ידי שלטונות ברה"מ לאתיופיה ושאזרחותו נשללה ממנו, הודיע בפאריס כי הוא עומד להגיש תביעה משפטית נגד הממשלה הסובייטית בטענה שזכותו למשפט נגזלה ממנו.

הגולה פאראיר אירקיאן, בן 39, עומד לבקש היום מהשגרירות הסובייטית בפאריס אשרת כניסה לברה"מ כדי להיות נוכח בתהליך המשפטי נגדו. אירקיאן, מהפעילים הארמנים בחבל נאגורני־קאראבאך, גורש לאתיופיה לאחר שהשלטונות האשימו אותו „במסירת ידיעות כוזבות" על המהומות.

הליכי הגירוש ננקטים בברה"מ מאז גירושו של הסופר אלכסנדר סולז'ניצין ב־1947 . אירקיאן יגיש את התביעה נגד הממשלה הסובייטית באמצעות עו"ד צרפתי.

ימי המוסיקה נפתחו בגליל

מאת ישראל ליהוא, סופר „דבר"

כבוע 'ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון' יצא אתמול לדרך זו הפעם הרביעית.

השנה מתקיימים תשעה קונצרטים בבית העם בכפר בלום בהשתתפות 36 מבצעים, נגנים וזמרים מישראל ומחו"ל, מהם מוסיקאים ותיקים ומנוסים ולצידם כשרונות צעירים מתחילים.

המשתתפים כבר ערכו חזרות בשבוע שעבר להרכבים שנוצרו במקום להופעות בקונצרטים. בקונצרט הפתיחה החגיגי אמש הושמעו ברכות, ולפי המסורת בוצעה גם יצירה מאת מלחין ישראלי – הפעם רביעיה לנבל ולכלי קשת מאת עמי מעייני – וכן יצירות של באך, ברהמס, מאהלר (בעיבוד שנברג) ובודאק.

בין המשתתפים הצעירים נגנים בצ'לו, פסנתר, חליל וקרן. התכניות מורכבות מיצירות ידועות וכן מיצירות נדירות ופחות מוכרות. כל הקונצרטים משודרים ישירות ב'קול המוסיקה'.

כמי שנמסר, הכרטיסים לרוב הקונצרטים כבר אזלו.

• אורי גוטפריד (42), תושב פרדס חנה, נהרג במוצאי שבת כתוצאה מהתנגשות בין מכוניתו ובין אוטובוס שארעה בצומת ביקור. בנו כפיר בן 13 נפצע קשה.

המרדימים מאיימים לחדש עיצומיהם – בגלל התקנים

מאת רנקה הרניק, סופרת „דבר"

תוספת התקנים לרופאים המרדימים נתגלתה בנקודת מחלוקת קשה מאוד במשא־ומתן שהתחיל אתמול בין ההסתדרות הרפואית לבין משרדי האוצר והבריאות על הסכמי השכר לשנים 1987 ו־1988. נודע, כי המרדימים שוקלים לחדש עוד השבוע את עיצומיהם לאחר עבודה תקינה במשך ששת החדשים האחרונים.

הצדדים אמורים להיפגש עוד השבוע להמשך המשא ומתן, ואם האוצר לא ייענה לקראת המרדימים, הם ינהיגו, כנראה, השבתות אחוריות של חדרי ניתוחים במערכת האישפוז. מלבד הבעיה הספציפית של המרדימים הושגה בפגישה הראשונה הבנה לגבי מספר נושאים, והרופאים רואים בכך התקדמות. דובר הר"י סירב לדווח על פרטי המשא ומתן והסתפק באמירה, כי ההסתדרות הרפואית תובעת להעלאת שכר לכל הרופאים.

מחר נפגשים נציגי ארגון רופאי המדינה להמשך המשא ומתן עם משרדי האוצר והבריאות על מבצע קיצור תורים לניתוחים. הרופאים מצפים לשמוע תשובות להצעותיהם על הארכת משך המבצע, היקף הפעולות ומספר הרופאים שישתתפו בו וכן על הצעתם להפעיל את המשמרת השנייה בבתי־החולים על־ידי חברה כלכלית. בעקבות ישיבה זאת תכנס ועדת התיאום של ארגון רופאי המדינה וחטיבת רופאי בתי־החולים של קופת־חולים להערכת המצב, שתובא אחר כך לדיון במזכירות ההסתדרות הרפואית.

בבתי־החולים של קופת־חולים נמשכים עיצומי רופאים. מרפאות החוץ סגורות, ואין ניתוחים אלקטיביים אלא באישור ועדות חריגים. הרופאים טוענים, כי אין כל התקדמות במשא ומתן עם הנהלת קופת־חולים הכללית על קיצור תורים לניתוחים.

2 מסורבים 'בטחוניים' מברה"מ בין 2,000 תיירים השוהים כאן

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר" בנגב

שני מסורבי עלייה ותיקים מברית־המועצות, שעד כה נאסרה עלייתם ארצה מטעמים המוגדרים על־ידי השלטונות הסובייטים כ„חשש לפגיעה בבטחון המדינה", עקב גישתם לסודות צבאיים, ביקרו באחרונה בארץ כתיירים ושהו כחודש ימים בבאר־שבע.

אמו של אחד משני מסורבי העלייה, השוהה עדיין בישראל, סיפרה, כי הגעתו לארץ כתייר התאפשרה רק לאחר שהתחייב בפני השלטונות שלא להעניק ראיונות עיתונאיים. האיש, גבר בן 35, עבד עד לפני כחמש שנים במוסד בטחוני רגיש בברה"מ. את האישור לבקר בארץ כתייר קיבל רק לאחר שאמו שיגרה לשלטונות הסובייטים אישורים רפואיים המעידים, כי היא נכה בשיעור של 100 אחוז, והדגישה בפנייתה כי ביקורו של הבן בישראל יסייע לה בתהליך החלמתה.

מסורב העלייה השני קיבל „סירוב" לפני 14 שנה וביקר בישראל במארס השנה. במהלך ביקורו בבאר־שבע, נפגש עם יו"ר המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ בנגב, דוד שורק וביקש ממנו לפעול למען העברתה של אמו העיוורת מדימונה לבאר־שבע.

במכתב שהשאיר כאן כתב מסורב העלייה: „מצאתי כאן את אמי במצב קשה מבחינה בריאותית ומוראלית, כשהיא מנותקת מהחברה ומקרוביה. אבקש לעזור לה להעתיק את מקום מגוריה – מדימונה לבאר־שבע, שם מתגורר אחיה". הבקשה, שהועברה למשרד השיכון, טרם נענתה.

„זו סנסציה", אמר דוד שורק, יו"ר המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ בבאר־שבע, בהתייחסו להחלטה לאפשר למסורבי עלייה מטעמים בטחוניים לבקר בארץ כתיירים.

המזכ"ל הארצי של המועצה, שמואל בן־צבי, מסר לסופר „דבר", כי בסך־הכל ביקרו עד כה בארץ כ־2,000 תיירים יהודים מברה"מ.

בני גאון יבדוק התלונות על אי־סדרים בקונצרן 'תדיראן'
ההנהלה: מנסים לאלצנו לתת משכורות בלי עבודה

מאת אבי שוברט

מהנהלת קונצרן 'כור' נמסר אתמול, כי בתגובה לטענות שהועלו לאחרונה על אי־סדרים בקונצרן 'תדיראן', תתבקש בקרוב הוועדה האקזקוטיבית שליד הנהלת החברה, בראשותו של מנכ"ל קונצרן 'כור' בני גאון, לדיון בנושא יחסי העבודה בתדיראן.

הנהלת 'תדיראן' דוחה את טענת הוועד הארצי של 'תדיראן', התובע ועדה ממלכתית בלתי־תלויה, שתבדוק את טענותיהם על שחיתות בקונצרן. לדברי דובר החברה דוד יחיאלי, „זה נסיון מתוכנן של חברי הוועד, להביך את ההנהלה לשלם להם שכר ללא עבודה".

במהלך השבוע האחרון התפרסמו בעתונות הכתובה טענות הוועד הארצי של 'תדיראן' ותביעתו של ח"כ דן כהן (ר"צ) לחקור את המתרחש ב'תדיראן'. לדברי העובדים, יש לבדוק את התנהלות הנהלת [illegible] הבכירים וכן שורה של אי־סדרים בקונצרן.

לדברי יחיאלי, הוועד מנסה לאנוס את הנהלת הקונצרן לשלם משכורות לחברי הוועד, שאינם עובדים, כן דורשים חברי הוועד תוספת שכר לעובדים, אך להנהלה אין אפשרות לשלם תוספות שכר.

יחיאלי הביע את תמיהתו על כי ח"כ דן כהן לא פנה כלל להנהלת החברה, ולא הציג בפניה את טענותיו, אלא בחר לפנות ישירות לאמצעי התקשורת.

שלזינגר עוזב הפועל־חיפה קב' הכדורסל לפני פירוק

מאת יוסף גלזר

קבוצת הכדורסל של 'הפועל' חיפה עומדת על סף פירוק. אתמול הודיע מנהלה יעקב שלזינגר על הסתלקותו מניהול הקבוצה בעקבות מחלוקת כספית עם מועצת פועלי חיפה.

שלזינגר הודיע לכדורסלנים, כי הם משוחררים ממחוייבותם לשחק בקבוצה וחופשים לנהל מו"מ עם קבוצות אחרות. כל כדורסלני הקבוצה לבד מהקפטן דורון ססקי חתומים על חוזים אישיים עם שלזינגר ואינם בחזקתה של הפועל חיפה.

מאחר שמועד נעילת ההעברות באיגוד הכדורסל הוא ביום ד' הקרוב, קיים ספק גדול, אם הקבוצה, שנמנית עם מייסדות הליגה הלאומית (ב־1955) ואשר רשמה לזכותה דפי זהב מזהירים בכדורסל הישראלי, תוכל להופיע בעונה הקרובה.

המחלוקת בין שלזינגר ומועצת פועלי חיפה נסבה על סכום פעוט של 30 אלף ש"ח, אך, כדברי שלזינגר, החלטתו עקרונית, ללא קשר לסכום. שלזינגר טוען, כי על־פי החוזה עם מפ"ח, הוא זכאי לקבל ממנה הקצבה שנתית בסך 80,000 ש"ח בתשלום אחד בפתיחת העונה. מזכיר מפ"ח משה ורטמן טוען לעומת זאת, כי שלזינגר זכאי לקבל רק 50,000 ש"ח מן המועצה, ואת היתרה בסך 30,000 ש"ח ממרכז הפועל.

ורטמן ניסה להשיג ממזכ"ל „הפועל" יצחק אופק 30,000 ש"ח נוספים, אולם זה סירב. ורטמן שיגר מברק בהול לאופק, שבו כתב, כי הוא מבקש את העברת הכסף „כדי למנוע פירוק קבוצת הכדורסל של 'הפועל' חיפה". נודע, כי אופק נאות להגדיל את הקצבתו רק ב־10,000 ש"ח ושהדבר העלה את חמתו של ורטמן.

כדורסלני 'הפועל' חיפה ניסו למנוע את הפירוק משהסכימו לוותר כל אחד על 5,000 משכרו השנתי כדי לקזז בכך את סכום המריבה מתקציב הקבוצה, אך שלזינגר עמד בסירובו ודבק בהחלטתו לפרוש מן הניהול.

למרבית הכדורסלנים הצעות מקבוצות אחרות: רוברט זגאי גולדס מ'מכבי' חיפה, אבנר שמסוב ותגמוס עזת מ'אליצור' רמלה, ודורון בסטי מ'הפועל' גבעת.

ההודעה על הסכם

(המשך מעמוד 1)

אמר אתמול, כי ארצו לא הסכימה לשום תנאים מוקדמים לקבלת החלטת מועצת הבטחון 598 וליישום תכניתו של דה קואר. הוא הוכיח, כי טהראן הביעה כל העת את נכונותה לשיחות ישירות אולם רק לאחר הכרזת הפסקת אש.

וילאיטי לא נקב בתאריך מסוים להפסקת האש, אולם דה קואר אמר קודם לכן כי אם תושג הסכמה בין שני הצדדים, הוא יוכל להכריז רשמית היום או מחר את התאריך להפסקת האש, שתשים קץ למלחמה בת שמונה שנים שבה נהרגו יותר ממיליון בני אדם. משנשאל דה קואר מתי תיכנס הפסקת האש לתוקף אמר: „אני סבור שתוך שבועיים. אתם יודעים היטב כי הדבר מחייב הכנות רבות".

החלטת מועצת הבטחון 598 קוראת להפסקת אש במלחמת המפרץ, להתחלת שיחות ישירות לשלום, להקמת ועדה שתקבע את האחראי למלחמה, לנסיגה הדדית של שני הצבאות לגבולם ולהחזרת שבויים. מסערים, כי המזכ"ל יודיע גם מתי צפויים להיערך נסיגת הצבאות והחלפת השבויים.

ארה"ב קידמה בברכה את הסכמתה של איראן לקיום שיחות ישירות עם עיראק. דובר במשרד החוץ אמר, כי ההחלטה היא המשך ישיר לוויתורה של עיראק על שיחות ישירות כתנאי מוקדם. דובר בפנטאגון אמר, כי גם אם תושג הפסקת אש מלאה במלחמה, לא יוציא הצי האמריקאי את כל אניותיו מהאיזור, אלא רק יצמצם את מספרן.

הידיעות על הפסקת אש שיבוא במלחמה התקבלו בשביעות רצון גם במדינות ערב. מזכיר הליגה הערבית אמר, כי החלטתה האחרונה של עיראק מוכיחה, שהיא חוצה בשלום יציב באיזור. מנהיג לוב מועמר קדאפי הציע לעשות זאת להציב כוח שלום איסלאמי באיזור, שלדבריו יתפקד טוב יותר מכוח חוץ של האו"ם.

• בית המשפט העליון קיבל אתמול את ערעורו של ג'והרג' ווישמה (31) ממזרח־ירושלים, שהואשם בהריגת ישראל בן הרוש ונעצר עד תום ההליכים. השופט גבריאל בך הורה לשחררו בערבות של 30,000 שקל, אסר עליו לצאת מביתו בלילות וציוה עליו להתייצב שלוש פעמים בשבוע בתחנת המשטרה.

נסגר התיק נגד סא"ל דב ירמיה

(ע).– פרקליטות מחוז חיפה החליטה לסגור מחוסר ראיות את תיק החקירה נגד סגן אלוף (מיל') דב ירמיה, בן 65, שקרא לחיילי צה"ל להמנע משירות בשטחים.

החקירה נפתחה לאחר שבמהלך הפגנה של רק"ח, שנערכה בחיפה לפני כחצי שנה,

מודעון

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03-433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב ביום ו' ובערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא מס. 49 – טלפון 03-284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הנמל 26 קומה ג' – 04-523566
כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות
וחגים מ־20.00 עד 23.00

עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03-5461111
קו לילדים ונוער – 03-261125
ירושלים – 02-227171
חיפה – 04-672222
נתניה – 053-355516
כרמיאל (גליל) – 04-988410
כפר־סבא – 052-912999
באר־שבע – 057-418111
קו פתוח – ארוץ קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03-221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03-283922
קו פתוח לקשישים 02-690685
האגודה לזכויות האזרח בישראל – סניף תל־אביב – בן יהודה 146
טל' 259207 בימים א' – ה' 3 – 9

אַלְמָקְס משחת השיניים
יעילה פי 3 במניעת עששת
תורנות בתי מרקחת
תל־אביב
בני – דיזנגוף 174 – 222386
קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים
אופלסקה – יפו 110 – 539021
חיפה
יבנה – אבן גבירול 7 – 672288
פתח־תקוה
קופ"ח כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
קופ"ח כללית – הכיתור 25 רמת־גן – 782537
בת־ים
קופ"ח עין יהב – עין יהב 2 חולון – 884854
אַלְמָקְס

בחירות 88 ◦ בחירות 88 ◦ בחירות 88

פגישת ברעם־קיסר חיסלה ה'משברון'

ההסת' תשולב השבוע במערכת הבחירות שמכינה מפ' העבודה

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

בפגישה בין מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, ובין מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, חוסל אתמול המשברון; כהגדרת ברעם, בין ההסתדרות לבין מפלגת העבודה. שורשיו של המשבר בציטוטים אנונימיים של פעילי המפלגה, כאילו יש כוונה ל"הוציא" את ההסתדרות ממערכת הבחירות בגלל המשבר בחברת העובדים.

פגישת קיסר־ברעם, שנמשכה כשעה, נועדה להתייעצות על דרכי שילובם של נבחרי המפלגה בהסתדרות במערכת הבחירות וסוכם, שהשבוע יתכנסו נציגי 'העבודה' בוועדה המרכזת עם מטה הבחירות של המערך ועם מזכ"ל המפלגה, לשם קביעת דרכי הפעלת ההסתדרות בכל הרמות של מערכת הבחירות.

עוזי ברעם הדגיש באוזני קיסר, כי ההסתדרות היא הגורם חשוב ביותר למפלגה, הן בהיבט האידיאולוגי והן בהיבט הארגוני.

מפ"ם: נוסחתנו להידברות זוכה לתמיכתם של 53 אחוז מהציבור

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

סקר של מכון דחף, שבוצע בהזמנת מפ"ם בתחילת יוני, מראה, כי 53 אחוז מהציבור העירוני במדינת ישראל תומכים בנוסחת מפ"ם להידברות עם הפלשתינים.

גישה זאת נבדקה בתשובה לשאלה: „אם יחול שינוי יסודי באש"ף, והארגון יודיע שהוא מכיר במדינת ישראל ונכון להפסיק לחלוטין את פעולות הטרור, האם ישראל צריכה להיות מוכנה, או לא מוכנה, לנהל מו"מ לשלום עם אש"ף?"

15 אחוז מהנשאלים השיבו, כי היא „צריכה בהחלט" ו־38 אחוז השיבו, כי היא „צריכה". יצויין, כי עם המצדדים במו"מ עם אש"ף בתנאים אלה נמנים 73 אחוז ממצביעי המערך ו־39 אחוז ממצביעי הליכוד.

את הפרטים על הסקר מסר אתמול ח"כ יאיר צבן, ראש רשימת מפ"ם לכנסת הבאה, במסיבת עיתונאים, שהודגש בה היה על אסטרטגיית ההסברה של מפ"ם במערכת הבחירות. ח"כ צבן הדגיש, כי שני קהלי־היעד העיקריים של מפ"ם הם מחנה תומכי שלום עכשיו וקבוצות גדולות של עובדים וגמלאים.

עוד נמסר במסיבת העיתונאים, כי השבוע תפתח מפ"ם במבצע התותמה המוני לתמיכה בקריאתה למו"מ עם כל נציגות פלשתינית מוסכמת, לרבות אש"ף, בהתנגדייה לאימוץ נוסחת יריב־שמטוב.

„מפ"ם תפנה את חצי תעמולתה נגד הליכוד, מפלגת העבודה ואפילו „רצ". „נוקיע את סרבנותו של הליכוד, המכשיל כל יוזמת שלום, הותר להנצחת הכיבוש וגורם לקיפאון, העלול לדרדר למלחמה", אמר צבן. „בתפלמס עם מפלגת העבודה על שותפותה בממשלה עם הליכוד, על דבקותה הכושלת ב'אופציה הירדנית' ועל היד המכה, העוצרת ומגרשת של יצחק רבין בשטחים. באשר ל'רצ' תרגיש מפ"ם את הבדלי הדעות בין שתי המפלגות בתחום הכלכלי־חברתי ואת ההשלכות מהן על מאבקן בתחום המדיני".

אתמול בבוקר ותמה מפ"ם על הסכם עודפים עם תנועת הרצ. נציגי שתי המפלגות הדגישו, כי הגיעו להסכם זה על אף הבדלי הדעות ביניהן, מתוך אחריות למחנה השלום ומתוך רצון למנוע אובדן מנדטים של המפלגות, העשויות לכונן אחרי הבחירות ממשלת שלום.

קולות גוברים במפ' הליברלית לעכב את האיחוד עם 'חירות'

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

בשעה שב'חירות' ובמפלגה הליבראלית נערכים לקראת כינוס האיחוד בין שתי התסיבות של הליכוד בסוף החודש, מתעוררים במפלגה הליבראלית קולות התובעים השלמת ההתארגנות המפלגתית קודם להיטמעות ב'חירות'.

דור ההמשך במפלגה הליבראלית וחוגים בצמרת המפלגה, המונים עשרות חברי המועצה הארצית, מגיבים בעצרת רוח על הצעה לאחד את מוסדות שתי המפלגות אפילו בייצוג חסר של הליבראלים, מחשש שאחרי האיחוד יצמצם חופש הפעולה שלהם. לפיכך תובעים הללו מהנהגת המפלגה הליבראלית לכנס את המועצה לפני כינוס האיחוד, כדי לגבש את מתכונת צירופם של מאות חברים נוספים לכדי השלמת מכסת הליבראלים במרכז המשותף, העומדת על 1,050 חברים.

ב„חירות" אין מגיבים לפי שעה על הקולות הנרגנים במפלגה הליבראלית, וגם ראשי הליבראלים מעדיפים שלא לעורר מהומות מיותרות, כדי שלא תהיה ל'חירות' עילה לקצץ בייצוג הליבראלי ברשימה לכנסת בעקבות המתח שתגרום דחיית ליכוד הליכוד.

מורים רשאים להמשיך בעבודה גם משהוגשה מועמדותם לכנסת

(עתי"ם).– מורים עובדי מדינה רשאים להופיע ברשימות המועמדים לכנסת, בלי שיהיו חייבים להפסיק את עבודתם. כך הודיע אתמול היועץ המשפטי של משרד החינוך והתרבות, עו"ד אריה בריק, בתשובה לשאלות שהופנו אליו.

על־פי חוק הבחירות לכנסת, חייבים עובדי המדינה בדרגות הגבוהות להתפטר מתפקידם 100 יום לפני הבחירות לכנסת, ואילו לגבי עובדי המדינה האחרים נקבע, כי יופסק שירותם מיום הגשת רשימות המועמדים ועד יום הבחירות לכנסת.

בריק ציין, כי חוק הבחירות קבע שהוראה זו אינה חלה על מורים ולכן יוכלו אלה להמשיך בעבודתם, גם אם הם מועמדים לכנסת.

יחד עם זאת, מוסיף היועץ המשפטי, אסורה על־פי החוק תעמולת בחירות במוסדות החינוך. הוא הסביר, כי בנוסף להוראות הכלליות בתוקף החינוך האוסרות על ניהול תעמולה לטובת מפלגה או ארגון פוליטי בין תלמידים במוסדות החינוך, קבע חוק הבחירות (דרכי תעמולה) כי לא תנוהל תעמולת בחירות בבניינים או במקרקעין המוחזקים בידי הממשלה, הרשויות המקומיות או גופים ציבוריים.

לאור האמור בחוק, קבע עו"ד בריק, כי מאחר שמוסדות החינוך נמצאים בבניינים בבעלות ציבורית, קיים איסור על ניהול תעמולת בחירות בבתי־הספר ובגני הילדים.

המפד"ל מחזרת אחר מצביעי 'התחייה':

הרב ליאור מקריית־ארבע יהיה אב בית־הדין של מעלה אדומים

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

הרב דב ליאור מקריית־ארבע יתמנה בקרוב לאב בית־הדין הרבני המוקם על־ידי משרד הדתות בישוב מעלה אדומים הסמוך לירושלים.

הקמת בית־הדין במעלה אדומים ומינויו הצפוי של הרב דב ליאור איש „התחייה" לאב"ד, כבר עוררו תגובות נזעמות בקרב הציבור הדתי בכלל ובקרב הדיינים בפרט. רבים טוענים, כי בישובים ותיקים וגדולים כרמת־גן, בני־ברק, רעננה, עפולה, ראש־פינה, יסוד המעלה, מטולה, זכרון־יעקב, נהריה, קריית־גת, קריית־שמונה, בנימינה, קריית־מלאכי, מגדל־העמק ואחרים אין עד היום בית־דין רבני, ומה הטעם להקים בית־דין במעלה אדומים, ישוב חדש, המרוחק רק עשר דקות נסיעה מירושלים.

במינוי הצפוי של הרב ליאור יש גם חריגה מן הנהלים הקיימים, שאין ממנים לאב"ד אלא מי שכיהן קודם כדיין, ואילו הרב ליאור לא כיהן מעולם במשרה של דיינות.

לכן אומרים המתנגדים, כי הסיבה להקמת בית־דין רבני במעלה אדומים ולמינויו של הרב ליאור ערב הבחירות לכנסת נועדה למשוך למפד"ל את קולות הדתיים מהישוב שהצביעו עד היום בעד „התחייה".

ביקשנו לקבל את תגובת דובר משרד הדתות אורי מינצר, אך נאמר לנו, כי מינצר שפרש מן המפד"ל ועבר לתנועת „מימד", פרש ממשרת הדובר, ובינתיים לא נתמנה אחר במקומו.

85 יום לבחירות

דראושה נבחר לראש מפלגתו

מאת מוחמד חלילה, סופר „דבר" בנצרת

61 חברי הוועד המרכזי של המפלגה הדמוקראטית הערבית, מד"ע, בחרו אתמול מהאחר בח"כ עבדול ואהב דראושה לעמוד בראש רשימת המפלגה בבחירות לכנסת הי"ב.

הוועד המרכזי, שהתכנס אתמול בנצרת, קבע שאין שריון מקומות ברשימה, ועל־כן תתקיים התמודדות אישית בין המועמדים ב־26 בחודש. הוועד מינה מטה בחירות, שבראשו יעמוד אחמד אבו־עשבי, ראש מועצת כפר ג'ת במשולש.

מד"ע מוציאה לאור שבועון משלה בשם אל־דיאר, „המולדת", והקו העיקרי שלו הוא הסברת מדיניות המפלגה ונסיון להשיב על השאלה למה צריך מפלגה ערבית.

המערך פותח היום את מסע הבחירות שלו במגזר הערבי

מאת עליזה ולך, סופרת „דבר" לענייני מפלגות

בכינוס המוני בנצרת יפתח היום המערך את מערכת הבחירות שלו במגזר הערבי בססמה „המערך לשלום ולשוויון".

הנואמים המרכזיים בעצרת הפתיחה יהיו שמעון פרס ויצחק נבון וכן שני המועמדים הערבים ברשימת מפלגת העבודה לכנסת הי"ב, נאוף מסאלחה ונלי כרכבי. הדוברים יקראו לערבים לתת את קולם למפלגת העבודה, שכן היא היחידה שתפעל למען יוזמת שלום וכן היא היחידה שהציבה שני מועמדים ערבים ברשימתה לכנסת.

סוויסה: אם אבחר אהפוך את המצפים לכפרים שיקומיים

מאת רני צרקוני, סופר „דבר" בדרום

בהופעה במדרחוב באשדוד במוצאי שבת הודיע רפי סוויסה, ח"כ ונציב שב"ס לשעבר, כי אם ייבחר לכנסת ברשימת ח"ץ (חברה צודקת) – הוא יפעל להפיכת המצפים שהוקמו בשנים האחרונות בגליל והעומדים, לדבריו, ריקים – לכפרי שיקום של אסירים ומכורים לסמים.

סוויסה אמר, כי מתן האפשרות לאסירים להצביע הוא פרי יוזמתו אך עינו אינה צרה בכך שהמפלגות הגדולות הללו להתעניין בציבור הבוחרים הזה. לדבריו, מי שיפעל באמת זה הוא עצמו, כפי שהוא כבר הוכיח זאת בעבר.

תגלית של פרופ' מזא"ה מתל־אביב ופרופ' לייתם מהרווארד:

לראשונה: ראיה לקיום כוכבי לכת ליד שמשות נוספות בשביל החלב

ראיה ראשונה לקיומם של כוכבי לכת מחוץ למערכת השמש שלנו – זו התגלית המדעית החשובה ביותר שהוצגה בוועידה הבין־לאומית של איחוד האסטרונומים, המתקיימת בימים אלה בבולטימור. זוהי תגליתם של פרופ' צבי מזא"ה ממצפה הכוכבים ע"ש וייז באוניברסיטת תל־אביב ועמיתו, פרופ' דוד לייתם מאוניברסיטת הרווארד. הם גילו כוכב לכת, ננס חום, המסתובב סביב כוכב שבת בגלקסיה שלנו – שביל החלב. עד כה לא הצליחו האסטרונומים להוכיח את קיומם של ננסים חומים אחרים. ב־20 השנים האחרונות היו השערות על קיומם של ננסים חומים, אך עד היום לא הצליחו לבססן.

'ננס חום' הוא השם שנותנים האסטרונומים לגוף שמימי, שהמסה שלו דומה למסה של כוכבי לכת. המסה של כוכבי לכת קטנה מכדי שיוכלו להיווצר בה תנאים של ריאקציות גרעיניות. ננס חום איננו פולט אור ואיננו ניתן לתצפית ישירה. הכוכב שסביבו מסתובב הננס החום שגילה פרופ' מזא"ה דומה לשמש שלנו. יש בו ריאקציות כמו בשמש, ולכן אפשר לצפות בו ישירות.

המדידות של פרופ' מזא"ה ופרופ' לייתם אומתו על־ידי קבוצת אסטרונומים אנגלים. פרופ' מזא"ה ופרופ' לייתם ממשיכים במדידות לגבי שלושה ננסים חומים נוספים.

לתגלית חשיבות מדעית עצומה. עשרות שנים ניסו האסטרונומים לגלות כוכבים שאין בהם ריאקציות גרעיניות, הן בגלל העניין בתכונותיהם של כוכבים אלה והן בגלל האפשרות שניתן יהיה להסביר באמצעותם את 'בעיית המסה החסרה'. הכוונה לכך, שבמדידות המסה של כוכבים מסויימים נמדדת מסה הגדולה מזו של אותם כוכבים עצמם. אם יש לכוכבים כאלה לוויינים, ההיינו ננסים חומים או כוכבי לכת אחרים, יש בכך כדי להסביר את עודף המסה המתגלה במדידות.

המשטרה פיזרה בכוח את הפגנת פועלי כיתן בית־שאן בהדר־יוסף

מאת יצחק מרידור, סופר 'דבר'

300 עובדי 'כיתן בית־שאן' המורשבת ערכו אתמול הפגנת מחאה בפני משרדי חברת 'כיתן' בהדר־יוסף.

המפגינים לא השלימו עם המקום שהוקצה להם על־ידי המשטרה לעריכת ההפגנה, ומשניסו להתקרב לבניין המשרדים של 'כיתן', „כדי שזעקתם אכן תגיע לאוזני ההנהלה", כדברי ראש הוועד מיכאל בן־אבו, הפעילה המשטרה כוח, בטענה שהם חוסמים את התנועה.

„השוטרים", אמר אמש ל'דבר' פיני קבלו, מזכיר מועצת פועלי בית־שאן, „חשבו, כנראה, שהמדובר בהפגנה של עובדי התעשייה האווירית ושיבואו אלפים, והתכוננו בהתאם. במקום המתין לנו כוח עצום של שוטרים, של אנשי משמר הגבול רכובים על סוסים, והם הפעילו נגדנו, בפראות ממש, כוח ללא הבחנה. לא מגיע לפועלי בית־שאן יחס לא אנושי שכזה מצד המשטרה. עשרות נפגעו מאלות השוטרים. גם אני הוכיתי. ייקח זמן רב עד שנתאושש מהרושם הקשה שהשאירה עלינו התנהגות השוטרים כלפינו".

במהלך ההפגנה נפצעו שני שוטרי מג"ב, אחד בעינו ואחד ברגלו. השניים נזקקו לקבלת טיפול רפואי. שני מפגינים נעצרו אך שוחררו כעבור זמן מה.

אליהו בן שמחון: „אני עובד במפעל 26 שנה, מאז פתיחתו. אני סגן מנהל מחלקת ביקורת טיב. בוקר אחד לפני כשבועיים באתי להדפיס כרטיס ומצאתי מכתב פיטורין. לאחר 26 שנה קיבלתי פיצויים בסך 11,000 ש"ח, שאותם החזרתי למפעל".

פועל מתפרה יישכר שלום, 24 שנים במפעל, קיבל 5,500 ש"ח פיצויים. בתו כרמלה, אף היא מעובדי המפעל, פוטרה גם כן. קדוש יצחק, לאחר שמונה שנות עבודה קיבל 1,500 ש"ח פיצויים. אחיון גבריאל, בן 40, משכורת ברוטו 1,150 ש"ח, עובד במפעל משנת 1966, קיבל 7,160 ש"ח פיצויים.

אתמול, חזרה בה הנהלת 'כיתן' מסירובה לשאת ולתת עם העובדים, עד שלא יחזרו לעבודה ועד שלא תאופשר הוצאת סחורות מוגמרות. במו"מ שהחל אתמול אחר הצהריים ושהתמקד על גובה הפיצויים שישולמו ל־150 המפוטרים הסתמן לקראת ערב, לדברי מזכיר מועצת פועלי בית־שאן, מפנה חיובי כלשהו, אך עד למסירת הידיעה לא הושג הסכם של ממש.

24 שנה – 5,500 ש"ח

פועל תופס את ידו המונפת של פועל 'כיתן' בית־שאן בהפגנה בהדר־יוסף. (צילום: שאול רחמים)

יש לך מילוות חובה?

אתה זכאי לתנאי הארכה משופרים

אם ברשותך תעודות מילווה בטחון 1972 או תעודות מילווה מלחמה ומימון רכש 1974 תוכל להחזיק בהן 4½ שנים נוספות ולזכות בתנאי הארכה משופרים:

■ ריבית דריבית מצטברת בשעור של 3% לשנה.

■ הקרן וגם הריבית יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן.

■ מענק מדדים - המדד הבסיסי למאריכי המילווה יהיה מדד אפריל 1988, המדדים שבין אפריל 1988 עד חודש הפדיון המקורי יתווספו כמענק.

■ אפשרות לפדיון עם הצמדה חלקית גם לפני תום תקופת ההארכה.

■ פטור מלא ממס.

אם בחרת בתנאי ההארכה והתעודות שלך מופקדות למשמרת בבנק, עליך להודיע לבנק עד 15 ימים לפני תאריך הפדיון המקורי על רצונך להמשיך ולהחזיק בהן.

אם התעודות שמורות אצלך, עליך רק להמשיך לשמור אותן ותנאי ההארכה יחולו עליהן.

האוצר/אגף שוק ההון

מוכתר כפר בשומרון נפצע קשה בהתקפה בגלל 'שיתוף פעולה'

מאת דני רובינשטיין, סופר „דבר"

מוכתר הכפר בידיה שבמערב השומרון הותקף אתמול בידי ונפצע קשה, כנראה על־ידי ערבים, שהאשימו אותו בשיתוף פעולה עם השלטונות. הוא אושפז בבית־חולים 'שיבא' בתל־השומר, ונמסר, כי גם שניים מבני משפחתו נפצעו.

אתמול היו תקריות של ידוי אבנים והתנגשויות בג'נין ובכמה כפרים ועיירות בנפה, והם: יעבד, עראבה, אל־יאמון וסילת אל־חרטיה. תקרית אלימה היתה במחנה הפליטים קלנדיה, ותקריות נוספות ברמאללה ואל־בירה. על הכפר שוויכה בנפת טול־כרם הוטל עוצר. הכפר חוסן נתון בעוצר כבר 10 ימים.

שקט יחסי ברצועה

(ע).– אתמול נרשם כיום השקט ביותר ברצועת עזה מאז תחילת ההתקוממות בשטחים לפני כתשעה חודשים. מסחר ער התנהל ברחובות הערים ולעבודה בישראל יצאו עשרות אלפים מתושבי האזור, בתנועת כלי רכב צפופה, כפי שלא היתה מאז תחילת ההתקוממות.

קולק קורא לממשלה:

אין לפגוע בשירותים לערביי מזרח־ירושלים

מאת יהודה לוי, סופר „דבר" בירושלים

ראש עיריית ירושלים טדי קולק קרא אתמול לממשלה לדאוג לכך שהשירותים הניתנים לתושביה הערבים של העיר לא ייפגעו כתוצאה מהשלכות המדיניות הירדנית החדשה.

קולק הודיע, כי בכל מקרה עיריית ירושלים תדאג באורח מיידי לכל השירותים שבאחריותה, העלולים להיפגע כתוצאה מצעדיו של חוסיין, כמו שירותי רווחה וחינוך.

לדעת ראש העיר, בעת הזמן לחזק את אחדותה של העיר על־ידי הגדלת הסיוע הכספי, שיאפשר לעירייה לצמצם את הפער בין השירותים הנתנים במגזר היהודי לאלו הנתנים לערבים. הגדלת הסיוע הישראלי כיום תביא, לדעתו, גם לצמצום מעורבותה והשפעתה של ירדן בעיר, שהושגה באמצעות השקעת כספים.

„זה יהיה לא רק אקט אנושי למניעת סבל מיותר אלא תרומה חשובה למאמצינו להשגת רגיעה בכך שנרכך את תחושת התסכול והקיפוח המוסיפים לאי שקט", הדגיש קולק והוסיף, כי החלטה מעשית מעין זו של הממשלה תבטא יותר מכל הכרזה את נחישותנו לגבי בירת ישראל המאוחדת ואת העובדה, שכריבון נטלה ישראל על עצמה לדאוג לצרכי כל התושבים מתוך אחריות וסובלנות.

עורכי דין מוחים נגד לשכתם שאינה מגיבה

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בירושלים

קבוצת עורכי־דין החברים בלשכת עורכי הדין מתארגנת בימים אלו, כדי למחות נגד מחדליה של הלשכה בכל הקשור בתגובותיה למצב בשטחים.

נודע, כי הקבוצה קבלה על כך, שלמרות פניותיה החוזרות ונשנות נמנעו מוסדות לשכת עורכי־הדין מלהתייחס לנושא המעצרים המנהליים, הגירושים, הריסות הבתים – ועונשים אחרים המוטלים בדרך־כלל ללא משפט ולא ביקורת שיפוטית.

קבוצת עורכי־הדין טוענת, כי לשכת עורכי־הדין לא עשתה דבר בנושא הפרת זכויות האדם בשטחים.

במכתב ששיגר השבוע המשפטן, ד"ר שלמה כהן, אל ראש לשכת עורכי־הדין יעקב רובין הוא קרא לו שלא לצאת לכינוס לשכת עורכי־הדין האמריקאית.

רובין מתכוון לצאת לכינוס בטורונטו, כדי לדווח על פעולותיהם של משפטנים בישראל בקשר עם המצב בשטחים.

לדברי כהן, אין לרובין מה להסביר לציבור עורכי־הדין האמריקאיים בנושא זה. „ואולי במקום שתסביר מה לא עשתה הלשכה, שבראשה אתה עומד, תגרום לכך שהלשכה תשנס את מותניה ותפעל באופן שיציל את כבודה ואת כבודם של עקרונות בסיסיים של חירות ושלטון החוק בישראל בתקופה קשה זו", כתב כהן.

מתייקרים: מזוט וגאז מוזלים: סולר ונפטא

מאת יוסף מיכלסקי, סופר „דבר"

שר האנרגיה והתשתית משה שחל חתם אתמול על הצו הראשון במסגרת הרפורמה במשק הדלק, שקובע מחירים מרביים למוצרי הדלק השונים.

על־פי הצו מתייקרים סוגי המזוט השונים בשיעורים שבין 5 ל־7.5 אחוזים. הסולר המסופק למערכת הבטחון ולחברת החשמל הוזל בשיעורים שבין 5 ל־17 אחוזים. הנפטא לתעשייה הפטרוכימית לייצור בשוק המקומי הוזל ב־10 אחוזים, והגאז לשימוש ביתי התייקר ב־10 אחוזים.

הגאז יהיה מסובסד ב־50 אחוזים אחרי ההתייקרות. במחיר הבנזין לא חל כל שינוי, והוא יציב כזה כמה שנתיים וחצי וזול בשליש מהממוצע האירופי.

השר משה שחל ציין, שהחתימה על הצו הקובע את המחירים המרביים של מוצרי הדלק היא הישג, הואיל והמחירים של מוצרי הדלק באירופה ובישראל הם לחלוטין הזול מהיום למעט מחירי הבנזין.

מחירי האנרגיה בישראל הם על בסיס העלות הריאלית של המוצרים, והמחיר הבין־לאומי, המבוסס על תחרות חופשית.

נאצי שנידון למוות עוד ב־48' נתפס באיטליה

מאת מיכל סלג, סופרת „דבר" באיטליה

רומא. (מיוחד ל„דבר").– הפושע הנאצי אנטון מלוט, שנידון למוות ב־1948 על פשעי מלחמה, נתפס ונעצר בסוף השבוע בעיר מארנו שבאלפים האיטלקיים.

מלוט, שנולד באוסטריה ב־1912, שירת בתפקיד פיקודי במחנה הריכוז טרייזנשטאט שבצ'כוסלובקיה ב־1940, מהגה בו השמדו 35,000 יהודים.

ב־1948 מצא אותו בית המשפט הצ'כי אשם במעשי־רצח והתעללות, ודן אותו למוות. אולם מלוט עשה רק 11 חודשים בכלא באוסטריה ואח"כ, כיליד איטליה (מחוז טירול) ביקש וקיבל אזרחות איטלקית. ב־1956 נשללה ממנו אזרחות זו והוא הצליח להשיג אזרחות גרמנית, אולם ב־1972 הגישו נגדו השלטונות הגרמניים כתב־אישום על פשעי מלחמה. כאן חזר לאיטליה, גורש לגרמניה וחזר שוב בסתר לאיטליה, שם שהה עד יום ו' האחרון בו עצרה אותו המשטרה ביציאה מביתו.

השומרונים נשארו על הר גריזים – אבל אין להם מגורים מתאימים

מאת נח זבולוני, סופר „דבר" בירושלים

הקהילה השומרונית בשכם המונה כ־200 נפש, תעמוד בפני בעיות דיור קשות בחודשי החורף הבא.

בגלל האינתיפאדה בשטחים החליטו השומרונים משכם, שעלו לקריית לוזה (הר גריזים) כדי לערוך את זבח הפסח, להישאר בהר גם אחרי הזבח, זו הפעם הראשונה באלפיים השנה האחרונות. אם לא תיפסק האינתיפאדה ייאלצו השומרונים לבלות בהר גריזים גם את חודשי החורף, שבהם מנשבות על ההר רוחות עזות ושלג מכסה את פסגתו.

המגורים בקריית לוזה לא תוכננו לחורף, אלא רק לחודשי הקיץ, לכן מבקשים השומרונים ממשרד האנרגיה ומחברת החשמל הישראלית לחזק את רשת החשמל המיוסדת במקום.

صكنا من الاهل

صكرا من الأصل

חברה צרפתית בודקת מרווחי חברות הדלק

הדו"ח שלה ישמש בסיס לקביעת מרווחי החברות בשיווק הדלק החוזי

מאת דרור שרביט

משרד האנרגיה הזמין חוות דעת מחברת יעוץ צרפתית ידועה בתחום הדלק לבדיקת מערך המחירים בשיווק וזיקוק הדלק, שישמשו את המשרד בקביעת המרווחים שיינתנו לחברות הדלק ולבתי הזיקוק בטיפול בדלק החוזי הנרכש על ידי המדינה.

גורמים בכירים במשרד מעריכים כי בדיקת מרווחי חברות הדלק עשויה לגלות פער של עד 100 אחוז לעומת המרווחים של חברות דלק דומות בחו"ל.

מומחי החברה הצרפתית כבר גיבשו טיוטה ראשונה של מימצאים ומסקנות בעניין יעילות בתי הזיקוק לעומת בתי זיקוק דומים בחו"ל. התרגום הכספי של חוסר היעילות של בתי הזיקוק שווה לכ־20 מיליון דולר בשנה. בתי הזיקוק מערערים על תוצאות הבדיקה והיא נמסרה לעיונם לקבלת הערותיהם ("דבר" מיום ששי).

להערכת ראשי משרד האנרגיה צפויים הממצאים על חברות הדלק להיות משמעותיים יותר, מבחינת החיסכון הצפוי בעתיד, עם הורדת המרווחים של גורמי הדלק בטיפול בנפט החוזי. הערכה כללית אומדת את אי היעילות בענף בסכום הגבוה מ־100 מיליון דולר, כאשר מרביתו של סכום זה מתרכזת בקרב חברות שיווק הדלק. מימצאי המומחים הצרפתיים על חברות הדלק מיועדים לשמש ככלי עיקרי להורדת המרווחים שתתבצע מהם בטיפול בנפט החוזי.

דו"ח ראשוני של החברה הצרפתית על חברות הדלק צפוי במהלך החודש, ובחברות הדלק כבר יש תכונה רבה בשל כך, והן נערכות להכנת דו"חות מומחים שיסתרו את מימצאי החברה הצרפתית.

ראשי משרד האנרגיה חזרו והבהירו כי אין ברצונם להגביל את מספר חברות שיווק הדלק שיורשו לפעול בעתיד, ובנוסף לחברת רנקנר, שפעילותה בתחום זה כבר הותרה, נשקלות כיום במשרד בקשות של גורמים נוספים, ובכללם של משקיעי חוץ. שר האנרגיה משה שחל הציע הקמת חברת דלק גם לאיל הנפט ארמנד האמר.

כדי להקל על בעלי התחנות להשתלב בתחרות בין חברות הדלק, בודקים כיום במשרד האנרגיה את האפשרויות המשפטיות והמעשיות לניתוק הקשרים הכובלים בין תחנות הדלק לחברות הדלק. השר שחל כבר הציע לחברת "פז" לשקול מכירתן של תחנות דלק וציודן לבעלי התחנות ובמקביל נעשתה גם פניה למועצה לחוזים אחידים, כדי שתבחן את ההיבטים המשפטיים של הסעיפים הקושרים את בעלי התחנות לחברות הדלק, בלי יכולת לעבור מחברה אחת לאחרת.

מגדלי הדרים תובעים הבטחת מחירי מינימום

משרד החקלאות: אי אפשר להבטיח מחיר לפרי שעדיין לא נמכר

מאת דויד מושיוב

עמותת מגדלי פרי הדר תובעת משר החקלאות להבטיח למגדלים מחיר של לפחות 210 דולר לטונה פרי המיועד לייצוא ולתעשייה בגבול הפרדס וכן 500 עד 600 דולר הטונה פרי המיועד לאספקה לשוק המקומי.

במכתב לשר החקלאות טוען יו"ר העמותה, נפתלי מאור, כי בגלל נזקי השרב היבול בעונה הקרובה יהיה 900,000 טונות בלבד ובגלל המחסור הצפוי בפרי הדר לתעשייה היא מוכנה להבטיח מחיר הנע בין 190 ל־210 דולר הטונה, כדי לשריין לעצמה את כמויות הפרי הדרושות לה.

לעומת מחיר זה יקבל הפרדסן השנה 138 דולר הטונה תמורת פרי המיועד לייצוא וזאת לאחר הפחתת הוצאות האריזה, הקבלנים והמועצה לשיווק פרי הדר.

ממשרד החקלאות נמסרה התגובה הבאה: שר החקלאות עוסק גם לקראת העונה הנוכחית בייעול מערכות הייצוא החקלאי והקטנת ההוצאות. במסגרת זו נעשו מספר פעולות מהותיות בתחום יצוא פרי ההדר על ידי המועצה והקבלנים. בין השאר צומצם מספר בתי האריזה ורוכז השיווק בבתי אריזה יעילים יותר.

בימים אלה נבחנת אפשרות של הקמת חברה לשרותי יצוא האמורה לאחד את מערכות הייצוא של אגרקסקו המטפלת בייצוא ירקות, פירות ופרחים עם מערכת הייצוא של המועצה לשיווק פרי הדר. אם רעיון זה יתממש, תהיה זו מהפכה אמיתית בהיקף העלויות של הייצוא החקלאי. יצויין שהנהלת שר החקלאות לעונה זו נובעת גם מצמצום היקף הייצור בגלל נזקי השרב הכבדים.

לכל האמור לעיל אין קשר לתביעת העמותה, אשר אינה סבירה. הדרישה הבטחת מחירים ליצרן תמורת פרי הדר שעדיין לא נמכר. זו תביעה לא רצינית. אין משווק היכול להבטיח מחיר לחקלאי בלי שיש בידו הסכמים סופיים של מכירות במחיר בכל הנוגע לתוצרת חקלאית טריה.

סופר "דבר" מציין, כי במסגרת פעולות "יעול" וחיסכון צמצמה לאחרונה מועצת ההדרים את מספר עובדיה ב־50 איש בקירוב. כן ננקטו פעולות "יעול" וחיסכון אחרות. הקיצוץ בשכר העבודה בלבד כתוצאה מפעולות אלה הוא חיסכון של שלושה מיליון דולר.

התנאים לקניית חצי כי"ל – תוך חודש

מאת אבי שורפ

תוך חודש תציג חברת כימיקלים לישראל לוועדת השרים לענייני כלכלה הצעה מפורטת לתנאי מכירת 50 אחוז מהחברה, והצעת ההתקשרות בין בנק ההשקעות והממשלה, כמו כן יוצג לוח הזמנים לביצוע העסקה.

סיכום זה הושג אתמול בפגישה בין שר התעשיה והמסחר אריאל שרון לסגן נשיא ה"פרסט בוסטון" אלברט דימה. הוא אמר לשר שרון כי תהיה באפשרות הבנק היכולת לבצע ולממן עסקה זו.

מערכת חדשה של סאיטקס לחיבור המקינטוש אליה

מאת אבי שורפ

חברת סאיטקס הציגה בבוסטון מוצר חדש. המערכת, הנקראת "וידנרי", זכתה להתעניינות רבה ותוך שלושה חודשים נמכרו כ־30 מערכות בשווי של כשני מיליון דולר.

מערכת ה"וידנרי" מאפשרת למשתמשים במחשבי מקינטוש לעיצוב גרפי ולעימוד להתחבר ישירות למערכות מתוצרת סאיטקס הנמצאות ברשות מדפיסים גדולים. סאיטקס מספקת ללקוחותיה את התוכנה שפותחה על ידי החברה.

רק מועצת הפרחים ואגרקסקו ימשיכו ביצוא פרחים

כל תאגידי הפרחים בישראל, בכלל תאגיד הפרחים "אביב", שבנו ליצוא באמצעות התקשרות שמחוץ למערכת, הוליטו להמשיך ולייצא רק באמצעות מועצת הפרחים ואגרקסקו וקיבלו בכך את עקרונות ההתייעלות שקבע שר החקלאות אריק נחמקין ואשר אושרו גם על־ידי הועד הפועל של מועצת הפרחים.

מגמה חיובית במסחר במניות

● הציפיות לפיחות מותנו, פעילים בבורסה מאמינים כי במידה ויהיה פיחות יקבלו המשקיעים במניות מובילות את ההגנה הטובה ביותר ● גרעונות הנזילות בבנקים נמשכים, ריבית הזכות למפקידים גבוהה ● מומחי חברת היעוץ "אופקי" השייכת לבליל מאמינים כי רמות השערים במניות רבות מעניינת להשקעה ● עליות בבנקאיות שבהסדר, עליות עד 1.5% בממוצע במניות המשתנים, עליות נאות במניות החופשיות. דולר שחור 1.77–1.78 ● קונצרן כלל רוכש שוב מניות המזוהות עימו במהלך המסחר ● הנזילות מחייבת את מנהלי הקרנות למכור מניות איכותיות ● הפרוייקטים מתעוררים, סחורות דלה מאפשרת תנודות שערים חריפות ● השליטה בחברת "אפיקי" עברה לידי משקיעים מחו"ל ● היום מצפים בבורסה להמשך המגמה החיובית מתונה

מאת שמואל רוזנבלום

מגמת המסחר החיובית בשוק המניות נמשכה אתמול יום שלישי ברציפות תוך שיפור קל באווירה. הציפיות לפירסום מאזנים מטופרים בחברות מובילות הביאו רבים מקרב פעילי השוק לעמדת קניה. זהירות במהלך המסחר. הזהירות קיבלה ביטוי בעליות מאופקות במניות המשתנים כ־1.5% בממוצע. גם מניות הבנקים שבהסדר זכו לביקושים ועליות שערים של 0.5% בפועלים, 0.7% בבליל סקוך ו־1.4% במזרחי ע"ש. במניות המשתנים בלט מסחר ער יחסית בדיסקונט השקעות +2.75% ובחברה לישראל +3.25%. לאומי פיא המשיכה במכירת מניות ים המלח +2.25%. עליות שערים חדות הופיעו ביקוב אופציה +12.7%, מישגאל +9.9%, גיבור +8.9%, שלדות +7.6%, קופל +10.1% וסקאנדיה +10%. במרבית המניות החופשיות שעלו באורח חד הסתכמה התמורה הכספית בסכומים מצומצמים עד דלים. פעילות ערה בלטה במניות דלתא +8% על רקע ציפיות למאזן סביר בחברה. פעילות חיובית מאופקת בלטה גם במבני תעשיה, אגן, פרוטרום, פריון ופריקלאס. התעוררות לאחר תרדמה עמוקה ושחיקת שערים הופיעה באקרשטיין, ספקטרוניקס ואינטרגמא. ירידות שערים בלטו בעזו 10%-, גל אופציה 13.5%- ונוספות. היום מצפים בבורסה להמשך המגמה החיובית מתוך תקווה כי המוכרים הגדולים שהפסיקו ללחוץ את השוק באחרונה ימשיכו לפעול בפרופיל נמוך ולא יעיקו על המתרחש במסחר.

פיחות – מתי וכמה?

לאחר שבסוף השבוע שעבר גברו החששות לפיחות בעקבות פגישת ראשי התעשיינים עם ראש הממשלה, בתחילת השבוע חזרה הרגיעה בנושא הפיחות. בשוק השחור הגיע הדולר עד 1.79 בסוף השבוע בעוד שאתמול נסחר השחור ב־1.77. העסק נרגע. האוצר ממשיך להתנגד לפיחות, משה נסים מעוניין לעבור את תקופת הבחירות ללא זעזועים מיותרים. נסים מתעתד לנוח על ידי הדפנה של מודדים נמוכים בחודשים שעד לבחירות ולדעתו הדולר צריך להשאר קפוא. בכלכלני קונצרן כלל גדול העריכו בסוף השבוע כי מיד לאחר הבחירות תאלץ הממשלה לבצע ללא דיחוי שינוי בשער החליפין. בעוד שכיום שינוי של 5% עד 8% היה מרגיע את המשק אזי לאחר הבחירות תזדקק הממשלה לפיחות של 13% עד 15% לערך.

הציבור הרחב פעל כבר מספר שבועות באוירת פיחות מתקרב. אם אם מעביר הציבור כספים לאפיקי השקעה דולריים וזאת בידיעה כי המודדים הבאים יהיו כנראה נמוכים.

התבוף – פעילות ערה

מניות התבוף זוכות באחרונה בבורסה לערכה המלווה בעליות שערים נאות. מניות התבוף בשוק מתחילת השנה בעשרות אחוזים וכיום שער המניה נראה למעלה מסביר. מנהל תיקים רכש לפני כחודש חבילת מניות גדולה יחסית (כ־10%) ממניות התבוף. חלק מהרכישות בוצעו באמצעות המרת כתבי האופציה של החברה בעת פקיעתם. מימים ימימה היתה למניות התבוף אופי ודימוי ספקולטיבי, יש לקוות שבעתיד ישאו מניות התבוף אופי סולידי יותר. אתמול עלו מניות התבוף ב־10%.

כלל ישראל רוכשת מניות – מעלות שהרשות

בסוף חודש יולי רכשה כלל ישראל בבורסה 20.4 אלפי ע.נ. מניות סהר ביטוח, 21765 ע.נ. מניות כלל סחר, 42000 ע.נ. אופציות כלל סחר ו־33000 ע.נ. מניות ישום. הרכישות של הקונצרן באו כנראה על רקע רמת מחירים נוחה ונולשה מרוסאית ש"עורה" לקניות בהדרגה וללא הפרעה. מקורבי כלל ממשיכים בנקיטת גישה אורישה כלפי המתרחש בבורסה. מומחי הבורסה של הקונצרן מתקשים לראות תפנית בורסאית של ממש על רקע האוירה במשק.

אבל בכלל יודעים כנראה שאי אפשר לקנות בשיא השפל כפי שאי אפשר למכור בשיא הגאות. בהתאם לחשיבה זו ממשיכים בכלל לפעול בשוק המניות שלא מתוך אמונה כי צפוי מפנה בבורסה.

אפיק – העברת השליטה

מפרקי חברת הברוקרים פ.י.ס מכרו בסוף השבוע שעבר את השליטה באפיק למשקיע חוץ ולחברת "ברסול" מאירופה. המפרקים מכרו כ־34% ממניות אפיק תמורת סך של כמליון דולר לערך. לצורך ביצוע העיסקה הוערכה אפיק בשווי של כ־3 מליון דולר לערך בהתחשב בחברות הבנות של החברה ובהסדרים הקיימים לגביהם.

לאחר שאפיק תסדיר את יחסיה עם חברות הבנות ישאר בקופתה סך של כ־2.5 מליון דולר לערך. מניות אפיק נסחרות פעם בשבוע במסגרת המסחר בימי ג' וזאת עקב אי פירסום מאזנים לשנת 1987. רק לפני כשבועיים פירסמה אפיק מאזן ל־1986.

אגן – מי מוכר?

מבין החברות האטרקטיביות בבורסה להשקעה מונים סוחרים את מניות אגן כימיקלים כעדיפות המעניינות. נראה שחברת אגן תציג מאזן רווחי נאה היא אכן עשויה לענין משקיעים בבורסה. באחרונה בולט מוכר גדול במניות אגן, כל פעם שהמניה זוכה לשוחרי ביקוש גדולים מופיע המוכר הקבוע ומספק את הביקוש בעליה קלה. מניות אגן מצויות בשפע בקרנות הנאמנות של בנק גדול. כיוון שמנהלי הקרנות אינם יודעים את שילדו יום בבורסה הם מוזרמים לממש סחורה ולהגדיל נזילות.

מועדים בבורסה

11.8.88 – כלל אחזקות ביטוח אג"ח להמרה – אקס ריבית. דיסקונט השקעות אג"ח להמרה – אקס ריבית. כלל תעשיות אג"ח להמרה – אקס ריבית.

17.8.88 – גליל 4804 פתיחת מסחר בקבוצה 352. מלווה פיתוח 3551 יום מסחר אחרון תשלום 31.8.88. מלווה פיתוח סדרה 2091 יום מסחר אחרון תשלום 31.8.88.

31.8.88 – מלווה פיתוח 3531 פדיון סופי.

1.9.88 – מלווה פיתוח 3532 פדיון סופי. מלווה גליל 3627 – אפשרות פדיון מוקדם.

הנפקות הרשות – בעיקר אגרות חוב

ביום חמישי אישר הועד הפועל של הבורסה הנפקות חדשות בסך כולל של 221 מליון שקל. להלן פירוט ההנפקות – 1. חברת חשמל עד 99 מליון שקל באג"ח. 2. כ"ל מימון והנפקת אופציות ואג"ח בהיקף של עד 31 מליון שקל. 3. די.אי.סי. הנפקת אג"ח בהיקף כולל של ... מליון שקל. 4. [illegible] בהיקף כספי של 49 מליון שקל. 5. תל מימון, אג"ח בתמורה כספית של כ־18 מליון שקל. 6. בנק כהנא, אג"ח בתמורה כספית של 14.4 מליון שקל. 7. הדר טבריה, הנפקת אג"ח בסך של כ־9 מליון שקל. 8. פרגוד, אג"ח בהיקף 3 מליון שקל. 9. הדר ביטוח, מניות בדרך של זכויות תמורת 5.5 מליון שקל לערך.

שערי מטבע חוץ ביום 07.08.88

המטבע	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.61	1.69	—	—	1.60	1.76	1.6298	1.6502	—	—	1.6298	1.6503	1.6401
1 מארק גרמני	0.86	0.90	—	—	0.84	0.89	0.8655	0.8764	—	—	0.8628	0.8736	0.8703
1 לישט"ש	2.74	2.87	—	—	2.73	2.86	2.7788	2.8136	—	—	2.7780	2.8129	2.7975
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	—	—	0.25	0.26	0.2565	0.2597	—	—	0.2560	0.2592	0.2579
100 ינים יפאניים	1.21	1.27	1.20	1.26	1.20	1.26	1.2231	1.2384	1.2230	1.2382	1.2217	1.2371	1.2311
1 גולדן הולנדי	0.76	0.79	0.75	0.79	0.75	0.79	0.7648	0.7744	0.7646	0.7742	0.7644	0.7740	0.7707
1 פרנק שוויצרי	1.02	1.07	1.01	1.06	1.01	1.07	1.0361	1.0491	1.0348	1.0477	1.0367	1.0498	1.0431
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2530	0.2561	0.2528	0.2560	0.2526	0.2558	0.2544
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25	0.2387	0.2417	0.2387	0.2417	0.2388	0.2418	0.2403
1 כתר דני	0.22	0.24	0.22	0.23	0.22	0.24	0.2275	0.2303	0.2275	0.2304	0.2274	0.2302	0.2289
1 מארק פיני	0.36	0.38	0.36	0.38	0.36	0.38	0.3665	0.3711	0.3663	0.3709	0.3662	0.3708	0.3689
1 דולר קנדי	1.33	1.40	1.33	1.39	1.32	1.39	1.3497	1.3666	1.3503	1.3672	1.3503	1.3673	1.3605
1 דולר אוסטרלי	1.24	1.36	1.26	1.36	1.27	1.36	1.3104	1.3268	1.3105	1.3268	1.3087	1.3252	1.3192
1 ראנד דרא"פ	0.43	0.53	0.40	0.55	0.42	0.59	0.6601	0.6684	0.6612	0.6694	0.6611	0.6695	0.6643
10 פרנקים בלגיים	0.40	0.42	0.40	0.42	0.40	0.42	0.4080	0.4131	0.4135	0.4186	0.4132	0.4184	0.4158
10 שילינגים אוסטריים	1.22	1.28	1.21	1.27	1.21	1.27	1.2298	1.2452	1.2298	1.2452	1.2314	1.2469	1.2383
1000 לירטות איטלקיות	1.15	1.22	1.15	1.22	1.15	1.24	1.1725	1.1872	1.1725	1.1871	1.1725	1.1872	1.1795
1 "סלי" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8026	1.8251	1.8005	1.8229	—	—	1.8149
1 דינר ירדני	4.18	4.44	4.51	4.79	4.21	4.50	—	—	—	—	—	—	4.3299
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	—	—	—	—	—	—	—	0.0475
1 לירה מצרית	0.70	0.74	0.62	0.66	0.64	0.70	—	—	—	—	—	—	0.6970

שערי מניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר המניות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
א.ה.ה. ש	23460	58.0	+250	+1.1	+20.0
מסמת 1	930	527	-14	-1.5	-905
מסמת 5	489	887			+5054
כללי לא בהסדר 1	14766	37.0	+66	+.4	+7.0

בהסדר הצמודה ל־88

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אידיבי מ"ך ל־88	116350	137	-200	-.2	-328
אידיבי ב' ל־88	116500				
אידיבי בנ"א 88	698500	1.0			+9.0
איגוד 1 ל־88	86451	239	+1		+335
דיסקונט ב' ל־88	149600	16.0	+300	+.2	+16.0
דיסקונט א' ל־88	148650	146	+1000	+.7	+570
דיסקונט שה 88	17114	100			-106
מזרחי ש' ל־88	48200	765	+650	+1.4	+3062
מזרחי מ' ל־88	47700	84.0			+36.0
הפועלים מבכ 88	102897				
הפועלים ש' ל־88	79210	668	+400	+.5	+1044
הפועלים ל' ל־88	79500	173	+700	+.9	+477
כללי א' ל־88	201900	5.0			-5.0
כללי ש"ה 7.7 ל־88	9580	760			+210
כללי סטוק ל־88	50510	494	+370	+.7	+1287
כלל 711 ל־88	17881	550			-143
מבטן ומר 1 88	66600	205	+519	+.8	+458
מבטן ומר 5 88	33900	10.0	+300	+.9	+457

בהסדר הצמודה ל־89

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אידיבי מ"ך ל־89	146300	69.0	+1699	+1.2	+89.0
אידיבי ב' ל־89	— הפסקת מסחר —				
אידיבי בנ"א 89	— לא נסחר —				
איגוד 1 ל־89	110100	16.0	+1800	+1.7	+17.0
דיסקונט ב' ל־89	— לא נסחר —				
דיסקונט א' ל־89	185300	4.0	-780	-.4	-4.0
מזרחי ש' ל־89	59620	35.0			-31.0
מזרחי מ' ל־89	— לא נסחר —				
הפועלים ש' ל־89	99300	184	+1300	+1.3	+211
הפועלים ב' ל־89	100100	20.0	+1300	+1.3	+21.0
כללי א' ל־89	252400	2.0	+2216	+.9	+2.0
כללי סטוק ל־89	62500	126			+51.0

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ארנים 0.1	19010		+160	+.8	+29.0
לאומי משכנתא' ש	9300	404	+150	+1.6	+285
לאומי משכנתא' מ	9350	131			-1.0
כרמל 1	182.0	2100	+5.0	+2.8	+2384
בנק כרמל אופ א'	77.5	30150			+2647
בנק כרמל ש"ה 3	91.5	33000			-325
פיתוח ומשכ' 1	2410	614	+60	+2.6	+836
משכן מ"ך 1	4600	110	+200	+4.5	+255
בנק עצמאות 1	16200				
טבלאומי למשכ'	6410	3.0	-64	-1.0	-3.0
טפחות מבכ ש	25600				
טפחות רג ש	23050	6.0	-300	-1.3	-6.0

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
החקלאות מבכ א	— הפסקת מסחר —				
החקלאות מבכ ב	— הפסקת מסחר —				
לאומי תעשיה א ש	— הפסקת מסחר —				
פתוח תעשיה מבכ	— הפסקת מסחר —				
פת תעש בכ ג	— הפסקת מסחר —				
פת תעש בכ גג	— הפסקת מסחר —				
פת תעש בכ גגו	— הפסקת מסחר —				
פת תעש בכ ד	— הפסקת מסחר —				
פת תעש בכ דד	— הפסקת מסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	701	248	-24	-3.3	-484
תיירות בכ	— לא נסחר —				
כלל ליסינג א0.1	11801		+51	+.4	+17.0
כלל ליסינג ב0.5	10999	1.0	-1		-1.0

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אילון בטוח 1	96.0				
אינג ביטוח 1	96.0	3100	-1.0	-1.0	-2276
ארדים 1	1032				
בטוח משנה 1	346				-20.0
בטוח משנה 5	142.5		-3.5	-2.4	-1500
בטוח משנה אופ 2	212		+7	+3.4	+2000
בטוח מס' שה-אופ	110.5	4000	+.5	+.5	+3000
הדר 1	135.0	1195	+3.0	+2.3	+1554
הדר 5	113.0	2000			-2000
הדר אופ 2	100.0	2.0			-2.0
המגיסם 1	400	2000	-5	-1.2	-2500
המגיסם 5	396				
המשמר-זהב 1	5000				+50.0
המשמר-זהב 5	4410	50.0			
כלל ביטוח 1	224	1247			-505
כלל ביטוח אופ'	38.2	2000	+2.2	+6.1	+2455
כלל ביטוח אג"ח	101.5	7550			+1135
מנורה 1.0	734		+5	+.7	+348
מנורה 5.0	379	270			+154
סהר ביטוח 1	162.0	4000			-3200
סהרים 1	928	1440	+18	+2.0	+1290
צור שמיר 1	219				+3000
ציון החזקות 1	1541 •	11.0	-81	-5.0	-21.0
• ביצוע חלקי 52.40%					
ציון החזקות 5	640	195	+26	+4.2	+175

מסחר ושרותים

מסחר

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אינטרבאס 1	602 תב	849	+40	+7.1	+1149
אינטרבאס 5	524	500	+8	+1.6	+1309
מאיר עדיה 1	295	1000	+3	+1.0	+370
מאיר עדיה אופ 2	71.5				+125
כלל סחר אופ ד	154.0	14637	+1.0	+.7	+18237
כלל סחר אגח 2	132.0				
קרוסטל 1.0	— הפסקת מסחר —				
רפק 1	10100				
רפק 5	7699				
שופרסל א' 0.02	910	279	+4	+.4	+697
שופר-סל אופ ד	2760	183			-108
שופר-סל אגח א	113.5	3200	+1.5	+1.3	+15200

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אגודא 1	289	5353			-1580
סמנות הנפקה 1	330	2.0			-2.0
סמנות הנפקה 5	128.5	1985	+4.5	+3.6	+4179
סמנות הנפקה אופ	85.0	9468			-9806
סמנות הנפקה אגח	101.5	5440	+4.0	+4.1	+15640
סהר הנפקה 1	350	934	+12	+3.6	+744
סהר הנפקה 5	135.0 •	10160	+1.0	+.7	+9878
• ביצוע חלקי 94.70%					
מנופי טרבה 1	806		+6	+.8	+150
מנופי טרבה 5	540	500			-400

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
גלי זהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
גני הדר 1	86.5	5910	+4.0	+4.8	+19567
גני הדר אופ 1	43.0	3000			-3000
מלונות דן 1	845	13.0			-13.0
מלונות דן 5	671		+4	+.6	+750
חוף האלמגצ 0.1	8149	10.0			-8.0
מלונות ירדן 1.0	1750	16.0			-308
ים סוף 1	222	10500	+2	+.9	+3200
ים-סוף אופ 1	139.5	2299	-7.5	-5.1	-799

מחשבים ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ת.י.ל. 1	159.0	2398	+5.0	+3.2	+938
ת.י.ל. אופ ב	31.0 תב	16760	+1.7	+5.8	+8448
ת.י.ל. אגח א	109.0				
יעד"א 1	4350	47.0	+95	+2.2	+45.0
מ.ע.ב. 1	1870				-3.0
מ.ע.ב. 5	810				
ניקב 1	551	301	+16	+3.0	+299
ניקב 5	164.5	1575	+1.5	+.9	+349
ניקב אופ 2	267 •	1447	+30	+12.7	+1757
• ביצוע חלקי 70.60%					
תים מחשבים 1	449	135			-135

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אזורים אופ 1	374	500			-843
אזורים אגח 3	136.5	28500	-1.0	-.7	-10600
אילון מלונ'ן	— לא נסחר —				
אילון מלונ' אופ	— לא נסחר —				
אל-רוב 1	289 תב	1370	-20	-6.5	-4863
אפריקה 0.1	— הפסקת מסחר —				
אפריקה אופ 5	— הפסקת מסחר —				
ארזים 1	530	940			-940
אלקון 1	2211 תב	135	+106	+5.0	+195
אלקון 5	1570	198	+56	+3.7	+477
ברנוביץ 1	2200	26.0	-4	-.2	-26.0
ברנוביץ 5	2090	30.0	-10	-.5	-30.0
דור רנקסר 1	4560				
דורעד 1	160.5	1433	-4.0	-2.4	-2633
דורעד 5	107.0	1350			-1358
מד-לן 1	1570	1190	+70	+4.7	+588
הנסלק 1.0	— לא נסחר —				
הנסלק 5.0	— לא נסחר —				
ת.ב.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ב.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
כללית ים אופ 1	61.5	12550			-2700
מב-ים 1	3400	258	+70	+2.1	+592
מב-ים 5	3000	344	-10	-.3	-461
מבני תעשיה 1	69.5	47025	+1.0	+1.5	+33773
מבני תעשיה אופ	20.5	91687			+8313
מבני תע' אגח להמ	103.5	8560			+37338
ישפרו 1	3450	695	+105	+3.1	+793
ישראלום 1	1150	87.0			-9.0
ישרס 1	13050	42.0			+43.0
כנן פיתוח 1	4600 תב	18.0	-429	-8.5	-18.0
לוסיר 1	4653	248			-80.0
לוסיר 5	3691	240			-40.0
מ.ת.ב. 1.0	257	1200			-1000
מ.ת.ב. אופ 2	126.5	575			-10255
מ.ת.ב. אגח א	127.5	1900			+10000
מגבי בניה 1.0	465	550			-550
מישכאל 5	158.5 תב	310	+12.5	+8.0	+5675
מישכאל אופ 8	96.0	2000	+2.0	+2.1	+2400
מבנים 5	830	1022			+972
לירנפסין 1	171.0	649	-6.0	-3.4	-1419
לירנפסין 5	97.5	1226	-.5	-.5	-1226
לימפסין 1	140.0	2000	+1.0	+.7	+1375
לימפסין 5	62.5	3310	+3.5	+5.9	+6623
לימפסין אופ 2	29.4				
לימפסין אגח 1	86.5	18150	+1.5	+1.8	+54612
נאות אביב 0.5	1580	110	-5	-.3	-58.0
נכסי אזורים 1	169.0	22.0			-22.0
נכסי אזורים אופ	41.0	408	+2.0	+5.1	+1392
נכסי אזורים אגח	90.0	17882	-2.0	-2.2	-19882
סהר החזקות 1.0	440		-2	-.5	-455

(המשך)

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
קיטרון 1	1317				-1.0
קיפריה 1	2451	504	-70	-2.8	-504
קיפריה 5	915	1015	-20	-2.1	-1017
רוגוזין 1	154.0	1962	+3.0	+2.0	+3288
רוגוזין 5	115.0 •	909			+91.0
• ביצוע חלקי 90.90%					
רוגוזין אופ 2	295				
רוגוזין אגח א	129.5	7359			+18008

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	2808	3.0			-3.0
מטעי הדר 0.5	2699				
מהדרין 1	3860	211	+150	+4.0	+211
מהדרין אופ 1	626	208			+81.0
נכסי הדרים 1	1020				
פריאור 5	1895	250	-5	-.3	-320

תעשייה

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דובק מב ש	1450 תב	480	+100	+7.4	+468
דובק מב ם	1405	56.0			-56.0
זגלגל 1	224	1000	-2	-.9	-1200
זגלגל 5	196.0				-19.0
זגלגל אגח 1	94.5	5097	-.5	-.5	-5097
טמפו בירה 1	22500	10.0	-100	-.4	-10.0
טמפו בירה 5	17000	35.0	+100	+.6	+32.0
יכין 1	1197	1593			-1335
יכין א 5	485 תב	1821	-30	-5.8	-1971
יכין אופ 2	139.0	3780	+2.5	+1.8	+4215
מן 1	— הפסקת מסחר —				
מן 5	— הפסקת מסחר —				
סנפרוסט 1	10400	30.0			-52.0
עסיס ב 5	— הפסקת מסחר —				
שלמה אנגל 1	1365	170	+35	+2.6	+169
שמן מבכ א 4	820 תב	496	+41	+5.3	+647

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
ארגד 1	293	5369	+10	+3.5	+6212
ארגד אופ 2	70.0 תב	7000	+6.5	+10.2	+17239
ארגד אגח 1	111.5	2900	+5	+.5	+18902
אתא 1	268	360	+8	+3.1	+640
אופנת ברוך 1	128.0	1000	+5.0	+4.1	+1000
אופנת ברוך 5	116.0				
אופנת ברוך אופא	90.0				
ארגמן ה.ש	5500	55.0	-50	-.9	-136
דלתא-גליל 0.1	620 תב	9876	+50	+8.8	+14498
דלתא-גליל 0.3	554	467			-67.0
מטויות מאור 1	— לא נסחר —				
מטויות מאור 5	— לא נסחר —				
ויסקו 1	156.0 תב	1083	+11.0	+7.6	+2083
ויסקו 5	123.5		+3.0	+2.5	+1000
וריטון 1	3660				-180
זיקות 1	1180	170			-170
זיקות 5	900	397	+9	+1.0	+452
זיקות אופ ב	165.0	746	+2.0	+1.2	+1046
טופר 1	60.5	6500	-2.0	-3.2	-8100
טופר אופ 1	27.5 תב	2000	+2.5	+9.9	+450
לודזיה 1	420	340			-440
לודזיה 4	340	84.0			-84.0
ליבנת 1	64.0 תב	36000	+3.5	+5.8	+34840
עיט 1.0	225	500	+2	+.9	+1000
עיט 5.0	124.0	1000	+1.0	+.8	+80.0
עיט אופ 2	71.0	1001			-1.0
עיט אגח 1	105.0	6600			-3900
עמק 1.0	107.5	2946	+.5	+.5	+2598
עמק אופ 1	35.5	302	-.9	-2.5	-302
פולגת א 1	380	1500	+10	+2.7	+1645
פולימר א 0.5	3530	212	+70	+2.0	+104
פרגוד 1	886	300	-6	-.7	-100
ציבור-סבריה	2211 •	225	+180	+8.9	+466
• ביצוע חלקי 56.60%					

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אורדן 1	3900	139	+100	+2.6	+130
אורדן 5	3413				
אלמטל 1	6301	10.0	+2		+90.0
אלמטל 5	5900				
כבלים 1	301	2230			-930
כבלים אופ 1	74.0	4000			-772
כבלים אג"ח-אופ	100.5	17200			+8950
כבלים אגח א	105.0	1242			-1512
התכתי 1.0	372 תב	630	+34	+10.1	+2870
התכתי 5.0	165.0				
זיקה 1	1452				+100
זיקה 5	950	40.0	+28	+3.1	+300
כשקאות אופ 5	1770 תב	257	-140	-7.3	-307
כבלי ציון 1.0	2100	185	+97	+4.8	+334
כבלי ציון 5.0	1070 •	600	+40	+3.9	+651
• ביצוע חלקי 92.70%					
מתכת קרמבי 1	131.5 קו		+6.5	+5.2	+18890
מתכת קרמבי 5	80.0	4750			-548
מושקן 0.1	16700				
מושקן 0.5	5331	26.0			-24.0
פקר פלדה 1	1445 תב	240	+110	+8.2	+635
קדש 1	386	813	-4	-1.0	-733
קדש 5	250	270			+890
קליל 1	2470 •	480	+25	+1.0	+11.0
• ביצוע חלקי 98.20%					
קליל 5	1790	173	+55	+3.2	+173
קליל אופ	860	220	+10	+1.2	+220
קליל אגח	124.5	2000	+5	+4	+1500
שלדות 5.0	1850 תב	150	+130	+7.6	+210
לכיש 1	425 תב	195	+30	+7.6	+695
לכיש 5	365	314	+5	+1.4	+500

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אלביט 3.0	240150	29.0	+5500	+2.3	+20.0
אלקו 0.1	8750	1.0			-1.0
אלקו ש 0.25	4900	26.0			+16.0
אלקטרה 0.1	1900	752			-268
אלקטרה א 0.5	1210	1410			-919
אלקטרה אופ 5	810 תב	1328	+40	+5.2	+1220
אלקטרה אגח 3	135.0	1650	-3.5	-2.2	-10462
אורת 0.02	11600	30.0	-200	-1.7	-170
כלל אלקט אופ א	262 •	1910	+7	+2.7	+2330
• ביצוע חלקי 95.50%					
כלל אלק אגח 1	101.0	3000	-3.0	-2.9	-3300
ספקטרוניקס 1	840	2322	+35	+4.3	+6849
ספקטרוניקס 5	680	300	+1	+.1	+6.0
פימסנקר 1	317	2000	+10	+3.3	+1000
פימסנקר 5	205	1000			-450
ציקלון 1	1950	50.0			-49.0
ציקלון 5	1266	342			-342
קצנשטיין 1	2158				-6.0
קצנשטיין 5	1601	330			+330
ת.אנת. 1	470	27.0	+2	+.4	+80.0
ת.אנת. 5	300	2800			-2000
תדאה 1	582	1820			+410

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
א.ש.בלקנוין 1	133.5	7940			-6710
איפי כלל אופ א	389	1074			+83.0
איפי כלל אופ ב	38.1	4527			-4782
א.ש.בניין אגח א	137.5	3164			+2336
א.ש.בניין אגח ב	89.5	10590	-5	-.6	-5895
אקרשטיין 1	372 תב	1998	+22	+6.3	+1860
אקרשטיין 5	255	1677			-2766
אקרשטיין אופ א	217	500			-1000
אקרשטיין אג"ח 1	127.0	30700	-1.0	-.8	-10700
האחים בלום 1	64.0	6080			+2342
אחים בלום אופ	30.1		+1.1	+3.8	+2000
מודול הסק 1	— הפסקת מסחר —				
מראיקה 1	— לא נסחר —				
מראיקה 5	1530				
נגב קרמיקה 1	261 •	1080	+6	+2.4	+3348
• ביצוע חלקי 50.00%					
נגב קרמיקה אופ	78.0	3219			-2004

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אגן 5	1554	1617	+31	+2.0	+1395
אליאנס ב 200.0	— הפסקת מסחר —				
גל תעשיות 1	215	594	+10	+4.9	+1620
גל תעשיות 5	132.5		+2.5	+1.9	+1800
גל תעשיות אופ	41.5 תב	5080	-6.5	-13.5	-7425
גל תעשיות אגח 1	99.0	2000			+8000
רשנים 0.1	3550	660	+149	+4.4	+590
רשנים 0.5	1510	230	+22	+1.5	+334
ליפסקי 1.0	1544	131	+50	+3.3	+213
מקסימה 1	570				
מקסימה 5	470	130	+17	+3.8	+1650
סנו 1	2725	162	+7	+.3	+167
סנו 5	2679	259	+50	+1.9	+243
פריקלאס 1	511	1721	+13	+2.6	+5003
פריקלאס אופ 1	180.0	2351			-995
קרש 1	4420	36.0	-50	-1.1	-36.0
קרש אופ 2	2350 תב	100	-159	-6.3	-150
קרש אגח 1	112.0				+18000
תיא 5	3870	100	-80	-2.0	-100
פרוטארום 10.0	693	15269			+99.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
כתר 1	89.0	730	-1.0	-1.1	-1875
רשרוו 1	5615	20.0	-3	-.1	-113
רשרוו 5	3445	20.0	-5	-.1	-87.0
תמב.נ. 1.0	3960 תב	30.0	+260	+7.0	+110
יגא 1	— הפסקת מסחר —				
לבידי אשקלון 1	495	488			-895
מולק ב 0.5	28250				
קרגל 1	465	2560			+1820
קרגל אופ 1	190.0	625	-10.0	-5.0	-625
רים 1	249	1568	+9	+3.8	+1464
רים 4	115.0 תב	707	-7.0	-5.7	-5295
תעל ב 2	14740	12.0			-12.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אבדין 1	140.0	2481			-609
אבדין 5	73.0	1288	+2.0	+2.7	+712
חבוסאת יהד 1	1670				
הנ.בטקק 1	1136 תב	30.0	+56	+5.2	+30.0
הנ.בטקק 5	991	201	-5	-.5	-201

השקעות תעשיה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
מרכזית ב 0.1	12000	399			-163
כוך בבי 1.0	4300	100	-87	-2.0	-300
כלל תעש אופ ד	90.5	5961			-7741
כלל תעש אגח 6	112.0	15000	-5	-.4	-20200

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אגיש ש	3260	50.0			-29.0
אידיבי פית אופב	2595	103			-13.0
אידיבי פית אגחא	107.0	8000			-10789
אגוד 1	820	128	+35	+4.5	+128
בולת השקעות 1	955				-12.0
בולת אופ א	750		-30	-3.8	-60.0
בולת אגח 1	109.0	1500			+16100
דנבאר 1	690	389	+26	+4.0	+212
דנבאר 5	375	144			-643
חברה לישראל 5	2565	1723			-425
חלסמן 0.1	116100				-7
חלסמן 1.0 ש	15100				
אבסנא א 0.5	15950	10.0	+350	+2.2	+20.0
השק דיסק אופ	800 תב	4050	+60	+8.1	+4749
השק דיסק אגח א	114.0		+.5	+.4	+1500
בצרד השקעות 10	25700				
חירון 1	960	150	+3	+.3	+50.0
חירון 5	491	2.0	+3	+.6	+498
יעסר 1	1800	40.0	+80	+4.7	+67.0
יעסר 5	1070 •	276	+97	+10.0	+555
• ביצוע חלקי 49.90%					
יגוא ש	11050				
ירדן א 0.1	939	50.0	+17	+1.8	+150
ישום 1	42.0	4000	+1.0	+2.4	+1207
ישום אגח-אופ 1	46.0	7985	+.5	+1.1	+3694
כלל ישראל 58.0	648	198			-198
מנור 1	285		+3	+1.1	+1000
מנור א 5	275				
מנור אופ ב	78.0				+1700
מנור אג"ח 1	135.5				
סהר פיתוח 1	260	500	+10	+4.0	+2500
פז השק ש	2350	388			-35.0
פמה א' 1	3600	1.0			+9.0
פמה 5	3810	2.0			-2.0
פירון ב 0.2	8000	262	+70	+.9	+85.0
קרדן 1	88.0	600			-251
קרדן 5	56.0	8200	+1.0	+1.8	+6197
קרדן אופ 2	35.0	2970			-9430
קרדן אג"ח 1	113.5				-6008

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
גזית מ	239				

דלק ונפט

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
דלק חיפושינפט 1.	1890	24.0	-50	-2.6	-196
דלק חיפושינפט 5.	925	810	-16	-1.7	-2221
פז חיפושי נפט	21700	94.0	-300	-1.4	-199
ינ.א.ל. אופ 2	93.0	7850	-2.0	-2.1	-10160
מגדל 1.0	3700	200			-66.0
מגדל 5.0	1978	115			+42.0
נפסא ש	361	598			-2318

רשימה מקבילה

שרותים

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
הראל פרחה 1	— הפסקת מסחר —				
ים.ר.ם 1	225	2275	+5	+2.3	+963
קומפורטים 1	1020		-19	-1.8	-189
קומפורטים 5	254	1738	-10	-5.8	-1426
קומפורטים אופ ג	31.1 •	2672	+.1	+.3	+332
• ביצוע חלקי 88.30%					
סופל 1	635 •	50.0	+58	+10.1	+150
• ביצוע חלקי 50.00%					
תבל 1	88.5	17.0			-17.0

מלונאות ושרותי תיירות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
חוזה ישראלית 1	26.4 •	3107	-1.4	-5.0	-4959
• ביצוע חלקי 50.00%					
כנס 1	576				-150

מחשב ושרותי מחשב

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אירוח 1	157.0 •	2466	+8.0	+5.4	+7935
• ביצוע חלקי 83.60%					
דעה מימון 1	385 תב	380	+35	+10.0	+498
דעה אופ 1	525	150	+3	+.6	+132
כלל מחשבים 1.0	3800				
מטה 1	61.3	2049			-2049
ראשי 1	121.0	2670			+2855

נדל"ן בינוי ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אמבנים 1	— לא נסחר —				
בן-ישי גת 1.0	— לא נסחר —				
דודש 1.0	— הפסקת מסחר —				
דודש 5.0	— הפסקת מסחר —				
עדר 3.0	633	100	+10	+1.6	+200
רסקו מבוב	— לא נסחר —				
רסקו רב	— לא נסחר —				

חקלאות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
עש-הר 0.1	— הפסקת מסחר —				

מזון וטבק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אסאם 1	501				
גולדפרוסט 1	316				+49.0
גולדפרוסט 5	183.0	76.0	-5.0	-2.7	-1705

טקסטיל והלבשה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
יגודים 1	185.5				
מקס 0.1	1176				+10.0
מקס 0.5	560	200	+13	+2.4	+300
תעש רגנוד 1.0	1830	277	-31	-1.7	-277

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אימסבון 5.0	— לא נסחר —				
מלרן 1.0	— לא נסחר —				
משאבות פלע 1	52.0				+1750
מתכת פרום 1	— הפסקת מסחר —				
מתכת פרום אופ	— הפסקת מסחר —				

מוצרי בניה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אלקול 1	— הפסקת מסחר —				
אלקול אופ 2	— הפסקת מסחר —				
בר-טון 1	2580	150	+30	+1.3	+50.0
בר-טון 5	1200	360	-21	-1.7	-260
בר-טון אופ 2	550	423			-425
פרומוסמכס 1.0	1901 תב	30.0	+116	+6.5	+63.0
פרומוסמכס 5.0	1051	90.0	+20	+1.9	+40.0
מ.ל.ם. 1	542	300	-2	-.4	-50.0

מוצרים כימים, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אלרן-סק 1	115.5				
דיסקסי 1	2180	1.0	-44	-2.0	-30.0
נקן 1	3780	21.0			-21.0
ת.ג.ל. 1.0	— הפסקת מסחר —				
ת.ג.ל. 5.0	— הפסקת מסחר —				
תור א' 5	5000	4.0			-4.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אורדע פרינט 1	366	400	-2	-.5	-1100
סקאבירה 1	1871	40.0	+170	+10.0	+90.0

תעשיות שונות

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
גולן 1	206	1749	-8	-3.7	-2705
דרומון 1	138.0	2154	-4.0	-2.8	-2154
מי-רון 1	265		-2	-.7	-1000

השקעה בתעשייה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
כלל פיתוח 1	140.0				

חברות השקעה

שם המניה	השער	המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	היצע/ביקוש
אינקובה 1	— הפסקת מסחר —				
אירום 1	170.0				
אירום אופ 1	23.2				
אמ-שר בכי 1	319 קו		+15	+4.9	+1845
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר —				
בנין השק ב 5	10052 תב	14.2	+692	+7.4	+17.5
לבניש 1	— הפסקת מסחר —				
לבניש 5	— הפסקת מסחר —				

משתנים

שם נייר	מספר עסקות	שער מכסימום	שער בסיס	שינוי באחוזים	מחזור כספי
הבינלאומי	8	5287	5222	.74	3195.0
פיבי	5	6166	6151	.24	2047.0
הסנה	2	166.00	164.00	1.92	15604.0
שלמה		580	580	.00	1671.0
כלל סחר	8	208	208	.00	10690.0
שופר-סל ב'	3	805	797	-.25	3718.0
דלק ב'	5	1949	1934	.78	4000.0
אפריקה 1		20929	20929	.00	.0
אזורים	1	668	660	1.21	2641.0
גבסים-בנין	3	2525	2492	1.24	1994.0
הכשר הישוב	13	401	393	.25	26538.0
חברה כלכלי	2	240	248	.00	16000.0
כלל מילין	1	530	529	.19	2400.0
עלית	3	12025	11843	.50	374.0
פולגת ב'	5	308	298	.66	7415.0
קפאורפתו	2	2125	2109	.76	785.0
כלל תעש אל	9	1652	1634	1.98	3560.0
אלרון	5	184567	134251	.35	40.0
טבע	15	7764	7649	1.50	2101.0
ים המלח	24	1869	1846	2.24	24588.0
סקרובבים	15	990	980	1.02	30000.0
בנק הדרה	8	221528	217152	1.25	42.0
כלל תעשיות	5	137.00	135.00	1.11	32953.0
אידיבי מר'	15	5951	5863	1.50	1000.0
אלרון	3	620	612	1.31	3790.0
חברה לישרא	19	8137	5056	5.50	7874.0
פועל המשק		514	514	1.58	1972.0
דיסקהשקע	16	1852	1792	2.75	33129.0
כלל ישרא	25	753	751	2.73	23500.0
יגאל	2	385	379	-1.79	10826.0

הבורסה תדון היום בהדלפות ל"דבר"

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

ועדת ניירות הערך של הבורסה תקיים היום דיון מיוחד בהדלפות מדיוני הוועדה ל"דבר". המשנה למנכ"ל הבורסה סם ברונפלד כלל בסדר היום של הוועדה סעיף מיוחד בנושא זה.

לסדר היום צורף גם קטע עיתונות מ"דבר" וציטוט ב"גלובס" העוסקים בהחלטות ועדת ניירות הערך בעניין הבקשה לגיוס הון על ידי חברת "טרלה".

נראה שהבורסה תנזוף בחברי הוועדה להימנע מהדלפות לתקשורת בעניינים שעוד לא התקבלו לגביהם החלטות סופיות בבורסה. זאת מאחר שהדבר גורם תרעומת בקרב החברות הממשלתיות.

האשראי של "אוסיף" לרכש רכב: 85% ממחירו ל־3 שנים

מאת אריה אורד

מאחורי ההסדרים לרכישת מכוניות באשראי, שהונהגו עם העמקת השפל בשוק הרכב, עומדת חברת "אוסיף השקעות ומימונים". היא חתומה על הסדרי אשראי עם שורה של יבואני רכב, המפנים את לקוחותיהם למקור מימון זה.

"אוסיף" מציעה אשראי בגובה 85 אחוז ממחיר המכונית לתקופה שעד שלוש שנים. ההלוואה צמודה לדולר ולדברי החברה חלה עליה ריבית אפקטיבית של 26.8 אחוז, שני אחוזים לחודש. כן חלים על ההלוואה דמי גביה ובולים בשיעור של ארבעה פרומיל. החברה מוכרת כ"מוסד כספי" ותשלומי הריבית והפרשי ההצמדה פטורים ממע"מ. לרכישת רכב מסחרי ניתן שליש מהאשראי בריבית אפקטיבית של 16.1 אחוז, 1.25 אחוזים לחודש, והשאר בתנאים רגילים. כן ניתנות הלוואות לשנתיים ללא הצמדה, אך תנאי הריבית לא פורסמו. תמורת כל הלוואה דורשת "אוסיף" לשעבד לטובתה את המכונית ואת פוליסת הביטוח בתוספת שלושה ערבים.

ההחזר הוא בתשלומים חודשיים רצופים ושווים. תשלום חודשי מסתכם, לדברי החברה, ב־95 שקל לחודש על כל 1,000 שקל אשראי, כאשר תקופת האשראי היא לשנה, 67 שקל ל־18 חודש, 53 שקל ל־24 חודש ו־40 שקל ל־36 חודשים.

ההלוואה ניתנת לרכישת כל סוגי הרכב מכל הסוכנויות, אולם הסדרת האשראי נוחה יותר בעסקות עם הסוכנים, שעימם הגיעה החברה להסדר כולל. עם אלה נמנים יבואני "לנצ'יה" ו"ביאנקי", "פז'ו" ו"סיטרואן", "דנר", "מטור", "מאסטרו" ו"מנטיגר", "איביזה" ו"מלגה", "אופל" ורכב אמריקאי מתוצרת "ג'נרל מוטורס", וכן רגמי "סרברס" ו"מיצובישי".

"אוסיף" היא חברה־בת של חברת המימון הבריטית, "overseas commodities".

זנים חדשים של אבטיחים

מאת דויד מרשיוב

שלושה זנים חדשים של אבטיחים לגידול בתנאי בעל (גידול ללא השקיה) טופחו לאחרונה על ידי צוות חוקרים בתחנת הנסיונות האזורית נווה יער בראשות ד"ר צבי קרחי.

זנים חדשים אלה אמורים להחליף את האבטיח מזן מללי הבעל בעוד שנים רבות הם נמנים על הקטגוריה של אבטיחי הבעל.

הזנים החדשים, בשמות קימה, חגי ועומר, מבכירים ומבשילים לאחר 80־90 ימי גידול, לעומת 110 יום במללי. הם מניבים יבולים כפולים משל הזן הקיים, 3 עד 3.5 טונות לדונם לעומת 1.5 טונות בזן מללי; מתיקותם רבה יותר ואיכותם אינה נגרעת גם בתנאי השקיה עזה.

בעונה זו גדלים זנים חדשים אלה בקנה מידה חצי מסחרי במשקים אחדים בדרום הארץ ובגבעות. בתחנת המחקר מקווים כי בשנה הבאה כבר יורחבו גידולים חדשים אלה בשטחים גדולים.

שטח האבטיח בישראל משתרע על פני 116,000 דונם מתוכם מזן מללי.

מעריכים כי פיתוח זנים חדשים אלה יביא גם לייצוא זרעים שלהם בשנים הבאות.

טלרד מכרה לבריטניה בשבעה מיליון דולר

מאת אבי שוברט

הגידול במכירות "טלרד" לשוקי יצוא בשיעור של 50 אחוז מנע את הקטנת המכירות, לאחר שהיקף ההזמנות בשוק המקומי, בעיקר לחברת "בזק" ולמערכת הביטחון קטן – מסר מנכ"ל חטיבת האלקטרוניקה ב"כור" ישראל זמיר.

לדבריו הצליחה "טלרד" לפרוץ לשוק האנגלי לאחר שחתמה על חוזה להפצת מרכזיה בבריטניה עם אחת החברות המובילות בתחום זה. בעקבות הסכם זה תספק החברה מערכות טלרד ל־50,000 תחנות בשבעה מיליון דולר בשנה.

זמיר מסר כי המכירות של החברה הסתכמו בשנת 1987 ב־121 מיליון דולר, מזה 98 לשוק המקומי ו־23 מיליון דולר ליצוא. הערכות החברה הן שהיקפי היצוא בשנת 1988 יגיעו ל־33 מיליון דולר וב־1989 יעברו את ה־40 מיליון.

נורווגיה בודקת רכישת מדחסי אוויר

מאת אבי שוברט

משרד ההגנה של נורווגיה בודק אפשרות לקנות מדחסי אוויר מתוצרת חברת אוליאב. החברה מכרה לפני כשלושה חודשים עשרות מדחסים לסוכן בנורווגיה. בעקבות המשלוח התעוררה סקרנות בקרב חוגים במשרד ההגנה הנורווגי לשימוש במדחסים אלה להקמת מערך אזעקה אווירי.

יצוא המדחסים של אוליאב במחצית הראשונה של 1988 הגיע ל־510,000 דולר. בשנת 1987 יצוא המדחסים וחלקי חילוף הגיע ל־1.4 מיליון דולר, רובו לארה"ב. מכירות החברה בישראל הסתכמו ב־10 מיליון שקל.

תוכנית ההבראה בהסנה כרוכה בפיטורים ובהזרמת הון

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

תוכנית ההבראה בהסנה, שאושרה אתמול במועצת המנהלים של החברה, כרוכה בפיטורי עשרות עובדים – פיטורים שייעשו תחילה בדרגי הניהול בחברה – ובהזרמת הון נוסף אליה. התוכנית קובעת כיעד "שמירה על נתח העסקים של "הסנה" בשוק הביטוח בארץ, אך זאת תוך סלקטיביות בקבלת עסקים חדשים".

מנכ"ל הסנה ריצ'רד עירמון הציג אתמול את תוכנית ההבראה במועצת המנהלים. הוא תיאר את מצבה הנוכחי של החברה והסיבות שגרמו את ההפסדים הכבדים שצברה. בין הסיבות שמנה: קבלת עסקים גרועים כדי לקבל פרמיות חדשות, שיעור תביעות גבוה מהממוצע בענף הביטוח, תפוקה לעובד מהנמוכות בענף ולעומת זאת הוצאות תפעול מהגבוהות בענף.

תוכנית ההבראה קובעת כיעד הקטנת הוצאות התפעול בחברה ב־23 מיליון שקל. זאת, בין השאר, על ידי הקטנת מספר האגפים בחברה מעשרה לחמישה והקטנת מספר המחלקות מ־36 ל־25. צמצום הפריסה הארגונית של החברה יאפשר לשחרר דרגי ניהול רבים. המשך הפעלתן של שלוחות החברה בארץ יותנה ברווחיות.

ראשי האגפים החדשים בחברה יהיו: ר. מגן בראשות האגף לביטוח כללי, ע. קרמשה בראשות האגף לביטוח חיים, י. גן בראשות האגף לתכנון ובקרה, א. ליבנה בראשות אגף החשבות וי. הראל בראש אגף המינהל. בניהול החברות הבנות לא הוחלט בשלב זה על שינויים. העסקים הבינלאומיים הנכנסים ל"הסנה יו. קיי" ינוהלו על ידי ג. איילון וחברת "רותם" על ידי ש. זיקאל.

התוכנית צופה לאיזון בתוצאות הכספיות של הסנה בשנת 1989. זאת, בעוד השנה צפויה החברה להמשיך ולהפסיד.

תוכנית ההבראה מושתתת על הפרדת העסקים הבעייתיים בהסנה מהעסקים הרגילים והתמקדות בעסקי ביטוח ושוק ההון. התוכנית תכלול שינויים גם במבנה של הקבוצה, הפועלת כיום באמצעות חברות אם וכמה חברות בנות, אך שינויים אלה שעוד לא גובשו סופית, יובאו לדיון במועצת המנהלים של החברה לאחר החגים.

מתגבשת פשרה להורדת מקדמות המס המקובלת על הנציבות

המקדמות יורדו רק למי שיבקשו, אך הם לא יסתכנו במס רטרואקטיבי

מאת דרור שרביט

במחלוקת על הקטנת מקדמות מס ההכנסה שהתגלעה בין ארגוני העצמאיים ובין נציבות מס ההכנסה, מסתמן הסדר פשרה שיאפשר את הורדת המקדמות מהעצמאיים לכ־30 אחוז. ההסדר המתגבש מקובל גם על הגורמים המקצועיים בנציבות מס ההכנסה, אך עוד לא זכה לאישורו של נציב המס יאיר רבינוביץ'.

לפי הערכות מקצועיות יאפשר ההסדר החדש את הקטנת המקדמות מהעצמאיים לכ־30 אחוז. התביעה המקורית של ארגון לה"ב, המייצג את העצמאיים, היתה עם זאת להוריד את המקדמות לכל הנישומים.

ההסדר החדש התגבש בתיווכו של ישראל שטראוס, יו"ר ועדת המסים של לשכת רואי החשבון. זאת, לאחר שרו"ח רב ספיר הודיע בכתב כי לא התמנה לבורר במחלוקת שנוצרה בין ארגוני העצמאיים ונציבות מס הכנסה בנושא זה.

הסדר הפשרה שהתגבש קובע כי מי שהגיש את דו"חות המס שלו לשנה הקודמת, יוכל לבקש את הקטנת המקדמות שלו השנה בלי להסתכן בקנס רטרואקטיבי, אם יתברר שהכנסותיו היו גדולות יותר מאלו שהיו בסיס לקביעת גובה המקדמות החדש.

הנציב רבינוביץ' עדיין לא נתן את אישורו להסדר הפשרה שגובש ואחד החששות שהוא מעלה הוא שנישומים רבים יבקשו להקטין את מקדמותיהם על סמך דו"חות מס חלקיים שהגישו לשנה החולפת. דו"חות כאלה מוגשים כדי להימנע מתשלום קנס על איחור בהגשת דו"חות, בעוד שלאחר מכן משלימים הנישומים את דו"חותיהם.

נראה כי בנציבות מס הכנסה וגם בראשות האוצר חוששים מכל הסדר להקטנת המקדמות שיביא להקטנתם בקרב אוכלוסיית נישומים גדולה. הנציב סבור כי הורדת המקדמות מוצדקת רק לגבי שני אחוזים מהנישומים בעוד שגם שר האוצר משה נסים יתקשה לקבל הסדר שירחיב את הקטנתם לאוכלוסיית נישומים גדולה.

למרות זאת צפוים כי הסיכום על הסדר הפשרה שהתגבש יימסר בפגישת העבודה השנתית של לשכת רואי החשבון עם נציבות מס ההכנסה הצפויה בסוף החודש.

ח"כ אפרים שלום התמנה למנכ"ל מועצת הירקות

מאת דויד מרשיוב, סופר "דבר" לענייני חקלאות

ח"כ אפרים שלום, מועמדו של שר החקלאות אריק נחמקין למשרת מנכ"ל מועצת הירקות, נבחר בשבוע שעבר פה אחד על ידי הוועד הפועל של המועצה לשמש בתפקיד זה.

מינויו בא לאחר תקופה ארוכה שבה ביקש המנכ"ל הנוכחי שמחה עופר לשחררו מתפקידו מטעמי גיל.

שלום היה פעיל בכנסת בוועדת הכספים ובוועדות משנה רבות לנושאים חקלאיים. לפני היבחרו לכנסת היה משנה למזכיר תנועת המושבים ומנהל ארגון קניות בתנועת המושבים.

קאנטרי בבבלי

על גדת הירקון, במאתי שכונת בבלי בצפון תל־אביב, נפתח בשבוע שעבר "קאנטרי דקל", המהודר ביותר שנבנה בתל־אביב בשנים האחרונות. הקאנטרי קלאב, המתפרש על 20 דונם, הוקם בהשקעה של כששה מיליונים שקל. על אדמה שהעמידה לרשות תושבי השכונה, עיריית תל־אביב, נבנו שלוש בריכות שחיה (אחת מהן תהיה מקורה ומחוממת בחורף), חמישה מגרשי טניס, שני אולמות סקוואש, ג'אקוזים, סאונות, מגרשי ספורט, מועדון בריאות וכושר, אולמות חוגים ואירועים ומסעדות. יש 12 דונם דשאים, 400 מקומות חניה וכביש גישה פרטי שסלילתו תושלם החודש. הפעילות תהיה כל יום ברציפות בין 6 בבוקר ל־10 בלילה בקיץ ובחורף. הכניסה תהיה באמצעות כרטיסי מנוי שנתיים: לבודד 975 שקל, לזוג 1,465 ולמשפחה בת שני מבוגרים ושני ילדים 1,950 שקל

בנקאיות / בקצרה

★ בל"ל מוריד הריבית בהלוואות צמודות – בנק לאומי הודיע על הורדת שערי הריבית בהלוואות צמודות למדד המחירים ובהלוואות צמודות לדולר. שערי ההורדות על סוגי ההלוואות השונות יהיו כדלקמן: הריבית השנתית על הלוואות צמודות למדד לתקופה של עד 5 שנים תרד מ־10.2% ל־9.5% (ירידה של 0.7%) ללקוחות מסחריים. ללקוחות פרטיים תחול הורדה מ־10.8% ל־10% (0.8% סה"כ). הריבית השנתית של "הלוואות ענק" צמודות למדד לתקופה של 5 עד 12 שנה ללקוחות מסחריים ופרטיים תרד מ־10.8% ל־10%. בהלוואות בשקלים צמודים ללקוחות מסחריים תרד הריבית השנתית מ־21% ל־18%.●●●

★ אשראי חינם לתוכניות חיסכון במזרחי – בנק המזרחי מפעיל במסגרת תוכנית חיסכון "צמד תשואה" מסלול חיסכון חדש המשלב אשראי ללא ריבית עד 31.10.88 והפקדה מיידית לתוכנית חיסכון. במסגרת המסלול החדש יקבל החוסך אשראי ללא ריבית עד 31.10.88, מועד פדיון המנפיות הבנקאיות. החוסך יוכל לבחור בין תוכנית חיסכון "צמד תשואה" צמודה למדד, ל־3 שנים, בריבית של 4.5% לשנה, לבין תוכנית חיסכון "צמד צמוד דולר" ל־3 שנים בריבית של 7.875% לשנה כיום. אשראי חינם משפר את התשואה השנתית שיקבל הלקוח ב"צמד תשואה" עד מ־5.5% לשנה (בהנחה שהמדד באוגוסט־ספטמבר יעלה ב־2.3%).●●●

★ שכר לימוד אוניברסיטאי – אוניברסיטת תל אביב וחברת ישראכרט הגיעו להסדר המאפשר לסטודנטים לשלם את שכר הלימוד באמצעות כרטיס ישראכרט. הסדר זה הוא ראשון מסוגו, שכן לראשונה יוכלו סטודנטים לשלם את שכר הלימוד באמצעות כרטיס אשראי. במסגרת הסדר החדש אפשר יהיה לשלם את שכר הלימוד בתשלום אחד, כאשר חשבונו של הסטודנט יחוייב ב־2 בחודש שלאחר מועד התשלום. אפשרות אחרת העומדת לרשות הסטודנט היא לשלם את שכר הלימוד בתשלומים חודשיים באמצעות תוכנית "האשראי הגמיש" של ישראכרט.●●●

★ שיפור בשירות טלבנק מקוון – בנק דיסקונט הודיע על שיפור בשירות "טלבנק המקוון", המופעל מאז תחילת יוני. שירות זה נותן כיום ללקוחות הבנק, המנויים בטלבנק, מידע מלא בטלפון עד 17 שירותים שונים כולל יתרות ותנועות בחשבונות הלקוח. המידע ניתן במענה ממוחשב בקול אנושי. כדי לאפשר מהירות תגובה טובה יותר של המחשב לפנייה הטלפונית החליט הבנק לאפשר ללקוחות לרכוש, תמורת מחיר עלות של 35 שקל, מכשיר לחיצים בגודל מחשבון כיס לביצוע חיוג טלפוני מהיר ביותר. במקביל נמשך בבנק הפיתוח של שירותי מידע נוספים לנוחות הלקוח במסגרת "טלבנק מקוון", בתחומים: תוכניות החיסכון, קופות הגמל ושקים דחויים. גם בהם יוכל הלקוח לקבל את היתרות והתנועות בחשבונו.●●●

★ מבצע אשראי דולרי במזרחי – בנק המזרחי המאוחד החל להעניק הלוואות צמודות לדולר שתוחזרנה במועד אחד – 25.2.89 – בסכום מינימלי בשווי של 50,000 דולר ובריבית של 12% בשנה. הסכום הכולל שהקציב בנק המזרחי להלוואות – מוגבל.●●●

★ בל"ל העלה ריבית הפק"מ – בנק לאומי הודיע על העלאת הריבית בפק"מ עולה בשיעור 0.5%. פק"מ עולה הוא הפיקדון היחיד המבטיח ריבית מינימום היכולה רק לעלות במשך שנה. שיעורי הריבית שיקבעו לסכומים של עד 100,000 שקל יקבלו ריבית המחושבת על בסיס תשואת הפק"מ פחות 1%. סכומים שמעל 100,000 שקל יקבלו ריבית המבוססת על אותה תשואה פחות 0.50%.●●●

★ 50% הנחה ברכישה חוזרת של קרנות הפועלים – "פועלים, קרנות נאמנות" מפעילה הסדר חדש שיאפשר לבעלי יחידות בקרנות הנאמנות שבניהולה להנות מהנחה של 50% בשיעור ההוספה בעת רכישה חוזרת של קרנות נאמנות תוך 60 יום. ייחודו של ההסדר החדש בכך, שלראשונה ניתנת אפשרות למחזיקי יחידות השתתפות בקרנות נאמנות שמכרו יחידות שברשותם, ליהנות מהנחה ברכישה חוזרת של יחידות בקרנות נאמנות תוך 60 יום ממועד מכירת היחידות הקודמות. הסדר זה נותן למשקיעים גמישות רבה בהחלטות על מכירה וקניה מחדש של יחידות בקרנות נאמנות, כאשר באפשרותם לשלב בתקופות הביניים שבין המכירה והקניה של יחידות בקרנות גם השקעות באפיקי השקעה אחרים.

נדל"ן / אבי שוברט

הוזמן סקר לבדיקת השפעת האינתיפדה על ענף הבניה

המוסד המאוחד לענף הבניה הזמין מחברת היעוץ "אופקים" סקר מקיף על השפעת האירועים בשטחים על ענף הבניה. "אופקים" תעשה זאת בקרב החברות הגדולות באתרי הבניה עצמם ונתוני הסקר יועברו אל משרדי הממשלה.

לדברי הנהלת המוסד המאוחד לענף הבניה, האירועים בשטחים העמידו את הענף בפני מציאות בלתי צפויה וקשה מאוד להתמודדות. היעדרות העובדים בענף גרמה וגורמת שיבושים במהלך העבודה ותקין ושרשרת של השפעות גומלין, אשר הותירו את רישומן וגרמו כבר נזקים כבדים לחברות.

כדי לבחון את המצב לאשורו הוחלט במוסד המאוחד לענף הבניה להזמין סקר מקיף ויסודי, אשר יבחן את המצב. כמו כן ייבחנו ההשפעות על הגדלת העלויות הקבועות באתר כתוצאה מהתארכות משך הפרוייקט ומחוסר הוראות של התקדמות העבודה, בעיקר לגבי מנהלת הפרוייקט וציוד העזר.

הסקר יבחן את השפעות האינתיפדה גם ברמה התפעולית, השיווקית והאסטרטגית של החברה.

★★★★

כ־60 דירות קופ"ח נמכרו בפתח תקווה

כל הדירות שהוצעו למכירה בפתח תקווה במסגרת המכרז בו זכתה סוכנות התיווך "אנגלו־סכסון", נמכרו.

מדובר בכ־60 דירות מגורים של קופת חולים הכללית שהן ריכוז הדירות הגדול ביותר של קופ"ח שהוצעו למכירה בארץ במסגרת המכרז.

ב"אנגלו־סכסון" נמסר כי מרבית הדירות נרכשו על־ידי הדיירים עצמם. הם עובדי קופ"ח והרכישה היתה בעסקות זכות ראשונים שניתנה להם לכך. כמו כן קיבלו הדיירים משכנתא מיוחדת לצורך הרכישה.

יש לציין כי מכירת הדירות נעשתה במהלך 11 חודש, עוד לפני שנגמרה תקופת המכירה על־פי ההסכם.

★★★★

378,000 שקל בעד מגרש באשדוד

מינהל מקרקעי ישראל מציע השבוע מגרש לבניית 16 יחידות דיור על ארבע קומות ברובע י"א באשדוד. שטח המגרש 1,837 מ"ר ומחיר המינימום 378,000 שקל.

המינהל מציע גם מגרש לבניית מבנה תעשיה באיזור התעשיה בעכה. שטחו 2,576 מ"ר ומחיר המינימום הנדרש 146,000 שקל.

ברובע ט"ז באשדוד מוצעים ארבעה מגרשים לבניית ארבע יחידות דיור דו־משפחתיות.

★★★★

ירושלים והמינהל יפעלו במשותף

עיריית ירושלים ומינהל מקרקעי ישראל הקימו צוות משותף לטיפול בפיתוח דרום־מערב העיר, במסגרת הרשות הרשה לפיתוח דרום העיר.

מאיר שמיר

על הקמת הצוות סוכם בין טדי קולק לראש המינהל מאיר שמיר. הם גם סכמו כי שני המוסדות, יחד עם משרד הבינוי והשיכון, יפעלו יחד בפיתוח גבעת משואה תוך הקפדה, בין השאר, על לוח זמנים מחייב ובניה איכותית.

★★★★

האצה בביצוע פרוייקטים

מנכ"ל משרד השיכון עמוס אונגר וראש המינהל מאיר שמיר סכמו לפעול במשותף לקידום מספר פרוייקטים גדולים אשר בטיפול שני המשרדים. ביניהם: שקמונה, ואדי סאליב בחיפה, מרדון יפו ומנשיה בתל־אביב. אונגר ושמיר גם סכמו כי הפרוייקטים ינוהלו על ידי צוות היגוי אשר יקבע את עקרונות התכנון, הפיקוח וההקצאה בכל פרוייקט.

★★★★

הסכם להקמת המרינה הרצליה

המינהל, החברה להקמת המרינה בהרצליה ותחברה בשבוע שעבר על הסכם להקמת המרינה. במעמד החתימה מסרו היזמים צ'ק על סך 1.7 מיליון שקל לפקודת המינהל וצ'ק על סך 5.2 מיליון לפקודת עיריית הרצליה.

בשם המינהל חתמו סמנכ"לו משה בת ומנהל מחוז תל־אביב נחמיה שקד, אשר הודיעו כי המינהל מתכנן מרינות נוספות בעכו ובאשדוד. בשם היזמים חתמו שוקי פורד ומוטי זיסר, אשר מסרו כי עבודות הייבוש והנחת המזחים יחלו כבר באפריל 1989 וישלמו תוך שנתיים.

המרינה של הרצליה תשתרע על 200 דונם מהם 135 דונם מיובשים. יהיו בה מעגנות של 800 יאכטות ומרכזי בידור, נופש ותיירות.

★★★★

הוזלה באלפי שקלים לדירה

"אפשר לחסוך שלושה אחוזים, שמשמעותם אלפי שקלים בכל דירה, אם יאוחדו אגרות הבניה. הריצות סביב האגרות מעכבות לעיתים את הבניה יותר מאשר האינתיפדה. הקבלן מבזבז חודשים עד שהוא משיג את ההיתרים והאגרות" – טוען יו"ר ארגון הקבלנים והבונים בירושלים יהודה ישראל.

הוא טוען כי תהיה התייעלות כוללת במערכת אם יאוחדו לאגרה אחת אגרות הכבישים, המים, הביוב, מכבי האש והבניה.

ישראל, שנבחר לא מכבר לראשות ארגון הקבלנים בירושלים, קובל בשמם של הקבלנים: "לעולם אין הקבלן יודע מה יהיו סכומי האגרות השונות ואת זמנו הוא נאלץ לבזבז בריצות מתסכלות בין פקיד אחד למשנהו, בעניינה של כל אגרה בנפרד". הוא מציע לקבוע אמות־מידה לאגרה מאוחדת כנהוג בקשר למגרש, לשטח ולחניה, כפי שנהוג ומקובל בחו"ל. לדבריו ניתן יהיה לחסוך בדרך זו 75 אחוז מכוח האדם העירוני המטפל בענייני האגרות.

ישראל טוען, כי ראשי משרד הפנים רואים בחיוב את תכניתו ובקרוב ייערך כינוס של ראשי השלטון המקומי כדי לעמוד על הסיבות המונעות את איחוד האגרות.

★★★★

מוכרים שטחים בפארק התעשיה בראשון לציון

קבוצת "גידוד", שיזמה ובנתה את הפארק לתעשיות עתירות ידע בראשון לציון, מסיימת בימים אלה את בניית הבניין הראשון מבין שלושה. בניין זה שטחו 1,200 מ"ר, נרכש על ידי קבוצה של משקיעים דרום־אפריקאים שחתמה על הסכם שכירות עם קבוצת טכנולוגיות מקבוצת כלל אלקטרוניקה. דמי השכירות נקבעו לפי כשישה דולר למ"ר.

חברת רוקטק, המייצרת גלאי אינפרה אדום, שכרה 600 מ"ר וחברת אר.אר.אקס שכרה 1,200 מ"ר.

הבנק הבינלאומי הראשון למשכנתאות

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי המדד של חודש יוני 1988
(באלפי ש"ח)

	31 בדצמבר 1987 (מבוקר)	30 ביוני 1988 (בלתי מבוקר)	31 במרס 1988 (בלתי מבוקר)
הלוואות	707,891	719,688	705,122
פקדונות			
באוצר מדינת ישראל	52,024	47,107	50,591
בבנקים ובתאגידים בנקאיים לזמנים קצובים	34,474	32,245	31,639
אגרות חוב של ממשלת ישראל	6,230	5,783	6,159
מזומנים ופקדונות בבנקים	5,186	429	983
סכומים לקבל בגין ביטוח בהפרשי שער על התחייבויות	10,819	9,513	10,301
בניינים וציוד	6,718	6,809	6,790
מסים נדחים לקבל, נטו	2,087	1,391	1,545
נכסים אחרים	6,651	6,610	6,712
	832,080	829,575	819,842

	31 בדצמבר 1987 (מבוקר)	30 ביוני 1988 (בלתי מבוקר)	31 במרס 1988 (בלתי מבוקר)
פקדונות למתן הלוואות	648,455	654,776	640,692
פקדונות אחרים	26,537	22,740	24,236
אגרות חוב שאינן ניתנות להמרה במניות	77,403	71,507	72,945
שטרי חוב הוניים נדחים שאינם ניתנים להמרה במניות	14,812	15,492	15,018
התחייבויות אחרות	6,578	4,072	7,624
סך כל ההתחייבויות	773,785	768,587	760,515
זכויות בעלי מניות חיצוניים בחברה בת מאוחדת	4,289	4,562	4,392
הון עצמי	54,006	56,426	54,935
	832,080	829,575	819,842

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד
לתקופה של ששה חודשים ולרבעון שהסתיימו ב־30.6.88
מותאם להשפעת האינפלציה לפי המדד של חודש יוני 1988
(באלפי ש"ח)

	ל־3 חודשים שהסתיימו ביום 30.6.88 (בלתי מבוקר)	ל־3 חודשים 30.6.87	ל־6 חודשים שהסתיימו ביום 30.6.88	ל־6 חודשים 30.6.87
רווח לפני מסים על ההכנסה	2,800	1,826	5,408	4,164
מסים על ההכנסה	1,053	885	2,542	2,152
רווח לאחר מסים על ההכנסה	1,747	941	2,866	2,012
הפחתת עודף עלות ההשקעה בחברה בת על ערכה המאזני לתאריך הרכישה	(86)	(86)	(172)	(173)
	1,661	855	2,694	[illegible]
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח הנקי של חברה בת	(170)	(87)	(274)	(192)
רווח נקי	1,491	768	2,420	1,647
רווח נקי ל־1 ש"ח ערך נקוב (נומינלי) של הון המניות (בחישוב שנתי)	1,048.28	539.96	850.69	578.96

תמצית דו"ח על השינויים בהון העצמי
לתקופה של ששה חודשים ולרבעון שהסתיימו ביום 30 ביוני 1988
מותאם להשפעת האינפלציה לפי המדד של חודש יוני 1988
(באלפי ש"ח)

	ל־3 חודשים 30.6.88 הון המניות ופרמיה	ל־3 חודשים 30.6.88 עודפים	ל־3 חודשים 30.6.87 הון המניות ופרמיה	ל־3 חודשים 30.6.87 עודפים	ל־6 חודשים 30.6.88 הון המניות ופרמיה	ל־6 חודשים 30.6.88 עודפים	ל־6 חודשים 30.6.87 הון המניות ופרמיה	ל־6 חודשים 30.6.87 עודפים
יתרה לתחילת התקופה	69,982	(15,047)	69,982	(18,232)	69,982	(15,976)	69,982	(19,111)
רווח נקי	-	1,491	-	768	-	2,420	-	1,647
יתרה לסוף התקופה	69,982	(13,556)	69,982	(17,464)	69,982	(13,556)	69,982	(17,464)

הדו"חות הכספיים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדו"חות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 1987.

מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5139.79	5103.51
אבוקה	347.08	340.33
אבן	289.59	284.02
אגס	111.82	109.63
אדיר	1930.48	1892.51
אדום	145.48	142.21
אופיר	176.10	174.87
אור	—	—
אוריון	130.66	128.07
אורלי	314.03	311.73
אורן	861.74	844.89
אייל	5741.41	5628.96
איריס	5724.85	5648.15
איתן	845.62	828.79
אלון	688.47	674.47
אלבוג	703.94	698.24
אנליסט אג"ח	110.25	108.66
אנליסט גמישה	100.81	98.40
אנליסט מניות	86.16	84.05
אנקור	89.56	88.18
ארז	275.55	270.15
אש	124.21	121.46
אשל	193.03	189.24
אתגר	80.51	78.95
אתרוג	280.21	277.50
בדולח	141.86	139.14
ברוש	523.79	513.62
בזק	458.72	449.49
ברקת	350.88	348.37
גביש	1639.27	1607.56
גבע	122.82	121.07

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גורן	489.63	480.23
גיא	112.28	110.63
גיל	3187.94	3126.03
גלית	716.85	708.01
דובדבן	339.58	336.30
דוכיפת	515.84	505.80
דולב	274.34	268.66
דורון	155.73	152.80
דותן	297.72	292.13
דליה	610.11	599.54
דרור	321.97	316.16
דקל	326.46	320.16
הדס	395.68	393.07
הילה	440.86	438.08
הדר	598.64	588.21
זהר	119.03	117.34
זיו	147.75	145.68
זינוק	99.51	97.44
זיק	74.74	72.91
זמיר	390.30	382.67
חוחית	185.40	182.94
חליפין	156.29	155.87
חלמיש	223.87	222.39
חן	162.44	162.44
טופז	127.68	124.88
טל	6741.19	6667.56
יובל	496.16	486.67
יהלום	160.67	157.60
יערות	361.52	358.75
ישפה	488.44	478.93
כוכב	270.39	265.09
כול	—	—
כלנית	665.72	654.12
כספית	295.26	293.12

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
כרמל	132.01	129.95
כתר	1241.34	1223.27
להב	4885.57	4789.16
למשקיע	135.88	134.20
לפיד	279.72	274.26
לקט	2107.95	2065.78
לשם	416.90	414.08
מגדל	1493.98	1465.78
מגמה	4299.73	4265.78
מגד	293.04	288.88
מגוון	3969.33	3983.16
מור	1486.45	1466.18
מורן	866.37	855.78
מטח	26815.28	26399.11
מיטב	1141.45	1119.55
מכלול	88.52	86.82
מעוף	4628.20	4539.94
מעיין	787.07	772.85
מקשה	419.34	416.55
מרווח	135.21	134.74
מרום	1483.06	1455.26
נוגה	157.51	155.28
נסיך	253.74	251.88
נטע	429.65	423.13
נילי	121.28	119.50
סביון	645.91	634.07
סגולה	—	—
סלע	410.57	407.84
סנונית	592.12	580.35
סער	369.09	361.96
ספיר	181.61	181.15
עדיף	356.30	349.58
עדית	745.96	740.42
עידן	535.85	528.25

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
ענבר	121.97	119.40
ענת	2274.46	2258.08
עפרוני	551.33	540.55
ערמון	127.38	124.95
פ"א	1625.59	1593.80
צבר	574.87	567.67
צופית	487.42	477.87
צוק	136.29	135.96
צמיר	1243.43	1218.61
צמיחה	522.88	514.87
צמרת	160.47	159.48
צביה	110.09	108.65
קלע	170.93	170.08
קשת	115.97	111.75
רנית	16795.67	16651.86
רימון	145.85	145.60
רקפת	913.42	898.51
רקף	457.60	451.50
שבים	496.03	486.60
שחם	382.37	378.88
שוקי	107.70	105.61
שירה	455.04	451.67
שמיר	447.49	438.76
שנהב	623.00	613.92
שחק	641.15	628.84
שקד	196.50	192.68
תאנה	239.42	237.08
תדהר	502.74	500.24
תירוש	608.05	600.00
תנופה	109.48	107.29
תפוז	277.73	272.37
תפוח	214.42	212.88
תרשיש	120.08	117.78
תשרי	573.14	568.71

صكذا من الاصل

תלמידי הסמינרים קבלו ציון כמעט טוב במבחן טבע של כיתה ה'

מאת יעל פישביין, מוסרת „דבר" לענייני חינוך

מבחן הישגים סטנדרטי בטבע שהוכן במקורו לתלמידי כיתות ה, הועבר למדגם מייצג של 67 בוגרים מחמישה סמינרים. הציון הממוצע שהושג היה 73. אותו מבחן הועבר בין מורים שהתמחו בהוראת טבע והציון הממוצע היה 85.

המקצוע בו התקשו בוגרי הסמינרים יותר מכל הוא פיסיקה. כן התקשו בנושאים מתודולוגיים כלליים כגון הסקת מסקנות מנתונים, תכנון ניסויים וביקורת משתנים.

בשאלון שהועבר לבוגרי הסמינרים נמצא כי 73.6 אחוז מהתלמידים לא הכירו או הכירו באורח שטחי בלבד את חומרי הלמידה שישמשו אותם בבית הספר. כ־26 האחוז הנותרים טענו כי היכרותם עם חומרי הלימוד נערכת בעיקר באמצעות עבודתם המעשית בבתי הספר ולא על סמך לימוד שיטתי בסמינר למורים.

ממצאים אלה, החושפים ליקויים קשים בהכשרת מורים למדעים בישראל, מופיעים בתקציר מחקר שנערך באחרונה על ידי מרית בר יוסף ופרופסור רוד הן מאוניברסיטת תל אביב בנושא "הכשרת מורים כוללים להוראת מדעי הטבע בבית הספר היסודי".

מהמחקר עולה כי תלמידי הסמינרים ממעטים לעסוק בלימוד מדעים. גם התלמידים המתמחים בהוראת מדעים אינם מקבלים די הצורך שיעורים במקצועות אלה. מורה לעתיד בטבע אינו לומד יותר משש שעות שבתיות של מקצועות מדעיים בהם ייחשב אחר כך "מומחה".

למוסדות להכשרת מורים אין תוכנית לימודים מחייבת במדעים ואין מכשירים את מורי העתיד במדעים ללמד בהתאם לתוכניות הלימודים הנהוגות בבתי הספר.

בעלי מפעל גלידה בנס ציונה הזעיקו את המשטרה נגד עובד

מאת דני צדקוני
סופר „דבר" בדרום

חמש ניידות משטרה הוזעקו אתמול על ידי הנהלת מפעל הגלידות „בונגיל" בנס ציונה בטענה שאחד העובדים שלומה לנגנבישלי התבצר שם ומאיים על ההנהלה.

הסתבר כי דרש שיוחזר לו חוב בסך 15,000 שקל שההנהלה חבה לו זמן רב ובכלל זה 2,000 דולר שהוא הלווה לה.

ב„בונגיל" (לשעבר „ארטיק") עובדים בתנאים ירודים ומלינים שכר 60 עובדים בהם 40 נשים. עד השנה שעברה הוא הושכר על ידי שלמה אוחנסן מתל אביב ומזה שנה הוא מפעילו בעצמו.

לדברי מזכיר הוועד יעקב מתניה אין הבעלים מעביר מזה כחצי שנה את כספי הניכויים מהפועלים לביטוח הלאומי, לקופ"ח, למס ההכנסה וכו'. העיצומים שנקטו העובדים בחודש שעבר כדי שיעמוד בהתחייבויותיו לא הועילו ואתמול הם פתחו בשביתה באישור ההסתדרות.

כן הם טוענים שהמעביד מלין את שכרם ולפועלים מהשטחים לא שילם זמן רב. כשהחזיר לניהולו את המפעל, הוא הרס את חדרי השירותים המקלחת והעובדים נאלצים להשתמש באסלה אחת בלבד בבית השימוש.

„אמקא" ו„חוסם"

חברת סי.אף.סי. למימון מקיף הגישה אתמול לבית המשפט המחוזי בתל אביב בקשה להכריז על פירוקן של חברות „אמקא" ו„חוסם" שבבעלות איש העסקים גיל מזרחי. עוד לא הוגשו כתבי תשובה.

בתצהיר שהגיש לבית המשפט טוען משה באואר, מנהל סי.אף.סי, כי „אמקא" שנוסדה כדי לעסוק במסחר במוצרי חשמל, ו„חוסם" שנוסדה כדי לעסוק בהשקעות חייבות כל אחד לחברתו 120,000 שקל. גיל מזרחי חתם כערב על השטרות שנעשו להבטחת התשלומים.

אולם למרות הסדר התשלומים הנוח שנקבע בהסכם עם שתי החברות, טוען משה האואר, לא שלמו את חובן ולא פרעו את השטרות.

לטענתו נמצאות החברות בקשיים כספיים חמורים ולהן נושים רבים בסכומי כסף גדולים. „הדרך היחידה בה ניתן יהא למנוע את סיכולו של מימוש החוב הכספי אותו חבות החברות למבקשת, היא פירוקן", טוען באואר.

בבקשה מציינת סי.אף.סי כי הונה הרשום של „אמקא" הוא שני שקלים והונה של „חוסם" 1005 שקל.

גיל מזרחי נעצר לפני זמן מה על ידי שלטונות מס הכנסה כחשוד בהשמטת הכנסות, ושוחרר בערבות בפקודת בית משפט השלום בתל אביב.

„שטיחי כרמל" מפטרים 120 עובדים ומתייעלים

מאת אבי שוברט, מסור הכלכלי של „דבר"

הנהלת תשלובת "שטיחי כרמל" עומדת לפטר 120 עובדים במפעל השטיחים בקיסריה, לאחר שפטרה בתקופה האחרונה כ־200 עובדים.

מהנהלת החברה נמסר כי פיטורים אלה נעשים במסגרת צעדי הייעול הנדרשים עקב הירידה בכשליש במכירות לשוק המקומי הנובעת מהאינתיפדה והפגיעה ברווחיות הייצוא לנוש הדולר.

ח"כ אברהם שפירא שהה בימים אלה בארה"ב כדי להקים מערך שיווק האמור להגדיל את המכירות שם ולהחלץ בכך את התשלובת מקשייה. מהנהלת החברה נמסר כי בתקופה האחרונה אכן נחלצה החברה מן הקשיים, עם התחזקות הדולר בשווקי העולם.

בתקופה האחרונה ערכה הנהלת התשלובת איחוד פעילות של קווי ייצור ומחלקות וכתוצאה מאיחוד זה פוטרו עובדים.

היום מקיימת הנהלת התשלובת קבלת פנים למנכ"ל חברת „ארווזר" הגרמנית, וולף דיטר איבל, לציון רכישת המפעל בגרמניה והעברת המכונות והייצור לישראל.

נחום פסה ב„כרמל": אחת הטעויות הגדולות

מאת אריאלה ראובני, מוסרת „דבר"

נחום פסה, יו"ר הנהלת קופת חולים, אמר אתמול בחיפה כי אחת הטעויות הגדולות שקופת חולים השלימה איתן בשנים האחרונות היא מתן סובסידיה למבוטחים של הקופות הקטנות המתחרות בעת אשפוזם במוסדותיה וכן מתן שירותים לחברות ביטוח במחיר נמוך מהעלות, שירותים לאנשי צבא וביטוח בלי פיצוי ממשלתי על כך. „זו התנהגות של פריירים", אמר. "יש להביא את תעריפי האשפוז לרמה ריאלית ולתבוע מהממשלה השתתפות בתקציב של קופת חולים ובשירותים המסובסדים".

פסה ביקר אתמול בבית החולים „כרמל" בחיפה ונפגש לשיחה עם רופאי המוסד. הוא אמר כי הוא מודע לבעיות מבנה השכר של הרופאים. "זו מערכת מעוותת ומקפחת", לדבריו, והוא מוכן לצאת למאבק משותף כדי לבנות מערכות שכר חדשות וצודקות יותר שיתחשבו ביחודיות המקצוע ויהיה בהן כדי להבטיח פרנסה בכבוד לרופאים.

נחום פסה במחלקת הילדים ב„כרמל"
(צילום: נאוה שמש־ישראל סאן)

פסה התריע עם זאת נגד תופעות שפשו לדעתו במוסדי הבריאות וטענות תיקון לאלתר. המוקד לאמון ההדדי בין כל הסקטורים ותיקון נורמות ההתנהגות. „בקופת חולים יש כיום משבר חמור של אמון הדדי, בלבול נורמות של התנהגות, בירוקרטיה שהיא תולדה של ריכוזיות יתר שעודדה את תופעת הראש הקטן, ועוד". רק לאחר שיחול תיקון בשני התחומים הללו וכל הסקטורים בקופת החולים ישתפו פעולה, יהיה אפשר לדעתו לשנות את הבמה הארגונית של קופת חולים ולהחזיר לה את עוצמתה והשפעתה.

נציגי הרופאים ב„כרמל" טענו נגד מבנה השכר הנמוך שלהם שאינו מאפשר להתפרנס בכבוד וכן נגד עומס העבודה בעיקר במרפאות. הם הציעו להנהיג שיטות עבודה חדשניות בקופת חולים אשר יאפשרו לחולים לבחור ברופאים הרצויים להם וכן לפתח את הנושא של רופא עצמאי.

חולוני בן 37 זקוק להשתלת לב בבלגיה

מאת עמרם גבאי, סופר „דבר"

יהודה עבאס, תושב חולון, זקוק בדחיפות להשתלת לב. הוא עבר טיפולים בבית החולים וולפסון ולאחרונה ניתן לו אישור לעבור השתלה בבלגיה.

במצבו של עבאס, בן 37 ואב לשני ילדים קטנים, חלה הרעה והרופאים החליטו על הצורך בהשתלה בבית החולים של האו"ם בבריסל.

אגודת „יד ליד" פתחה חשבון על שמו ומבקשת מהציבור לעזור כדי שיוכל לצאת לשם. תרומות אפשר להפקיד בכל אחד מסניפי הבנקים בחשבון מספר 557871/78, סניף בל"ל 816, בשביל יהודה עבאס, תיק 112.

רעיית ראש עיריית חולון, עופרה שרון, נטלה תחת חסותה את מבצע התרומה ומסייעים בידה אגודת שוחרי בית החולים וולפסון, ועד עובדי עיריית חולון ואגודת „יד ליד".

נגנב רכב עם חומר רעיל

(ע). – מכונית פולקסוגן מסחרית הכילה חומרים רעילים נגנבה בלילה שעבר ממקום חנייתה ברחוב שלום אש 26 בתל אביב. המשטרה מזהירה את הציבור ומבקשת מכל היודע על מקום הימצאו של הרכב להודיע על כך לתחנת המשטרה הקרובה. צבעו כחול וגגו לבן. מספרו 4456756.

★ הפסטיבל הבין־לאומי לפולקלור, שנפתח לפני שבוע בחיפה, נבעל אמש

מפעל בגד עור נסגר „בתום לב ומטעמים כלכליים"

(ע). – סגירת מפעל „בגד עור" בוצעה „בתום לב ומטעמים כלכליים", קבע אתמול בית הדין האזורי לעבודה בחיפה, בעת שדחה את תביעתם של 120 מעובדי המפעל, שדרשו כ־12.5 מיליון שקל פיצויים בשל הפרת הסכם העבודה.

ההסתדרות, מועצת פועלי מגדל העמק וועד העובדים עתרו לבית הדין באמצעות עו"ד יואל גולדברג נגד חברת „בגד עור ־81" ממגדל העמק, המיוצגת על ידי עו"ד צחום פיינברג.

העובדים, אשר התבצרו במפעל מאז נסגר שעריו ביוני השנה, תבעו כאמור כ־12.5 מיליון שקל, מהם כ־11 מיליון בשל פיצויים על הפרת הסכם העבודה, כטענתם.

בהליך המשפטי שהתברר לפני השופט דורון מייבלום, נציג העובדים מאיר ויינשטיין ונציג המעבידים שמואל הדום, הוברר כי לעובדים המפוטרים שולמו כל זכויותיהם לרבות הודעה מוקדמת, שכר עבודה, יתרות חופשה ודמי הבראה וכן הובטחו זכויות הפנסיה שלהם.

בית הדין התמקד, איפוא, בשאלה העיקרית: אם סגירת שערי המפעל בוצעה מטעמים כלכליים לנוכח הפסדים שצבר בשנים האחרונות, או שמא יש לראות בפיטורים אלה „פיטורי ייעול", העומדים בסימן צמצומים, כטענת בא כוח המפעל.

השופט מייבלום, נציג העובדים והמעבידים קבעו בהחלטתם כי אין מדובר בפיטורי צמצום, אלא בפיטורים של כלל העובדים שהם פיטורים מטעמים כלכליים. בית הדין קבע, כי באין הוראה ספציפית המסדירה בחוק או בהסכם הקיבוצי פיטורים כאלה, לא תוגבל זכותו של המעביד לנקוט צעדים אלה. נוכח כל זאת החליט בית הדין לדחות את תביעותיהם של העובדים. השופטים ציינו, כי המפעל נקלע לקשיים כלכליים ואין זה מתקבל על הדעת שהמפעל הוציא סכומי עתק לתשלום כל המגיע לעובדים במסגרת תחבולה בלתי כשרה.

השופטים ציינו, כי לא ראו בסיס לקבל את טענת העובדים כי הנהלת המפעל פעלה בסוגיית הפיטורים בחוסר תום לב ובאי נקיון כפיים.

כתב עת"ם בחיפה מציין כי בית הדין ביטל, נוכח החלטתו זו, את העיקול הזמני שהוטל על המפעל לבקשת העובדים.

כסםומט לתרומות

אולי זה יעניין את ראשי הסוכנות או את משתתפי כינוס הבונדס הנערך השבוע בארץ: מכשיר במתכונת כספומט לאיסוף תרומות מיהדות התפוצות. הרעיון הוא של תלמיד המחלקה לעיצוב תעשייתי ב„בצלאל", גדעון ישעיה, והוא הוצג בתערוכת סוף השנה של המחלקה. המכשיר המתוחכם, עשוי פליז וניירוסטה, מופעל בעזרת כרטיס מגנטי, ואפשר לקבוע בו את גובה התרומה ואף לבחור ביעד התרומה מתוך מגוון תחומים אפשריים – חינוך, בריאות, דת, ביטחון וכו'. התורם גם מקבל בר־במקום תעודת הוקרה מהודרת.

„לא התרגשות יוצאת דופן", קבע ביה"ד ודחה תביעת אלמנת ח"כ

(ע). – בית הדין לעבודה בתל אביב דחה את תביעתה של הליה וייגר, אלמנתו של ח"כ יצחק וייגר, שמת בפברואר 85' בבניין הטלוויזיה, להכיר בהתקף הלב בו לקה כבתאונת עבודה, מאחר שלטענתה היה נרגש ונסער בעקבות כתבה „שבוע עם ראש הממשלה שמעון פרס" אשר שודרה בתוכנית „השבוע יומן אירועים".

הליה וייגר טענה בתביעתה לחייב את הביטוח הלאומי לשלם לה דמי קצבה חודשית, כי בשבת בבוקר לאחר שידור הכתבה בטלוויזיה, התקשר בעלה לחברו ד"ר ציון קימו הפה נוהג להתייעץ בנושאים משפטיים. הוא היה נרגש ונסער, ושאל אותו אם ניתן לתבוע את הכתבים לדין מאחר שראה בכתבה ששודרה תעמולת בחירות שיש בה משום הפרת החוק.

לאחר שד"ר ציון הודיעו כי יש מקום לכך, טוענת התובעת, נפגשו השניים בבניין הטלוויזיה והמתינו להיכנס לאולם הפרסים, כדי לצפות ב„כתבה המגמתית" הביע את רעתו כי המעם אין לוותר בעניין זה.

בעת הצעידה לאולם הכנסים בשעה נרגש ונסער לקראת שידור הכתבה, נפל, תפס בחזהו ולאחר מכן מת.

התובעת טענה כי לבעלה ארעה פגיעה בעבודה שגרמה את מותו ובקשה לחייב את הביטוח הלאומי לשלם לה קצבה חודשית, לטענת בא כוח המוסד אין המדובר באירוע חריג ויוצא דופן. העד ד"ר ציון העיד כי המנוח היה איש ציבור וההתרגשויות הן מנת חלקו של איש ציבור, אולם הוא אינו זוכר מקרה דומה של התרגשות כמו אצלו.

בית הדין קבע בהחלטתו, כי מודדים את עוצמת התרגשותו של אדם ביחס להתרגשויותיו הרגילות בעבודה, ומחומר הראיות עולה המסקנה כי התרגשות המנוח בזמן ההמתנה בבניין הטלוויזיה לא היתה התרגשות יוצאת דופן כשלעצמה, ודאי לא בהשוואה למתחים והתרגשויות שהיו מנת חלקו בעבודתו כאיש ציבור.

ההסתדרות דורשת דמי אבטלה ל־170 מפוטרי „מתכת סדום"

בתביעה למנכ"ל שרות התעסוקה ולמנכ"ל הביטוח הלאומי לשלם ביטוח אבטלה ל־170 עובדי „מתכת סדום" בדימונה עד שהמפעל יקבל הזמנות חדשות, פנתה אתמול עליזה תמיר, יו"ר ועדת התעסוקה של ההסתדרות. על כך מוסר דובר ההסתדרות... הודעת פיטורים שנשלחה ל־170 העובדים, לאחר שהמפעל נקלע לקשיים. אף על פי שמסתמנות הזמנות חדשות לעוד כחודשיים, אין המפעל מסוגל לשלם משכורות לעובדיו.

יוסי בוטבול, מזכיר מועצת פועלי דימונה, פנה לתמיר וקרא לה לפעול למציאת פתרון לעובדים שאין להם סיכוי להיקלט בעבודה כלשהי באיזור בזמן הקרוב.

מחר תכונס אסיפת עובדים בהשתתפות תמיר ובוטבול. בפגישה תידון גם תביעת העובדים לארגן מאבק ציבורי אם לא יימצא פתרון.

התחמה על ויתור

עוד מוסר דובר ההסתדרות כי היועץ המשפטי של הרשות להגנת הצרכן, פרופ' סיני דויטש, פנה למשרד המפקח על הביטוח בדרישה להתקין תקנות להפסקת הנוהג של החתמת הלקוח על ויתור על תביעות נוספות גם כאשר הסכום שמשלמים לו אינו שנוי במחלוקת. באמתלה זו, צרכני הביטוח בהישג נכבד כאשר נתקבל תיקון לחוק המטיל קנסות משמעותיים על חברות הביטוח המסרבות ללא הצדקה ובחוסר תום לב לשלם סכומים שאינם שנויים במחלוקת.

עם זאת, כדי להפעיל את התיקון בחוק, נדרש הצרכן להגיש תביעה לבית המשפט, אך הסיכון שהוא נוטל על עצמו שלא לקבל אפילו את הסכום שאינו שנוי במחלוקת אחרי התדיינות משפטית במשך שנים, הוא סיכון בלתי סביר.

לדעת יו"ר הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, נוחה קצב, יש לקבוע בחוק, בתקנות או בנהלים הוראות שיפסיקו את הנוהג הנפסד של החתמת הלקוח על העדר תביעות נוספות.

פחות זיהום באשדוד

מאת דני צדקוני
סופר „דבר" בדרום

לראשונה מזה שנים רבות חלה הקיץ ירידה משמעותית ברמת זיהום האוויר שממנה סובלות אשדוד וסביבתה הכפרית.

שרגא שמר, ראש המועצה האזורית חבל יבנה, ויו"ר איגוד הערים לאיכות הסביבה, אמר כי הדבר הושג הודות למעבר לשימוש לסירוגין בדלק דל־גופרית בתחנת הכוח „אשכול" ובבתי הזיקוק באשדוד בתיאום עם האיגוד במצב שהמצב מחייב שימוש בדלק יקר זה. כן ציין שמר כי בשני המפעלים מקפידים בעניין זה על החוק, ומאז אין חריגות בכל מה שקשור לדרדרתזמצת הגופרית.

שמר ציין שהשנה גם לא היו מטרדי ריחות רעים מאגני הביוב של אשדוד בגלל שיתוף הפעולה בין אגודת „קלוזי אשדוד" והמנצלת את מי הביוב המטוהרים לשימוש חקלאי) והעירייה. המשקים בצלו עד כה כמות של שלושה מיליון מ"ק מהאגנים שאותר מהם בנפה 800,000 מ"ק נמצא בקיבוץ חפץ חיים והאחר בנפה 1.5 מיליון מ"ק בצפון אשדוד.

בימים שקרני השמש אינן עושות את פעולתן בתהליך התמצה, מוסיפים מי המצן לבריכות הביוב הפועלים לטיהור המים המרוסטים דרך קבע ובכך נמנעת מכת יתושים.

לראשונה כאן: קינון של נץ מצוי

(עש"ת). – לראשונה בישראל התגלה קינון של נץ מצוי בצפון הארץ על ידי צפרי החברה להגנת הטבע. הנץ המצוי הוא אחד משלושה מיני נצים המצויים בישראל ... קבר האצבעות ... הראשונה נמצא נץ המקנן בארץ ...

הצפר מנחם אדר וילדי קרית טבעון ... שמעו במהדרת הכרמל קולות ברגשים של נצים צעירים המבקשים מזון. ... שני נצים ... של החברה להגנת הטבע את קולות הצעירים המבקשים מזון ... בישראל.

... לעשות הרסיס של החברה להגנת הטבע נמסר כי הנץ הוא עוף דורס ... בקרבת ... הנפוצה ... באירופה ...

הנץ ביותר מבישרי ...

עוד נמסר כי בשנים האחרונות ...

פלילים

שוב רצח בדרום: ערירית בת 78 נמצאה חנוקה למוות

מאת דני צדקוני ויוסי ליבוביץ, סופרי „דבר", וסופרי עתים

ורה פרלשטיין, ערירית בת 78, נמצאה אתמול בשעה 11.15 לפני הצהריים מתה בדירתה באשדוד.

חוקרי המשטרה שהוזעקו למקום על ידי השכנים, מצאו שמותה נגרם בחניקה. מפקד משטרת לכיש, נצ"מ טוביה גולן, מינה צוות חקירה בראשות מפקח שמעון לביא לחקירת הרצח. נעצרו שלושה חשודים.

סמוך לשעה 11.15 הגיעה לדירתה עובדת משק הבית. כאשר לא פתחה את הדלת, היא פנתה אל שכנה המוזיקה במפתח של הדירה. כשנפתחה הדלת נדהמו למצוא את זהרה שרועה בשלולית דם. פלג גופה התחתון היה חשוף וסביב צוארה היה כרוך חוט ניילון.

זה מקרה הרצח הרביעי תוך פחות מחודש במרחב לכיש, תופעה כמעט ללא תקדים בשנים האחרונות.

התחנה, רב־פקד מיכאל שיס, הגיע למקום ופתח בחקירה. בתוך פרק זמן קצר הגיע ראש משרד החקירות בתחנה פקד סמיע טאפש לביתם של שני חשודים שנעצרו והודו בביצוע המעשה. החשודים שחזרו את האירוע והם יובאו היום להארכת מעצרם.

עוד פשע בחקירה התברר כי התתן היה נשוי בעבר לאחותו של אחד ממשליכי הבקבוקים והתגרש ממנה למורת רוחה של משפחתה. לאחר מכן נערכה סולחה בין המשפחות, אך אחי הגרושה לא ראה את העניין כסגור ושלשום בלילה ביקש להתנקם בגיסו לשעבר. יצוין כי זה מקרה הראשון של השלכת בקבוקי תבערה באיזור תחנת כרמיאל ובמשטרת מרחב הגליל ראים בחומרה את האירוע.

300,000 שקל נשדדו מנהג „סוגת"

דני צדקוני, סופר „דבר" בדרום, מוסר: שניים שהתחזו כבראה לערבים, שדדו אתמול מהנהג של מפעל „סוגת" 300,000 שקל שהיה צריך להפקיד באחד הבנקים.

הנהג, גבי שקורי בן 28 מקריית גת, נוהג לצאת כל יום בשעה 11 מהמפעל עם הדואר העירה. אתמול, כשנסע בטנדר שלו בחברת פיבי אסיאג בת ה־53, תושבת קריית גת גם היא, עצרו אותם, כשהתעכבו ליד אחד הרמזורים, שני צעירים שהיו לבושים בגדי חאקי ופניהם מכוסים בכובעי ומדברים ערבית, וציוו עליהם באיום אקדח וסכין להמשיך בנסיעה עד סמוך ליער המלאכים, מרחק של כמה דקות נסיעה מהעיר.

שם היכו אותם ושדדו מהם את הדואר ואת החבילה שהכילה את ה־300,000 שקל ונמלטו.

שקורי ואסיאג קבלו טיפול בבית החולים „ברזילי" והוחזרו לבתיהם.

שמונה נפצעו בקטטה המונית

שמונה בני אדם נעצרו בעקבות קטטה המונית שפרצה שלשום בלילה בכפר סמיע שבגליל המערבי. המשטרה, שנאלצה להפעיל כוח כדי להפריד בין הניצים, הודיע כי צפויים מעצרים נוספים.

הקטטה החלה בעקבות ויכוח מלוחה במכות בין שני ילדים בני 3 ממשפחה אחת. אחד הילדים שהוכה סיפר לאביו והאב פנה לאב הילד השני ובין השניים פרץ ויכוח שגלש למהלומות. לקטטה הצטרפו עשרות מתושבי הכפר בני אותה משפחה. המתקוטטים השתמשו בכל הבא ליד: אבנים, מוטות, מקלות ואפצים אחרים. כוח משטרתי שהגיע לכפר השליט סדר ועצר שמונה.

שני אנשי מ.צ. נתפסו ב־134 קמ"ש

סגן וחייל המשרתים במשטרה הצבאית נעצרו ביום ששי אחה"צ אחרי שרכבו על אופנוע במהירות של 134 קמ"ש. יתירה מזאת, כשניסו שוטרי יחידת התנועה של המחוז הצפוני לעצרם על נסיעה במהירות מופרזת, נמלטו מהשניים ופגעו בניידת משטרה במהלך מנוסתם.

המקרה אירע כאשר רס"ר מתקדם שמואל מזרחי איתר בכביש חיפה־תל אביב נהגים עבריינים. בעת שסייר סמוך למחלף עתלית חלף על פניו האופנוע ועליו שני הרוכבים. השוטר אותת לנהג לעצור, זה הבחין בסימון האט, אך לפתע הגביר מהירות ונמלט. מזרחי פתח במרדף ובמקביל הזעיק ניידת משטרה. נהג האופנוע נמלט לכיוון זכרון יעקב שם נתפס על ידי ניידת אחרת לא לפני שפגע בניידת בעת המרדף.

להפתעת השוטרים שבדקו את זהות הרוכבים התברר להם כי מדובר בקצין ובחייל מהמשטרה הצבאית. כשנשאלו על ידי השוטרים מדוע ברחו, השיבו: „נבהלנו כשראינו אתכם". נגד הנהג נרשם דו"ח תנועה ורשיונו נשלל.

נעצר חשוד באונס במעבר התת־קרקעי

(ע). – צעיר בן 28 מראשון לציון נעצר אתמול על ידי המשטרה כחשוד באונס התיירת בת ה־28 במרכז תל אביב.

בליל שבת היתה התיירת ממוצא אירופה במעבר התת־קרקעי הסמוך לקולנוע „סינן" ברחוב אלנבי. אלמוני התנפל עליה, הפשיטה ואנסה. החשוד נעצר לאחר חקירה מקיפה של צוות הבילוש במשטרת מרחב הירקון.

נתגלתה גופת ישראל ברקו

גופתו של ישראל ברקו (67) מיפו שנעדר מביתו מאז יום ב' שעבר, נתגלתה אתמול על ידי בנו וחבריו מוטלת בתוך בור ברחוב סהרון ביפו.

אשתו ובנו של הנעדר הגיעו ביום ב' שעבר לתחנת המשטרה ביפו והתלוננו, כי אבי המשפחה לא שב לביתו לאחר שיצא לערוך קניות בחנות המכולת הסמוכה.

הגופה נמצאה בשלבי ריקבון מתקדם ועקב כך אי אפשר היה לקבוע את נסיבות המוות. אנשי המשטרה נטלו עמם ממצאים מחשידים שנתגלו במקום ואלה נשלחו לבדיקה. לאחר נתיחה אפשר יהיה לקבוע את נסיבות המוות.

בקבוקי תבערה נזרקו לתוך חתונה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר", וסופרי עתים

שלושה בקבוקי תבערה הושלכו שלשום בלילה למסעדת „בית הכרם" שליד הכפר מג'ד אל כרום בגליל המערבי בעת שבמקום נערכה חתונה בהשתתפות מאות מוזמנים.

בקבוקי התבערה שהותלקו, גרמו בהלה ואורחים רבים נפצעו בעת שניסו להימלט מהמקום. שמלת הכלה עלתה באש.

כוח משטרתי מתחנת כרמיאל בראשות מפקד

פרס ע"ש דוד בן־גוריון

לפי כתב מינוי מיום 14.7.88 נתמנינו ע"י הנהלת "יד־דוד בן־גוריון" להיות ועדת שופטים להענקת פרס דוד בן־גוריון ביום הולדתו הבא בי"ז בתשרי תשמ"ט (28.9.88).

הפרס הוא בסך 10,000 ש"ח והוא יינתן: –

למי שהועדה תמצא אותו ראוי לכך בשל פועלו ומעשיו כמבטיח חזונו של דוד בן־גוריון ומקיים מורשתו;

הפרס יכול להינתן גם לחוקר, סופר, מחבר, איש רוח.

הועדה תהיה רשאית לחלק את הפרס בין שני מועמדים.

הציבור מוזמן בזה להציע מועמדים לפרס עד ליום 28.8.88.

חברי ועדת השופטים: יצחק טוניק
פרופ' רינה שפירא
אהרן ידלין

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו של חברנו הפנסיונר
פלטוב יעקב ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה
בית פניציה

עם רבקה אשל ובני משפחתה
השתתפותנו במות אביך
שמואל בן אברהם ז"ל
חברי בית־קשת

השתתפותנו הכנה באבלו הכבד של חברנו
שלמה ברכה
במות **אביו** ז"ל
ועד עובדי חברת החשמל לישראל
מרחב הדרום

לחברתנו **סימה דוזאן**
איתך באבלך במות
בעלך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

לחברנו **שמעון בלה**
מזכיר סניף העבודה בנימינה
משתתפים בצערכם על פטירת הנבדה
מאיה
בת משפחת הרצליה מיטלמן ובעלה
מפלגת העבודה סניף בנימינה
מועצת פועלי בנימינה

לחברנו **אלי זמיר**
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
ההנהלה והעובדים

דבר היום

יותר הכרזה מעצמאות

חובבי המקוריות המפתיעה רשמו לפניהם במוצאי השבת האחרונה שתי עובדות שאין ולא יכול להיות ביניהן כל קשר: הפגנת „שלום עכשיו" בתביעה לשחרור פייסל אל־חוסייני ממעצרו המנהלי, ופרסום נרחב של מסמך שתפסו כוחות הבטחון במשרדו של חוסייני, טיוטת „הכרזת עצמאות" למדינה פלשתינאית. יש כאן, מסתבר, הישג עיתונאי נדיר – הדירה לכספות השמורות של שירותי הבטחון ושליפת מסמך־שלל מתוכו – וראוי לצפות בדיקות לחקירה נמרצת, שתחשוף את המדליפים שבזכותם המעצר נראה יותר מוצדק.

לאחר שוך הרעש הראשוני, התברר כי מה שנתפס אצל חוסייני לא היה כל כך חדש: טיוטות דומות וסמוכות הופצו בידי גורמים פלשתינאים ואף יהודים ופורסמו בכמה מקומות, ובהם עיתון מזרח־ירושלמי המצונזר גם בנסיבות תמימות בהרבה. אבל תגובת המערכת הפוליטית בישראל על הצעת־הנוסח ל„הכרזת העצמאות" העידה עד כמה התרגלו הישראלים שהכל סביבם יוזמים והם נרתקים להגיב, לרוב כאילו חרב עולמם.

העובדה החשובה ביותר קשורה לא במהות ההכרזה, אלא בזהות מנסחיה או מאמציה. לא יאסר ערפאת ומוסדות אש"ף הפיקו את הטיוטה, כי אם אישים במזרח־ירושלים ובגדה המערבית. זוהי, למעשה, המחצית השניה של תנועת־מלקחיים נגד ממסד־החוץ של אש"ף. המחצית הראשונה היא סדרת הצעדים של המלך חוסיין; המחצית האחרת היא יוזמת חוסייני ושות'. הועדת ערפאת לעמוד בראש המדינה הפלשתינאית המוצעת אינה צריכה להטעות: זו קריאת־תיגר ברורה על מנהיגותו העייפה והכושלת של ערפאת, שעד כה לא הצליח לחלץ משפתיו הסכמה־בדיעבד לתוכנית החלוקה, ולו גם באיחור של 47 שנה.

התפרים הגסים שעוצרים את פרימתו של אש"ף לקרעים מנעו עד עתה מערפאת להיענות לגישושים מבטיחים יותר, אמריקאיים ואחרים. ערפאת אינו יכול להרשות לעצמו להסתפק בשטחי תוכנית החלוקה – שממילא אינה קבילה עוד על ישראל – ולהסתכן בפילוג אש"ף ואף פת"ח. במובן האחר, זו תוכנית חלוקה שקפה עוד יותר – חלוקת תיקים בכירים בממשלה שלא תוקם, כי „שר החוץ" פארוק קאדומי מוביל את הזרם הקיצוני בפת"ח ואילו ג'ורג' חבש ונאיף חוואתמה עוד סרבנים ממנו בראיית הפתרון המדיני (אף שחוואתמה תומך מכבר במגעים עם גורמים ישראליים). אין צורך לפרט את ההבדלים הברורים שבין הישראלים של תש"ח והפלשתינאים של תשמ"ח. לכן אין זו, כמובן, הקבלה ממשית, אבל יש בה כדי לרמז שאולי לראשונה מאז 1967 מעזים הפלשתינאים בשטחים להתנער באמת משליטת חוסיין וערפאת גם יחד, כמהלך למיצוי מדיני של האינתיפאדה. במקום להיבהל, ראוי לנתח את הנסיבות שהולידו את ההכרזה ולעשות ממוסד־הדגל של המדינה הפלשתינאית הרחוקה מלקום מנוף ליוזמה ישראלית.

פלשתינאים / יצחק בדנר

אוי

„הם משוגעים לגמרי, הערבים הפסיכים האלה. קודם האינתיפאדה המצחיקה שלהם, ואחר כך ההינתקות המגוחכת של חוסיין ועכשיו חלומות העצמאות שלהם"

הפלשתינאים שוגים בחלומות מטורפים, הו־הו־הו, כשהם רוצים, ברו־הא־הא, להקים ממשלה גולה ולהכריז על יש"ע, בחחחחחחחרררר, אני לא מאמין, להכריז על יש"ע, בון־בון־בון, מדינה פלשתינאית. איזה צחוק. איזה משוגעים. קוקוריקי. רפוקים על כל הראש. רבילים. זה לא מעניין אותי בכלל. אני מתעלם מזה. זה לא קיים בשבילי. זה כל־כך אווילי ואידיוטי וזה כל־כך מגוחך ומצחיק, עד שאני אפילו לא מטריח את עצמי לזלזל בה. איזה תעתועי דמיון מזרחי. איזה שטויות. הרי הם בחיים לא יצליחו להגשים את זה. חה־חה־חה. הם רוצים לבטל את הדרכונים הישראליים, אוי אני מת, ולהנפיק דרכונים פלשתינאיים. אמאלה, איזה בידור. וערפאת יהיה הנשיא שלהם, יאאאלה. אני לא יכול יותר, ההההההררר. וחבש וג'יבריל יהיו שרים. איזה צחוק. וחצי העולם יכיר בהם. גיחי־גיחי־גיחי. וכל התקשורת בעולם תעסוק בהם. חחחחחחחח. הם משוגעים לגמרי, הערבים הפסיכים האלה. קודם האינתיפאדה המצחיקה שלהם, פחחחחחחח, ואחר־כך ההינתקות המגוחכת של חוסיין, אוי זה מטריף אותי מצחוק, ועכשיו חלומות העצמאות שלהם. אוהאהאהא. אמאלה. איזה צחוק. הם חושבים שהם עובדים עלינו, המטורפים האלה. שמיר ואריק וגאולה ויובל ודרוקמן והעצני בטח שוכבים עכשיו על הרצפה מרוב צחוק. אוי. הרסו אותי לגמרי. מדינה פלשתינאית בשטחים הכבושים... מדינה פלשת... מדינ...... אוי, אני לא יכול... אני משתגע מרוב צחוק.. אוי... הצד שלי.... הבטן... ברוההההההה... הרי כל צער שלהם משחק לטובתנו לגמרי. הרי מעולם לא היה מצבנו טוב יותר. נכון, דוקטור? אתה יכול לשחרר לי קצת את השרוולים מאחור ולתת לי עוד האליום אחד? אחרת אני עוד אשתגע מרוב צחוק, דוקטור. בידור כזה לא היה לי מאז חתימת חוזה השלום עם ממשלת לבנון. אוי.

הרחק מהשטחים. הפגנות הסטודנטים בסיאול בירת קוריאה נמשכות. המראות והאמצעים מוכרים. פנים רעולות ובקבוקי תבערה.

בזווית חדה / חגי אשד

"לא עובד בשביל אף אחד"

גם המלגלגים מתחילים להצטער על הסתלקותה של האופציה הירדנית ולשאול בדאגה מה ניתן לעשות כדי להחזירה

המלך חוסיין כבר מתחיל להיות מורגש בהיעדרו ממפת השטחים. ממש כמו הבריאות שמורגשת רק כשנופלים למשכב, או הכסף – בשעת המרוץ כיס. כשיש כסף מזלזלים בחשיבותו. הבריאות מתקבלת כדבר מובן מאליו כל עוד הבנאדם בריא. כך גם „האופציה הירדנית" והמלך חוסיין, שאישר אותה פעם נוספת בהסכם לונדון באפריל 1987, למרות כובי הליכוד. זו עובדה. לא המלך חוסיין ביטל את־את ההסכם, אלא יצחק שמיר הוא שרצה אותו. ועדיין המלך חוסיין נמצא ואף יימצא בעתיד בשכנותנו הקרובה על מפת האיזור.

הוא חסך מאיתנו הרבה צרות. אף אחד לא טרח לחשוב איזה וכמה. כל חכמי הליכוד זלזלו וממשיכים לזלזל בו ובאופציה הירדנית. גם בערכה וגם בעצם קיומה. כל עוד היא היתה קיימת, וכל המרבה לזלזל הרי זה משובח. עכשיו מראה המלך חוסיין לכולם ש„הוא לא בכיס של אף אחד" ובתרגום ל„תו השעה", הלקוח מפזמונה של סי היימן, „הוא לא עובד בשביל אף אחד". קודם־כל לא בשביל יאסר ערפאת ולהבדיל לא בשביל יצחק שמיר. ובעקבותיהם גם לא בשביל הפרשנים למיניהם וגם הקאריקטוריסטים, שהתחרו ביניהם בציירים אותו כעכבר או כצפרדע. לא עוד. גם המהססים והמלגלגים כבר מתחילים לשאול מחדש אם היתה „אופציה ירדנית" או לא היתה, ולהצטער על הסתלקותה ולשאול בדאגה מה ניתן לעשות כדי להחזיר אותה, במקום להיכבע ל„אופציה של אש"ף". זו האמת. זו הדילמה.

נאום המלך חוסיין נראה רציני, מאיים ומטריד יותר ויותר מיום ליום, גם לאלה שזלזלו בו ברגע הראשון. ועדיין לא ברור איך יגיבו עליו ומה יעשו יאסר ערפאת וכל תומכי אש"ף בשטחים. עובדה שהם מתרוצצים עם כל מיני תוכניות שונות ומבולבלות, הם וכל מדינות ערב שפגעו ביוקרתו של המלך חוסיין בוועידת הפסגה באלג'יר, כאילו היה איזה מין אסופי ב„משפחת העמים הערבית". מה יעשו עכשיו כל אלה וכל תומכי המלך חוסיין בשטחים, שרצים עכשיו אל ארמונו לאחר שפחדו להתייצב לימינו מאז החלה האינתיפאדה?

וגם אצלנו בבית פנימה. למי יעניק יצחק שמיר אוטונומיה? עם מי הוא יעשה הסכם על חידוש הסכמי קמפ־דיוויד? עם המלך חוסיין שלא רוצה בזה? עם אש"ף המפולג והמסוכסך, ההוזה כל מיני תוכניות, בפיה ששום גורם ישראלי רציני לא ישלים איתן? ומה יעשה יצחק שמיר אם המלך חוסיין יבטל את הנתינות הירדנית של תושבי השטחים? האם שמיר יעניק להם אזרחות ישראלית וזכות בחירה לכנסת? או האם יכיר יצחק שמיר באזרחות פלשתינאית, אם זו תוענק להם לפי התוכנית הפלשתינאית שפורסמה בטלוויזיה?

חכמי הליכוד התרברבו ולגלגו על האופציה הירדנית כאילו יש להם אופציה אחרת. כאילו המלך חוסיין מונח בכיסם ומחכה להוראות שיגיעו אליו ממצודת זאב. למלך חוסיין היה כדאי לשלם לישראל דמי ביטוח כל עוד היא פעלה כחברת ביטוח והבטיחה את יציבות כיסאו בפרטים. ראוי אפוא שיידע: חוסייני הוא אחד המנהיגים החשובים של הפלשתינאים בשטחים. להופעתו בכינוס „שלום עכשיו" יש משמעות פוליטית מרחיקת־לכת, הן לוויכוח הפנימי באש"ף, והן לשאלה אם יש לישראל עם מי לדבר. חוסייני ואבו־עייאש הם „נציגי העם השכם", שעמם רוצה גורי בהידברות. הגדרת הניגוד בקרב הפלשתינאים „דיפלומאטיה לוואנטינית" יותר משהיא חושפת משטמה של הכותב, היא מעידה על סלחנות תמוהה כלפי הקאקופוניה בממשלת האחדות הלוואנטינית שלנו. אני עדיין מחכה למאמר של גורי שיסביר, מדוע הוא חושב שמעצרו של חוסייני הוא טעות. האם הוא סומך ידו על מדיניות „כדורי הגומי" של רבין? מה דעתו עתה על „האופציה הירדנית" של מפלגת העבודה? האם הוא עצמו מקבל את שנאמר במסמך אבו־שריף על הכרה הדדית והידברות...

האינתיפאדה, בכל שהתמשכה, בישרה למלך חוסיין כי עליו לבלום את התפשטותה לתוך שטח ירדן בכוחות עצמו. ואין הוא יכול לסמוך לשם כך על חברת הביטוח הישראלית. גם לא על האמריקאים וגם לא על מדינות ערב, שהחליטו בוועידת אלג'יר לפגוע במעמדו וביוקרתו ולהעניק את כל הכבוד והבטחון להנהגת אש"ף. אבל ההתעלמות מחוסיין, מכל הצדדים, היתה פיקציה. בלי הסכמת חוסיין אין מנוס לממשלת ישראל ולהנהגת אש"ף מלהתייצב פנים אל פנים – אם למשא־ומתן, ואם להמשך העימות בכל האמצעים העומדים לרשות שתיהן. זה מה שקורה עכשיו. גם הנהגת אש"ף וגם הנהגת הליכוד תקועות עכשיו על קרני הדילמה.

איך יכולה הנהגת אש"ף להעביר תשלומים של מדינות ערב ולהעניק דרכונים ירדניים לתושבי השטחים בלי הסכמת המלך חוסיין וממשלת ישראל? למי יכולה הנהגת הליכוד להעניק אוטונומיה? עם מי היא יכולה לקיים את הסכמי קמפ־דיוויד? לשתי ההנהגות הכושלות הללו אין מנוס מלהודות בפה מלא, שאין להן כל הצעה וכל דרך של התקדמות לפתרון הבעיה הפלשתינאית, פרט לפתרון שהיתוה המלך חוסיין ושמעון פרס בהסכם לונדון באפריל 1987, זה שיצחק שמיר וחבריו רמסו ברגל גאווה, זה שהציע לישראל ולירדן עתיד של שלום ובטחון והווה של בטחון, ומשא־ומתן בלי תנאים מוקדמים. יש לקוות שלא יהיה מאוחר מכדי לחזור אל הדרך הזאת, לאחר שמפלגת העבודה תזכה בבחירות הבאות ברוב הדרוש לכך.

תהילים / דני צדקוני

פה ושם בנסיעה מעזה

הזמר ברדיו זועק „אני גבר, אני גבר". החייל מהמושב הקדמי אינו מרוצה מהסוהר שירה באוויר כדי להבריח את נערי האבנים של עזה

אינני יודע אם מחבר ספר תהילים היה מאשר מהשימוש שעשה בו אותו סוהר אשקלוני המשרת בבית הכלא של עזה. היה יום חמישי, אחד משני הימים שבו מאפשרים למשפחות האסירים לבקרם. בשעה 12.30 נפתחו שערי הכלא, וקהל הנכנסים כלל, משום מה, רק נשים וילדים. הסוהר שסיים את משמרתו כבר ישב כשהוא לבוש בבגדיו האזרחיים על האוטובוס שעמד להסיע אותו ואת חבריו אשקלונה. עד ששטף קהל המבקרים פנימה עיין האיש בספר שהודפס בפורמט אלבומי וכלל את מזמוריו של נעים זמירות ישראל. כשמיהרו הנשים והילדים אל פתח הכלא, השבית הסוהר את תלמודו, קם ממושבו וכשהוא מפנה את הספר שבידו כלפי הנשים קרא בקול רם שלוש פעמים: „שתמותו כולכם".

נער הייתי וגם זקנתי, ושוב אינני מופתע מהשימוש שעושים במה שאמור להיות קדוש כדי להשיג כל מיני מטרות כמו מותן של נשים וילדים. אבל חרף זאת אי אפשר להשתחרר מרישומן של אפיזודות מהסוג הזה, שלא רוצים לכתוב עליהן אבל נראה שעד שלא עושים זאת לא משתחררים מהן.

בזמן ההמתנה לנסיעה בוקעים מהרדיו של נהג האוטובוס שירים מהתחנה המרכזית. הטקסט שלהם לא נכתב בהשראת כשרונו הפיוטי של דוד המלך. הזמר שאינו מוכר לי זועק וצועק „אני גבר, אני גבר". איש אינו מבקש מהנהג שיוריד קצת את הווליום. חלונות האוטובוס היוצא עכשיו לדרכו צפתה סגורים. החום והלחות וצעקות הזמר הם חוויה שאפשר לוותר עליה. הסוהר, שאיחל באמצעות תפילותיו של בן ישי מוות לנשים מעזה, מרפיח ומחן־יונס, שקוע שוב בקריאת המזמורים. כטרמפיסט מקרי, שאינו מעוניין להתבלט בחברה הזו כעיתונאי דווקא, אינני מעז לברר אם הקריאה בספר היא סגולה לדרך או אהבת התנ"ך לשמו. כך או כך, קריאת הספר אינה מונעת את נערי עזה מליידות אבנים אל האוטובוס כשהוא עובר ברחוב נאסר המועד לפורענויות. סוהר יורה לאוויר כדי להבריחם. חייל מהמושב הקדמי אומר לה „היית צריך לכוון אליו". הזמר ברדיו ממשיך לצעוק „אני גבר". הסוהר התהיליסטי חוזר לספרו של דוד. אחרי שכונת שייח' רדואן אפשר לפתוח את החלונות. אוויר צח מגיע מהים שמשמאלנו. בתוך דקות ספורות אנחנו במחסום ארז, משוחררים מהחוויה התנ"כית העזתית הישראלית הזו, שגם אם היא זרה ומוזרה לכמה מאתנו, היא הווה שכדאי שנדע על קיומה.

חקלאות / דוד מושיוב

זקוקים לסיוע

החקלאים לא יקבלו פיצוי על הנזקים שנגרמו להם בגלל השרב של חודש מאי. הסיבה – חקיקת חוק אסונות טבע בחקלאות מעוכבת זה כמה שנים

בכינוס חירום של החקלאים, שהתקיים בתל־אביב, הביעו חקלאים מכל הזרמים, אנשי ההתיישבות העובדת ואנשי התאחדות האיכרים, את דאגתם מהתנכרות הממשלה לענף. היו בכינוס התפרצויות זעם על מדיניות הממשלה ועל מנהיגי החקלאים בישראל שאינם נוקטים קו תקיף ואינם מונעים אספקת תוצרת חקלאית לשווקים לפרק זמן מסויים, כדי שאוחזי המדינה וקברניטיה יבינו שהאסון שפגע בחקלאות כבר מנשוא והחקלאים לא יוכלו להתגבר עליו בלי תמיכה ישירה של הממשלה.

מדובר באסון טבע שפקד את החקלאות בחודש מאי, בעקבות כמה ימי שרב שפגעו קשות בגידולים רבים. באותם ימים הגיע החום ל־46 מעלות [illegible] האבוקדו, האפרסמון, המנגו [illegible] חקלאיים אחרים.

לפני השרב העריכו, כי יבול האבוקדו השנה יהיה 100,000 טון, ואילו עכשיו אומדים אותו ב־20,000 טון בלבד. זו השנה השניה שהטבע מתאכזר למטעי האבוקדו. גם שנת היבול 1987/88 היתה שנה גרועה למטעי האבוקדו, ובגלל פגעי טבע שונים נאספו 35,000 טון אבוקדו בלבד. יבול זה היה קטן ב־70 אחוז מהיבול שציפו לו והקטין את הכנסות מגדלי האבוקדו ואת היצוא החקלאי ב־70 מיליון דולר בקירוב.

גם האפרסמון נפגע קשות. פרי זה, שרובו מיועד ליצוא, יניב השנה רק 3,000 עד 4,000 טונות במקום 12,000 טונות שהיו צפויים. פרדסי ההדרים נפגעו קשות. היבול בשנה הקרובה יהיה קטן ב־350,000 טונות בקירוב. יצוא ההדרים יקטן בסכום של 100 מיליון דולר בקירוב.

החקלאים מעריכים, כי הנזקים שייגרמו להם בגלל השרב הכבד יסתכמו השנה בסכום של 400 מיליון ש"ח. מזה 300 מיליון ש"ח נזק ישיר לענפים השונים ו־150 מיליון ש"ח נזקים למערכות הנלוות של החקלאות, שהן בתי האריזה, מערכות השיווק ומועצות הייצור. נזקים אלה אינם כלולים בקרן לביטוח נזקי טבע, ולכן לא תפצה הקרן את החקלאים על הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מהשרב.

החקלאים מבקשים זה זמן רב, כי נזקים אלה יוכרו כאסון טבע וכי הממשלה תפצה אותם על הנזקים שנגרמו להם כפי שנהוג בארצות אחרות. על שולחן הכנסת מונחת הצעת חוק אסונות טבע בחקלאות [illegible] כמה שנים שחקיקתו של החוק מעוכבת. החקלאים טוענים, שהדבר נובע מהתנגדות שר האוצר.

(המשך בעמוד 8)

היום אמור ביהמ"ש להחליט אם לנתק את התינוקת הסובלת מטיי־זקס ממכשירי ההחייאה שלה

למות על פי המוסר

מאת דניאל בדסימון

הצד המוסרי. „המתת חסד" – חסד עם מי? עם היצור האנושי שאינו סובל עוד או אתנו, הסובלים למראהו?

האם רשאי אדם ליטול נפשו של חולה מתוך כוונה טובה, כלומר לא מתוך כוונת רצח, אלא כדי להקל את מצוקתו שאין לה תקנה? שאלה זו מחריפה אם האדם שבו מדובר שואל את נפשו למות. אולי, במקרה זה, עשיית רצונו אינה רשות בלבד אלא אף חובה מוסרית?

השאלה המוסרית היא אתנו: האם רשאים אנו ליטול חייו של אדם בטענה שבכך אנו עושים טובה לו ולסביבתו? ושאלה נוספת: האם חייו של אדם הם רכושו והוא רשאי לוותר עליהם כל אימת שרצונו בכך, או שחייו הם פקדון בידו ואין הוא יכול לוותר עליהם?

פרופסור ישעיהו לייבוביץ סבור, שאף אם אדם מבקש שישימו קץ לחייו „אין אני רשאי לפעול על־פי הרגשה זו, משום שבזה אני מערער את יסודות קיומנו בצוותא. יסוד קיומנו זה הוא עדיין מאוד האסור לגעת בו. אנחנו מסוגלים לחיות יחד, רק בתנאי שלא נהרהר בשום מקרה אחרי האיסור ליטול חייו של אדם. אם אנחנו מהרהרים אחריו – פסק האיסור להתקיים.

... ואם מדובר ב'המתת חסד', יש לשאול: 'חסד' עם מי? יצור אנושי נמצא במצב שבו נהפך לצמח ועל־ידי כך הוא למועקה על כל סביבתו. כאן אין מובן לטענה שנגמול חסד עמו אם נתיר לעצמנו לחסל את חייו, שהרי הוא עצמו כבר נטול הכרה ותודעה. אבל אין ספק שנעשה חסד עם עצמנו, בשחררנו את עצמנו מן המועקה הפיסית והנפשית שהמשך קיומו של יצור זה גורם לנו. ומכאן הסכנה האיומה שבתוצאות ההחלטה: אם אנו מבטלים את ההנחה המוחלטת שאסור ליטול חיי אדם, שבתנאים מסוימים נטילת חיי אדם אינה פשע, אלא מעשה חסד – יתברר פתאום שהעולם שורץ יצורים אנושיים שבחיסולם יש משום עשיית חסד...לפיכך אני אומר: גם אם התגובה הרגשית הכנה שלי על מצבים מסוימים הוא ש'טוב מותם מחייהם', אסור לי להישמע לרגש זה".

ד"ר יוסי יונה, פילוסוף של המוסר באוניברסיטה העברית, סבור, שלאדם יש זכות להגשמה עצמית. בעיניו האקט של המוות הוא צעד של הגשמה עצמית. „הדתיים סבורים שהחיים הם מתת אלוהים ורק לאל הזכות לתתם ולקחתם. במלים אחרות, על האדם מוטלת החובה לחיות את חייו ללא קשר עם תוכנם ואיכותם. אני סבור, שהקריטריון היחיד שעל האדם צריך להיות, האפשרות לנהל חיים איכותיים. אם אנו סבורים שלאדם יש אפשרות כזו והוא שואף בכל־זאת ליטול את חייו, יש מקום להטיל ספק ברציונליות שלו. ברוב המקרים של המתת חסד, מדובר באנשים שאין להם כל אפשרות לנהל חיים איכותיים.

„לפעמים אי־אפשר לשאול את פי האדם משום שהוא נטול הכרה. אם כך, יש מקום להיוועץ עם הקרובים לו ביותר מקרב בני משפחתו. אלה היחידים היכולים לשפוט, על סמך היכרותם האינטימית עם החולה, מה טוב לו ומה הוא היה מחליט אילו יכול היה להחליט".

ד"ר ישראל כץ, מנהל המכון לחקר המדיניות החברתית בישראל, סבור אף הוא ש„צריכה להיות לו לאדם הסובל וחסר הסיכוי הזכות לסיים את חייו. אחרת אנו כאילו מודים בכך שמותר לנו לענות בני־אדם. אסור לחברה ולרפואה לעשות זאת".

ד"ר כץ מבהיר, שההחלטה לסיים חיים חייבת להתקבל בדרך הרצינית ביותר. „אני רוצה לבנות מנגנוני הגנה מרביים, כדי למנוע טעויות. לגבי המחליטים, עליהם לייצג קשת של תחומים מקצועיים: רופאים, פסיכולוגים, אנשי מדע ואף אנשי דת". ד"ר כץ מאמין שבעוד כמה עשרות שנים תהיה המתת החסד לתופעה מקובלת בחברה „וגם בקרב הדתיים".

המחלה

טיי־זקס היא מחלה תורשתית נדירה שלוקים בה, בדרך כלל, יהודים אשכנזים. המחלה מופיעה בתינוקות בני חצי שנה עד שנה, וסימניה הראשונים – קהות חושים, מיעוט העירנות הנפשית וחולשה של תגובות העין אל האור. הליקויים הולכים ומחמירים עד כדי טמטום גמור, עיוורון ואטרופיה חלקית של השרירים. כל הלוקים במחלה מתים בשנים הראשונות לחייהם.

מותו של אדם

מאת יורם לוי

הצד המשפטי. אף שהחוק אינו מתייחס למניע של הממית, כבר התחשבו בעבר מערכות המשפט של ישראל במקרים מיוחדים של המתת חסד

בית־המשפט המחוזי בתל־אביב יכריע הבוקר בבקשתה של טלילה ספר לצוות על רופאי בתה החולה בטיי־זקס למנוע ממנה כל טיפול רפואי וכך אולי לגרום למותה. תהיה זו החלטה עקרונית, משום שהחוק הפלילי והפסיקה בישראל אינם מתייחסים לסוגיה זו בפרוטרוט.

לדברי הפרופסור למשפטים עמוס שפירא, ראש הקתדרה למשפט ואתיקה ביו־רפואית על־שם לובפסקי באוניברסיטת תל־אביב, המונח „המתת חסד" הוא אמורפי ובעצם מתייחס למגוון של מצבים שונים. האבחנה המקובלת בספרות המקצועית היא בין המתת־חסד אקטיבית, שמטרתה לשים קץ לחיי אדם – למשל, על־ידי זריקת רעל – לבין המתת חסד פאסיבית, שמטרתה לתת לחולה למות בלי לנסות להאריך את חייו באמצעות תרופות, ניתוחים או מכשירי הנשמה.

אחד מסעיפי החוק המרכזיים הדן בנושא מותו של אדם הוא סעיף הרצח בכוונה תחילה, המגדיר רוצח „מי שגורם בכוונה תחילה מותו של אדם". סעיף זה אינו מייחס משקל למניע של הממית וגם לא מבחין בין המתה על־פי רצונו של אדם לבין המתה בניגוד לרצונו. נוסף על כך קיימים כמה חוקים שבנסים לקבוע אחריות של רופאים לחולים ושל הורים לילדיהם.

פרופסור שפירא אומר, כי לא נדונה עדיין, מבחינה משפטית, השאלה, אם ניתוק ממכשיר או מניעת טיפול רפואי, שתוצאות שניהם מותו של החולה, הם הפרה של חובת הרופא. לדעתו, החברה והרופאים צריכים לגבש קודם כל סטאנדרט רפואי־אתי ואז תוכל המערכת המשפטית להתייחס אליהם ולחוות דעתה בסוגיה כולה.

שונה המצב בשאלת האחריות של הורים לילדיהם. באמצע שנות ה־60 גרמה אם למות בנה בן השלוש באמצעות כדורי שינה. הפעוט היה מפגר, אוטיסט ועיוור, ולאם היה ברור כי הוא לא יוכל לעולם לזכות בחיים איכותיים. כעשר שנים אחר־כך נודע על אם אחרת, שירתה בראשו של בנה, בן 37, שהיה חולה בסרטן חשוך מרפא. בשני המקרים הודו הנשים במעשיהן, אך אף שלכאורה דובר במעשה רצח, שהעונש עליו הוא מאסר עולם, העדיפה התביעה להאשימן בהריגה. שתי הנשים אמנם הורשעו, אך בית־המשפט הסתפק בהטלת שנת מאסר אחת בלבד על כל אחת. זמן־מה אחר־כך זכו שתי הנשים לחנינה חלקית מנשיא המדינה.

בולטת אם כן התחשבותן הסמויה של מערכות החוק והמשפט במקרים המיוחדים של המתת חסד. אין ספק שהעמדה של החוק הפלילי היא, שהמתת־חסד אקטיבית, אפילו על־פי בקשתו של החולה, עשויה להגיע לידי עבירה פלילית.

מקרה נוסף התרחש רק לפני שמונה חודשים. אז ביקש גדעון נקס ז"ל מבג"ץ שיורה לרופאיו לזרז את מותו ובכך לשים קץ לייסורי מחלתו. בג"ץ לא הכריע בשאלה ולא נתן פסק־דין, משום שנקס נפטר לפני שהדיון הסתיים.

במקרה הנוכחי מבקשת טלילה ספר שבית־המשפט יורה לרופאים להימנע מכל טיפול רפואי שיאריך את חיי בתה. בית־המשפט יצטרך להכריע בשתי שאלות מרכזיות: האם יש לאם מעמד והיא רשאית לבקש שיגרמו למותה של בתה? האם יש מקום להכריע כעת בשאלה התיאורטית או שרצוי להמתין עד שהפעוטה תזדקק לטיפול מסויים ואז להחליט?

יצויין כי רוב מדינות העולם אוסרות על המתת־חסד אקטיבית. לדברי פרופסור שפירא, הולנד היא המדינה היחידה שצועדת כיום לקראת חקיקה בשאלה קשה זו. בארה"ב לא ידועים מקרים של המתת־חסד באישור בית־משפט, אבל בתי־המשפט שם אישרו פעמים מספר המתה פאסיבית, בצורה של מניעת טיפול רפואי.

صورة من الاصل

صكرا من الاصل

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

בשעה טובה

יו"ר מועצת המנהלים של „דבר" צבי אלדרוטי (בתמונה) הזמין אמש את חיים בר־און להרמת כוסית כי קפה „הבימה" – כדי לבשר לו כי מועצת המנהלים אישרה את הסכם הניהול אתו ועם קבוצת מוניטין־תקשורת בע"מ והחל מהבוקר בראון מנהל את „דבר". בהרמת הכוסית השתתפו עורכת העתון חנה זמר, מזכיר המערכת יורם פרי ומנכ"ל „יער" (חברת האם) אהרון קראוס. דיברו הרבה על תוכניות וקצת על פוליטיקה.

פגישה לילית

איל העתונות והדפוס הבריטי, רוברט מקסוול, נשאר בישראל 12 שעות נוספות על מנת להיפגש עם הרב עדין שטיינזלץ. (בתמונה) בפגישתם המיוחדת, שנערכה באישון לילה בירושלים, דנו השניים בתכניות לגאולת כתבי־יד יהודים נדירים מברה"מ. מקסוול שהתרשם עמוקות מהנושא קיבל על עצמו להרתם להשגת אוצרות התרבות היהודית והעברתם לישראל. *את שיחתם הלילית ניהלו הרב ואיל העתונות ב... יידיש.* מקסוול נהגה בביקורו בארץ לרענן את שפת היידיש השגורה בפיו – ופתח בה גם את פגישתו הרשמית עם ראש הממשלה.

חד־פעמי

מופע מיוחד במינו שהתקיים בסוף השבוע בתיאטרון ירושלים זכה לתשואות סוערות, אך אין טעם לרוץ לרכוש כרטיסים – היה זה מופע חד־פעמי של להקות מוסיקאליות מ־12 מוסדות לחולים כרוניים באיזור ירושלים. החולים עצמם היו הכוכבים. אירגן – ד"ר מרטין קרולשטיין, המנהל הרפואי של בית החולים לחולים כרוניים בירושלים.

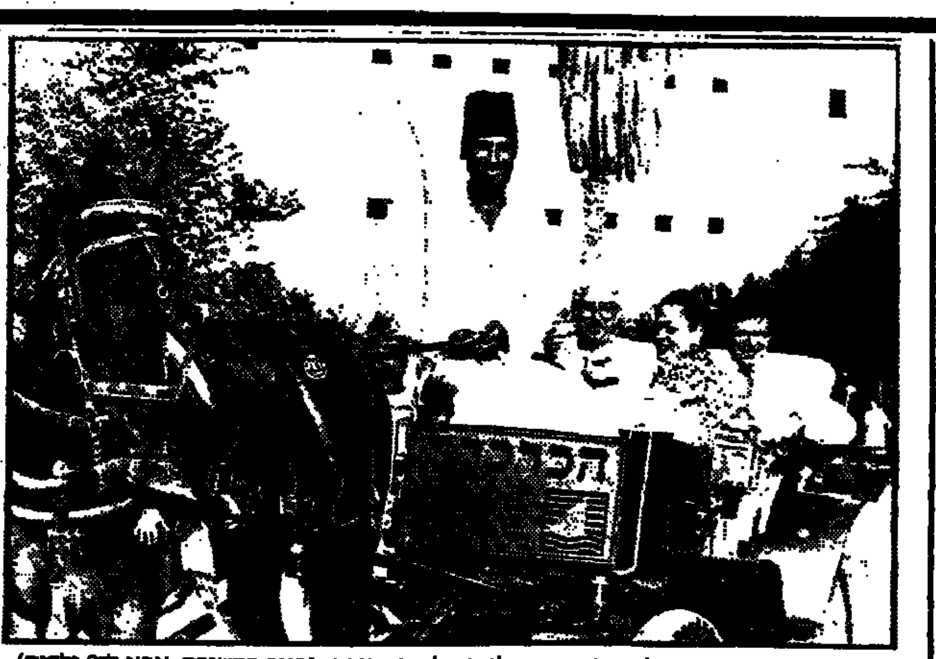

מזה 15 שנה מסתובבת עגלה וסוסים בבעלותו של אבי מזרחי (חוזר בתשובה, אבא ל־9 ילדים) ברחובי טבריה. זוהי העגלה היחידה בעיר המסיעה תיירים, אוגות בירת דבש, ומטיילים המעוניינים להסתובב בעיר ובסביבותיה ב„תחושה של פעם". העגלה השתתפה בפסטיבלים באיזור הצפון, בחגיגות ה־80 של כפר תבור, הובילה אח"מים ושימשה אף להובלת משאות. מלון גלי כנרת נקט יוזמה והפך את העגלה לכרכרה אמיתית: שיפץ, בנה, קישט ואימץ את הכרכרה לשרותיו. מעתה אבי העגלון הלבוש כובע צילינדר וחליפת פראק יסייר מדי ערב עם אורחי המלון ואורחים ממלונות אחרים ברחבי העיר. בטקס חנוכת הכרכרה השתתפו ראש העיר, *ביבי נתניהו, עופר נמרודי* הבעלים של חברת הכשרת הישוב (ובתוקף גם הבעלים של מלון גלי כנרת) ונאוה *ביבי* מנכ"לית המלון שסיירו על הכרכרה ברחובי העיר כאשר עוברי אורח התקבצו סביבם.

קונסוליה בגרוזיה

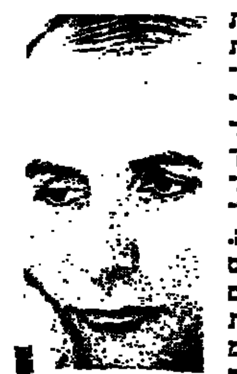

מ"מ ראש עיריית אשדוד ומועמד לכנסת ה־12 מטעם מפלגת העבודה אפריים גור (בתמונה), נפגש עם שר החוץ שמעון פרס וביקש לפעול לפתיחת קונסוליה ישראלית בטביליסי, בירת גרוזיה. לדברי גור, ביקש מפרס לנצל את פגישותיו עם נציגים סוביטים לרבות שר החוץ של ברה"מ אדוארד שוורנדזה בעצרת האו"ם בחודש הבא, כדי לשדלם לפתוח קונסוליה זאת, במרחק 2,900 ק"מ ממוסקווה כדי להקל על יהודי גרוזיה להסדיר את ענייניהם. גור מתכוון לשלוח בקשה דומה לשר החוץ של ברה"מ שהוא כידוע יליד גרוזיה ...

ושוב פולין

אחרי התיאטרון והפולקלור הפולני, מגיע תורו של הקולנוע הפולני. בפסטיבל הסרטים בחיפה יהיו לא רק סרטים ממדינה זו אלא גם משלחות רשמית בראשה עומד בכיר במאי פולין היום קז'ישטוף קיזלובסקי. המנהלים האמנותיים החדשים של הפסטיבל נסים דיין ופנינה בליר, מבטיחים גם סרטים ממדינות כמו אירן, סנגל, מאלי, סין העממית וקורסאו. כמו כן מבטיחים סמינרים, תחרויות, תכניות אנימציה ווידאו קליפים.

ו.צ.

האחרונים נערכו דיונים במט... המשטרה כדי להעלות את הדרגה של מרחבי גליל־הגב לדרגת תת־ניצב ונראה כי הדיונים הוכתרו בהצלחה.

מקום מכובד

שבעה עתונאים בכירים המסקרים את תחום היין בארה"ב והנחשבים למומחים ול„נותני הטון" בנושא זה – הגיעו לביקור לימודים בישראל. יוזם רעיון הביקור הוא מנכ"ל יקבי רמת הגולן שמשון ולנר, שגייס למבצע את המשלחת המסחרית של משרד התעשייה והמסחר בניו־יורק. האורחים יסיירו בכרמים ויקבים ויעמדו מקרוב על תהליכי גידול הענבים וייצור היין בישראל. יינות המיוצרים בארץ תופשים לאחרונה מקום מכובד ברשימת מוצרי היצוא של ישראל, והם זוכים להערכה ולביקורת מקצועית נלהבת של „טועמים" ומומחים. הכתבים שהגיעו ארצה לסיור מייצגים עתונים וכתבי עת מכל חלקי ארצות הברית, העוסקים ביין ובמזון, וכן בתיירות ונופש.

אחרי תמונה ממסיבת הפרידה הראשונה שנערכה למיקי ברקוביץ ולמוטי ארואסטי, שהודיעו על פרישתם ממכבי ת"א. המסיבה נערכה בשבוע שעבר במסעדת המטווח האולימפי בהרצליה ע"י אוהד מספר אחד של הקבוצה הקבלן אברהם הולצמן (בתמונה עם מיקי ומוטי). היתה שם בנוסף להתרגשות ולדמעות גם עוגה ענקית עם הספרות 9 – של מיקי ו־7 של מוטי.

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

אין לתת תוספות

קראתי בהנאה את מאמרו של טדי פרייס (10.7.88) „יותר מדי רופאים". הרופאים הם בדרך־כלל „פרה קדושה" ויש חשש מסויים לכתוב את האמת המרה עליהם, פן הכותב יזדקק להם יום אחד. טדי פרייס ממש יצא דופן באומץ ליבו. רוב הכותבים מוסרים דיווח יבש ואינם נוקטים עמדה.

אינני חושבת, שלרופאים יש סיבה להיות גאים ומרוצים ממצב הבריאות בארץ ולכן אינני מבינה על מה ולמה הם דורשים תוספת למשכורת. הם אמנם עובדים קשה, אבל רק הם אשמים בכך שהגענו למצב בו יש כל־כך הרבה חולים.

השיטה שמיושמת היום ברפואה מביאה להגדלת מספר החולים מיום ליום. שיטה שמנפחת מנגנונים, סוחטת כספי ציבור ומתיימרת לרפא חולים, ולמעשה הופכת מחלות קלות למחלות קשות. שיטה שאינה רואה את החולה כאדם, אלא כסימפטום זה או אחר, ומחלקת בחוסר איכפתיות תרופות מיותרות, בדיקות מיותרות וניתוחים מיותרים.

תרופות גורמות לנזקים גלויים או סמויים. אם רק חלק מהכספים היה מופנה להסברה על מניעת מחלות וחינוך לבריאות, אם היו שמים רגש על חשיבות אורח־חיים בריא, כגורם מספר אחד במניעת מחלות בכלל, ומחלות לב, סרטן, כליות וכבד בפרט, אם היו נמנעים מלתת תרופות במחלות קלות והיו מדריכים את החולים בסבלנות לראות במחלה תהליך חריג שבדרך־כלל חולף לאחר תקופה קצרה, היו האנשים מפסיקים לפחד ולרוץ למרפאות. לרופא היו הולכים רק במצבי מחלה קשים.

היום, למרות המצב הכלכלי הקשה במערכת הבריאות, אין כל נטיה להפחית במתן תרופות. מדוע? מפני שהאינטרס התהליך. הרפואה היום כמעט ואינה משרתת את החולים, אלא החולים משרתים אותה. רפואה אינה רפואה אם כל גאוותה על המספר המצומצם של חולים שזכו בלב חדש, כליה חדשה או כבד חדש. הרפואה צריכה לראות כמטרה מספר אחד שלה – הפחתת מספר החולים.

מערכת בריאות כל־כך גדולה היא תעודת עניות לעם ולרופאיו, ופשיטת רגל של השיטה.

יבורך שר האוצר על עמדתו ונאמנותו לתפקיד, ועל אי־כניעתו לסחיטה הגסה שנעשית קבל עם ועדה. תחזקנה ידיו.

בתיה טל

אחות בריאות הציבור

מגדל העמק

עיוות ושמו דמי מפתח

קראתי בתדהמה ובשאט־נפש את הכתבה „הספר הלבן של בעלי הבתים" מאת שלום יהוד („דבר" 19.7.88) שכתובה בצורה כל כך מסולפת, לא הוגנת ולא מאוזנת, אשר מכתימה את כל בעלי הבתים בישראל כעושקים ורמאים.

[illegible] חוק הגנת הדייר [illegible] מלחמת העולם השניה, [illegible] כחמישים שנה, והוא בא בזמנו למנוע פינוי דיירים בעת המלחמה כאשר הבניה נפסקה לחלוטין ובתים נהרסו ואבות המשפחה והמפרנסים היו מגוייסים.

במרוצת השנים זה יצר אבסורדים ועיוותים, ודמי המפתח הפכו למסחר מכוער – כך שאנשים גרים כיום כדיירים מוגנים ומשלמים שכר דירה מגוחך של כמה שקלים לחודש, כאשר מצבם הכלכלי של הדיירים הוא שפיר.

ידוע לי, למשל, על בית בירושלים עם 11 דיירים מוגנים, ובכלל זה חנות, אשר כל ההכנסה החודשית משכר דירה מאותו בית היא 83 ש"ח.

אבסורד יותר גדול הוא שדיירים אשר מעולם לא שילמו דמי מפתח ושנים רבות גרו כמעט חינם, זכאים ל־60% מ„דמי מפתח" של שווי הדירה. אנשים שהתפרנסו מהשכרת רכושם וחיו בכבוד, הגיעו במרוצת השנים עד פת לחם.

אינני מציע לקפח את אלה ששילמו דמי

מפתח, אבל דמי השכירות בכל אופן צריכים להיות הגיוניים והוגנים, ובמקרה שהדייר הוא דל אמצעים או מקרה סוציאלי, המדינה או המוסדות הנוגעים בדבר צריכים לתמוך בו ולא בעל־הבית.

באיזה שהוא זמן יש צורך להפסיק את המסחר המכוער הזה בדמי מפתח במסגרת החוק על־ידי מתן פיצוי הולם לדייר ששילם דמי מפתח וברצונו לעזוב את הדירה, כאשר יילקח בחשבון גובה שכר הדירה ששילם ומספר השנים שגר באותה דירה.

דוד בן־אליעזר

ירושלים

ידיעה מוטעית

ב„דבר" מיום 2.8.88 במדור „אנשים", הופיעה ידיעה בה נאמר, כי רינה ברטל נבחרה כמועמדת תנועת העבודה לראשות העיר רעננה.

ידיעה זו מוטעית מיסודה. מועמד מפלגת העבודה לראשות עיריית רעננה הוא חיים ברזיים אשר נבחר לתפקיד על־ידי חברי מועצת סניף מפלגת העבודה ברעננה ומועמדותו אושרה על־ידי לשכת מפלגת העבודה כמקובל.

בחירה זו היא בחירה המחייבת את כל חברי מפלגת העבודה.

דני אלדר

יו"ר האגף המוניציפלי

לדיוקו של דיוק

ב„דבר" מ־25 ביולי מוסר מר יהודה צוקר פרטים מעניינים על התעשיין שמואל בלום ועל תרומתו הכספית להקמת „אהל שם" בתל־אביב. הצירוף „באהלי שם" מצוי, כידוע, בספר בראשית, ומכאן ולכן אותו ביאליק לשירו „על סף בית המדרש": „לא תמלט, אהל שם, עוד אבנך הנבנית". ומן השיר אל שם הבית אשר הוקם בעזרת מר ש. בלום כדי לשכן בו את מסיבות „עונג שבת", שרבות מהן נוהלו על־ידי ביאליק עצמו ושימשו מרכז של תרבות השכלה יהודית בתל־אביב של „שנות השלושים" [illegible] בשנותיו הראשונות של „אהל שם" גם נערך בתל־אביב יום־עיון למימוש פעולותיו של המוסד, ועל הסדר הודפסה השורה הנ"ל מן השיר. תמוהה איפוא הנחתו של מר צוקר – על סמך צירוף נמליץ „אהלי שם" ו„עבר" שמצא ביצירה מוקדמת של ביאליק (איזה?) – כי המשורר הגה, כביכול, שני „אוהלים", ש„אהל שם" היה הראשון בהם, בעוד שהקמת „אהל עבר" סוכלה על־ידי מות המשורר...

ביאליק עצמו סיפר בשעת ידיית אבן־הפינה ל„אהל שם" על תולדות המוסד: על מסיבות עונג־שבת שנדדו מבית־הספר המוסיקלי „שולמית" למקומות שונים ולגימנסיה „הרצליה" ושימצאו מעתה משכנן בבית החדש, וגם על הרעיון שביסוד המוסד. „אנו באים לארץ־ישראל לחדש את חיינו", אמר ביאליק ו„מייסדי עונג שבת" (קרי: ביאליק) נתנו דעתם, כי „לשם יצירת צורות חיים מקוריות ואמיתיות, בעלות פרצוף ופנים לאומיים, הכרח להם לקחת את החומר ליצירותיהם מאבני היסוד של צורות החיים הקדמוניות... ולא מצאו צורה יותר עליונה ויותר עמוקה להתחיל לטוות ממנה את צורות החיים המקוריות מיצירת השבת, שהיא, כידוע, קדמה למתן תורה". (דברים שבעל־פה, ספר שני, ק"ס). זכרונותיו של ביאליק מספיקות, ואין להוסיף עליהן מן הרמיון.

א.ב.

ירושלים

ייש"ר־כוח לשיפורים

כמנוי ותיק של „דבר" רצוני להביע הערכתי על השינויים האחרונים ב„דבר": שפע וגיוון של מאמרים קצרים, קריאים ומעוררי עניין, ומדורים חדשים כגון „מידע" ו„מינימונולוג".

הייתי מצפה, כי „דבר" יפרסם מאמר או סידרת מאמרים על מערכת הבריאות, ובהם יוסבר בדרך הקרובה לאובייקטיבית, מהם שורשי המשבר, האם הם חוסר כסף, עודף רופאים והאמנם יש דרך לפתרון הבעיה.

יישר־כוח

ש. אישטוב

ירושלים

תגובת המערכת:

בעניין הבריאות פירסמנו ועוד נפרסם מאמרים. אנחנו מודים לכותב על הברכות ומקבלים בברכה הצעות לשיפורים נוספים ולמדורים חדשים.

להחליף את העם

ידועה הבדיחה של המועמד המפסיד בבחירות: אני בסדר, אבל הבוחרים טעו, צריך להחליפם.

בירדן אין זו בדיחה אלא מציאות. חוסיין אינו מרוצה מהעם היושב בירדן ובגדה והוא עושה נסיונות להחליפו או להתאימו לטעמו.

לגדה הוא נותן גט ואין הוא מוכן להכיר בפלשתיניותם של רוב אוכלוסי ירדן, שמא יוביל הדבר למסקנה המתבקשת שירדן היא היא פלשתין.

נשאלת השאלה: כמה זמן נותר למלך לתרגיל האבסורדי של „החלפת" העם, עד [illegible] על־ידי העם.

עמוס גיבתון

ירושלים

דבר

לפני 60 שנה

קונגרס אספרנטו באנטוורפן

נפתחה הועידה הבין לאומית העשרים של חובבי אספרנטו. הועידה נפתחה בנוכחות 15.000 ציר מ־32 ארץ. נפתח גם קורס אוניברסיטאי בין־לאומי באספרנטו.

צירות אי בועידת הנשים

בקונגרס הנשים הסוציאליסטיות שנתקיים לפני קונגרס האינטרנציונל, גילתה מאירסון נאמה על תנועת הפועלות בא"י. בין השאר דרשה עזרה להשגת זכוי הנבה על האשה והילד, והוראה את מפעל החינוך בקבוצות ובמושבים.

לפני 40 שנה

אב בית־הדין המחוזי נכנס לתפקידו

בפתיחות בית הדין המחוזי בחיפה, שהיה מלא עורכי דין ובציבור ציבור, והרגשה יראת הכבוד לפני התפקיד הגדול – פתיחת בית־דין עברי ישראלי במקום שהיה בשימוש של נכרים. י. אגרנט, אב־בית־הדין אמר בהתפעלו הראשונה „זוהי התורה מצווה עלינו משפט צדק ללא הגליה לצורתו ולגר. יהי רצון שנתגבר על הקשיים להקים את מערכת המשפט במדינת ישראל הצעירה"

„מכבי הצעיר" בארה"ב - אופנבך בצרפת

בולים

שנת '88 היא, ללא ספק, אחת השנים הקשות לישראל בזירה הבין־לאומית ואם יש עדיין מקומות שומרים על מעט אובייקטיביות וקורקטיות אלינו, אפשר, אולי, לשאוף קורטוב של עידוד מכך.

ארה"ב כיבדה אותנו השנה במספר רב של חותמות דואר לרגל 40 שנות המדינה וכן חותמות למיני אירועים בולאיים בארה"ב שקשורים בבולי ישראל. עתה, נמסר על חותמת ציונית נוספת הקשורה ב„מכבי הצעיר", שגם הוא ארגון נוער ציוני.

בעיר נורטברוק תוטבע ב־22 באוגוסט חותמת מיוחדת לכבוד מחנה נוער של מכבי הצעיר, *כשבגוף החותמת מופיע בהבלטה* השם „מכבי הצעיר" (אנגלית בלבד), וכן מגן־דוד קטן, שגם הוא מסממני הציונות המושמצת לא מעט בעולם כולו.

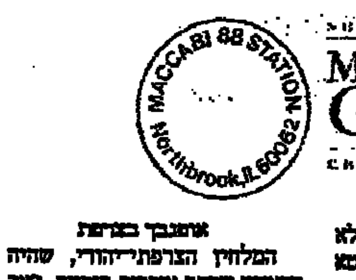

אכן, זו לא הכרזה פוליטית ולא תמיכה כספית אבל זו נחמה פורתא אפילו שמדובר באירוע בולאי, שכן גם בבואלה מצבנו לא כל כך שפיר היום.

500 לטיציאן

מלאות 500 שנה לצייר האיטלקי הגדול טיציאנו ואצלי טיציאן 1477–1576 יובצהו בבולי דואר של מספר רב של מדינות. אחדות כבר הודיעו על הנפקות ויש כאלה שבקרוב יודיעו, שכן הנושא „מכר" ומקובל בקרב האספנים כנושא מכובד.

קרוב לוודאי שבולי טיציאן יופיעו כנושא מרכזי בכמה מדינות אשר באמצעות סוכן משותף ינפיקו בולים בצורת מבצע שיקיף מספר מדינות.

האחרונה שהודיעה על הנפקת סידרת טיציאן היא וירג'ין איילנד (איי הבתולה). ב־2 באוגוסט הופיעו שם 8 בולים ו־2 גיליונות מזכרת, בכולם יצירותיו של טיציאן.

אופנבך בצרפת

המלחין הצרפתי־יהודי, שהיה הראשון שכתב אופרות קומיות, ז'אק אופנבך, צויין זה עתה בחותמת דואר צרפתית. אופנבאך כבר צויין בבול דואר, אך לא צרפתי. דיוקנו מופיע

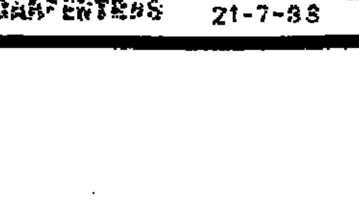

עקב החותמת שהוטבעה לרגל פסטיבל אופנבך שהיה בחודש יולי בצרפת. אופנבך, הוא בנו של החזן יצחק יהודה אבארסט שקרא לעצמו אופנבאך, על שם עיר מוצאו.

ז'אק אופנבאך נולד בקלן שבגרמניה, אך עיקר השכלתו המוסיקלית רכש בצרפת. הוא נשא לאשה את הרמיניה מישל שהיתה קאתולית אדוקה ועל־פי דרישתה, התנצר.

אופנבאך כתב כ־90 אופרות והמפורסמות ביותר הן „סיפורי הופמאן", אורפיאוס בשאול", „הלנה היפה", „החיים בפאריס", „הדוכסית הגדולה" ועוד.

כל העולם „מיקי מאוס"

פעם היתה אופנת בולים „משולשים" שהילדים שמחו להשתעשע בהם, אחר־כך נוספו מעויינים ואף עגולים, אך שום צורה גיאומטרית לא התחבבה כל כך כמו בולי מיקי מאוס, שבאופנה עתה.

ממש לא יאמן, אבל כל סרטי מיקי מאוס בהפקת וולט דיסני מועתקים עתה לבולי דואר אותם רוכשים ילדי העולם בכמויות מדהימות.

כל סידרת בולי מיקי מאוס מופיעה בדרך כלל בכתריסר בבולים ו־2 בלוקים. זו הוצאה כספית ניכרת, אך כנראה, שגם ההנאה גדולה – עובדה שהילדים רוכשים את הבולים.

בולי היטלר לכל דורש

במרתפי הדפוס הממלכתי באוסטריה נתגלו לא מזמן עשרות מיליוני בולים עם דיוקנו של הצורר אדולף היטלר משנת 1944, מן התקופה שאוסטריה היתה מסופחת לגרמניה. משום מה איש לא הבחין בבולים ורק עתה נודע שאכן יש שם כמויות גדולות של בולים מתקופת הרייך השלישי.

לא ברור עדיין למי הזכות על הבולים האלה – האם לממשלת גרמניה או שמא לממשלת אוסטריה שבתחומה נמצאו הבולים. המדובר במיני בולים מתקופת גבראל גוברנמנט בפולין והבולים שהוכנו לשימוש באוקראינה וכן הבולים לכבוד יום הולדתו של אדולף היטלר.

הבולים עשויים להציף את שוק הבולים אם אכן יוצאו למכירה על־ידי גרמניה או אוסטריה, ומשום כך ייתכן שיוחלט להשמידם.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
מודעה בהתאם לסעיף 149

הננו מודיעים כי לועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו הוגשו בקשות לעסקים המפורטים להלן, לתת להם אישור לשימוש חורג.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום הזה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו שד' קרטרוזן 68, את התנגדותו ולציין את כתובתו המדויקת.

1. מור שמעון – הכנת מאכלים ומשקאות לשם הגשה מחוץ למקום – שן ארי 34
2. היקרי גיל – מזנון – אלנבי 108
3. פינשטיין–סכוביצקי, גבי מהל בע"מ – כפפל לסריגה – לבנדה 34
4. יונס יצחק – מסעדה – הירקון 106
5. אוחנה יהודה – מזנון – יצחק אלחנן 20
6. מוליוב גדעון – מכירת דברי הבעלה – שביל המפעל 1
7. סמט ציון – ייצור כוון – שערי תשובה 21
8. פרגו בע"מ – מסעדה וצריכת משקאות משכרים – הרצל 5
9. יצחק לוי – מכירת רהיטים – מסילת ישרים 83
10. אסמר–מזרחי – תיקון מכשירי חשמל אלקטרוניקה – העליה 25
11. מגרפתי חיים, שטיחי וסלי בע"מ – מכירת שטיחים – דרך יפו 10
12. כהן יצחק – תיקון ומכירת שעונים – אלנבי 113
13. דיסמן יוסף ושרגא – תיקון מכשירי חשמל – אבן גבירול 163
14. בודק דוד, התאחדות ישראלית לבריד' – עריכת משחקי בריד' – בן אביגדור 8
15. רום לוי, אקספרס שרד בע"מ – בית דפוס – הגר"א 59
16. סעדיה שלמה – אפיה ומכירת פיתות ומעטפות – שביל התנופה 6
17. עסין ראובן ופרידה – מזנון ומשקאות משכרים – העמל 21
18. מרגו חברה בע"מ – אולם שמחות – מבטיה 6
19. ספיר–חביב – הפעלת מכונות משחק אלקטרוניות – דיזנגוף 96
20. גבון אלי – מכירת מנעולים והתקנה תקון קרותים – אצ"ל 55
21. סריק, בית אופנה – ייצור דברי הלבשה – יצחק אלחנן 16
22. המר דוד–פיטון יצחק – תיקון מקררים ומזגנים – דרך סלמה 138
23. צדוק צדיק – ייצור מוצרי עור וגומי – נוה שאנן 22
24. הקרי יוזאל – בית דפוס – אבן גבירול 186
25. עבד–אוחנה – רחיצת מכוניות – שלמה 6
26. כפלר אריה – מסעדה – הצביר 20
27. נתן שמואל – מכירה ותיקון שעונים – גאולה 41
28. אחמד דאבר – מסעדה – יפת 70
29. משה נסים – מסעדה – שבזי 31
30. לוי נחום ורחל – מכירת חומרי בנין, צבעים, דבקים, חומרי ניקוי ומנעולים – שבזי 31
31. משה–הרוש – אפיית דברי מאפה מבצק מוכן ומזנון ומכירת משקאות קלים – דיזנגוף 203
32. מור–נסאר – מסעדה וצריכת משקאות משכרים – בן יהודה 187
33. עמרי–רון–בנרד – השמעת מוסיקה וריקודים מכירת משקאות משכרים – שוקן 22
34. מגא סטאר בע"מ – תיקון ומכירת מכשירי חשמל ואלק' – קבוץ גלויות 77
35. באמבלאסולי מיכאל – מסעדה וצריכת משקאות משכרים – בן יהודה 11
36. עת"א–יר לבנים – הכנה והגשה כריכים עוגות, משקאות קלים וחמים – פינקס 63
37. נקיא סבתאי – הפעלת מכונת משחק אלקטרוניות – דיזנגוף 101
38. כל בו סלום בע"מ – עריכת משחקי באולינג – אחד העם 9
39. נתן אלון – מזנון עריכת משחקי באולינג – גמל יפו מחסן 4

זקוקים לסיוע

(המשך מעמוד 7)

בכנסת יש שדולה של 20 חברי כנסת התומכים בחקלאים, אבל הם חששו משר האוצר ולא השכילו להפעיל לחצים כדי שחוק זה יחוקק והחקלאים יקבלו את הפיצוי המגיע להם.

מכת השרב אינה המכה היחידה שניחתה על החקלאים. על החקלאים רובצים חובות כבדים. הריבית הריאלית שמשלמים החקלאים בארץ גבוהה ביותר ומגיעה לכדי 30 אחוז. בריבית כזו שום יצרן אינו יכול לעמוד. גם התעשיינים טוענים שריבית גבוהה זו פוגעת בהם קשות. במקביל מקפיא האוצר את שער הדולר, והחקלאים אינם מקבלים תמורה נאותה בעד התוצרת שהם מייצאים.

החקלאות אינה מקצוע שניתן להחליפו מהיום למחר. היא דרך חיים והבסיס של הציונות. אי אפשר להתייחס אל החקלאות כאל בן חורג ולנקוט צעדים שיגרמו לכך שהחקלאים יעזבו את שדותיהם. הכרח לדאוג שחוק אסונות טבע בחקלאות ייחקק מיד ושלא תהיה שום מחצת במתן הפיצויים המגיעים לחקלאים, כדי שהן תמשיך להיות ענף בכלכלי ותברתי חשוב בחיי מדינת ישראל.

מינהל מקרקעי ישראל

מינהל מקרקעי ישראל
מחוז חיפה

עיריית קרית מוצקין

בניה עצמית – בקרית מוצקין

מינהל מקרקעי ישראל בשתוף עם עיריית קרית מוצקין מכריזים בזה על הרשמה לתוכנית הנ"ל, אשר במסגרתה יוקצו 22 מגרשים לבניה חד־משפחתית ו־15 לבניה דו־משפחתית בקיר משותף.

ההרשמה תתקיים במשרדי מינהל מקרקעי ישראל מחוז חיפה, דרך העצמאות 13, חיפה בימים ובשעות העבודה המקובלים.

ההרשמה תחל ביום שלישי 9.8.88 בשעה 09.00 והסתיים ביום שישי 30.8.88 בשעה 12.00.

פרטים נוספים ופרוספקט מפורט ניתן לקבל במשרדי החברה, בכתובת הנ"ל.

נהג!
עשה את המינימום למען אלה
העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

מה כמה. שישה תינוקות בני טורונטו, קנדה, יושבים להם בעגלה שחוברה לה יחדיו וסובלים בצוותא מהחום, בשעה שמן העבר השני שועטים להם חמישה אוסטרלים שנאלצו לחזור בגלל שביתת הרכבות והאוטובוסים אל האופניים.

איכות הסביבה / ד"ר אורי מרינוב

אוויר נקי

אין סתירה בין פיתוח כלכלי ובין שמירה על איכות הסביבה. על ההסתדרות להבין זאת ולעמוד בראש המאבק לשמירת איכות הסביבה

ההסתדרות התגאתה תמיד ביכולתה להגן על תנאי השכר של העובדים ועל השגיה בשמירת בריאות העובד ותנאי עבודתו. במשך שנים הצביעה ההסתדרות על התנאים הסביבתיים המשופרים שפועלי ישראל זכו להם ועל בתי ההבראה והמרווחים לרפואה תעסוקתית ובטיחות בעבודה שהוקמו לתועלת הפועלים.

בשנים האחרונות חל מהפך בכל הקשור לשמירה על בריאותם של עובדי התעשיה. היום ברור כי הם הסובלים העיקריים מהשינויים הטכנולוגיים העצומים שחלו בתעשיה. הפועלים סובלים מחשיפה לחומרים רעילים, מזיהום אוויר ומרעש בתוך המפעלים עצמם ומזיהום סביבתי הפוגע בהם ובמשפחותיהם במקומות מגוריהם.

ארגוני פועלים בעולם המערבי הבינו לפני זמן רב את חשיבות הנושא והתגייסו למאבק למען איכות הסביבה. לפיכך מפתיע הדבר כי בארץ נוקטת ההסתדרות, ובמיוחד מועצות הפועלים, גישה צרת־אופק התומכת בבעלי המפעלים המנסים להשתמט ממילוי חובתם על חשבון בריאות העובדים. שיטה ידועה נקוטה בידי בעלי המפעלים בכל פעם שהם נדרשים לפעול למניעת זיהום הסביבה, הם מאיימים כי ייאלצו לסגור את המפעל. במצב התעסוקתי הקשה השורר בארץ מהווה איום כזה כלי נשק טוב בידי בעלי המפעלים. חבל רק שאנשי מועצות הפועלים לא בדקו את הנושא, אלא ממהרים לתמוך בבעלי המפעלים ועל־ידי כך משחקים לידיהם תוך פגיעה בבריאות שלוחיהם.

בשנים האחרונות הצטברה ספרות מקצועית רבה על הנושא. מעיון בספרות זו עולה כי רק במקרים מעטים היה צורך לסגור מפעלים כדי למנוע זיהום. רוב המפעלים שנקטו פעולות למנוע זיהום סביבתי לא רק שלא נפגעו מבחינה כלכלית, אלא במקרים רבים עלתה הכנסתם כתוצאה משיפורים שחלו בתהליכי העבודה ומניעת בזבוז מים, אנרגיה וחומרי גלם. גם בארץ ידועים מקרים רבים שבהם אימוץ טכנולוגיות למניעת זיהום הביא לעליה ברווחיות המפעל.

אין סתירה בין פיתוח כלכלי ובין שמירה על איכות הסביבה. הפיתוח הכלכלי מבוסס על שימוש במשאבים טבעיים כגון אוויר, מים וקרקע, וזיהום משאבים אלה פוגע ביכולת הפיתוח. דבר כזה קרה במפרץ חיפה: במשך שנים התפתחה באיזור תעשיה כימית ופטרוכימית ללא כל התחשבות בסביבה ומתוך זלזול גמור בתקני המדינה. התוצאה היא שכיום נמדדים באוויר ריכוזי מזהמים החורגים מהתקן הישראלי, ולא ניתן להרחיב את הפיתוח התעשייתי באיזור. כיום מדברים על השקעות בסדר גודל של 2.5 מיליארד דולר באיזור המפרץ, אבל זיהום האוויר מהמפעלים הקיימים באיזור הגיע לרמה כזאת שרק הפחתה ניכרת בפליטות תוכל לאפשר פיתוח תעשייתי נוסף.

את זה חייבת ההסתדרות להבין. במקום לצאת נגד האחראים על שמירת איכות הסביבה ולכנותם „אויבי העם" ו„עובדי אלילים", צריכה ההסתדרות להיכנס בעובי הקורה, ללמוד את הבעיות הסביבתיות הקשות המעיקות על אזורים שלמים בארץ ולחפש פתרונות הן מבחינה סביבתית והן מבחינה כלכלית. פתרונות אלה יביאו גם לשיפור תנאי העבודה והגדלת המשיכה של מפעלי התעשיה. האנשים האמונים על שמירת איכות הסביבה אינם עוכרי ישראל כפי שאוהבים להציג אותם. הם רגישים לבעיות הכלכלה ולבעיית האבטלה. המלחמה בהם לא תביא לכל פתרון אלא להפך, היא תגרום לעיכובים מיותרים בתהליכי קבלת ההחלטות ובסופו של דבר לפגיעה בעובדים.

ההסתדרות צריכה לעמוד בראש המאבק לשמירת איכות הסביבה, הן כדי לשמור על בריאות העובדים ובני משפחותיהם הן כדי לאפשר את המשך הפיתוח התעשייתי בצורה מסודרת ואמינה גם בעתיד.

תשובה / יצחק גל־נור

פחות מדי ומגמתי מדי

הופעת פייצל חוסייני בכינוס „שלום עכשיו" היתה אירוע היסטורי. הראיה: שר הבטחון מיהר לעצרו

„בשבוע שעבר נמצאתי באסיפת „שלום עכשיו" בירושלים", כתב חיים גורי („קצת יותר מדי", „דבר", 3.8.88). אני מניח שנוסח זה בא לרמוז, שהוא „נמצא" שם במקרה ולכן היה פטור מחובת ההקשבה והרישום העיתונאי המדויק של הדברים שנאמרו. אתחיל בסילופים.

● גורי כתב שאנשי „שלום עכשיו" ביקשו להציג את מסמך אבו־שריף כמסמך רשמי של אש"ף. ההפך הוא הנכון. חילוקי הדעות באש"ף לגבי המסמך היו הנושא המדובר ביותר בכינוס. בדברי הפתיחה אמר יו"ר הכינוס: „כשם שהמסמך איננו מייצג עמדה רשמית של אש"ף, כך גם ההתנגדות לו איננה עמדה רשמית של הארגון". פייצל חוסייני והדואן אבו־עייאש, שהשתתפו בכינוס, דיברו בגלוי על חילוקי־הדעות שיש באש"ף לגבי המסמך. יאיר צבן ומשה עמירב חזרו והדגישו, שלתוכנו של המסמך מתנגדים אישים מרכזיים באש"ף וביקשו הסברים לכך. גורי החמיץ את הנקודה העיקרית בדיון: האם אפשר לראות באבו־שריף ובמסכימים לדעתו את „שלום עכשיו" של הפלשתינאים? היש תקוה שהמסמך מקובל על תושבי השטחים?

● גורי האשים את עם ישראל בנטיה ל„התרגשות יתר ביחסו אל עצמו ואל זולתו". התרגשות יתר כזו גרמה, כנראה, לאיש רגיש כמו חיים גורי לכנות את אבו־עייאש „יו"ר אגודת העיתונאים הערביים ביש"ע". אפילו אני הייתי מתרגז אילו כינה מישהו את גורי „המשורר שכתב את שיר ‚הרעות' בפלשתינה". ועוד דבר תמוה, שמקורו כנראה באי־ידיעה: גורי כתב שדובר אש"ף הכריז, שמסמך אבו־שריף הוא מהתלה. הרי אבו־שריף הוא הוא דובר אש"ף. את הדברים שייחס לו גורי אמר אבו אייאד.

● „שלום עכשיו" הושפלה לתנועה הנפגשת עם פושע", כתב גורי. פושע או פושע כביכול? רק בית־משפט יכול לקבוע אם אדם הוא פושע, ופייצל חוסייני לא הועמד מעולם לדין. „שלום עכשיו" הושפלה? הן גם גורי סבור שהמעצר המינהלי היה טעות. אז אולי הושפלנו כולנו כאשר כלא יצחק רבין אדם שאמר בפומבי: „איננו דורשים מכם, היהודים, שתהיה לכם מדינה על אדמה אחרת. באותו האופן, אל תדרשו מאתנו, הפלשתינאים, שנקים את מדינתנו על אדמה אחרת. אני תומך בהקמת שתי מדינות לשני עמים, זו לצד זו".

● „האורחים לא נשאלו שאלות קשות", סבור גורי. הנה השאלות, מלה במלה, שהציג היו"ר לאורחים: א. האם יש חדש במסמך אבו־שריף מבחינת עמדת אש"ף, או שמא אינו אלא תרגיל תעמולתי? ב. מדוע נדחה המסמך, במלואו או בחלקו, על־ידי כמה מראשי אש"ף? ג. מהי דעתך האישית על אפשרות ההתקדמות לקראת הכרה הדדית בין ישראל לאש"ף?

ועוד דוגמאות לשאלות מן הקהל: האם מדינה פלשתינאית עצמאית היא רק צעד לקראת

המדינה הדמוקראטית־חילונית שבאמנה הפלשתינאית? מה הפתרון לירושלים? האם ויתורתם על „זכות השיבה"? אם יתחיל מו"מ בין ישראל לפלשתינאים, האם תיפסק האינתיפאדה? אכן, שאלות קלות. גורי לא שמע, כנראה, את השאלות ולכן ספק אם התשובות המתונות והמפתיעות של חוסייני ואבו־עייאש מעניינות אותו, אבל אני מוכן להעמיד לרשותו את הקלטה של כל הדברים שנאמרו בכינוס.

● „בכל צירוף נסיבות, בכל תוכנית מדינית, תצטרך ישראל לדבר גם עם הפלשתינאים", כותב גורי. זה בדיוק מה שהתרחש באותו כינוס, אבל לגורי לא היתה מלה טובה אחת על נסיון ההידברות שנעשה שם. לעומת זאת, דו־שיח גלוי, לעתים מכאיב ומתסכל, בין ישראלים לפלשתינאים זכה אצלו להערה, שוקוקה לניתוח מעמיק של דעות קדומות: „היה יותר מדי טוב מכדי שיהיה אמיתי". מחיאות־הכפיים לדברי הנואמים, „ברגעים המחייבים קשב מנומס", הפריעו לגורי. האם תהיה זו חשדנות מצדי להבין, שגורי הקשיב בנימוס, אבל ברתיעה אישית חזקה, אך ורק למחיאות־הכפיים, ולכן לא שמע את השאר?

כאשר מדובר בפלשתינאים גורי אינו מתמצא בפרטים. ראוי אפוא שידע: חוסייני הוא אחד המנהיגים החשובים של הפלשתינאים בשטחים. להופעתו בכינוס „שלום עכשיו" יש משמעות פוליטית מרחיקת־לכת, הן לוויכוח הפנימי באש"ף, הן לשאלה אם יש לישראל עם מי לדבר. חוסייני ואבו־עייאש הם „נציגי העם השכן", שעמם רוצה גורי בהידברות. הגדרת הניגודים בקרב הפלשתינאים „דיפלומאטיה לזואנטינית", יותר משהיא חושפת משטמה של הכותב, היא מעידה על סלחנות תמוהה כלפי הקאקופוניה בממשלת האחדות הלזואנטינית שלנו. אני עדיין מחכה למאמר של גורי שיסביר, מדוע הוא חושב שמעצרו של חוסייני הוא טעות. האם הוא סומך ידו על מדיניות „כדורי הגומי" של רבין? מה דעתו עתה על „האופציה הירדנית" של מפלגת העבודה? האם הוא עצמו מקבל את שנאמר במסמך אבו־שריף על הכרה הדדית והידברות בין ישראל לאש"ף? האם הוא מוכן לפנות לשר הבטחון כדי לבקש את שחרורו של חוסייני?

לבסוף, היו"ר הגדיר את הפגישה „מאורע היסטורי", כתב גורי. מי שהקשיב שמע את החתום מעלה, ששימש יו"ר הכינוס, אומר: „זה אירוע מיוחד במינו. הייתי אומר ‚מפגש היסטורי', אילמלא השימוש המוגזם בהיסטוריה בהקשר זה". לגבי הרישא אני פטור מלהסביר, כי גורי עצמו משתמש במלים „מיוחד במינו" לתיאור האירוע. לגבי הסיפא, אני מודה – האירוניה לא היתה במקומה. היא היתה מיותרת לא משום שלא נקלטה על־ידי גורי, אלא משום שבדיעבד אני מצטער על שלא הגדרתי את המפגש „אירוע היסטורי". הוא היה כזה, וההוכחה לכך היא ששר הבטחון מיהר לעצור את פייצל חוסייני, משום שנמצא מנהיג מרכזי המקובל על תושבי השטחים, שמוכן להידברות עם ישראל.

תנועת „שלום עכשיו" קוראת למוסדות אש"ף ולממשלת ישראל לאמץ את עקרונות המסמך של בסאם אבו־שריף ולעשותם בסיס להידברות ישירה בין הפלשתינאים לישראל.

קרית־ספר / בועז אפלבאום

איש המידה

צבי יעבץ כתב ספר הדרכה למושלים. „הנסיך" מיועד לדומיה של גולדה. „אוגוסטוס" מיועד למאוזנים

„אוגוסטוס – נצחונה של מתינות", מאת צבי יעבץ. הוצאת „דביר", 344 עמ'.

הייתי מוכן לאכול את הצייד של הספר. הייתי מוכן לבלוע את האותיות. שום אברון עם הבשרים שלו ושום אהרוני עם הסיניות שלו אינם יכולים להתחרות בצבי יעבץ. הוא פשוט ממשיכו של אלכסנדר דיומא האב פלוס סובסטנץ פלוס הוכחות.

„היתפז לאיטך" – היתה סיסמתו המתונה של אוגוסטוס. הוא לא היה גנראל. הוא לא היה גבה קומה. הוא לא היה סנוב. „האם הבריות מתאבלים כבר בחוץ?" שאל זמן מועט לפני מותו. „ההיטבתי לשחק את הקומדיה? אם חזיון־חיי נשא חן בעיניכם, מחאו כף".

פרופ' יעקב טלמון, במסתו המפורסמת על ולדימיר א. לנין, טוען כי שתי אפשרויות־מבחן עומדות בפני חוקר־העתים הבא לנתח ולהעריך דמות היסטורית כלשהי: האחת – עניינה המשמעות האפקטיבית המצטברת של האישיות הנדונה. והאחרת – ערך הדמות כשלעצמה. המשמעות של האפקטיביות המצטברת היא פועלו, השפעתו ורישומו של האיש על בני־תקופתו ועל התהליכים, ההתפתחויות והזרמים של זמנו. המשמעות של ערך הדמות כשלעצמה היא גדולתה, עוצמת ההקרנה שלה והפוטנציאל שבה.

אידספק שמבחינת האפקטיביות המצטברת היה אוגוסטוס – הלא הוא אוקטביאנוס, אחיינו של יוליוס קיסר ובנו המאומץ – מהבולטים שבקיסרי רומי. רק אדריאנוס ומארקוס אורליוס השתוו לו. חושיו ושכלו המפוכחים, כמו גם האינטואיציה הבריאה שלו, הם שעמדו לו לשלוט. פרגמטיות וסובלנות, הימנעות מדוקטרינות נוקשות והקפדה על התקדמות מינורית לקראת הסינתיזה – הן שאפיינו את שיטתו. דרכו היתה להקיף ולא לצמצם. להדגיש את המשותף הרומאי ולא את המפריד. השתקעותו בחזון והתמכרותו למטרה לא סנוורו אותו לראות את המציאות כמות־שהיא, או את טבעם המדויק של המכשולים שעמדו בדרכו. הוא היה ריאליסט מובהק: זהיר, עירני, בעל משמעת עצמית ופיקחות פוליטית, עד למדרגה של וירטואוזיות. לא היה טוב ממנו במשא ומתן, בשכנוע בפישור.

מוצקותו הרעיונית, אופיו הפעלתני, חזונו הדבק בממשות ומיומנותו הפוליטית הנדירה, כל אלה הוקדשו לא לשירותו של אידיאל מופשט או אישי, אלא לעיצובה של המציאות המתהווה ומתגבשת ברומא. אוגוסטוס לא האמין הרבה ביעילותה של פעולה מהפכנית. הוא סבר כי המהפכנים הורסים את הישן אך אינם מסוגלים לבנות את החדש. הוא האמין במין הדרגתיות נבורצת ולהוסת שאינה סוטה מדרכה. הרצון לבסס את המדינה הרומית על אושיות ראציונאליים ומאוזנים פעם בכל הוויתו.

באוגוסטוס זה נתגלם צירוף של עמידה ללא־זוז בפני סכנות ושל מתינות פוליטית, של התמדה וכוח שיפוט, של חוסר קנאות והימנעות מאידיאליזם בלתי־סובלני ואוטופי. הוא סירב בעקשנות להסתבך בהגשמתם של פתרונות אפוקליפטיים, משום שפתרונות מעין אלה מונעים יישובן של תביעות מנוגדות במידה מועטת של עוול.

איך קבע הנרי קיסינג'ר בהחלטיות מעוררת קנאה: „המדינאי צריך לגשר על־פני הפער שבין המסורת והעתיד. כפי שמדינאי המקדים את נסיון־עמו לא יזכה בתמיכת דעת הקהל שלו גם כשהוא מציע מדיניות נבונה, כך מדינאי המגביל את מדיניותו למה שדעת־הקהל שלו מסוגלת לקלוט גוזר על עצמו עקרות גמורה".

צבי יעבץ כתב ספר הדרכה למושלים. „הנסיך" מיועד לדומיה של גולדה מאיר. „אוגוסטוס" מופנה לאשכוליסטים, למאוזנים, ליורשי קוהלת. יעבץ נותן רצפט איך למות במיטה – לא ברעל, לא בהרחה. הוא מסביר מה כוחה של תעמולה בחיים הפוליטיים. הוא מציג לנו סוגים שונים של עוזרים אישיים, ופה הוא קנה את לבי. מיד זיהיתי מיהו מי. מסתבר שאלפיים ומשהו שנים אינן משנות. כאן הייתי במיליאה שלי: הכרתי את האינטריגנט; פגשתי את האידיאליסט; עמדתי מול המזכיר הטכני: התקרבתי אל החנפן; הסתכלתי בעיני הקרייריסט, הצבעתי בלי היסוס על הבוגד.

יעבץ גם, מביא אמרות ופליטות־פה של אוגוסטוס. סוף כל סוף מושל בשר ודם. הוא מתאר את יחסו של אוגוסטוס לסופרים ולמשוררים, מפרט מה היו רגישויותיו ומה היו חולשותיו, במה ניתן היה לרכוש אותו, את מי דחה, את מי קירב. נשים, אוכל, אלכוהול – ובכלל. כבר אמרתי: יש כאן דיומא, יש כאן קרוולנד, יש כאן סוכמן, יש כאן פישר, יש כאן טולסטוי, יש כאן ג'ונסון, יש כאן מאפו, יש כאן אש, יש כאן סקוט, יש כאן מורואה. היסטוריה, רכילות, פוליטיקה, סוציולוגיה, כלכלה, אמנות, גסטרונומיה, פסיכולוגיה והזמן זעיר.

„הסופר צריך להיות ביצירתו כמו האלוהים בעולם – מצוי בכל ובלתי־נראה". כך טען פלובר. צבי יעבץ הוא כזה.

ערכים / יהודה גוטהלף

בין חופש לשוויון

אפשר ליישב את הסתירה שבין חופש ושוויון. החברה האנושית הגיעה לדרגת התפתחות גבוהה בזכות הסולידאריות החברתית הרבה שבה

יוסף לפיד, עתונאי־סופר, מנכ"ל רשות השידור לשעבר, שקיים שיחות רדיו קבועות („השבוע שלי"), נהג להביע את דעותיו האישיות בענייני דיומא תוך כדי הסתייגות מסויימת מימין ובעיקר משמאל (ואין הכוונה לשמאלנים). ואולם גם הגשת עניינים חברתיים־פוליטיים בצורה „מאוזנת" אינה פוטרת את הדובר מהזדקקות לעמוד־שדרה רעיוני משלו. לזכותו של לפיד ייאמר, כי אינו מסתיר אותו ואת דרכו כליבראל בערבון מוגבל, שבחר בדרך של ליבראליזם ישן־נושן באיצטלא מודרנית.

ב„דף הירוק" (מ' 249), מוסף „על המשמר" לתנועה הקיבוצית, כתב לפיד: „יש לי יחס אמביוואלנטי לקיבוצים. מצד אחד צריך להיות אטום ועיוור כדי לא להעריך את הקיבוץ כמוסד מופתי מבחינה אנושית וצריך להיות עיוור ברמת עוינות קשה במיוחד, כדי לא להכיר בתרומה האדירה של הקיבוצים לתולדות המדינה הזו ולציונות בכלל. אבל מצד שני, הקיבוץ הוא התגלמותו של עולם אידיאולוגי, שבעיני פשט את הרגל רעיונית וגם כלכלית. שוויון אפשר להשיג רק בכפיה, וכפיה אינה שווה. אדם אינו יכול להיות סוציאליסט ובן־חורין בו בזמן, או שהוא חייב לדכא, או שהוא חייב להיות מדוכא... זה לא כשלון של הקיבוץ כתור קיבוץ, אלא זה כשלון של רעיון השוויוניות. העומד מאחורי הקיבוץ, ואשר אינו יכול להניע את גלגלי הכלכלה בשום מקום בעולם".

אין בדעתי לתבוע עלבונו של הקיבוץ, ואיני בא ללמד סניגוריה על פרטי תפיסת העולם, שהיא נחלת חלק ניכר של התנועה הקיבוצית ומן הראוי לשנותם. אעמוד רק על עניין אחד המודגש במאמרו של לפיד – הדגשת הניגוד בין חופש ושוויון, שהוא לדעתו בעוכרי הקיבוץ והסוציאליזם בכללו (בישראל, כנראה הכוונה לתנועת העבודה הציונית־סוציאליסטית). שאלה זו מעסיקה לא רק חברי קיבוצים, אלא את הציבור בכללו, ועלינו לתת דעתנו עליה בימים אלה שלפני ההכרעה הרעיונית־הפוליטית הממשמשת ובאה.

★

מחוללי המהפכה הדמוקראטית־ליבראלית במאה ה־18 העלו על נס את העקרונות של חופש ושוויון וחתרו לכינונו של משטר חברתי, שאוכלוסיו לא יחולקו עוד למדכאים ומדוכאים, אלא כל אדם יוכל למצות במסגרתו את האפשרויות הגנוזות בו. אכן, חופש בלתי־מוגבל סותר את השוויון המוחלט. כדי לגשר על הניגוד אמרו: „חופש, שוויון ואחווה"; ואנו נסתפק בסולידאריות אנושית, שלמענה נוותר על חופש בלתי־מוגבל ולא נדרוש שוויון מוחלט או מכאני – ובלבד שנתתור לחיים אנושיים, הרמוניים, בצוותא.

מייסדי ארה"ב אמרו בהצהרתם: „אנו רואים כמושכלות ראשונים את האמיתות, שכל בני־האדם נבראו שווים, שהם חוננו על־ידי הבורא בזכויות מסויימות שאין ליטול מהם, וביניהן החיים, החופש ובקשת האושר". גם מחוללי המהפכה הצרפתית הגדולה הכריזו: „בני־אדם נולדים ונשארים חופשיים ושווים בזכויותיהם". האבות הדגולים של הליבראליזם המהפכני שגו בהנחות היסוד שלהם. בני־האדם אינם נולדים חופשיים ושווים. הם משועבדים בתחילה, במידה יתרה, להוריהם ולתנאי קיום קמאיים קשים ביותר, וכן אין הם שווים כלל ביכולתם ובכשרונותיהם. אבל אין בכך כדי להניא את האנושות מלחתור ליתר חופש וליתר שוויון לטובת הפרט והכלל.

בהפשטה יש ניגוד בין חופש ושוויון. במציאות אפשר ליישב את הסתירה ולקבוע, כי החירות (המוחלטת) מסתיימת במקום שהיא פוגעת בחירות הזולת; ועל כן יש צורך להוסיף את הריסון על־ידי המגמה השוויונית, על מנת להעניק את החופש לכל בני־האדם. לא די בחופש השולל את זכויות־היתר של מעטים לדכא ולנצל את הרבים, אלא דרוש חופש המחייב יצירת תנאים חברתיים שיאפשרו לרבים ליהנות מברכת החירות.

המגמה השוויונית (ואין הכוונה לחופש מוחלט, מכאני) אינה אוטופית, ויש לה אחיזה במציאות. ביולוגים ואנתרופולוגים קבעו, כי בטבע, בעולם החי, ניצחו לא החזקים שלוחי־הרסן אלא המאוחדים בקשרי עזרה הדדית. דארווין עצמו, שהדגיש את התחרות, את מלחמת הקיום, כגורם אבולוציוני, ציין, כי החברה האנושית הגיעה לדרגת התפתחות גבוהה ביותר באבולוציה לא משום שהאדם הוא בעל־החיים החזק ביותר, אלא הודות לסולידאריות החברתית הרבה שבה. מגמת השוויון איננה חזון אוטופי, אלא מציאות היסטורית מתגשמת בהדרגה, אם כי יש נסיגות וסטיות מדרך זו בתולדות האנושות.

עם ביטול זכויות־היתר של המיעוט בפיאודליזם ובקפיטאליזם, שהיה פרוע בתחילתו, נעלם (או צומצם במידה רבה) אי־השוויון לפני החוק של בני־האדם ממין שונה, משכבה סוציאלית נחותה – היו זמנים, שרק לבני שכבות עליונות ניתנה האפשרות ללמוד; במשך השנים הוענקה הזכות השווה לחינוך יסודי לכל הילדים. הוא הדין בענייני בריאות. בעבר נהנו רק אמידים מחידושי הרפואה; כיום חותרים לרפואה ציבורית שווה לכל (אם כי פה ושם יש נסיגה, כמו בישראל בשלטון הליכוד). עדיין קיים בתוקפו ההבדל בשכר ובמקורות הכנסה אחרים, אך ידוע, כי בארצות מפגרות אי־השוויון גדול לאין ערוך והפער מצטמצם והולך עם התפתחות החברה האנושית.

אנשי הזרם הליבראלי הרכושני בעולם ובישראל טוענים, כי האדם יכול לזכות ליתר חירות ולהתקדם יותר אם ייחלץ מסייגי החברה והמעורבות של המדינה. כך סבורים אנשי הימין גם בישראל. זו אשליה. באמצעות החברה והמדינה משיג האדם מידה גדולה יותר של חירות וקידמה חומרית ורוחנית מאשר על־ידי שלילת מעורבותן. האדם הבודד אינו חופשי. עובד בלתי־מאורגן בתנועת העבודה הוא טרף לדמאגוגיה ולניצול, גם כשהימין מוליך אותו שולל בסיסמאות פופוליסטיות. מדינת הסעד והשירותים הסוציאליים הטילה חובות על האזרחים. על־ידי כך הורחבה החירות של רבים, אם כי המיעוט הפסיד מקצת זכויות היתר שלו.

★

אם כך דרכו של עולם, קל וחומר בישראל. הנסיון של המאה העשרים הוכיח, כי הקאפיטליזם „המתוק" השורר במערב לא מנע את ריכוז ההון בידי מעטים, ובעקבותיו את המשברים והאבטלה. מאידך גיסא, בארצות הגוש הסובייטי הוכח, כי הנסיון להגשים שוויון בלא חירות מצמיח „מעמד חדש" של בעלי זכויות יתרות, וכן ביורוקרטיה ואי־שוויון.

ישראל בחרה להגשמת הציונות בדרך משלה: פלוראליזם משקי, המניח מקום לקאפיטליזם (מתון?), ליוזמה ממלכתית ולסוציאליזם קונסטרוקטיבי, דמוקראטי. נוסף על כך פותחה ישראל כמדינת סעד ורווחה (שירותים סוציאליים), כדי לצמצם את הפער העדתי והמעמדי שהתהווה עם קיבוץ הגלויות. הליכוד מערער את שני היסודות האלה.

אין כל הוכחה, כי הישגי הקאפיטליזם „המתוק" עדיפים מהישגי הסוציאליזם הדמוקראטי, בחקלאות השיתופית או במפעלי התעשיה של הקיבוצים, בחברת העובדים ובקואופרציה היצרנית־שירותית.

לפיד טוען, כי הקיבוצים „נאלצים לקיים את האידיאלים שלהם על חשבון החברה הלא־אידיאלית שמקיפה אותם. זה לא צודק". בדברים אלה של לפיד יש אי־צדק משווע כלפי ההתיישבות השיתופית, שייבשה ביצות, שהחייתה את השממה, שמספקת תוצרת חקלאית לאוכלוסיה, ושרב כל־כך חלקה (על־אף שיעורה המועט באוכלוסיה) בתעשיה וביצוא, והיא לא רק מקור פרנסה אלא גם חגורת בטחון למדינה ול„חברה הלא־אידיאלית".

לא רק „הקיבוצים יושבים על אדמות שלא נאלצו לקנותן" – כדברי לפיד. על אדמות שלא נאלצו לקנותן ישבו גם „האיכרים" של המושבות, שהעסיקו עבודה זרה, וההוצאות החקלאיות־הציוניות שלהם לא היו מרניות כלל. בעלי יוזמה פרטית זכו לסעד ממשלתי נדיב (על שר האוצר ספיר ז"ל נמתחה לא פעם ביקורת על הסיוע להעשרת בעלי הון); והמרבים לעסוק עתה במשבר של אי־אלו מפעלים בחברת העובדים, מתעלמים משום־מה מכשלונם ומפשיטת־רגלם של מפעלים פרטיים, שמניינם היה גדול לאין ערוך.

חברת העובדים וכן הקיבוצים והמושבים נזקקים לביקורת עצמית ולשינויים מותאמים למציאות המשתנה. מכל מקום, בדרך הקאפיטליזם „המתוק" בלבד ישראל לא תיכון כמדינה יהודית דמוקראטית, הכרח הוא שישראל תושתת – ולא רק מפאת המנטאליות של בני ישראל – על סינתזה של חופש ומגמה שוויונית. אם יסופחו השטחים המוחזקים למדינת ישראל היא תיהפך למדינה דו־לאומית, שחלק ניכר ממנה לא ייהנה מזכויות־היסוד הדמוקראטיה, שלא תיתכן בלי חופש ושוויון (או לפחות מגמה שוויונית) לכל אזרחיה.

העדר הדמוקראטיה במדינה דו־לאומית יפגע לא רק באוכלוסיה הלא־יהודית. כבר אמר דוסטוייבסקי: כשיש לו לאדם שלטון בלתי־מוגבל על זולתו, כשניתן לו להשפיל יצור אנושי אחר, אין הוא יכול לעמוד בנסיון. העריצות נעשית הרגל ולבסוף נהפכת למחלה. האדם הטוב ביותר נעשה כל־כך ברוטאלי, שאין הבדל בינו לבין חיית טרף. הדם משתכר, רוח האדם מתעוותת. ההפקרות מידבקת ומקיפה המוני עם. חלילה לנו ל„עם סגולה" להידרדר למדינה דו־לאומית, שלא יהיה בה חופש ואף לא תובטח בה מגמה לשוויוניות לכל אזרחיה.

מידע

ילדים

אחוז הילדים הנולדים לזוגות לא־נשואים בעולם:

- יוון – 2 אחוזים מכלל הלידות.
- הולנד ואיטליה – 3 אחוזים.
- בלגיה – 4 אחוזים.
- שוויץ – 5 אחוזים.
- מערב גרמניה – 6 אחוזים.
- צרפת ופורטוגל – 7 אחוזים.
- בריטניה – 8 אחוזים.
- דנמרק – 11 אחוז.
- אוסטריה – 13 אחוז.
- שוודיה – 18 אחוז.
- איסלנד – 30 אחוז.

תינוקת מבחנה שעשתה היסטוריה בבי״ח השרון

מאת נעמי בן־צור

עכבות היותה האשה המבוגרת ביותר בישראל שילדה עד כה בהפריית מבחנה, מבינית שלה, היא משנית לגבי אילנה אליעז. מה שחשוב יותר הוא שסוף־סוף בגיל ארבעים וארבע וחצי, לאחר שנות טיפול ארוכות, ילדה לפני ימים אחדים, בניתוח קיסרי, תינוקת המודה ובריאה. לסיפור של אילנה יש סוף טוב. היא זכתה גם בבת, גם בחבר לחיים שהוא אבי בתה. היתך אחר של התינוקת ישנה אותה, עד מעט, על חיים שלא חייבו אליה. „אני אדם שלא נכנע", אומרת אילנה בהחלטיות. על השאלה האם היו לה רגעי משבר, היא משיבה נמרצות: „תמיד קיוויתי שהכל יהיה בסדר".

אילנה, קוסמטיקאית במקצועה, נלחמה בטבע ובמנגנון גם יחד ויכלה להם. עתה היא מוכנה לחשוף את המקרה הפרטי שלה כדי לעודד נשים אחרות באותו מצב. אחרי הכל, גם היא הגשימה את חלום האמהות בזכות ידיעה קטנה בעיתון.

חייכנית ונוחת מזג, שיער ארמוני ועיניים ירוקות, נראית אילנה צעירה הרבה מכפי גילה. איש לא ינחש שחברה לחיים, נתן פייגלים, צעיר ממנה בשמונה שנים. אולי זו פרוטקציה למקצועה, אולי בזכות גישתה הבריאה לחיים. „תלוי איך לוקחים את הדברים", היא אומרת. „אני לא מתפנקת. עברתי כמעט כל תקופת ההריון, עד שאשפזו אותי, בעל כרחי, בגלל סיבוכים לקראת הלידה. התאוששתי מהר אחרי הלידה", היא מוסיפה, מוספת בקלילות, קמה ומתיישבת בלי „קרעכצן" ומצביעה על יולדות אחרות השוכבות עמה בחדר: „הצעירות האלה כל הזמן נאנחות ונאנקות".

עם בתה מיכל פותחת אילנה פרק חדש בחייה. פעמיים נישאה ופעמיים התגרשה, עברה הפלות, מספר ניתוחים לסילוק שרירנים (מיומות) ולהפרדת הידבקויות בחצוצרות. בדיקות אין־ספור, ביניהן כמה לפרוסקופיות – בדיקות פולשניות לחלל הרחם המתבצעות בהרדמה מלאה. בגיל שלושים ושש, עדיין נשואה בשנית, החלה בטיפולי פוריות, ללא תוצאות. אחר־כך התגרשה. הגירושין לא הקהו את התשוקה לילד.

אילנה גייסה את כל משאבי נפשה למטרה האחת והיחידה – להיות לאם. לא אכפת היה לה אם היא נשואה או גרושה, עם חבר או בלי, צעירה או מבוגרת, אם תזכה בתמיכה מהסביבה או לא. אמה נפטרה לפני שנים. אביה שמח בשמחתה אך לא נטל חלק במאבק.

לאחר שהרופאים הבהירו לה כי לא תוכל להרות בדרך טבעית, ניגשה אילנה להפריית מבחנה באחד המרכזים הרפואיים הגדולים. שני נסיונות עלו בתוהו. בינתיים הגיעה לגיל ארבעים ושתיים, שהוא הגבול המקובל במרבית בתי החולים לביצוע הפריית מבחנה. בבית החולים הבהירו לה חד־משמעית: עד כאן. „התחננתי בפני הרופא שימשיך, אבל הוא אמר שנתנו לי מספיק צ'אנס ובגיל ארבעים ושתיים כבר לא ממשיכים", משחזרת אילנה את הרגעים הקשים ההם. „הוא אמר שאם אני כל כך רוצה, אני יכולה לנסות הפרייה פרטית באסותא. אבל לא יכולתי לעמוד בהוצאות, שהיו אמורות להגיע לכמה אלפי דולר".

אילנה לא קיבלה את גזר הדין. היא ניגשה באופן פרטי לפרופסור ידוע באחד מבתי החולים בתל־אביב המבצע הפריית מבחנה. שילמה במיטב כספה ושמעה ממנו, בצורה הבוטה ביותר, לדבריה, שהסיכוי שלה שואף לאפס. „אחרי שהפצרתי בו ולא הרפיתי, הוא הסכים לבסוף לשלוח אותי לצילום רחם

אילנה ובתה יעל: עקשנות, התמדה והצד ההומאני של הרפואה. (צילום: שאול רחמים, יפפא)

ואמר שיחליט בהתאם. את הצילום עברתי בבית החולים שבו עבד. צלצלתי אליו לבית החולים כדי לשמוע את התוצאות. והוא אמר לי: מה את מצלצלת אלי לכאן? תבואי אלי לקליניקה. אז באתי ושילמתי, רק כדי שיטיח בי שוב, בצורה פוגעת ומשפילה, שאין לי שום סיכוי. ישבתי אצלו ובכיתי. אמרתי לו איך הוא יכול להתיחס כזה לבן־אנוש".

הרופא גס־הרוח לא שבר את רוחה. „יום אחד קראתי בעיתון שוב ערבי חגג יום הולדת לרביעייה שנולדה בהפריית מבחנה בבית חולים השרון. באותה הזדמנות הזמין בית החולים לפגישת מחזור את כל תינוקות המבחנה שנולדו בו. בידיעה ראיינו את פרופסור יעקב גולדמן, ראש מחלקת נשים ויולדות, שסיפר כי נמצאת בטיפולם אשה בת ארבעים ושלוש שעברה הפריית מבחנה", מספרת אילנה.

הידיעה הקטנה בעיתון הספיקה לה כדי לדפוק למחרת על דלת מירפאתו הפרטית של פרופסור גולדמן. את הפגישה עמו היא מתארת בסופרלטיבים: „הוא אדם נפלא. קיבל אותי בסבר פנים. הסביר לי בעדינות רבה שהסיכוי שאכנס להריון הוא גבוה, אך בגילי יש סיכון להפלה". אילנה היתה כבר בת ארבעים ושלוש וחצי. גילה לא הפחיד את פרופסור גולדמן

והוא היפנה אותה לטיפול במחלקה שבבית החולים, הכל במסגרת קופת־חולים.

האור נדלק בקצה המנהרה. אילנה התיצבה בנחישות לטיפולים היומיומיים – בדיקות, זריקות, שאיבת ביציות והחזרתן לרחם לאחר ההפרייה, תפירת צואר הרחם. את הטיפול ביצע ד"ר אשכנזי, גם ממנו אין היא חוסכת שבחים. „כששאלתי אותו כיצד עברה הלידה של האשה בת הארבעים ושלוש שסופר עליה בעתון, הוא התחמק מתשובה. אחר כך נודע לי שהיא הפילה".

בטיפול הראשון הרתה. „היחס, לאורך כל הדרך, מיום שהגעתי למחלקה ועד הלידה ולאחריה, היה מעל ומעבר, מצד כל הצוות", משבחת אילנה עם כל הלב.

ההריון היה תקין, אם כי מלווה בחרדה וחרדות. „הלכתי לבדיקות תקופתיות בטיפת חלב, כמו כל אשה", היא מספרת. היא עברה כמובן גם בדיקת מי שפיר. לפעמים היתה קצת יותר מדי ג'דה. „הריון זאת לא מחלה", השיבה כשרותקו בה לנוח קצת מאורח חייה התוסס.

במהלך תקופת הטיפולים הכירה אילנה את נתן, איש מכירות בג'רוסלם פוסט. „אילנה דיברה על ילד כבר מהפגישה הראשונה וזה קצת הרתיע", הוא מודה היום. אילנה מאשרת בטבעיות: „כל גבר שהכרתי, הודעתי לו מראש שאני לא פוריה, כדי שלא תיווצר מערכת יחסים עם ציפיות. וזה כמובן היה משפיע על הקשר". נתן סיפר לאילנה כי יש לו בתוכנית חמישה ילדים. אילנה הגיבה בציניות החביבה שלה: „הגעת בדיוק לכתובת". אך כשם שאילנה לא ויתרה על ילד, נתן לא ויתר על אילנה. הוא גם לא ויתר, כנראה, על הרעיון של יותר מילד אחד. „אולי בשנה הבאה נעשה עוד סיבוב" הוא אומר לה כשהם יושבים מאושרים על מיטת בית החולים. אילנה פורצת

הפריית מבחנה גם למבוגרות – בבי״ח השרון

היחידה להפריית מבחנה במרכז הרפואי „גולדה" שבבית חולים השרון בפתח תקוה, נפתחה בסוף שנת 1985. עד היום נולדו בה מאה תינוקות, בתוכם רביעייה אחת, שלישיות ותאומים. „בהתחלה היתה לנו מדיניות שלא לקבל להפריית מבחנה נשים בסוף תקופת הפוריות, כנהוג בבתי חולים אחרים", אומרת רוכזת בית החולים אלישבע ריפתין. „במשך הזמן החלטנו להעניק את הטיפול לכל אשה שיש לה סיכוי להרות, גם אם איננה צעירה. בגיל ארבעים פלוס חלה ירידה בפוריות האשה. גם אם היא מצליחה להרות, יש סיכון גדול יותר להפלה. רוב בתי החולים המקיימים הפריית מבחנה אינם מעוניינים לקחת סיכון של כשלון. אנחנו החלטנו שגם לנשים אלה מגיעה ההזדמנות. פרסמנו את הדבר, ואכן פונות אלינו נשים רבות שנידחו במקומות אחרים. הן מקבלות את הטיפול כמו כולן והכל במסגרת קופת חולים. הגענו בשטח זה לאחוזי הצלחה גבוהים", מסרה הדוברת.

בצחוק מתגלגל. כבר שנתיים הם חיים יחד. „אחרי שעברנו לגור יחד, נכנסתי לפרוייקט של אילנה במלוא המרץ", מספר נתן. הוא ליווה אותה בכל הדרך הקשה. „אחרי הכל, ילד משותף זה המימוש האמיתי ביותר של הקשר בינינו", הוא מבהיר. גם אמו ואחותו תמכו בה ועודדו אותה. „אמא שלי אף פעם לא אמרה לי מלה אחת על הפרש הגילים בינינו ועל מצבה של אילנה", אומר נתן. בחגים מבלה אילנה בחוג משפחתו. „אולי נתחתן ואולי לא", הם אומרים בשוויון נפש. נתן הולך לקראת חברתו לחיים. „יש לה נסיון לא טוב עם גירושין, אז היא לא לוחצת להתחתן", הוא מנסח בעדינות.

אילנה יודעת כי המזל שיחק לה, אך היא גם עזרה לו. למשל, בעניין המתח. „הטיפולים יוצרים מתח רב, שעלול לפגוע בהצלחה" היא מסבירה. „מה עושים? בן אדם לא יכול להגיד לעצמו: אל תהיה מתוח. אני קראתי כל חומר שמצאתי בנושא ההרפייה. התעמלתי. הלכתי לרפלקסולוג. עשיתי כל מה שיכולתי כדי להגיע לרגיעה מכסימאלית. וזה עזר". אילנה ונתן משחזרים בצחוק כיצד באחד הספרים קראה אילנה על שיטת הרפייה בצבעים. היא דחקה בנתן שינשום „אויר ורוד". אולי זה עזר. היום, עם מיכל הקטנה שלהם, החיים נראים להם ורודים מאד.

עוד על שבוע האופנה הבעל"ט

מאת ורדה צימרמן

נעזוב את המספרים והסטטיסטיקות לקראת שבוע האופנה. נתרכז הפעם בעיצוב. מכון הייצוא מציג כמה פנים לאופנה הישראלית לקיץ הבא. חנה שוורץ, מתאמת אופנה, עורכת חלוקה אופנתית: ראשית, אופנה נשית לאשה העובדת. פירוש: מערכות משולבות מאריגים טבעיים המורכבות מבלייזרים וחצאיות או מכנסיים כשמתחתן חולצות שקופות. הלאה: סריגים – דקים, עם מוטיבים של תורה דו־צבעוניים או בצבעוניות חזקה ומורכבת. ויש גם אופנה צעירה – מתמקדת באופנת נערי הים של קליפורניה. בצבעים פוספוריים. הג'ינס צועדים בעקבות הבגדנות.

כללית: האורכים משתנים מן המיני ועד אמצע הקרסול. המכנסיים חוזרים להרחיב בסגנון גיזרת האיי. החולצות עדיין חושפות כתפיים וגותן. ולא לשכוח את בגדי הים.

התמונות מציגות פרטים מתוך הקולקציות השונות: "גוטקס" ידבר בשנה הבאה בפרחים. וורדים, צבעונים, אירוסים ופרחי בר. גדולים וקטנים בצבעים חזקים. עוד ב"גוטקס" בגדי ים בסגנון המלחים, בגדי ים עם „חלונות" שקופים, והאלה עם מוטיבים פולקלוריסטיים. חידוש משמעותי בגזרות בגדי הים השלמים בטיפולים בגזרות המחשופים. ב„הניגמן" חמש קבוצות המיועדות כל אחת לסוג שונה של טיפוס נשי. קלאסי לצד ספורטיבי, לצד דגמים משולבים בסריגים בהדפסי עלים או במוטיבים הודיים, ונקודת המוצא היא קו נשי ורך בהשראת שנות החמישים.

„דורינא": שש קבוצות סריגים כולל זו הקלאסית, המסורתית כבר, קבוצה צעירה בצבעים עזים, קבוצה ברקמת מונוגרמות, קבוצה בלבן ובאפקטים של באטיק.

גוטקס

הניגמן

דורינא

נישואין בשלט־רחוק

צורה חדשה של חיי נישואין הולכת ותופסת מקום בכבוד בארה"ב [illegible] במקומות גיאוגרפיים רחוקים של בני הזוג. לאו דווקא בשל שירות צבאי או דיפלומטי, אלא כמעט בכל המקצועות: מהאקדמיה ועד פוליטיקה ובידור.

נישואין אלה נקראים בארה"ב "COMMUTER MARRIAGE", דהיינו – נישואין של נוסעים־חוזרים כמו אלה שנוסעים מביתם אל מקום העבודה וחוזר, והם כה נפוצים שם בשנים האחרונות עד כי התחילו לשמש השראה לספרים, סרטים ומחקרים אקדמאיים. אין יודעים בדיוק מהו מספר הזוגות החיים כך, אולם משרד הסטטיסטיקה המרכזי בארה"ב מנה בשנת 1987 כ־750,000 נשים נשואות החיות בנפרד מבעליהן שלא בגלל סכסוכי נישואין או שירות בצבא של האיש או של האשה.

הסיבה היא, שמספר גדל והולך של נשים עובדות מסרבות להיות „הרעיה הנלווית" ומתעקשות להחזיק בעבודתן ובקריירה שלהן. נתונים של משרד העבודה האמריקאי מראים כי כמעט 60 אחוז מ־54 מיליון נשים באמריקה עובדות. המקצועות שבהם מדובר משתרעים על פני כל הקשת מהאוניברסיטאות דרך המסדרונות הפוליטיים ועד ענפי הבידור השונים.

הזוגות המחזיקים בצורת חיים זו רואים אלו את אלו בסופי־שבוע בלבד, ולרוב משוחחים בטלפון, במשך ימות השבוע. ילדים אם ישנם, רואים את ההורה השני גם כן בסוף השבוע בלבד.

ד"ר פיזלי ויננפילד, פרופסור למינהל באוניברסיטת צפון־אריזונה, חקרה את התופעה וכתבה ספר עליה. לצורך המחקר ראיינה כ־300 זוגות ומסקנתה, שהזוגות שהצליחו לשמור על נישואין מאושרים בשלט־רחוק נזקקו להרבה הומור בריא, כמויות של מרץ והרבה נאמנות. רוב הזוגות אמרו לה שהם מקווים שהמצב זמני ותיארו בפניה את הקשיים: חיים על מזוודות, הוצאות כבדות על נסיעות ושיחות טלפון, אחזקת שני בתים, מטפלות לילדים. מצד הזכות נישואין אלה היו טענות של שמירת רעננות הנישואין, בלא שעמום היומיום, מניעת תסכולים של אבדן קאריירה, שיש להם השפעה רעה על היחסים בין בני הזוג, ואפילו הידיעה, שאם בדיעבד שומר על הנישואין למרות המרחק וכל הקשיים סימן שהוא באמת רוצה – וזה מאד חשוב לדעת.

הסל של מרתה

הקלות של קיץ

מאת מרתה מיילס

מדור זה יעסוק בפריטים שונים שחלקם הגדול יעזור לך לעבור את סופו של הקיץ בצורה קצת יותר קלה. למשל:

מזגן־אוויר נייד, שאפשר לגלגלו מחדר לחדר. רעיון טוב כל־כך עד כי מפתיע הדבר שלא נוצל עד היום. קצת באיחור לגבי העונה מוציאה חברת „אלקטרה" לשוק את המכשיר החדש שאפשר, כך אומרים, לקבלו מיד – אם תפנה כבר עכשיו.

יקראו לו „קולי" ("COOLIE") כאן ובמדינת הארצות שאליהן הוא מיוצא הוא באמת מזגן ולא „מצנן־מדברי" שפעולתו יעילה רק באזורים יבשים: אין הוא דומה גם למזגנים הניידים הפרימיטיביים שיש למלא אותם במים כל כמה שעות.

ואם איננו מאמינים – המחיר בוודאי יוכיח שהמוצר הוא אמיתי בהחלט: 2500 ש"ח, שהם הרבה מעבר למחיר של מזגן קבוע בקיר בעל אותו הספק. ל„קולי" יש רק 3/4 כוח־סוס, כמו ל„זנזיזי" של „אלקטרה" שעולה כ־30 אחוז פחות ומסוגל לקרר חדר בן 16 מ"ר.

שאלתי את מנכ"ל „אלקטרה", יעקב ליפשיץ, למה ה„קולי" כל־כך יקר. תשובתו: הוא מכשיר מורכב יותר. הוא מורכב, אכן משני חלקים. החלק האחד, בן 42 ק"ג, המונח על גלגלים על הרצפה והחלק השני, בן 8 ק"ג, מונח על סף החלון או תלוי מעבר השני של הקיר עד שמעבירים את ה„קולי" לחדר אחר. אורך הצינור הגמיש המקשר את שני החלקים 160 ס"מ וקוטרו רק שלושה ס"מ, כדי שיוכל לעבור בסדק שבחלון. ה„קולי" נחשב לאידאלי לשוכרי דירות.

מחיר ההפעלה מינימאלי, שכן הוא צריך רק 1.1 קוט"ש. אפשר גם להתקינו בדירות בעלות רשת חשמל של פאזה אחת. אף כי המדחס נמצא בתוך הבית המכשיר שקט באופן מיוחד.

ב„אלקטרה" פיתחו את המכשיר בעיקר לצרכי יצוא ומדווחים שבאירופה יש לו הצלחה.

★ ★ ★

אם כל מה שמתחשק לכם לעשות בקיץ זה לשבת בנחת מול הטלוויזיה בחדר ממוזג, הפריט הבא הוא בשבילכם: כורסאות טלוויזיה אמריקאיות שמייבאת לארץ חברת „רים", לרשת התצוגה החדשה שלה הנקראת „נוחות אמריקאית". כשנכנסתי לחנות החדשה של הרשת בבן־יהודה 182 תל־אביב (טל: 03־222444) הרגשתי כאילו חזרתי באחת לביתה של דודתי ראבלה באילירויה, אוהיו, של שנות ה־50. הרהיטים המרופדים בגזומה, השטיח מקיר־אל־קיר, הטאפטים הפרחוניים, אפילו הריח היה מוכר.

„רים" מייבאת שלושה „שמות" מפורסמים של כורסאות טלוויזיה: „פראנקליין" „לי־זי־בוי" ו„אקשן". לכולם יש הדום צמוד העולה למעלה כאשר משענת הגב נוטה לאחור. אלא שבזול שביניהם, „פראנקליין" (850 ש"ח), נוטה הכורסה באמצעות תנועת הגוף, ובאחרים משנים את המצב על־ידי ידית מתוחכמת. הם גם יקרים יותר – מ־1000 ש"ח ומעלה. לאלה, אומרים ב„רים", יש גם אחריות. [illegible] „אקשן" צעירת אחריה והצורתה מיועדת לקלוע לטעם אירופי דווקא.

אפשר גם לקנות כורסת טלוויזיה בעור – שחור או לבן – במחיר 2000 ש"ח אבל בדרך־כלל הן עשויות מקטיפה סינתטית, קורדרוי או בד ריפוד רגיל בצבעים נייטראליים או פאסטליים, כדי שישתלבו טוב יותר בריהוט הקיים בחדר, ולא משנה מה סגנונו. אגב, שימוש מוצע בכורסאות אלה הוא לנשים הרות המצוות על שמירת הריון ולבעלי כליות פגועות שעושים בבית דיאליזה שאורכת שעות רבות.

בינתיים אפשר לראותן רק בחדר התצוגה בתל־אביב, וב„רים" מבטיחים שבתוך כמה חודשים הן יופיעו גם בחנויות שבירושלים ובחיפה.

★ ★ ★

אם אין בישיבה על הכורסה מול המסך הקטן כדי להרגיע אתכם בקיץ הזה, לחברת „במיטק" מרחובות יש פתרון. „במיטק" מתמחה בטכניקות ביופידבק המיועדות ללמד התרגעות כיצד. היא עושה זאת בסרטאות ובמכירת ציוד לשימוש אינדיבידואלי בבית.

טכניקת ה„ביופידבק" יעילה כנגד „מתח, כאבי ראש, לחץ דם גבוה, אינסומניה, עייפות, רגזנות ושכחנות" – אומר ד"ר מיכאל כץ מ„במיטק", שמומחיותו בתחום הביוכימיה הרפואית.

ד"ר כץ מדגיש שהנזקקים ל„ביופידבק" צריכים לבדוק קודם כל אם אין לסימפטומים שלהם סיבות רפואיות. השיטה נקייה מתרופות והמכשיר, הוא אומר, אינו נחשב לרפואי ועל־כן אין לו צורך ברשיון משרד הבריאות.

עקרון ה„ביופידבק" הוא ללמד את הרוח לשלוט על החומר כדי לשנות את ההורמונים והמצב המטאבולי האופייניים למתח לאלה האופייניים לנינוחות. המכשיר של „במיטק" בא עם קסטת וידאו באנגלית ובעברית ובתוך הוראות של טכניקת ההרפייה התקן מופעל־סוללות המודד את דרגת ההרפייה באמצעות אותות הנקלטים מהמצח ומכפות הידיים. התקן כולל „מד תגובות מוסיקלי" שפותח על־ידי ד"ר כץ ושותפו אלכס רווינסקי. מחיר ערכת ה„ביופידבק" לא כך־כך שכ ללחץ הדם: 240 ש"ח. פרטים על הערכה והסרטאות ב„במיטק" רחובות, טל: 08־476723.

★ ★ ★

כיור סתום הוא צרה שעשויה להופיע בקיץ (וגם בחורף) – אבל מי רוצה להיזכר על סתימה כשהשרברב יצא בוודאי לחופשתו.

מוצר איטלקי מיובא זה מקרוב יכול לפתור את הבעיה. קוראים לו „פאנגר" ומייבא אותו סימי ברנרד. יש לנפח את המכשיר באוויר, לשים אותו מעל החור שבכיור עם המברשה המתאימה (יש לו הבילה של שלוש למשך בדיקת־הנחש המתאימה [illegible]).

[illegible]

מחירו עלה 28 ש"ח בחנויות [illegible] במחיר מיוחד של 36 ש"ח, כולל מע"מ ודמי משלוח. כתובתו: 2338/3 רמות ג', ירושלים. טל: 02־865266. יש לו הוראות מצורף, בכל השפות ובעברית.

★ ★ ★

מה שבאמת צריך בקיץ זה משקה קר. חברת דורך מרתה השרון עיצבה – ומענה גם משווקת – מיכל שומר טמפרטורה שאפשר להחזיק בו ליטר וחצי נוזלים – או בקבוק יין למשך שש שעות. הוא נקרא כלי־קר ועולה רק 4.90 ש"ח. אם איננם מוצאים אותו בחנות, כתובת החברה ת.ד. 1711 – רמת השרון.

★ ★ ★

כשחברת „כרמל מזרחי" הזמינה אותי למסיבת עיתונאים להציג את „השיטה המהפכנית החדשה לשיווק יין", ציפיתי ליותר מאשר מכל קרטון המחזיק ארבעה מבקבוקי ה„מנטויה" הקטנים, או אפרטקים כוסקה. אלא שהאריזה החדשה מאפשרת ל„כרמל" לשווק את הבקבוקים הקטנים בסופרמרקטים, שם הם נמכרים כמעט באותו מחיר שעולה אותה כמות של יין בבקבוקים גדולים. כל בקבוקון מכיל שתי כוסיות יין בדיוק.

יתרון הבקבוקונים, לבד מהיותם מתאימים למתנה, הוא שהלא־שתיינים, שאינם מסוגלים לגמור בקבוק גדול, לא מבזבזים „מנטויה" חברת ברעות כשהם רוצים לשתות שוב. הבקבוק נגמר לפני הבוערת.

★ ★ ★

חברת „אסם", שהוציאה לשוק אך לפני שבועיים סדרה חדשה של עוגיות בשמה שלה, משלחת עתה להרכבים עוגיות חדשות, הנושאות השם של „פרומין". כידוע קנתה „אסם" את „פרומין" לפני שנתיים שנים.

העוגיות החדשות האלה כוללות סוג ממולא בקרם שוקולד, פרווה, בשם קרמעוגית, במחיר 2.95 ש"ח ל־200 גרם.

לעומת אלה, עוגיות „מאפה הבית" – שוב, מוצר חדש – מסומנות כ„חלביות", למרות שאין בהן אף שמץ של חלב או חמאה.

כששאלתי מדוע רבנות אור־יהודה סימנה אותן כך, ענה לי המנכ"ל דן פרופר, שהן עשויות על אותו פס ייצור שאופים בו עוגיות חלביות אחרות. וזה, כמובן, נראה מספר למרי לשומרי כשרות, מפני שהם מקבלים עוגיות נטולות חמאה או חלב, ולעומת זאת, יכולים להשתמש בהן רק בארוחות חלביות.

עוגיות חדשות אלה, בקרטונים ניתנים לסגירה מחדש, עלות 4.30 ש"ח ל־400 גרם. בדיוק כמו המחיר של העוגיות הביתיות של „אסם" שעליהן דיווחתי בשבוע שעבר. כלומר: „אסם" מתחרה בעצמה, בשימוש בשמות „אסם" ו„פרומין", אבל לא במחירים.

נציגי 43 מדינות מכל רחבי העולם ובהן: ישראל, הגוש המזרחי, ערב הסעודית, מצרים, קובה ואחרות, יתחרו על התואר „אשף המטבח העולמי" בתחרות שתיערך בפרנקפורט שבמערב־גרמניה בחודש אוקטובר. נבחרת ישראל הכוללת שישה שפים מבתי המלון המפוארים בארץ, מקיימת בימים האחרונים חזרות ואימונים לקראת התחרות הגדולה. זירת האימונים היא מטבח מלון פלאזה בטבריה שהשף שלו, אילן רוברג הוא אחד משישת „השחקנים" הישראלים. התחרות תחולק לשני חלקים. החלק הראשון, יכלול תצוגה של מטבח קר, פלאטות לראווה יוצגו כ־18 מוצגים קרים, והחלק השני יכלול מטבח חם ב„סעודת האומות", שם כל משלחת תבשל 150 מנות לפני הקהל בהתאם לתפריט שנשלח מראש שהוא התפריט המקורי של כל מדינה שאותה היא מייצגת. התפריט הישראלי יכלול: מרק דלעת עם גרעיני תמניות קליים, מנה עיקרית – צלעות טלה ממולאות ברוטב זעתר ומנה אחרונה – כדורי פפיה עם „קטיפת פנטזיה". בנבחרת הישראלית משתתפים: אילן רוברג ממלון פלאזה טבריה, אלי פרידה מרמאדה רנסנס בירושלים, אבי מניאן מרמאדה תל־אביב, אליאס פינטו מהילטון תל־אביב, מיכה גינתר מדן פנורמה בחיפה ואורי גוטמן, שהוא יו"ר חוג אשפי המטבח בישראל. שיהיה בהצלחה!

(כתב: שמעון וייס)

צילם: ליאון מינסטר)

בואו נדבר...
יש לך אוזן קשבת בלשכת נציב התלונות בקופת חולים הכללית.
חברי קופ"ח המעוניינים להביא בפני נציב התלונות את בעיותיהם מתבקשים להתקשר טלפונית אל טלפון 03-433301, 03-433336 או לשלוח את התלונה אל ת.ד. 16250 ת"א עבור נציב התלונות.
עד שיפור בקופ"ח קו ישיר ופתוח אל לשכת נציב התלונות.
קופת חולים הכללית
בריאות היא ענין רציני

ראסטיסלבי הוא מאמנה החדש של כדורגלני הפועל תל־אביב

מאת שמואל קליגר

אבן, דב"יב החלו לזוז אתמול בהפועל ת"א, גם בבחבר הארקאני; המאמן החדש של הפועל ת"א הוא היוגוסלבי מאטיץ' ראסטיסלבי.

בעקבות קשר טלפוני, שנוצר אתמול ע"י חבר ההנהלה אברהם

כדורגל

מזרחי, עם המאמן, יושרו ההדורים בקשר לנושא שכר המאמן והאחרון אף הבטיח להגיע לישראל כדי להתחיל בעבודתו בעוד כמה ימים. עוזר המאמן הוא יוהכדורגלן העבר של הקבוצה שמעון ("שיס") בן־יהונתן.

בן־יהונתן הדריך אתמול את חניכיו (26 במספר) באימון פרטצאלי ראשון, שהתקיים במתוכנן בפארק הירקון. בשום מובן אחר, בעצם, לא חרג האימון שהוקדש לריצות ולשיפור הכושר הגופני – מקודמיו.

לפני שהחל בהעברת האימון הראשון, לא ידע עדיין בן־יהונתן על מעמדו כעוזר המאמן. בבוקר של יום אתמול נוהלה השיחה הטלפונית בין מזרחי והמאמן הזר וסוכמו דברים.

עשרות ילדים השקיפו מן הצד באימון של משה סיני, אלי כהן והבריאם שהפגינו מרץ רב ו...ברטבר מן המסגרות.

וידנפלד זכה בגביע הטניסאי המצטיין באליפות

נבחרת הנוער של ישראל בטניס שבה אמש ארצה עם גביע ענק, שאותו קיבלה באיטליה, כשזכתה בסגנות אליפות אירופה. הפתעה גדולה היתה בקבלת הפנים בנמל התעופה בן־גוריון, כשהובהר כי רביב ויידנפלד הוכתר כשחקן המצטיין של כל 20 המדינות וזכה בגביע מיוחד. המאמן שלמה צורף ציין שהמשחק הקשה ביותר היה נגד האיטלקים.

קולי פרידשטיין, יו"ר איגוד הטניס, בירך את חברי המשלחת. במסיבת העתונאים ציינו בועז מרנשטיין ורביב ויידנפלד את המאבקים הקשים בכל המשחקים.

אושרו המועדים של משחקי ישראל בגביע העולמי

מאת שמואל קליגר

למשרדי ההתאחדות לכדורגל בת"א הגיע אתמול אישור רשמי של הפיפ"א בדבר מועדי המשחקים של נבחרת ישראל במסגרת קדם הגביע העולמי. ישראל תארח במשחק הראשון את נבחרת ניו־זילנד ב־5 במארס 1989. גם המשחק השני יהיה בר"ג, ב־19 במארס, ובו תארח ישראל את אוסטרליה.

בחודש אפריל תצא נבחרת ישראל לאוקיאניה ותתארח בראשונה, ב־9 באפריל, אצל נבחרת ניו־זילנד ובמשחק האחרון יארחו האוסטרלים את נבחרת ישראל ב־16 באפריל.

ארגון השחקנים מבקש מהתאחדות להעניש מכבי חיפה

מאת שמואל קליגר

ארגון שחקני הכדורגל פנה להתאחדות לכדורגל להעמיד לדין את קבוצת מכבי חיפה, מאחר שהקבוצה דורשת מהשחקנים לחתום על הסכם "דרקוני", כפי שמצא ביטוי בדרישות של הקבוצה מהשוער בוני גינזבורג – הסכם העומד, לדעת הארגון, בסתירה לתקנון שחקני ההסכם של ההתאחדות.

"ארגון שחקני הכדורגל מביע פליאה ודאגה חמורה לנוכח ניסוח החוזה החד־צדדי, אותו מנסה מכבי חיפה לכפות על שחקניה וזאת בניגוד להוראות תקנון ההסכם של ההתאחדות לכדורגל", נאמר במכתבו של ארגון השחקנים.

האלופה קייב סיימה בתיקו

האלופה הסובייטית, דינאמו קייב, סיימה בתיקו 1:1 עם לוקומוטיב מוסקבה, במחזור ה־17 בליגה.

דנייפר צועדת בראש עם 26 נקודות מ־18 משחקים, לאחר שנפרדה במגרשה ב־2:2 מבאקו.

קייב תופסת את המקום השני עם 25 נקודות מ־16 משחקים, לפני זניט לנינגראד, שניצחה את תיקרב 1:2.

תוצאות נוספות: דונייסק – דינאמו מוסקבה 0:2; דינאמו טבליסי – אודיסה 0:2. זלגירים וילנה – טורפדו מוסקבה 2:2; ארארט ירוואן – ספארטאק מוסקבה 0:1; דינאמו מינסק – אלמה אטה 1:2.

מאמן מצרים הודח לאחר כשלון בגביע

מאמן נבחרת הכדורגל של מצרים, פואד סוקי, הודח מתפקידו. זאת לאחר שהנבחרת המצרית סיימה רק במקום השלישי במשחקי גביע ערב, שהיו ברבת עמון.

זוהי הפעם השנייה השנה שמאמני הנבחרת הודחו. קודם לכן פוטר הבריטי מייק סמית.

מצרים הפסידה לסוריה 4:3 בבעיטות 11, במאבק לעלייה לגמר.

עתון הערב המצרי אל מסה מדווח, כי התאחדות הכדורגל המצרית עשויה לבוא בקשרים עם רשויות הספורט של ברית המועצות, מזרח גרמניה ויוגוסלאוויה, באפשרות למצוא מועמד לאמן את הנבחרת הלאומית.

סוקי, שחקן נבחרת מצרים לשעבר, נתמנה בחודש אפריל כמאמן הנבחרת, במקומו של הבריטי מייק סמית, שכשל בתפקידו, כאשר מצרים נוצחה בסיבוב הראשון על ידי מרוקו בשלבי גמר גביע אפריקה.

גריפית' ג'וינר שווה הרבה יותר

מאת שמואל טל

בפעם האחרונה, בה רצה פלורנס גריפית־ג'ויינר על המסלולים באירופה, היא קיבלה 1500 דולאר עבור כל הופעה. עתה, לאחר הצלחתה המרשימה במבחנים האמריקאים באינדיאנפוליס, היא זוכה להצעות של 25,000 דולאר עבור כל הופעה ולמרות זאת אינה מצליחה לעמוד בקצב ההזמנות המגיעות אליה.

במשך מספר שנים נמנתה גריפית על הטובות הרצות בעולם בריצת 200 מ'. בלוס־אנג'לס נטלה את מדלית הכסף וכך גם באליפות העולם ברומא אשתקד. בחודש שעבר היא ניפצה את שיא העולם במוצאית המרחק והפכה להיות המועמדת הטבעית למדליית זהב אולימפית בסיאול.

"קיבלנו כ־200 קריאות טלפון בשלושה ימים – אמר יועצה הכלכלי של האצנית – מכל רחבי העולם, מאירופה ומיפאן. אותה ממפיקי הסרטים, תחנות טלוויזיה, חברות לייצור הלבשה, יוצרי אופנה ועוד יצרנים יוקרתיים, כמו המיזויק השעון הגרמני. כולם רוצים אותה עוד לפני המשחקים האולימפיים."

גריפית תאלץ ככל הנראה לדחות את מרבית הפניות אליה, משום שהיא רוצה לחזור ליו.סי.אל.אי ולהשלים אימוניה לקראת סיאול. השבוע שהתה האצנית המצטיינת באירופה וכבר היום תרוץ במאלמו, שוודיה. ב־14 בחודש צפויה לה ריצת 100 מ' בגטסהאד, אנגליה.

מכל מקום הצלחתה של גריפית במבחנים, העלתה אותה לשורה הראשונה של האתלטים ומעתה היא תקבל עבור כל השתתפות בתחרות סכומים דומים לאלה שמקבלים הקנדי בן ג'ונסון, האמריקאים אד מוזס, קרל לואיס, המרוקאי סעיד אויטה, כולם מקבלים סכומים הנעים בין 20,000 ל־30,000 דולאר.

המטרה – סיאול

לייקס עשה היסטוריה – מתעמל שחור ראשון שייצג ארה"ב באולימפיאדה

מאת שמואל טל

צ'ארלס לייקס עשה היסטוריה. הצעיר בן ה־23 היה אור ליום אתמול למתעמל שחור ראשון שייצג את ארה"ב במשחקים האולימפיים.

למעשה, עמד לפני שמונה שנים, לקראת משחקי מוסקווה 80, להכלל בנבחרת האמריקאית המתעמל השחור רון גלימור, אולם בסופו של דבר הוא נשאר בבית בגלל החרם האמריקאי וכך התהיר ללייקס להיות הראשון שיתקע יתד בענף ספורט, שהיה שייך מאז ומתמיד ללבנים.

לייקס מגיד־הול הפגין בסוף השבוע יכולת מעולה במבחנים לקביעת הנבחרת האמריקאית לסיאול ובייחוד התבלט על המקבילים. בתום התחרות הסביר לייקס: "גדלתי בסביבה לבנה, גרתי בין לבנים ולמדתי בבית ספר עם לבנים ולכן לא צריך להתפלא שאני עוסק בספורט של לבנים".

לייקס התחיל את הקריירה שלו באולם ההתעמלות בגיל מאוחר יחסית – 12. אולם הרצון העז להוכיח, כי הוא יכול להצליח גם בענף ספורט שאינו כל־כך פופולארי בין בני גזעו, הוליכו אותו אל הפסגה. עתה לא נותר לו אלא להפגין את יכולתו לעיני מיליונים בסיאול.

לייקס לא היה המצטיין היחידי במבחנים שנערכו בסולט־לייק סיטי. סקוט ג'ונסון, מי שהיה שותף לפני ארבע שנים לזכיה של הנבחרת האמריקאית במדליית הזהב האולימפית, חזר לאחר פציעה קשה בידו והוכיח, כי לא שכח להתעמל.

ניכר היה עדיין חששו בעיקר בתרגילים, בהם נאלץ לאמץ את ידיו ובעיקר זו הימנית, אולם הוא הצליח להתגבר על פחדיו ובסיכומו של דבר להכלל בסגל לסיאול.

תומפסון פסימי לגבי סיכויי כדורסלני ארה"ב לזכות בזהב

מאת שמואל טל

הנבחרת האולימפית של ארה"ב בכדורסל התחילה אתמול את סידרת מבחניה האחרונה, לפני צאתה לסיאול. היריב – לקט של שחקני אנ.בי.איי מצטיינים. כל אחד מהם בפני עצמו כוכב, אולם יחד זאת יחידה בלתי מגובשת, המצויה באמצע הגבשת הקיץ שלה. ועל אלה יצטרכו האולימפיים להכין את שיעורי הבית שלהם.

אולם בסיאול צפויים לחניכיו של המאמן ג'ון תומפסון יריבים הרבה יותר רציניים. נבחרות ברה"מ, יוגוסלאוויה וברזיל, הן המאיימות העיקריות על האמריקאים, במאבק על הזהב. בכל אחת מנבחרות אלה שחקנים מצויינים, אולי לא כל־כך כמו נציגי האנ.בי.איי, אבל ללא ספק מגובשים הרבה יותר.

היריבה הרצינית ביותר היא נבחרתה של ברה"מ, היחידה שהצליחה בעבר לגנוב מדליית זהב לאמריקאים, במינכן 72. החדשות שהגיעו מברה"מ בשבוע שעבר עוררו את שלוות רוחו של תומפסון.

נבחרת ברה"מ גברה על קבוצת אטלנטה הוקס, בתום סידרה בת שלושה משחקים, שהיו כולם צמודים ומרתקים. תוצאות אלה מהוות מדד מצויין, למה שצפוי לחניכיו של תומפסון בבירה הדרום קוריאנית.

התוצאות שהשיגו הרוסים נגד דומיניק וילקינס חיזקו אצל תומפסון את הדעה, כי לארה"ב לא מספיק כבר ללקט אוסף של שחקנים מצויינים מהקולג'ים, כדי לזכות כלאחר יד במדליה המוזהבת. הפעם הם יצטרכו להתאמץ הרבה יותר ולהפגין את שיא יכולתם כדי לחזור הביתה מנצחים.

כמו תמיד, גם הפעם מועמדים האמריקאים לזהב, אולם התקדמות העצומה שחלה אצל נבחרות רבות צמצמה את הפער. לדעת תומפסון, אחת הסיבות לכך היא העובדה שמאמנים אמריקאים רבים מנסים להעביר "חלק מהידע" שלהם לכדורסלנים זרים. תומפסון מכלל זאת כמסירת סודות ולכן הוא צופה גם צרות לחניכיו.

"כל פעם שנבחרת רוסית מנצחת קבוצה, כמו ההוקס, אתה צריך להתייחס לזה ברצינות", הבהיר תומפסון לאחר שהגיע עם נבחרתו לפרובידנס, שם תחל את סידרת משחקי המבחן שלה.

הבעיה העיקרית של תומפסון היא זמן. בפרק זמן קצר הוא חייב היה לגבש צוות של שחקנים, שהגיעו ממכללות שונות ומאיזורים שונים ולהרגילם לשיטה, אותה הוא מלמד את חניכיו במכללת ג'ורג'טאון. הרבה כשרונות ושמות גדולים נאלצו לחזור הביתה, משום שלא התאימו לשיטה. תומפסון העדיף הפעם שחקנים קבוצתיים על־פני אינדיווידואליסטים מצטיינים.

לתומפסון יש טענות נגד השיטה. הוא לא מבין מדוע צריכה ארה"ב להיות מיוצגת ע"י חובבים אמיתיים ואילו מדינות אחרות משגרות למשחקים מקצוענים. "נגד מקצוענים צריך להציב מקצוענים", הוא מסביר את עמדתו. "לא יתכן שיש הבדל בין המקצוענים בארה"ב והמקצוענים בנבחרות אחרות. מקצוען הוא מקצוען".

מכל מקום, לסיאול הוא יצטרך להגיע עם הצוות העומד לרשותו – כולם חובבים, שסיימו זה עתה את המכללות וטרם רכשו ניסיון בין־לאומי. למרות זאת הוא שבע רצון מהתוצאות שהשיגו עד כה, אבל הוא גם יודע שהרצון עדיין אינו מספיק, כדי להפגין את הנבחרת לטובה.

כמו בג'ורג'טאון, גם בנבחרת האולימפית, הוא יבסס את המשחק על מהירות, התקפות מתפרצות והגנה לוחצת. הוא מאמין שתכונות אלה, אם יופעלו היטב ע"י חניכיו, יצליחו להתגבר על העדיפות הפיזית של כמה מהנבחרות האירופאיות.

תומפסון מאמין, כי המבחנים נגד שחקנים מנוסים מהליגה המקצוענית, יעניקו לחניכיו את התחושה לקראת מה צפוי להם בסיאול. "אני רוצה שהם יתרגלו שיטות הגנה נגד שחקנים, כמו אלה שעימם אנו צפויים להפגש במשחקים עצמם".

למרות שעומדים לרשותו שחקנים מבריקים, כמו למשל דני מאנינג ודייויד רובינסון, הוא ממשיך עדיין להשמע פסימי. אפשר להבין אותו, שכן עבור מאמן שמדליית הזהב היא המינימום הנדרש ממנו, זאת בהחלט משימה קשה ביותר.

גורן ישחק בעונה הבאה בגליל עליון

מאת משה כהן

אור גורן ישחק בעונה הקרובה בהפועל גליל־עליון, בעקבות החלטת בית המשפט המחוזי בת"א, שדן אתמול בתביעתו של הכדורסלן המצטיין לקבל שחרור מאליצור נתניה.

העברתו של גורן לגליל־עליון הפתיעה רבים, כיוון שלמעשה ויתרו ראשי הקבוצה על שירותיו של נדב הנפלד. הם כנראה סבורים שלהנפלד אין סיכוי בבית המשפט העליון ולכן הם החליטו לא להמתין ולהחתים את גורן לעונה הקרובה.

גורן ניהל בשבועות האחרונים מגעים עם כמה קבוצות לאומיות. אומנם היה לו חוזה בנתניה לעוד עונה, אבל הוא טען, כי הנתנייתים לא עמדו בתנאי החוזה והם חייבים לו 30 אחוז מהשכר של השנה שעברה.

בסופו של דבר העדיף גורן את הפועל גליל־עליון. בסוף השבוע הוא הגיש תביעה נגד נתניה בבית המשפט. הנתנייתים טענו, כי במהלך העונה שחלפה החל גורן לעבוד עבודה נוספת ולכן חלה ירידה ביכולתו. השופט מצא שאל בפליאה: "אם כך, מדוע אתם רוצים אותו לעוד עונה?".

השופט החליט שגורן חופשי לעבור לכל קבוצה והעביר להכרעת בורר מטעם איגוד הכדורסל את גובה התשלום שנתניה צריכה לשלם לגורן.

השחקן הישראלי הראשון שעבר השנה לגליל הוא סטיב מאלוביק וגם אז עוררה העברתו מנתניה הפתעה רבה.

הפועל ירושלים השלימה המכסה של הישראלים

מאת דב גרונר

קבוצת הפועל ירושלים השלימה אתמול את מכסת העברות השחקנים הישראלים לשורותיה. שני הישראלים הם דורון שפע ומייקל קיסר.

שפע סיכם עם הירושלמים עוד בפתיחת "עונת המלפפונים" וקיסר הגיע לסיכום עם המנג'ר הירושלמי, דני שטיינץ, רק בסוף השבוע שעבר.

בירושלים קיוו להעביר לשורותיהם את ג'יימס טרי, אבל דרישותיו הכספיות הגבוהות הבהילו את ראשי הקבוצה.

בינתיים נקבע, כי שני השחקנים הזרים של הקבוצה בעונה הקרובה יהיו גרי גראב והרמון. גראב שהה כבר בירושלים לפני חודש והצליח להרשים את ראשי הקבוצה ביכולתו.

כעת נותרה רק שאלת עתידו של גל קנז, פתוחה. קנז דורש לעבור להפועל בן שמואל. הוא מסתמך על סעיף בחוזה, המאפשר לו לשוב לבן שמואל, אבל בירושלים טוענים, כי אין זה מוסרי לדרוש העברה, ארבעה ימים לפני תום מועד העברות השחקנים.

מקנרו – בקר בגמר באינדיאנפוליס

בוריס בקר ממערב גרמניה, המדורג ראשון, וג'ון מקנרו מארה"ב, המדורג חמישי, ייפגשו בגמר אליפות ארה"ב על מגרשים קשים באינדיאנפוליס.

תהיה זו פגישה ראשונה בין השניים, מאז המפגש בגביע דייוויס אשתקד, בו ניצח הגרמני את יריבו, לאחר מאבק בן שש שעות.

בחצי הגמר גבר בקר על האמריקאי הבלתי מדורג טוד וויטסקן 1:6 6:4 4:6, לאחר שעתיים ומקנרו ניצח את בן ארצו רוברט סגוסו 5:7 3:6.

● הכוכבת היהודיה מארה"ב אן גרוסמן בת ה־17, עלתה לגמר הטורניר בסאן דייגו, קליפורניה, לאחר שניצחה את רוס פרנבך מדרום אפריקה 4:6, 6:2, 2:6. גרוסמן, שטרם הפכה למקצוענית, תתמודד בגמר עם בת ארצה, סטפני רהה.

סיון מוליכה את הליגה השוויצית

סיון מוליכה את הליגה השוויצית, בתום ארבעה מחזורים, לאחר שאתמול גברה על וטינגן בשיעור 0:2. היא מקדימה את לוצרן (5), שלא שיחקה אתמול ועוד שלוש קבוצות, להן מספר נקודות זהה וביניהן האלופה נשאטל, שסיימה בתיקו 1:1 את משחקה נגד ארו.

סרבט, קבוצתו של קרל היינץ רומניגה, הובסה פעם נוספת הפעם 4:0 לגרסהופרס. הקבוצה ספגה עד כה 11 שערים בארבעה משחקים והיא מוליכה בראש טבלת שערי החובה.

יתר התוצאות: בלינזונה – לוזאן 1:1; סט. גלאן – לוגאנו 1:4.

● באוסטריה: אוסטריה וינה מוליכה, בתום המחזור הרביעי, לאחר שגברה על וורוסט שטייר, קבוצתו של אולג בלוחין, בתוצאה 1:3. היא מקדימה את פולטן, שניצחה את לאסק 2:1.

תוצאות נוספות: ראפיד – אוסטריה קלאגנפורט 1:4; אדמירה ואקר – שטורם גראץ 1:2; גאק – וינה ספורטקלוב 2:3; וינה – טירול 1:5.

שלזינגר התפטר מניהול קבוצת הפועל חיפה

מאת יצחק צ'יבין

איש העסקים יעקב שלזינגר הודיע אתמול על התפטרותו מניהול קבוצת הכדורסל של הפועל חיפה, בעקבות חוב שלטענתו לא שולם לו.

שלזינגר איים בימים האחרונים על התפטרות ובמועצת פועלי חיפה ומרכז הפועל ניסו להניע אותו מכך. נודע, כי הוא טוען שחייבים לו 50,000 דולאר, בעוד שבמועצת פועלי חיפה טוענים, כי מדובר רק ב־50,000 שקל.

בניסיון לגשר על המחלוקת, פנה מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן, למזכ"ל הפועל, יצחק אופק, בבקשה להעביר לרשות מועצת הפועלים 30,000 שקל ומועצת הפועלים תשלים את כיסוי החוב.

ג'יימס טרי ישחק כנראה בהפועל ת"א

מאת משה כהן

ג'יימס טרי ישחק כנראה בקבוצת הפועל ת"א. אתמול חלה התקדמות בין שני הצדדים וכנראה שעד יום שלישי יחתם החוזה הסופי.

בימים האחרונים נוהלו מגעים קדחתניים בין ראשי הפועל ת"א לבין טרי. אמש אמר מנהל הפועל ת"א, אברהם פלדה: "טרי ישחק בהפועל ת"א ואני מקווה שנגיע לסיכום חיובי עד מחר".

בינתיים, ממשיכים בהפועל לנהל מגעים עם שחקנים נוספים ועד יום שלישי בערב הבטיח פלדה לכנס מסיבת עתונאים ולהציג את סגל הקבוצה לעונה הקרובה. את הקבוצה יאמן יעקב אודלר.

ג'ונסון רץ 100 מ' בזמן של 9.90 ש'

שיאן העולם ואלוף העולם בריצת 100 מטר, הקנדי בן ג'ונסון, רץ את המרחק בזמן של 9.90 שניות, אולם בסיוע רוח גבית מעל המותר.

שיאו העולמי של ג'ונסון עומד על 9.83 שניות והישגו באוטבה נקבע באליפות קנדה, המשמשת כמבחן השתתפות במשחקים האולימפיים בסיאול.

אלוף שתי האולימפיאדות האחרונות בריצת 1500 מטר, הבריטי סבסטיאן קו, מקווה עדיין לייצג את בריטניה בריצת 800 מ', לאחר שכשל במוקדמות 1500 מטר בבירמינגהאם.

הצולח הקשיש שאינו מתכון להכנע לגילו

מאת שמואל טל

לפני שבע שנים סיפר אשבי הרפר, אז בן 65, לאחד מחבריו, כי הוא מתכנן לחצות את התעלה האנגלית בשחיה. "אני מעריך את רוח הלוחמה שלך, אולם אינני מבין מה יש לך לחפש שם", הגיב החבר.

לאחר ניסיון בלתי מוצלח ב־81, עמד שנה לאחר מכן הרפר בדיבורו וחצה את הלמאנש. הוא הפך בכך לאיש המבוגר ביותר שעמד במבצע.

חלפו מספר שנים ואותו חבר אלמוני קיבל טלפון נוסף. שוב היה זה הרפר ושוב באותו נושא. הוא מתכונן לחזור על מבצעו. "אתה כל־כך זקן – הגיב החבר – עד שבטח שכחת שכבר עשית זאת".

אולם החבר טעה. הרפר אינו סובל ממחלת השכחה. גם בגיל 71 הוא ספורטאי בכל רמ"ח איבריו ולבד מהשחיה הוא ממשיך גם לשחק בייסבול ופוטבול. את אימוני השחיה הוא מקיים בבריכת מכללת פרנבסון, באותו מרץ כמו שעשה לפני 50 שנה.

במקרה הטוב הוא מכונה תופעת טבע. במקרה הגרוע קוראים לו מבריץ – "משוגע", אולם המילה המתאימה ביותר היא תופעה הראויה לציון. הוא הספיק כבר לעשות, מאז חגג את יום הולדתו ה־65, יותר מאשר אחרים עשו בכל תקופת חייהם.

הרפר, מנהל בית ספר בריטים, עשה בתשעת החודשים האחרונים הכנות לקראת מבצעו הקשה ביותר. הוא רוצה להיות האדם הראשון לעשות את "המשולש" – להקיף בשחיה את מנהטן, לחצות את התעלה האנגלית ולשחות מסביב לאיי קטאלינה בדרום קליפורניה. וכל זה בתקופה של פחות מחודשיים. מבצע זה לא עשה אף ספורטאי מעולם.

את החלק הראשון במבצע עשה הרפר כבר בשבוע שעבר. הוא הקיף את מנהטן, מרחק של 46 ק"מ ב־8.34 שעות. את תעלת למאנש הוא מתכנן לחצות ב־21 בחודש ולסיום מבצעו הוא מתכנן ב־12 בספטמבר להקיף את קטאלינה, מיצר בו הזרמים גדולים וחזקים.

האתגר למרחקים הארוכים ומותו של בנו ריצ'ארד, שנהרג בתאונת דרכים, מגבירים אצלו את הרצון לשחות. "כל פעם שאני שוחה, אני מוסיף נדבך לאנדרטה של ריצ'ארד", הוא אומר וממשיך: "חוץ מזה אני פשוט אוהב לשחות".

הלוח הכללי

עסקים
● שותפים למשמרות אחה"צ/ לילה במונית (ת"א תבורים סוכנים) 03-726867 (11995)
● עוסקי בקלי רקע סבני «כלות» מקצועים לקבוצות בשכר גבוה (11993) 03-5103811-2
● מכבאי רכב לבנין «רוול מבוסס» «מתחילים בשכר גבוה 03-5103811-2 (11990)
● דפס אופסט «דפס פלקסוגרפי» מנוסים לקבועות בתנאים טובים (11989) 03-5103811-2
● למוטן לשוכרי בניה רגשים רציניים לעבודה 03-375673 (11984)
● עם ביבוקר להדרכה «10 ש"ח לשעה התקשר 02-341020 (11829)

משרדים
● בלבנסקי פינת אלנבי להשכרה 4 חדרים (אפשרי פתוח) מבונים וטלפונים. בשעות 11:00 עד 2:00 (11967) 03-257391

הצעות עבודה
חוק הזדמנויות שוות בתעסוקה, תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.
● לנוסר דרושים/ות מתורגמנים/ות בכל הארץ 03-621601 (17384) 03-611940
● למכון בריאות דרושות מטפלות במלצרות 03-668636 (12071)
● לחברת עקירים דרושים גמבוטים עד גיל 40 בעלי פרופיל מלא לעבודה בכל המשמרות. לפנות לחברת "עקריבר" רחוב ביאליק 137 רמת־גן בין השעות 10:00 ל־17:00 או להצטייד בתעודות זהות ופנקס מילואים (12046)
● דרושות דוגמניות יפות וצעירות עם דרכון להבלות על יבשה מפוארת לליווי אחרים 03-289121 (12020)
● לבנק כונביין אנגלית נוכה למשרה מלאה "אמצ"א" 03-225085 (12014)

מכוניות
● אלפא סוד 1981 4 דלתות פרטית מהמלאה לזולה 03-744892 (11954)
● 127 1979 4 דלתות פרטית שמורה כחדשה 03-9246781 (11952)
● פיאט 128 1982 ראשונה פרטית במצב טוב 03-987534 (11946)
● פיאסטה 1100 יד ראשונה 1985 במצב חדש ממש לשנה +תוספות 03-266453 (11945)
● דאהו 1972 דיסלי +מנוע +כח מנוע חדש 03-5319268 (11944)
● סובארו 1300 1985 שנתפית פרטית שמורה 13,500 03-372284 (11938)
● הלבר 245 סטיישן 1981 יד ראשונה +הגה כח +תוספות במצב חדש 03-747162 (11899)
● סיירה 1600 1985 ממאדתם יד ראשונה במצב מצוין 03-729678 (11896)
● פורד אוריון 1985 דגם אל.אקס ראשונה פרטיות 1300 5 הילוכים 03-731342 (11893)
● דייהטסו שרייד 1000 1984 יד ראשונה במצב מצוין 03-744097 (11890)
● פיאט 127 1983 יפהפיה חדשה לבעלי פרטיים 03-312181 (11886)
● אופל אסקונה 1983 יבוא אישי 1300, גיר רגיל ראשונה 16,000 03-782536 (11880)
● פורד אריקה 1982 1300 אל. +מנוע מולית +תוספות 16,000 03-5744099 (11847)
● איריות 87 «מונכים 5 דלתות השכרת רכב 4-3 03-291112 (11831)
● לסבר 87 «מנוע 5+ דלתות השכרת רכב 4-3 03-291112 (11820)
● סובארו 1400 דיזל 1979 + סטאבה שמורה 03-588365 (12098)
● מבי"ור «עבודים «ארונות «תיקית להובלות מחסנים ומפעלים 03-259031 03-282738 (17258)
● לזוג נפיסים רחבים הובלת דירה אישלכית 03-621617 (12192)
● אסקורט 74 1100 4 דלתות 5500 שקל 03-953614 (11950)
● ביבוא אישי 1989 1988 כל סוגי המכוניות "פלגי" "מונטכריף" בשקלים 30 רמת השרון 03-492482 (17751)
● סלבס מולדה 1981 1600 אוטומטית 03-701206 (12548)
● פותי פירטס 1986/5 אוטומט 03-821617 (12156)
● סובארו 1300 דיזל 1981 ממחשבת במצב מעולה 051-34196 (12029)
● טרנספורטר 82 «חלונות תסיפים מנוע חים 8 קים (12084) 03-335754
● בהזדמנות אודלמוביל קאלס סבייטן שנת 1978 כל התוספות חדשה לחלוטין 23,500 ש"ח (12000) 03-858102
● 1989 ב־60 תשלומים קיא. סיירה 1600 קלאסיק C.L.S 1988 כל המגבויים 03-5462725 (11997)
● מובארד 1600 1978 5 הילוכים +תוספות G.F.T (11996) 03-9617119
● אריקה 1300 1983 «מערכת במצב מצוין 03-7510153 (11987)
● סיירה 1600 1983 אוטומטי שמורה במצב טוב 03-905811 (11982)
● אמר אטסרור 17,000 ק"מ SL 70.86 ראשונה 03-9267204 (11974)

רוצים לקנות
● סטיב קונה ירושות ותכולות 03-836886 03-827574 (11975) 03-876224

רהיטים
● בהזדמנות חיסול סלונים, ארונות ומגנונים מהמפעלים כל סלון 348, ארונות החל מ־300, כל מזנון 500 (17657) 03-830037 03-287818
● בהזדמנות מערכות סלון חדשה דגם איטלקי 440, מיטות זוגיות 280, ארונות 6 דלתות החל מ־350 03-854528 03-734807 (17580)
● סלונים יוקרתיים מהמפעל 550, ארונות 440 03-284889 03-823978 (12030)
● בהזדמנות חיסול סלונים 03-731594 03-815385 ש"ח 450 (11975)

מקררים
● קונה במחירים גבוהים+ מכירה +(קטנים למשרדים) +תיקונים (17369) 03-384535
● קונה מקררי אמקור ותנורים 03-790285 03-705201 (12832)

מכונות כתיבה
● המשלה תגבירה דייץ טר־יהודה 10 תל־אביב 03-724480 03-659046 (17417)

הלוואות
● לבעלי כרטיסי אשראי 5000 מידיים ללא ערבים בתנאים הטובים ביותר 03-384074 (17365)
● עד 5000 ללא ערבים 053-617425 053-24055 03-375790 (14514) 04-670979
● 5000 ש"ח, ללא ערבים לשכירים בלבד 03-378112 (13936)
● כסף מידי 5000 ש"ח ללא ערבים, לבעלי כרטיסי אשראי 03-385132 (12796)
● 4000 ללא ערבים בצ'קים+ לכרטיסי אשראי 03-370122 (12556)
● הלוואות עד 5000 ש"ח ללא ערבים עד 10,000 ש"ח בתנאים נוחים 06-576335 03-660341 03-9301116 04-985933 (12887) 06-323887

ריפוי והרזיה
● 15 מטריקי מהגעונות "יוד" המעלה 11 בתחנה המרכזית (17856) 03-372985 +דרושות
● בפתודתיקה חדש המעל יהודיך 03-911555 03-915178 (17867)
● נחמו בנסקי מטריו המשגע 100 (17850) 03-625846
● חדש ישראלית האירופאית +כיווצ בין־דתי־בינגר 11 (17823) 03-242824
● ביבולר המבוע תהיה בעיר העליה 62 03-830229 (17836)
● מרשלה באהבתה 28 לשנים שי׳ ופירביין 26 (17818) 03-379801
● "בסטאר" יפהפיות נעוזות האלגנטיות למלון (17821) 03-5742039 +ירושלים
● 180 מבצידות והיבנית בבוקר/ בלון 03-375713 03-375686 (17774)
● בסטיל: נערות יפהפיות ונעוצות ביתך/ בלון 03-5742084 +ירושלים (17792)
● אוהודה ביקאנסת המקצועים סלמה 30 03-827528 (12739)
● מריזקיה מנועוצות הרצל 98, בת־ים (17566) 03-821617
● 110 מצל מרליק המוכל, מהרשמן 23 03-371270 +דרושות (17550)
● אוביתרה של מנויחים סלכו, יהודית +יפהיפיות אלנבי 11, (17559) 03-652270
● 20 למצול נועו מצעורות, עין 1, (17518) 03-374857
● ביתה ברכבת סקסיות בן־יהודה 11, 03-656594 +דרושות (17548)
● צות חדשה סיבוק תמולמת הצל־בירגל 41 +דרושות (17503)
● בלי שקרים כגו קסאם דיזנגוף 184 +אשראי (17476)
● הגיפור הבנו המנוי+ פארג, בן יהודה 26, 03-287740 +דרושות (17493)
● צות חדשה עד סיפרון אבן־גבירול 35 03-624006 (17465)
● 25 לשנה מבעורות אלנבי 117, 03-624212 +דרושות (17591)
● ברסטיות סקסיות יהודה הלוי 49, 03-625374 +דרושות (17397)
● בפותה 51 הגיע ליפות +דרושות 03-375833 (12403)
● מעסיון בריאות מאחר המקסולסולי לגבל מקצועי, להתקשר 03-5465849 (17317)
● מסאז' ע"י מסאג'יסטית באורגה אקסקלוסיבית, מלון "אירופה" אלנבי 42, (17341) 03-657918
● שכזות שמונות+ בלמיביהן (17216) 03-625624 +דרושות
● מכון "גרעוד" מכל ע"י מקצועי, בן־יהודה 23. (17821)
● נירות ישראלית מרוקות+ רמות, פצה־ישראל 2 ופינת אלנבי (16997)
● שבריית צרפתיה וישראליות יפהפיות, אלנבי 97, 03-293071 +דרושות (16979)
● מסטקביה, ציפוניה וישראלית, בניזין 13, 03-283919 +דרושות (16822)
● צות יפהפיותה מוליקות ומונקות 03-657747 (16815)
● חדשה! אתי הלוויך ב־4 ידיים 25, בן־יהודה 40 03-200710 (16794)
● בלעדי ביתנו המצבר מתלכם 03-861946 (16715)
● יפהפיה, חמוה ומדיקה ביתך/ בלון 03-221941 03-236594 (16462)
● בשה טכולה בהבנביר־ציון 26 03-288618 (15573)
● סמדרשיות המוסכת יפות ונועזות 03-221941 (14699)
● צות מנס סיבוק המשה בן־יהודה 76 03-232965 (15401)
● "זהולמים" מבורת מדריסה 03-7515001 +דרושות (14917)
● מבצע: לסמל חלומי 03-381025 (14372)
● אנים מכוחהכ!!! ביתך/ בלון 03-236594 (14382)
● צות חדשה מסל עירך מקצועי שלמה המלך 46 03-238685 (12727)
● הרים באלנבי 106 03-611196 אמריקאית באהבה (12653) +דרושות
● כמתשטי: סיכיה בחוקה, תר־ציון 1 (12456)
● 20 בארגע יהודי+ מקצועי. בן יהודה 51 03-254396 +דרושות (12408)
● לסבירה/ השכנרוטה אקסקלוסיבית (12298) 03-821617
● "גילי נקי מסות" דיזנגוף 93 (12094)
● "קיסר" נקי וסמטר יום תם (12093) 03-280493
● חדשה חדש "בבקול" (12091) דיזנגוף 51
● תמוה נאה ושובבה (12081) 03-815833
● מוערון דיזנגוף 177 03-246105 (12079)
● צינדליצה לראשונה 03-294669 (12076)
● "בלונדינקלאס" אצלי הליסור כמוס הוא בלוך צעירה וחמה ואינטלגנטית תפנק ותעבג אותך בכל עת (12078) 03-5524168
● צות הירשם בלוגה תודה בלתי נשכחת +תבות הכוכבים 50 (12072) 03-668636
● מעגיין והסקסיה "שגל" לשרותך ביתך/ בלון 03-735858 (12066)
● בילי ריסקסיה מעניין תתפנק עם נאה ואלגנטית למלון 03-726220 (12062)
● בייצנית סקסית יפהפיה בת 18 1/2 03-284316 (12856)
● חושתו בבוע בטמסל, שרות בביתך 13 (12042)
● חליש כיתוסיות הרצל 64 03-826442 +דרושות (12837)
● "עפות מתרט"ב הרצל 61 03-823250 +דרושות (12827)
● אסתריה של יפהפיות סקסיות על רמה רק לבתי מלון 24 שעות (12017) 03-222891
● דרך סמודסוניות צעירות יפהפיות 03-269829 (12005)
● עשרות אפרסות בביתך/ בלון +ראשון לציון (11988) 03-5440137
● "לירידי" בשרות ופימנוק בבית הלקוח +דרושות 03-259108 (11978)
● "בנסף" דיזנגוף 51 (11971)
● בלונדיניות להנאות ומקבות ביתך/ מלון 03-5742864 (11957)
● הדרית חמותה ונבוהה לבילוי מהנה (11956) 03-249606
● דוגמנית בראוכית יפהפיה בת 19 03-284816 (11942)
● בנות חרשות בדיזנגוף 108 03-5440919 (11918)
● "מבורחרסיום מסנג'" מפנקות 03-289443 +דרושות (11882)
● "מסגפים" שרותי לווי יפהפיות לביתך/ לבלון 03-947084 +דרושות (11815)
● המורינה להתפנק 03-5446887 (11798) 03-245862
● אסלקיה ופיסודות (11777) 03-417565

זיפות גגות
● "התפת" חברה לזיפות ובידוד גגות במבצע 03-370916 03-378237 (17133)

פוליש וניקיון
● "המבריק" ניקוי ופוליש +הבדרה +ניקוי שטיחים 03-313599 (17224)
● "נוסית" פוליש וניקיון והבדרה במבצע 03-300836 (14018)
● "לימור" פוליש +הבדרה במבצע 03-838447 (14131) 03-341837
● "קריסטל" ניקיון פוליש +הבדרה, הברקה קריסטלית במבצע 03-300831 (15110)
● "עמוס ניקיון יסודי" הברקה קריסטלית, הבדרה 03-370862 (13730)
● "עורבים" נקיון פוליש וקריסטל ניקוי שטיחים וריפודים 03-549725 (12933)

אסטרולוגיה
● בנות עתידות, קפה, קלפים עזרה בכל התחומים 03-831311 (11965)

נרשמו לנישואין
● לשכת הרבנות והמועצה הדתית: לוי יצחק ... יעקב רותה חוקן (17205)
● כהן שמואל אברים רוזק ... (17156)
● (17133)
● (17123)
● (17085)
● (17117)
● (17075)
● (17037)
● (12104)
● (12103)
● (12101)
● (12100)

שדוכים
● עלפוט "שרי" מכון השדוכים הגדול בישראל 03-5742234 (17080)

הכרויות
● "CLASS-X" 03-238318 +דרושה (17456)
● "סטמאי" ליווי 03-9320317 (16891)
● "קטופוה" נערות יפהפיות, סטודנטיות, דוגמניות 03-5440566 (12822)
● לנבנות ר.א.מי"פי בת"א חיפה ירושלים והילות (12090) 03-289121
● אקוסית יפהפיה למלון בלבד 03-815857 (12085)
● סיסקתייה 03-815830 (12063)
● 03-734753 (12099)
● "פרמוך" 03-259654 03-668451 (12052)
● MEMBERS CLUB 03-285204-5 (12051)
● 03-289121 (12028)
● "אבוב" 03-7524921 (11986)
● "שר" +אילת 03-248553 03-249326 ירושלים (11958)
● "הסוכמת" 052-81427 (11987)
● ROSE DE-PARIS 24 שעות (11869) 03-417565

שוק המציאות
● ביפדיה במצב טבין 250 03-888172 (20056)
● 550 (15453) 03-783436
● בהזדמנות: ספה שלשית 2X3 (14553) 052-914497 700
● מיטה אדנומטית 500 03-848521 (29147)
● 700 03-5058235 (27800)
● 03-807258 03-293545 580 (25580)
● ספה+ 2 כורסאות 03-5401672 500 (24991)
● מלון 3+2+1 300, 150 03-599402 (24899)
● שולחן אוכל עגול 6+ 750 03-473244 03-472596 (24161)
● 2.45×2.53, 1750 03-886015 (23374) 03-801140
● מקרר "גנרלאלקטריק" 13 (20857) 03-493836 750
● מבודי אמקור 15 במצב טוב 052-912565 480 ש"ח (20772)
● (12816) 052-915642 750
● מקרר 340 ש"ח (12805) 03-7521917
● לרגל נסיעה (11968) 03-479184 500
● ציוד לתינוק 550 03-932606 (11960)
● מכונת כביסה "קריסטל" 350 03-315538 (11947)
● בהזדמנות מקרר אמקור 1300 במצב חדש 650 03-843888 (11929)
● מכונת כביסה 510, 380, מקרר 13 250 (11927) 03-863924

ירושלים
הצעות עבודה
חוק הזדמנויות שוות בתעסוקה, תשמ"א 1981
לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על־פי החוק.
● דרושה עוזרת 02-442382 (12018)

מכוניות
● פיאט יונו 1985 ראשונה 1600 (12858) 03-722948
● רנו 16 1978 5,000 ש"ח 02-433186 (12807)

ריפוי והרזיה
● 02-245136 +דרושות (16818)
● 02-384107 (12063)
● 02-383393 (12047)
● 02-244826 (12019)
● 02-242610 (12815)
● 02-383676 (12813)
● אם ביבוגר להרויה 10 ש"ח לשעה התקשר 02-241020 (11863)

חיפה
הכרויות
● גם בחיפה לנערות ר.אי.פי אין בחורה 03-289121 (12096)

אילת
הכרויות
● גם באילת לנערות ר.אי.פי אין בחורה 03-289121 (12097)

לחברה לעבודות עפר דרושים: רצפים למדרכות, ובנאים לקירות אבן, ונהג הובר 03-392115

כלכלן או רואה חשבון לתפקיד בכיר בחברה גדולה 03-659457

صورة عن الاصل

هكذا من الاجل

כוכבים ולילות

מה קורא

לכסיקונים: ישראל והמזה"ת

"לכסיקון פוליטי של העולם הערבי" מאת יעקב שמעוני (כתר ובית ההוצאה הירושלמי) הוא מלון שימושי ומאיר עיניים ללומדים, לקוראי עתונות ולכל מתעניין. ערכים כמו השושלת ההאשמית, אש"ף, פידאיון, מצר הורמוז ועוד מובאים כאן בלשון בהירה ובתמציתיות שאינה פוסחת על סקירה הסטורית והקשרים גאו־פוליטיים. הלכסיקון אינו מצומצם למונחים שגורים במציאות של המזרח התיכון, אלא מתפרש גם לסקירות על קשרי העולם הערבי עם יפאן והודו, למשל, ולמסמכים היסטוריים כמו תוכנית אלון, פרוטוקול אלכסנדריה, אמנת קושטא ועוד. כשלושה עמודים מוקדשים כאן לערך "ישראל, שטחים מוחזקים" כולל תאריכי־מפתח: סיפוח מזרח ירושלים למדינת ישראל ביולי 1980, הקמת המוצבים החקלאיים־צבאיים בשטחים על ידי שלטון מפלגת העבודה, תחילה בגבולות תוכנית אלון ואחר כך תוך חריגה מהם כמו קרית־ארבע, התפרשות הרחבה יותר של הישובים בשטחים בימי ממשלת הליכוד. המחתרת היהודית אינה נזכרת כאן בשמה אלא במסגרת עלילות "תאים" שהיו "תופעות שוליות של מרד יהודי לאומני־דתי".

הלכסיקון כולל 600 ערכים והוא הופק בשיתוף עם מרכז משה דיין ללימודי המזה"ת ואפריקה באוניברסיטת תל־אביב. בין כותבי הערכים ד"ר רחל סימון, יהודית רונן, ד"ר שי פלדמן, פרופ' יעקב רואי ופרופ' בנימין שבדרן. לכסיקון העולם הערבי הוא כלי חיוני בכל ספריה ביתית.

לכסיקון מטוייח

שילה הטיסדרולף היא עורכת "לכסיקון פוליטי של מדינת ישראל" (כתר ובית ההוצאה הירושלמי) שרשימת משתתפיו ארוכה ופלוראליסטית במיוחד: אבא אבן, מירון בנבנישתי, ד"ר מיכאל בר־זוהר, פרופ' דן הורוביץ, אליהו לנקין, ד"ר יהודה לאופר, חיים הרצוג, אריה אבנרי ועוד.

ועדת המשנה של ועדת החוץ והביטחון שעסקה בפרשת פולארד. קורא העתונים המצוי לא ימצא, כאן, במילא מה שלא קרא עליו בנידח שבעתונים. השאלה היא איזה קהל יעד עמד בפני מחברי ועורכי הלכסיקון הפוליטי של מדינת ישראל. התקצירים הרזים והרופפים כל כך, עד שמי שלא זקוק ברחובות לשנת לידה של מי שמתמסם עדיין את כס השלטון והכנסת, ספק אם יש לו במה להסתייע בלכסיקון המפואר הזה. אגב, שמות רבים שעשו כותרות בפוליטיקה הישראלית (מנחם סבידור, למשל, ורבים אחרים) נעדרים ממנו. רשימת הנעדרים ראויה והאי ללכסיקון נפרד, מקיף וארוך יותר מזה החדש.

באשר למינוחים, מוטב לחפש אותם בלכסיקון העולם הערבי, שם הם מפורטים וענייניים יותר. אם תעיינו בערך "שטחים" בלכסיקון הפוליטי של מדינת ישראל תעמדו בעיקר על ההבדלים הסמנטיים בין שטחים כבושים, מוחזקים ומשוחררים. הכוונה רצויה: התוצאה – לכסיקון חפוף ומטויח.

הנטיה לעיקוף נושאים מעוררי מחלוקת בולטת בשני הלכסיקונים. אם בערך "שטחים" בלכסיקון העולם הערבי ויתר העורך על המלה "מחתרת", הרי עורכת לכסיקון מדינת ישראל פטרה את עצמה מן הצורך לחרוץ דעה "לא נעימים" כתם. כך אנו קוראים בערך אבו חצירא אהרן, הפותח את הלכסיקון, שאבו־חצירא היה השר הראשון בישראל שנמצא אשם בעבירה פלילית, אך אין כל פירוט לגבי אופי העבירה. נכתב רק שהוא "נשפט פעמיים על האשמות שונות".

הערכים בלכסיקון הישראלי סובלים מתמציתיות־יתר ומהעדר הרגשים הכרחיים. [illegible]

שותפי סימן קריאה החדשים

בחודש אוקטובר ידיעו ראשי סימן קריאה/ הקיבוץ המאוחד מי יהיו שותפיהם בספרית המנויים. שמועות עקשניות רווחות כבר עתה על התקשרות צפויה בין מנחם פרי / סימן קריאה ובין אליאב כהן, מנכ"ל ספרי "ידיעות אחרונות". אליאב פרש, כזכור, לפני חודשים מספר מ"כתר" ופינה את מקומו ליעקב פתאור שסגנון הניהול הוא שם דבר בפרוזדורי "כתר", שם יש מי שמתגעגעים עדיין לסיגנון הניהול העינייני של המנכ"ל הקודם. מנחם פרי עשוי לשוב אל אליאב בחוזה נישואין מחודש, זה שיהיה המשכו של מפעל מנויי הספריה.
יש אישור לידיעה בדבר קיום מו"מ בין הצדדים הטורחים להדגיש שחוזה חתום "אין", ועל כן האופציות עדין פתוחות. בין האופציות הפתוחות, גם ספרי "מעריב" השותפים לסימן קריאה ב"הסדרה הפתוחה" ועשויים להצטרף כפרטנר אפשרי לספריית מנויים. אופציה נוספת: שותפות משולשת: עם עובד, ידיעות אחרונות, סימן קריאה. מנחם פרי יביא אתו לשותפות מתנה נכבדה: דוד גרוסמן, א.ב. יהושע, יהודית הנדל והורית אבוש.

סרט פולני על הפוגרום בקלצה

במסגרת הפסטיבל לתרבות יהודית שנערך לא מכבר באוניברסיטת קראקוב הוקרן, לראשונה בפולין, סרט תיעודי על הפוגרום בקלצה שעשו פולנים ביהודים ב־1946. הסרט הופק לפני שנים מספר אך נאסר להקרנה עד עתה.
במסגרת פסטיבל התרבות היהודית הוקרנו סרטים באידיש, התקיים סימפוזיון סביב "הדיבוק" המועלה עתה ב"תיאטרון סטארי" של ואידה, התקיים יריד ספרים, כולם בנושאי תרבות והיסטוריה יהודית.

מירי פז

פסטיבל עכו יוצא לדרך

ופסטיבל עכו לתיאטרון אחר, נוע ינוע. כזכור, היה חשש לקיומו של הפסטיבל השנה בעקבות בקשתו של אמ"י (ארגון אמני ישראל) לחתום הסכם עם הנהלת התיאטרון על תנאי המגורים והמחיה של השחקנים הלוקחים חלק בפסטיבל. ואילו הנהלת הפסטיבל טענה כי אין יחסי עובד־מעביד בין הפסטיבל לבין השחקנים ועל כן בלתי אפשרי לחתום על הסכם כזה. ההמשך היה בישיבה שהתקיימה במשרדו של ראש מינהל התרבות במשרד החינוך, אבנר שלו, ב־28 ביולי. נכחו בישיבה זו, מלבד שלו, גם יו"ר פסטיבל עכו, אליעזר מרכוס ומוטקה אלקלעי וגוקי ארקין מצד אמ"י. בישיבה זו סוכם כי פרוטוקול אותה ישיבה הוא שיהיה ההסכם בין שני הצדדים, או ליתר דיוק מיזכר הבנה, הכולל את התנאים המשופרים לשחקנים עליהם סוכם בזמנו: 27 ש"ח אש"ל ליום ולינה בחדרים זוגיים בבית הועד למען החייל. אמ"י שומרת לעצמה את הזכות לבקש תנאים טובים יותר לשחקנים. עוד סוכם כי אבנר שלו יהיה מתווך בין שני הצדדים כדי לאפשר לפסטיבל לצאת לדרך. אתמול הובא סיכום זה לישיבת הועד המנהל של אמ"י.
ובינתיים נמשכות ההכנות לפסטיבל. ותוך כדי כך גם אנקדוטות משעשעות. הקבוצה הצרפתית האמורה להשתתף בפסטיבל עכו במסגרת מופעי הרחוב שלחה לישראל את הציוד שלה. זה כלל חומרי נפץ מסוגים שונים, כולל פדורה מתפוצצת. הציוד נשלח לערן בניאל, מנכ"ל הפסטיבל בדואר. ובדואר כמובן עוררה חבילת־הנפץ הזו חשש, מוצדק. הסברים שניתנו לקצין הבטחון של הדואר שיחררו את החבילה. עכשיו נמצא כל חומר הנפץ אצל בניאל. זהירות.

פרס פולני לסופרת עברית

הסופרת והמתרגמת מרים עקביא זכתה בפרס המכון האירופי לתרבות על כתיבתה בנושאים פולניים. הפרס הוענק לה בטכס חגיגי שהתקיים בבית הסופר בוארשה. בטכס השתתפו רבים מן הסופרים המרכזיים בפולין, ביניהם גם סופרים שפרשו מאגודת הסופרים, והחרימו את בית הסופר. במהלך ביקורה בפולין הרצתה מרים עקביא באוניברסיטת קראקוב, במסגרת פסטיבל על תרבות יהודית.

ריפוי עצמי: האזנה לגוף

סיפורו של מאיר שניידר שנולד עיוור והרפואה הקונוונציונאלית לא יכלה לעזור לו, עד שהחל לרפא את עצמו בתרגילי נשימה וגוף והחל לראות, רואה אור בספר החדש "החיים בתנועה" בהוצאת אלפא/זב"מ בתרגומה של שרה ריפין. זה ספר אופטימי על כוחם הידוע של אמונה ורצון חזק להביס מומים ומחלות ומיני רפיון זמני. לאחר שהצליח לשקם את עצמו, למד והשתלם ויישם את נסיונו ולימודיו על סובלים אחרים. בספר הוא מתעד גם את נסיונו לרפא ולשקם אחרים. המייחד את שיטתו של שניידר: כמו הטבעונים והצמחונים הוא מאמין כי לכל מחלה יש סיבות הניתנות לאיתור. שלא כמותם התשובה המכרעת אינה בתזונה נכונה בלבד אלא בעיקר באופן תפקודי התנועה והנשימה. מחלה, על פי שניידר, היא "תוצר של תפקוד נוקשה" הנובע לעיתים קרובות מאוד מן ההתעלמות הרווחת מצרכי הגוף. "לא משנה עד כמה גרוע מצבך או עד כמה אתה נכה", כותב שניידר, "יש בך מאגר כוח אשר תמיד יוכל לרפא אותך, או לפחות להיטיב את מצבך".

עוד ריפוי עצמי: הכל מן הטבע

מי לא שמע על שבחי הצמח הוא מפרק תאי שומן מכילי רעלנים, הוא מביא ליצירת חומציות המגבירה את מהירות התגובות הכימיות, לשחרור הורמונים המשפיעים על גידול תאים חדשים, מעודד רגנרציה שעל כן הוא מסייע לשמירת הנעורים וחידושם. כל מה שכבר שמעתם וקראתם במדורים פופולאריים, בתיאוריות המוצמדות לחפיסות שיקויי טבע שאינם תרופות ושאר מטחי שטיפת המוח שאנו חשופים לה, מביא המרפא הטבעי חיים ברנשטיין בהרחבה ובפרוט, אך ללא חידוש מרעיש, בספר "ריפוי טבעי" בהוצאת "כתר".

ברנשטיין ממליץ גם על שיטות "ביקי" עתיקות אורות כמו הקזת דם, עלוקות וכוסות רוח, מתעכב על שבחי השום (בין השאר להורדת לחץ דם), קירצוף הגוף במברשת יבשה לתרגול נימי עור, תרגול השרירים הטבעתיים כטיפול מונע בטחורים, תרגילי הרפיה ללחמה בדילדול עצבים ועוד. מדריך שווה לכל נפש, לא יועיל למקצוענים, לא יזיקו את המתעניינים.

מירי פז

מוסיקאי־רחוב נפגשים בלונדון

פסטיבל בינלאומי ססגוני למוסיקת־רחוב נפתח, בשבוע שעבר, בחוצות לונדון, בהשתתפות מוסיקאים נודדים (בהרכבים של להקות, צמדים ובודדים), נגנים, זמרים, רקדנים ומספרי־מעשיות, בתלבושות מרהיבות – מהאיים הקאריביים, אפריקה, הודו, סין, יפאן, ארה"ב, האיים הבריטיים ומקומות אחרים. מבין כלי הנגינה למיניהם בולטים כלי הנקישה והנשיפה. את המופעים הנערכים, כאמור, ברחובות ובכיכרות מקליט ומשדר שירות השידור הבריטי הבי.בי.סי (רדיו וטלוויזיה) לסדרת משדרים.

הפילהרמונית לארה"ב

חברי התזמורת הפילהרמונית הישראלית יוצאים היום לסיור קונצרטים בארה"ב בניצוח קורט מאזור, המנהל המוסיקלי של תזמורת הגוואנדהאוז בלייפציג מאז 1970, מנצח־כבוד של תזמורת שירות השידור היפאני ומנצח־אורח קבוע בתזמורת קליבלנד ואחד הבולטים מבין המנצחים באמנו. בתום הסיור בארה"ב יחזור מאזור לתזמורתו המזרח גרמנית ויינצח עליה בקונצרטים בכמה ערים אירופאיות. בין השאר יופיעו במסגרת ה"פרומנאד קונצרטס" (פרומס 88) בלונדון בתכניות מיצירות בטהובן שיכללו את המוסיקה למחזה "אגמונט" בשלמותה. אגב, ב־23 באוגוסט יופיע ב"פרומס" הפסנתרן שאריי פרחיה, כסולן עם התזמורת הפילהרמונית של ניו יורק בניצוח זובין מהטה (בקונצ'רטו החמישי של בטהובן). כל הכרטיסים כבר אזלו. הקונצרט ישודר ויוקרן ב־בי.בי.סי. פרחיה עומד לבקר בישראל, בפברואר הקרוב, כאורח הפילהרמונית בסדרות למנויים וינגן את שני הקונצ'רטות של שופן שגם יוקלטו לתקליטורים בהפקת סי.בי.אס. אורח מהולל אחר ב"פרומס" השנה הוא המנצח היהודי הישיש קורט זאנדרלינג המופיע בכמה קונצרטים עם תזמורת ה־בי.בי.סי. במוצ"ש ה־27 לחודש ינצח על "השיר על הארץ" מאת מאהלר. זאנדרלינג, הנחשב לאחד מגדולי המנצחים בדורנו, עומד לנצח לראשונה, בעונה הקרובה, על הפילהרמונית הישראלית. לשוחרי מוסיקה ישראלים, שבכוונתם לבקר בשבועות הקרובים בלונדון, כדאי לא להחמיץ את הקונצרטים העממיים האלה של ה"פרומס" ברויאל אלברט הול, שהם חוויה מוסיקלית וחברתית בלתי רגילה. מחירי הכרטיסים אינם גבוהים במיוחד ולמעשה נמוכים ממחיר כרטיס קולנוע בישראל.

ישראל דליות

אירועי שנת ה־40 בחו"ל – סיכום

קולט אביטל ויעקב אגמון מסכמים תשעת חודשי פעילות אמנותית ישראלית בחו"ל ומסיקים מסקנות לעתיד.

במשך למעלה מתשעה חודשים, מסוף ספטמבר 87, נעשו אלפי פעולות בתחומי האמנות השונים ובמדינות ויבשות שונות. קונצרטים, מצעדי הצדעה, סימפוזיונים בתחומים שונים, תערוכות, "שבוע ישראל" בערים שונות, מוספים מיוחדים בעתונות, תוכניות טלוויזיה, אירועי מחול, ספרות, תיאטרון, מקהלות ולהקות ואמנים בודדים, קולנוע ועוד ועוד. יקצר המצע. רק בארה"ב למשל, אומרת קולט אביטל, ראש אגף מידע ותקשורת במשרד החוץ וסמנכ"ל המשרד לענייני הסברה, נערכו למעלה מאלפיים אירועים(!), אבל לא רק בארה"ב. גם בגרמניה, בקנדה, בבלגיה, בצרפת, בשוויץ, בארצות סקנדינביה, בתורכיה, ביוון, בהולנד, בספרד, באנגליה, באוסטריה, ברומניה, בארגנטינה, בהונדורס, בונצואלה, בברזיל, ביפאן, באוסטרליה, בניו זילנד, בתאילנד, בארצות אפריקה השונות ואפילו בקוריאה.

לכל הנציגויות הדיפלומטיות של ישראל נשלח חומר כתוב וחומר אודיו ויזואלי. 300 אלף פרוספקטים בשמונה שפות, כולל רוסית וערבית. (איך הגיע החומר לברה"מ? על כך אין מדברים). אירועים נעשו בשיתוף עם עיריות מקומיות ואמנים ישראלים השתלבו בהפקות מקומיות.

סיכום הביניים, אומרת קולט אביטל, מעלה כי יצאו לחו"ל 550 נגנים ל־62 ערים, יותר מ־300 רקדנים ושש מקהלות. ומדובר באלו מהם שנתמכו על־ידי משרד החוץ תקציבית או ארגונית בלבד. וכפי שמציין יעקב אגמון, ראש מטה החגיגות, "כל האירועים שיצאו בשנה אחת לחו"ל מסתכמים ביותר הופעות שנערכו בקבוצת שנים בישראל".

והזרם הזה עדיין לא נסתיים. מקהלת "העפרוני" נמצאת עתה בפסטיבל בינלאומי הנערך בונקובר. בספטמבר ייערך בבית כל בו גדול בארה"ב אירוע אדיר בהיקפו (2 מליון דולאר הפקה ועוד מליון אחר בפרסום) שיביא לשם את להקות "ענבל", ו"קול ודממה" וכן תערוכות ממוזיאון ישראל ולהקת הסטודנטים של ירושלים. שבועות קולנוע במקומות שונים בעולם [illegible] "המסיק", "נועה בת 17", "עיזבון", "אבירת" ועוד ייצגו [illegible] ביוזמת מחלקת הקולנוע במשרד החוץ שרכשה סרטים אלה. החגיגות הללו יימשכו עד יום העצמאות הבא.

כל זאת בהשקעה של 500 אלף שקל מצד מטה חגיגות הארבעים, מליון דולאר שהשקיעה קרן קר"ב ומליון וחצי נוספים שהשקיע למשימה משרד החוץ. עבודה הכנה בת שנה של שתי מחלקות במשרד החוץ, מטה החגיגות והנציגים הדיפלומטים של ישראל במדינות שונות, להם מחלקת קולט אביטל שבחים רבים. "מדברים כל הזמן על כך שההסברה הישראלית בחו"ל אומללה, והנה הוכחנו שאפשר לעשות דברים." אף לא אירוע אחד בחו"ל התבטל בגלל האינתיפאדה, היא אומרת. מעט מאוד אירועים שנועדו לישראל התבטלו, אבל הם בטלים בשישים. לעומת זאת השתלבו באירועים בתי מלוכה, נשיאים, שרים וחברי פרלמנט שהביעו בצורה זאת גם תמיכה בישראל. ויעקב אגמון אומר כי המבחן הוא בעצם בעתיד. מה יעשו הנוגעים בדבר, מכאן והלאה שכן האפשרויות רבות. "כל עיר רוצה פסטיבל. התופעה הזאת אינה יהודית לישראל, זוהי תופעה עולמית. ובכל מקום שיש קהילה יהודית טבעי שירצו אמנים ישראלים. כך שאם משרד החוץ ימשיך את היוזמה, אחרי הנסיון של חגיגות שנת הארבעים, יש אפשרויות." אבל כרגע עדיין אין יודעים מה תהיה המדיניות בשנה הבאה.

אגמון: "המסקנה שלי היא שהייתי עושה שינוי במשרד החוץ. במקום חמישה נספחי תרבות היום הייתי מוציא 20־30 נספחים. כי מסתבר שאמנות זו שפה שדרכה אפשר להגיע לכל מקום. זאת הדרך, ואם למדינת ישראל, יש תבונה הסברתית, היא צריכה לעסוק בנושאי תרבות. כי עצם התופעה הופכת להסברה. וזוהי מסקנה שאי אפשר להתווכח אתה היום.

קולט אביטל "מצטרפת לכל מלה. אני חושבת שכל הדברים האלה מוכיחים שניתן לעשות דברים גם באמצעים דלים. ובתכנון נכון התרבות יכולה לשנות את הדימוי הישראלי. היא יכולה להיות הפוזיטיב לעומת הנגטיב היומיומי".

וכבר עכשיו מרגישים את האפקט. הזמנות חוזרות לאמנים ישראלים להופיע במקומות שונים. הופעות חוזרות של אמנים בישראל, כמו "פסטיבל העולם השלישי" החוזר לכאן בספטמבר. אביטל ואגמון מרוצים. טענה אחת יש להם, והיא מופנית לטלוויזיה הישראלית. "הטלוויזיה הישראלית החליטה להתעלם מחגיגות הארבעים", אומר אגמון.

ורדה צימרמן

שידורים

טלוויזיה

חינוכית

09.00 עד כאן: רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 רכבות החופשה: סרטי הנפשה מדובבים.
09.40 נילס הולגרסון (פרק 26) "שתי ילדות מחפשות בית". סערה עזה משתוללת ואווזי הבר נאלצים למצוא מחסה. שתי ילדות יתומות מבקשות מקלט בבית האיכר ורק לאחר שהן מצילות את אמו הזקנה הוא מסכים לקבלן.
10.05 מה פתאום: תכנית כבקשתך, מה יותר נחמד מללמוד שיר חדש לשיר שכולם מכירים ואוהבים.
10.30 חופשי חופשי: עד־כאן קיץ, רצף דפי טלטקסט לחופשת הקיץ.
10.35 איים בזרם – סרט על־פי ספרו של ארנסט המינגווי – מערכת היחסים בין אב שעזב את ביתו ובין ילדיו שנותיו לשעבר. הכעס וההשלמה שבין האב לילדיו משתלבים בתיאור מאבקו של הדייג בדג הגדול, הרצון להכניע את הדג ואהבת הים.
11.00 זה רק וויליאם (פרק אחרון) – וויליאם שומע שיש אנשים עניים שמעולם לא יצאו לחופשה. הוא מחליט לעשות משהו בעניין.
11.25 אנחנו ושכנינו: דפי טלטקסט על מושגים בסכסוך הערבי־ישראלי.
11.30 סרט טבע "אגדת ציפור הברקים" או בשמו המדעי "הפטישן". מספרת האגדה כי עוף זה שולט על ירידת הגשמים ועל שפכות הנהרות ועל כן הוא מלך כל העופות באפריקה. בסרט מתוארים אורחות חייו של עוף זה, יחסי הגומלין עם עופות ובעלי חיים, דרכו המיוחדת לבניית קינו. הפטישן נחשב גם למלטסי צמרת בשל מנהגי הכנסת האורחים שלו.
12.15 טלפופ הזמר "אלטון ג'ון" ולהקתו בהופעה פומבית שהתקיימה ב"האמרסמית אודיאון" בלונדון.
14.00 עד כאן: רצף דפי הטלטקסט.
14.05 אבירי האל (פרק 12). הרוצחים ששלח הוגו הורגים בטעות את הארכיהגמון במקום את ג'רבס. בדיוק ברגע שהארכיהגמון עומד לספר לג'רבס מיהו מלך אנגליה. הוגו נוטל את הפיקוד ומדיח את מורדרין מכל תפקידיו.
14.30 בארץ הקקטוסים "חיים חדשים בכפר הקקטוסים", רעידת אדמה קשה פוקדת את כפר הקקטוסים. לפק סיפר לאנשי הכפר שאביו הזהיר אותו על כך ולכן הוא ממשיך בתפקיד המפורסם מדור לדור.
15.00 קשר משפחתי: בעיות בנישואין שניים – בהיה ברק, עודד תאומי, אמירה תאומי ורנה רזבין במשחק תפקידים עם זיוה אברמסון.
15.40 שעת כושר.
15.50 מאמנים שנות לרשות הדואר: דפי מידע טלטקסט.
16.00 אוזן – שידור חי.
17.00 ערב חדש.

כללית

17.30 ארבובים – (פרק אחרון) א. "דולפין הזהב" – הארבובים מצילים דולפין זהב שנקלע בטעות למגר. ב. "קידוחים בקוטב" – ילדים משחקים ומנסים להרוס את הקוטב הארבובי.
17.40 איפה בשכונה (סידרת דרמה מתח בריטית חדשה ב־6 פרקים). מבוסס על ספרו של סופר הילדים ברנארד אשלי. נערה בת 14 (שמה פאולה פרסקוט) "בת" למשפחת "ואולים" המתגוררת באיסט אנד של לונדון, אזור סטגני שתושביו יוצאי גלויות שונות. לפאולה חברה טובה, הודית במוצאה, ושמה ויארוקר. היחסים של השניים ושל משפחותיהן מסתבכים, כאשר הכנופיה המקומית מתערבת בהם. סיפור מתח על שמירת אמונים על רקע הצומה מציאותית של השכונה במגוון תרבויותיה (פרק ראשון): לסאם באסלר, סבה של פאולה, נזדמן להסיע במוניתו את אנשי הכנופיה המקומית אחרי שביצעו שוד בחנות תכשיטים. לרוע מזלו של ראש הכנופיה צ'ארלי אלקין, נשברים משקפיו בשעת מנוסתו מפני המשטרה. חציים בידי המשטרה וחציים האחר בידי סאם. במאית: מרילין פוקס; השחקנים: גוליה מילבאנק, אמריט דילון, כריס אליסון, הסי באיימס, פרד בריאנס, ומייס קוסטו (עברי־ערבי).
18.25 פסוקו של מקום – מבט אל נס הרים.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 ספורט – סקירה: אירועי ספורט מן הארץ והעולם.
19.30 חדשות (ערבית).
20.00 כותרות מבט.
20.02 מלך הכיתה – שם הפרק: "איך לא חיינר". במסגרת משימה לכתוב חיבור על העיר ניו־יורק מציע צ'ארלי לתלמידיו לכתוב על המורשת המשפחתית שלהם. בעת הכתבה של החיבורים התלמידים מגלים דברים מעניינים על עצמם ועל אורחות חבריהם (עברי־ערבי).
20.30 משהו מתפרסים – ענייני קולנוע.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 תשדירי שירות.
21.35 המולה בלתץ (פרק חמישי): דומה כי נפתרת בעייתם של בני הזוג פיירצ'יילד. נישואיהם אינם עוד בבחינת סוד, והם אף מתמנים בצוותא להיות המנהלים של "אואזיס". אלא שעתה מתברר כי אין הם רואים את תפקידים עין בעין (עברי־ערבי).
22.00 זה הזמן – בשידור ישיר.
22.50 בלשים בלילה (פרק תשיעי): "פעמיים חלום, בבקשה". בביקור מקרי במועדון לילה נודע למאדי ולדייויד על רצח שערוריתי שהתרחש שם בשנות ה־40. הם מחליטים לחקור את המקרה. בעת החקירה הם נכנסים לתפקידיהם של גיבורי הסיפור: זמרת וגנן אשר תכננו במשותף לרצוח את בעלה של הזמרת. במסגרת תפקידה כזמרת השיר סיביל שפרד, היא מאדי, שניים מלהיטי התקופה. קטעי השחזור נעשו בשחור לבן, בסגנון הסרט האפל (עברי־ערבי).
23.40 פסוקו של יום, חדשות הלילה.

ערוץ 2

18.30 "מה משדר הערב"
18.33 "צ'ארלס דיקנס – יצירות מופת" "ניקולאס ניקלבי" (חלק ב').
19.01 "מפשים אמריקאי" הפעם: "עולם החי" – סקירת מקומות מפלט צחיחים בארצות הברית, החל משטחים קטנים יחסית בפלורידה ועד לשטחים ענקיים באלסקה. "שוברי קופות" – סקירת הדירוג של הסרטים המצליחים ביותר בארצות הברית כיום.
20.00 "מה משדר מחר".
20.03 "רוצח על הכותל" דרמות מתח. רובין פרייאר הוא רופא שיניים, מנתח, איש נעים הליכות ומקסים. בתחום המקצועי שופע רובין בטחון עצמי, הדמות השונה מאד מהמתקבלת מחייו הפרטיים. ביחסיו עם נשים הוא מתגלה כמתבדל ומתקשה לבנות מערכת יחסים תקינה. רובין נלכד בקסמיה של צרלי, נערה המונית ושתלטית, המטיפה לבטל את כישוריה הנמפשים. קסמה של צרלי מביאה אותו לרגל אחר צרלי. שסוף הקנאה והכעס הוא מצלם אותה עם גברים אחרים. הבלשית גיל פארסונס, נתקלת אף היא בקשיים ביחסיה עם המין השני. היא אשה מושכת ומוכשרת והדבר מוביל לבעיות עם עמיתה השוביניסט, החוקר בוריגהאותירנו. פגישה מקרית עם רופא השיניים שלה מחוץ למרפאה פותחת פתח לידידות מרתקת ביניהם. גיל דומה דימיון מפתיע לצרלי... שחקנים: אנטוני ולנטין, מולי ראדלוב, ודיארבלה מולי. במאי: ג'ימס אורמרוד
21.00 "שירים" של פפסי ושירלי, זולר, קומוטרדס.

רדיו

קול המוסיקה

07.09 בהאזנה נינוחה – הנדל: הפתיחה לאופרה "אגריפינה"; רייכה: חמישית כלי נשיפה ברה מז'ור, אופוס 91 מס' 3 (ע"צ ת"ק); מוצרט: קונצ'רטו מס' 17 בסול מז'ור, לפסנתר ותז. ק. 453 (ע"צ ת"ק); שוברט: המוסיקה למחזה "רוזמונדה נסיכת קפריסין".
09.00 קונצרט בוקר – צ'ייקובסקי: סרנדה לכלי קשת אופוס 48; בריטן: סימפוניה לצ'לו ולתזמורת אופוס 68; שוסטקוביץ': נושא ואריאציות בסי במול מז'ור אופוס 3 (ע"צ ת"ק); ארנסקי: שלישייה לפסנתר ברה מינור אופוס 32 (ע"צ ת"ק); מרסיגה: אינטרמצו (ע"צ ת"ק); ל. ברנשטיין: קטעים נבחרים מתוך "סיפור הפרברים" (ע"צ ת"ק).
11.57 פינת השיר משירי אריה זקס.
12.00 מן הסדריה רענן אילון, חליל – הנדל: סונטה במי מינור לחליל ופסנתר (עם קרן שגל); רייכה: רביעייה ברה מז'ור, לארבעה חלילים (עם חנוך ושרונה תל־אורן ולורי בייקר); דופלר: פנטסיה פסטורלית הונגרית; בלוך: סויטה מודלית לחליל ופסנתר (עם בנימין מגרל); נועם שריף: אינבנציה לחליל סולו.
13.05 בהאזנה נינוחה – רספיגי: "הציפורים"; באך: קונצ'רטו בפה מז'ור לאבוב, כלי־קשת וקונטינואו. מוצרט: מוטט ק. 165 "יהללו ורננו", ווברן: קטע קונצרטי בפה מינור לפסנתר ולתז; ביזה: סימפוניה בדו מז'ור.
15.00 הסברה מוסיקלית – צלילי מקום ואורח לשעה – מורטון גולד באמריקה הלטינית (ש.ח).
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – פסטיבל ברלין 1987 (חלק ב'): הפילה. של ברלין (וולפגנג סוואליש) מקה. מוזיקפריין דיסלדורף ר. לאקינג, צוקרשירואף/פ. זייברס/ ז. הנדריקס־ורסינג – שומאן: מיסה סקרה בדו מינור אופוס 147; מנדלסון: סימפוניה מס' 2 בסי במול מז'ור אופוס 52 "שיר תהילה".
18.00 דגש על הבנתע.
19.00 בין חברים – מעולם מטעמי המוסיקה מצירות: ל. מוצארט, קטלני, סטרווינסקי, אונגר.
20.05 מחזורי יצירות – המונטאות של מוצרט.
21.00 ימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון 1988 שבוע שידורים: היום מבית העם בקבוץ כפר־בלום מסלוף: רביעייה לאותרית היטים (י. וידמן/א. חפץ/ד. סוסטרה/ב. ברקן) – ז. אונה: שלישייה לכנור, צ'לו ונבל (י. וידמן/ב. שטוליריה, מעיינה); פ. פולנק: שישייה לפסנתר ולכלי נשיפה (ע. קרסובסקי/מ. ויינטראוב, ג.ל. האס/א. חפץ/ב. שרקבנוסט, ש. פאז).
23.30 צלילים לסיומו של יום.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה הפתוחה – שידורים לימי החופשה. "יהיי, בוא נדבר אנגלית", סידרה למתחילים. שעור מס' 17.
16.05 גיל הביניים.
17.05 צבעי הקשת והפעם: "שירי עמים".
22.05 לכל אדם כוכב – שידור חי ממועדון "הקומקום" בתל־אביב. הפעם: מזל "אריה".

רשת ב'

09.05 בראש צעיר – לילדים ולבני נוער בחופשה.
18.06 שירים ים־תיכוניים.
19.35 שירים עבריים.
20.05 סולם הזמירות – פזמונים מסורתיים.
22.05 ג'ז תעוד.
23.05 קפה ראשון – חידונים מגוונים בהשתתפות המאזינים.

רשת ג'

19.05 היה היה – מצעד פזמוני העבר.
21.05 קצת אחרת.
23.05 שיחת לילה.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחר הצהריים.
18.05 ראיון מיוחד עם האלוף יעקב לפידות – מפקד המכללה לבטחון לאומי.
18.45 משהו שלמי – עיוני חוץ.

צה"ל 1

19.05 שירים מכאן – שירים עבריים.
20.05 כוכב הערב – אדם.
21.30 לילה לא שקט.

צה"ל 2

19.05 הרדיו חושן.
20.05 שעה של לוזיטים.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 [illegible]

בית ליסין

התיאטרון
הקיץ של אביה – גילה אלמגור ואחרים: ג' 9.8, ד' 10.8 ב־21.00; ה' 11.8 בית יגאל אלון–צפת ב־21.00 – [illegible]
אחוז משולש ד' 12.8 ב־21.00, מוצ"ש 13.8 ב־20.30
פרפרים בראש – עם עופרה ואמציה ושוקרון – [illegible] שבת 13.8 ב־11.30
המרתף הפעיל
פרוזק הרוק – מקהלת השירות הבולגרי מזרח ג' 9.8 ב־21.30
יפה ירקוני ד' 10.8 ב־21.00
סטנד אפ קומדי – אתה מצחיק אתה על הכיכר עם: [illegible] ד' 10.8 ועד ה' 11.8 ב־22.00
דני ליטאי בהופעה ו' 21.8 ב־21.45 וב־23.30
דני רובס [illegible] מוצ"ש 13.8 ב־21.00
סודי ביותר – קונצרטים מיוחדים כל ערב ב־23.15, ו' ב־14.30 וב־23.30
התיאטרון בפגרה מ־16.8–31.8 – [illegible] שעות הקופה 10.30–13.30 – 17.00–20.00
חניון מרווח צמוד לתיאטרון
ויצמן 34 כיכר המדינה תל־אביב
טל' הקופה: 216653, 257966

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה.
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה.
אישור להקלה על חלקה מס' 339 בגוש 10041.
ברח' האלון דהיינו: הקלה לקומה מסכת ועבור זה 2.2% בניה נוספים ו־6% בניה נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רח' הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתבאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
תיק: 4697.
אינג' [illegible]
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה.
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה.
אישור להקלה על חלקה מס' 218 בגוש 10041
ברח' משה שרת דהיינו: תוספת של 3.4% בניה נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רח' הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתבאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
תיק: 5306.
אינג' [illegible]
ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה

קולנוע

תל־אביב

אסתר: רמבו III 5.00, 7.30, 9.45
אורלי: תרשה 6.00, 9.15
בית לסין: סודי ביותר 11.15
בית־יהודה: ספריי 5.00, 7.30, 9.45
גורדון: כמעיין המתגבר 7.30, 9.45, 5.00
גת: פרחים בעלית הגג 5, 7.30, 9.40
דיזנגוף 1: קפה בגדד 5.00, 7.30, 9.50, 11.00, 1.00, 3.00
דיזנגוף 2: הקיץ של אביה 7.30, 9.50, 5.00, 11.00, 1.00, 3.00
דיזנגוף 3: עולם נפרד 7.30, 9.50; זאן דה פלורט 11 בבוקר; מבנין 1.00, 5.00
דקל: משודרים חרשות 7.10, 9.45
דרייב־אין: ספרי 10, 8, 24 סקס
הוד: סלסה 5, 7.30, 9.45
הסינמטק: 6.00 הסיפור שאינו נגמר; 8.00 סודי ביותר; 10.00 ז'יל וג'ים
קולנוע (בית ציוני אמריקה) לול 11.30, 9.30, 7.30, 5.30
חן 1: מפגש גורלות 7.35, 9.55; ספר הג'ונגל (בעברית) 5, 3, 12.30, 10.30
חן 2: הקיסר האחרון 6.40, 9.40; מק – חברי הטוב ביותר 5.00, 3.00, 12.30, 10.30
חן 3: נעורים בהשאלה 7.45, 9.55; מפגש גורלות 5; תעתועי שחר הקיץ 3.00, 12.40, 10.30
חן 4: ספר הג'ונגל (אנגלית) 7.35, 9.45; הרפתקאות הצ'יפמנק מסביב לעולם 5.00, 3.00, 12.30, 10.30
חן 5: המשימה מיאמי 7.45, 9.55, 5.00, 3.00, 12.30, 10.30
לב 1: אהבנו כל כך 5, 7.15, 9.45, 2.30; אל עצמי 8, 5, 3, 11
לב 2: החבר של החברה שלי 7.40, 9.55, 6.00, 4.00, 2.00, 11.45
לב 3: הנסיכה הקסומה 10, 7.45, 5.30, 11.30, 1.30, 3.30
לב 4: חופשה בכפר 9.50, 7.30, 12, 5; אל עצמי 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
לימור: פוליפים עוקצים 7.45, 9.45, 5.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: מלך הסלים 7.30; חזור גורלי 9.30
פריז (לשעבר אלנבי): 4.30 חברים טובים – סרט ביידיש; צוללת צהובה 7.30, 9.40
פאר 1: שם המשחק 5.00, 7.30, 9.45; בילבי 11.00 בבוקר
פאר 2: הבית ברחוב קרול 7.30, 9.45, 5.00; ביג פוט 11.00 בבוקר
פאר 3: סירנות 5, 7.30, 9.45; שלגיה ושבעת הגמדים 11.00 בבוקר
סטודיו: סגור לרגל שיפוצים
פריזאוס: עינים שחורות 7.00, 9.30
פאר: הנעורים 5.00, 7.45, 9.45
שחקי ליידי איב 12, 2, 4, 7.15, 9.30; 11.30 ילדה גדולה + ערוצים
ערוגה: כפר קטן שלי 5.00, 7.30, 9.45
שונה: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
תמוז – רמת־אביב: ביסל ג'וס 7.30, 9.40
תכלת: הצל באשמת גן עדן 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב: קרוקודיל דנדי II 5.00, 7.30, 9.45
התזריה הישראלית: מעקב חושני 22

ירושלים

אדיסון: קרוקודיל דנדי II 7.15, 9.30, 4.15
ארמון: המשימה מיאמי 7.15, 9.15, 4.30; 10.30 בבוקר סופרמן 3
אורדיון 1: מפגש גורלות 7.30, 9.30, 4.30; 10.30 בבוקר ג'ייסון [illegible]
אור 2: הבית ברחוב קרול 7.30, 9.30, 4.30; ג'ילם (מדובר עברית) 10.30 בבוקר
אור 3: פוליפים עוקצים 7.15, 9.15, 4.30; 10.30 בבוקר אבא גנוב
אור 4: סימטאות הפשע 7.15, 9.15, 4.30; 10.30 בבוקר [illegible]
אור 5: החבר של החברה שלי 9.15, 7.15; 4.30 מלך הסלים; מלך הסלים 10.30 בבוקר; 5.00 [illegible], 6.45 אני והחבורה
בית אגרון: 4.00 אינדיאנה ג'ונס והמקדש הארור; 6.15 אני והחבורה; 7.45 [illegible]; 9.45 המשפחה
אורגיל: נעורים בהשאלה 7.00, 9.15; ספר הג'ונגל (עברית) 4.30, 12.30, 10.30
אירופיה 1: לול 5.00, 7.15, 9.30
אירופיה 2: הנעורים 7.45, 9.45; אל עצמי 11.00, 4.00, 6.00
אירופיה 3: הפתיחה בקרוב
אירופיה 4: הפתיחה בקרוב
כפיר: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.15, 8.30; סלסה 10.30 בבוקר
מיטשל: אהבנו כל כך 7.00, 9.15
סמדר: יתומים 7.00, 9.15
עדן: סירנות 4.30, 7.15, 9.15
רון: רמבו 3 9.15, 7.15, 4.30; 10.30 בבוקר [illegible]
תיאטרון ירושלים: הקיץ של אביה 5.00, 7.00, 9.30
עולם נפרד 7.00, 9.30

חיפה

אורה: הקיץ של אביה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: תשוקה מאפריקה 6.45, 9.15
אמפיתיאטרון: סגור
ארמון: סגור
מוריה: פוליפים עוקצים 9.15; שלגיה ושבעת הגמדים 11; אל עצמי 5.15, 7.15
חן: המשימה מיאמי 7.00, 9.15
עצמון 1: מצייצים בחוץ 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.20, 8.30
עצמון 3: שם המשחק 7.00, 9.15; מלך הסלים 4.30
פאר: מפגש גורלות 4.15, 6.45, 9.15
קרן־אור: לול 9.15, 7.15, 5
רון: קרוקודיל דנדי II 4.30, 7.30, 9.15
רב גת 1: פרחים בעלית הגג 7.00, 9.15; ספר הג'ונגל 5, 11
רב גת 2: נעורים בהשאלה 7.00, 9.15; פרחים בעלית הגג 4.30; שירת הדרום 5, 11
אור 1: ביסל ג'וס 6.45, 9.15, 5; קראטה קיד 11, 4.30
אור 2: מכת יהה 6.45, 9.15, 5
אי.סי: חבר מכבב אור 11, 4.30
אור 3: חופשה בכפר 6.45, 9.15; בעקבות הדרב הקסומה 11, 4.30

קריות חיפה

ספיר: ני דומר עלי 7.15, 9.30
ביסל ג'וס 7, 9.15
ספר הג'ונגל 11, 5
אורות: הקיץ של אביה 7.00, 9.15, 5
בית העם: לול 7.15, 9.15, 5
הדקל: קרוקודיל דנדי II 9.15
הקיסר האחרון 9.00

אשדוד

צמרת: מלך הסלים 7.30, 9.30
[illegible]: המשימה מיאמי 7.15

אשקלון

אסתר: מאבק 7.30, 9.30
מאור: קרוקודיל דנדי II 7.30, 9.30
רחל: רמבו III 7.30, 9.30

באר־שבע

חן: סלסה 5.00, 7.15, 9.30
היכל התרבות: עיניים שחורות 9.30, 7.00
ספר הג'ונגל 5, 11

הרצליה ■ רמת השרון

היכל: מלך הסלים 5.00, 7.30, 9.30
דוה: קרוקודיל דנדי II 7.15, 9.30; אל עצמי 5
כוכב: חופשה בכפר 7.15, 9.30
תפארת: המשימה מיאמי 7.30, 9.30; רובין הוד 500, 11.00
כוכב: תקועים בדרך 7.15; תינוקת בירושה 9.35

עפולה

מגדלור: משודרים חרשות 9.00

חולון ■ בת־ים

ארמון: לול 7.30, 9.30
סביל: המשימה מיאמי 7.30, 9.40

ספר הג'ונגל (עברית) 5.00
עצמאות: סלסה 5.00, 7.15, 9.30
סביר: קרוקודיל דנדי II 7.15, 9.30, 5.00
מתנ"ס קרית שרת: סגור
אורנים: רמבו III 7.30, 9.30
רינה: הקיץ של אביה 7.45, 9.45

חדרה

חדרה: רמבו III 7.30, 9.30
ספר הג'ונגל 4.00, 6.00

כפר־סבא ■ רעננה

עמל: הקיץ של אביה 7.15, 9.30
תן: רמבו III 7.15, 9.30
אורות: סגור

לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
אורה: מלך הסלים 7.30, 9.30
גת רימון: מלך הסלים 7.30, 9.30
אורה: הקירה בסיבון 7.30, 9.30

נהריה ■ עכו

הוד: משודרים חרשות 7.15, 9.15
רוני: סגור
אוריינטל: סגור

נתניה

אסתר: קרוקודיל דנדי II
דוד: ביסל ג'וס 7.15, 9.30, 5, 7.30, 9.30
סמדר: לול 9.30, 7.15; ספר הג'ונגל 11.00, 5.00
שרון: רמבו III 11, 8, 10; מלך הסלים 4.30, 6.00

קרית אונו

כתנאים: 4.30 חתול הקסמים; 7.00, 9.15 מעקב צמוד.

פתח־תקוה

היכל 1: קרוקודיל דנדי II 10.00 7.45; ספר הג'ונגל 6.00, 4.15, 11.00
היכל 2: סלסה 9.30, 7.30, 5.00; אלדין 11.00 בבוקר
היכל 3: הקיץ של אביה
שלגיה ושבעת הגמדים 11.00 בבוקר 5.00, 7.45, 9.45
שלום: רמבו III 7.30, 9.30

ראשל"צ ■ רחובות

בית העם: קרוקודיל דנדי II 8.00
הוד: שם המשחק 7.15, 9.15
חן: רמבו III 7.45, 9.45
ג.ג. רון 1: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
בילבי 11.00 בבקר
ג.ג. רון 2: קרוקודיל דנדי II 9.30, 7.15, 5.00
שלגיה 11.00 בבקר
נגמן: שלושה גברים ותינוקת 9.30, 7.15
ראשון: לול 7.30, 9.30

רמת־גן וגבעתיים

ארמון: פרחים בעלית הגג 7.30, 9.50, 5.00
ארנון: סגור
ליליה: לול 5.30, 7.30, 9.30
הדר: קרוקודיל דנדי II 5.00, 7.15, 9.30
רב גן 1: מפגש גורלות 7.25, 9.50; ספר הג'ונגל (עברית) 12.30, 2.30, 5.00, 10.30
רב גן 2: המשימה מיאמי 7.30, 9.50; הרפתקאות הצ'יפמנק סביב לעולם 5.00, 10.30, 12.30, 2.30
רב גן 3: הקיץ של אביה 7.15, 9.30, 5.00; ההרפתקאה החדשה של בילבי 12.30, 2.00, 10.30
רב גן 4: נעורים בהשאלה 7.30, 9.30; מק – חברי הטוב ביותר 3.00, 5.00, 10.30, 12.30
שבועה: שלושה גברים ותינוקת 5.00

קרית שמונה

שוהר: יומני של האמא 7.15, 9.15